

Raftul întâi

JAN GUILLOU RĂUL

anitas

JAN OSCAR SVERRE LUCIEN HENRI GUILLOU, jurnalist, romancier și dramaturg suedez, s-a născut în 1944 la Södertälje, oraș aflat la sud de Stockholm. Mama era dintr-o familie înstărită, iar tatăl — fiul unui diplomat francez. După studii de drept întrerupte, Guillou a intrat în jurnalistică. Prima victorie personală în acest domeniu a fost lansarea unui reportaj despre internatul Solbacka și scandalosul sistem de sancțiuni ce se practica acolo în numele „educației camaraderesti”. La scurt timp, internatul a fost desființat. După ce a dezvăluit activitatea unei organizații de spionaj ilegale (IB), Guillou a fost condamnat la zece luni de închisoare pentru „spionaj” împreună cu doi colegi (1973–1974). Ca romancier, Guillou a debutat în 1971 cu *Om kriget kommer* (*Dacă vine războiul*). Romanul autobiografic *Ondskan* (*Răul*), publicat în 1981, a avut un succes crescând. Cartea a fost citită de peste două milioane de suedezi, a fost adaptată pentru scenă și ecranizată în 2004, primind chiar o nominalizare pentru Premiul Oscar la categoria „cel mai bun film străin”. Pe la mijlocul anilor '70, Guillou și-a început seria de romane polițiste al căror erou, contele C.G. Hamilton, alias agentul Coq Rouge, a ajuns să se bucure de o faimă internațională. Între 1998 și 2000, Guillou a publicat o trilogie despre Cruciade: *Vägen till Jerusalem* (*Drumul spre Ierusalim*), *Tempelriddaren* (*Cavalerul Ordinului Templului*) și *Riket vid vägens slut* (*Regatul la capăt de drum*). Această „saga istorică” a continuat cu *Arvet efter Arn* (*Moștenirea lăsată de Arn*) (2001), o parte independentă a trilogiei. În 2004 a apărut *Tjuvarnas merknad* (*Piața hoților*), pe tema delincvenței economice din Suedia.

JAN GUILLOU

Răul

Traducere din suedeză de
LILIANA DONOSE SAMUELSSON

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Coordonatorul seriei
ALEXANDRA RUSU

Coperta seriei
IOANA DRAGOMIRESCU MARDARE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GUILLOU, JAN

Răul / Jan Guillou; trad.: Liliana Donose Samuelsson. –
București: Humanitas, 2005
ISBN 973-50-0892-0

I. Samuelsson, Liliana Donose (trad.)
821.113.6-31=135.1

JAN GUILLOU
ONDSKAN

© Jan Guillou, 1981

Published by agreement with Salomonsson Agency

© HUMANITAS, 2005, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/222 85 46, fax 021/224 36 32

www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel. 021/311 23 30,

fax 021/313 50 35, C.P.C.E. – CP 14, București

e-mail: cpp@humanitas.ro

www.librariilehumanitas.ro

ISBN 973-50-0892-0

Plesnitura nimeri pe umărul obrazului drept. Exact ce urmărise. Când taică-său dădu să lovească, Erik își întoarse capul câțiva centimetri oblic în sus. La masă, Bătrânul îi viza de cele mai multe ori nasul și încerca să-l atingă cu buricul degetelor, printr-o rotație rapidă din încheietura mâinii. Dacă reușeau, loviturile acestea nu erau dureroase, dar faptul că-ți nimereau direct nasul te răscolea și te lăsa pradă unei furii mute, metalice. Era mai bine pe umărul obrazului.

Bătrânul era mândru de lovituri, pentru că le credea rapide și neașteptate. Bineînțeles că Erik îi știa toate loviturile și toate fentele pe de rost, ca tabla înmulțirii, și îi descoperea imediat zvâcnitura de sub ochiul drept — semnalul atacului. De obicei, la cină, era vorba fie de o palmă trasă cu mâna dreaptă, anunțată clar și din timp, fie de o lovitură din asta mascată, usturătoare, venită din partea opusă, care țintea nasul. Aceasta din urmă era mai curând menită nu atât să-i producă durere, cât să-l umilească.

Ar fi putut foarte bine să-și dea puțin capul pe spate, și lovitura ar fi nimerit în gol. Dar atunci ar fi riscat ca afurisitul să-și piardă autocontrolul, să se năpustească peste masă și să-i ardă un croșeu cu stânga sau o directă de dreapta în plină față. S-ar fi putut termina cu farfurii sparte sau, în cel mai rău caz, cu masa răsturnată. Și pe

urmă tot pe el l-ar fi învinuit, ceea ce ar fi prelungit cu o jumătate de oră bătaia-de-după-cină.

De aceea trebuia să aibă grijă ca Bătrânul să nu dea greș total când aplica loviturile acelea mascate rotindu-și încheietura mâinii. Era nevoie de disciplină și antrenament ca să întorci capul doar cât trebuie pentru ca Bătrânului să-i scape nasul, dar nu și obrazul.

— Așa, va să zică, spuse vesel Bătrânul, azi încasezi douăzeci și cinci de lovituri cu peria.

Era o pedeapsă neobișnuit de blândă, aproape minimă. Douăzeci și cinci de lovituri cu dosul periei de haine luau cam douăzeci de secunde, și cu asta basta. Scăpai și de plâns. Nu voia să-l vadă Bătrânul că plânge. Atâta vreme cât îți țineai respirația, puteai să nu plângi. Cu nuiiele de mestecăn, loviturile erau mai încete și mai dureroase și puteai rezista la vreo treizeci. Nu era mare lucru să-ți ții respirația treizeci și cinci de secunde, cât dura bătaia cu nuiiele de mestecăn.

Cel mai rău era cu cravașa. Era ca și cum îți sfredelea plămânii de la prima plesnitură. Te sufocai o dată cu primele picături de sânge. Suferința era mai întâi ca o găurică de unde ieșea un fel de fâsâială aproape surdă, până când găurica exploda și atunci se revărsa plânsul în hohote. În cel mai rău caz, asta se întâmpla încă de pe la jumătatea pedepsei, după vreo douăsprezece sau treisprezece lovituri.

Dacă plângeai și în același timp te răsuceai ca să mai scapi de câte o lovitură, Bătrânul își ieșea din minți, lovea cu și mai mult nesaț și își pierdea numărătoarea. Sau se oprea și explica pe îndelete că acum trebuie să mai adauge zece lovituri, pentru că i se fac greutăți.

Așadar, douăzeci și cinci de lovituri cu peria de haine erau aproape egale cu zero. Dar trebuia să nu te arăți prea mulțumit, pentru că atunci ar fi putut să-ți majoreze pedeapsa. Pe urmă, mai trebuia să ai norocul de partea ta tot timpul mesei: să nu scapi solnița, să nu te întinzi

peste masă, să ungi pâinea cu unt pe partea care trebuie, să nu-ți necăjești frățiorul, să nu verși paharul cu lapte, să-ți cureți frumos cartofii fierți etc. Altfel, primeai un supliment de pedeapsă. Sau puteau să i se năzare alte motive. Putea fi orice:

— Ia uite ce scârboșenie neagră ai sub unghii. Și vii așa la masă! Ai cinci lovituri în plus.

Treizeci de lovituri cu peria de haine erau o nimica toată. Nu era greu să-ți ții respirația și să te concentrezi treizeci de secunde fără să ții și fără să dai din mâini sau din picioare.

Era pe la mijlocul lui septembrie, o zi rece, cu aer curat și soare puternic. Se așezaseră devreme la cină și razele soarelui se reflectau jucăuș în reliefurile paharelor de vin. Urmări cu privirea o rază ceva mai lată. Își imagina că firele de praf din ea erau o cale lactee și că uriașul care prezida masa cosmică la care ședea și nebunul de taică-său putea oricând începe să sufle ușurel, un fel de fluierătură tăcută care să pornească vârtejul sinistru al firelor de praf, adică al tuturor planetelor, și să le smulgă din traiectoriile lor, iar pământul să fie zdrobit și el în această catastrofă pe cât de bruscă, pe atât de totală.

— Termină cu joaca la masă! Cinci lovituri în plus, zise Bătrânul care, de bună seamă, văzuse că Erik sufla în grăunțele de praf ale căii lactee.

Dar nici treizeci și cinci de lovituri cu peria de haine nu erau un motiv de îngrijorare. Era ușor să te concentrezi timp de treizeci și cinci de lovituri cu peria de haine, mai ales dacă pielea de pe fund și de pe spinare rămânea cât de cât întreagă.

Aruncă încă o privire lungă spre raza de soare cu firele de praf. Își făcu un calcul. Compară plăcerea de a mai sufla o dată asupra sistemului planetar și majorarea de cinci lovituri. Renunță la plăcere, fiindcă ar fi putut fi interpretată ca o provocare intenționată și atunci Bătrânul nu s-ar fi oprit la suplimentul de cinci lovituri, ar fi ales

probabil un alt instrument, mai dureros decât peria de haine. Nu merita.

Suflă asupra sistemului planetar în gând.

În spatele ușiței de aramă a sobei de teracotă trosnea focul. Se auzea că era lemn de brad și nu de mesteacăn, care era mai scump. Pe peretele scurt din capătul sufrageriei lumina puternică a soarelui cădea pe un pătrat mai deschis la culoare decât restul tapetului. Acolo atârna ieri un tablou. Așadar, vânduseră încă un tablou. La început, după ce familia părăsise cartierul înstărit din afara orașului și se mutase în centru, tot peretele sufrageriei era plin de tablouri.

De regulă, când terminau de mâncat se grăbea să ajute la strânsul mesei ca să nu capete încă o majorare a pedepsei. După ce vasele erau ordonate, mama se ducea la bucătărie să pună de cafea. Atunci era momentul când mergea cu Bătrânul în dormitorul părinților pentru bătaia-de-după-masă.

— Dă-ți jos pantalonii și apleacă-te înainte, zise mecanic Bătrânul, apucând peria de haine.

Înțelese din tonul Bătrânului că nu mai exista nici un pericol ascuns. Bătrânul avea o zi bună — era calm și stăpân pe sine, așa că totul avea să meargă repede. În clipa în care bătrânul ridică brațul să dea prima lovitură, Erik inspiră adânc, închise ochii și strânse din pumni. Nu dură mult deloc, doar umilința dăinuia.

— Acum suntem iar prieteni? întrebă Bătrânul întinzându-i mâna.

Dacă nu-i dădea mâna, încasa încă o dată toată bătaia.

— Da, suntem iar prieteni, spuse Erik zâmbind.

Dădură mâna. Pe urmă își ridică pantalonii, se duse în camera lui, direct la patefon. Noua melodie a lui Elvis Presley se numea *Heartbreak Hotel*.

Stătea lungit în pat, urmărea cu privirea ba firele de păianjen de-a lungul stucaturii, ba crăpăturile din tavan, și se imagina rege al rockului pe o scenă îndepărtată din

acea țară liberă din vest. Încercă să imite cuvintele necunoscute rostite de Elvis Presley și rămase lungit mult timp, întru totul fericit.

În ziua aceea totul mersese ca pe roate. În plus, nu intervenise nimic special în legătură cu bătaia-de-după-masă, iar faptul că nu mâncaseră la ora obișnuită însemna că în seara aceea Bătrânul începea lucrul mai devreme. Era șef de salon la un restaurant, dar el își spunea director. Când Bătrânul începea lucrul devreme, se putea merge la cinema. Erau trei cinematografe unde intrai și la filme interzise pentru copii; la cel mai apropiat se dădea un film despre războiul din Coreea pe care ținea să-l vadă; voia să se ducă singur, ca să nu aibă de conversat cu nimeni, ci să se bucure nestingherit de faptul că avusese o zi atât de bună.

Fusese nevoit să-i tragă o bătaie Farului. Nu mai suporta amânare și, dacă n-ar fi reușit să pună lucrurile la punct, i-ar fi scăpat din mână banda. Banda ți se supune numai atâta vreme cât câștigi. Era nedrept, în fond, pentru că ar trebui ca alte lucruri, mai importante decât o încăierare câștigată, să decidă cine are ultimul cuvânt într-o bandă. Cu toate acestea, duelurile rămâneau cele mai convingătoare dovezi de competență, drept care ele trebuiau câștigate și, dacă se gândea mai bine, știuse el încă din urmă cu o jumătate de an, când Farul îl provocase, că ziua duelului avea să vină.

Dar Farul n-ar fi niciodată în stare să preia cârma. Știa el să se bată, dar nu era bun de gură, așa că, dacă ar fi să câștige el meciul, până la urmă banda tot s-ar destrăma și, încetul cu încetul, Farul ar rămâne complet singur și nimeni n-ar mai asculta de el. Ar rămâne singur-singurel în curtea școlii și nici n-ar înțelege de ce. Pentru că nu-i de ajuns să fii cel mai puternic.

Farul era într-adevăr cel mai puternic. În privința asta nu încăpea nici o îndoială. Era cu aproape douăzeci de

centimetri mai înalt decât toți ceilalți elevi dintr-a VI-a* din școală. Nu împlinise 14 ani și avea 1,80 m, 68 de kilograme, arunca greutatea mică la peste 65 de metri și avea o pulă absolut gigantică. Farul se bătea destul de rar și cam fără fantezie, dar când, în mod excepțional, îl apucau furiile, era ceva înspăimântător.

Când simți că momentul inevitabil era pe-aproape, Erik întorsese problema pe toate părțile timp de o săptămână. Farul trăgea de regulă o directă lungă de dreapta. Lovitura era înceată, dar bătea departe și avea greutate. Nu dădea niciodată șuturi. Căuta în schimb să pună urgent mâinile pe adversar ca să-l doboare și, profitând de greutatea lui, să-l țină imobilizat sub el. Dacă nime-reai sub trupul Farului, cu greu mai scăpai. Rămâneai prizonier acolo și el îți servea încet pumni grei ba în burtă, ba în față, până când considera el că problema era reglată.

Farul era responsabil cu strânsul banilor. Oricine din școală se putea adresa bandei pentru un împrumut. Condițiile erau simple: împrumut pe două zile cu dobândă de sută la sută. Cine nu-și plătea datoria avea de-a face cu Faru. Era absolut necesar ca Farul să fie trimis la cel care nu plătea, altfel întregul sistem s-ar fi prăbușit de la bun început.

În fond, Farul se bătea fără agresivitate, dar cei pe care-i lua în primire credeau c-o să fie mult mai rău decât era în realitate, doar pentru că Farul era așa de mare și pentru că avea o haină de piele neagră cu simbolul bandei pe spate. Frica de bătaia Farului avea mai multă importanță decât bătaia în sine.

---

* În anii '50, Suedia nu avea un sistem unitar de învățământ, ci trecea printr-o perioadă de tranziție în care durata, componența și denumirile nivelurilor învățământului preuniversitar variau de la o regiune a țării la alta. O variantă posibilă era: patru clase primare, cinci clase gimnaziale și patru clase de liceu. În 1962, a devenit obligatoriu învățământul de nouă ani. (N.t.)

Göran începuse să-l ia deoparte pe Farul ca să-l convingă sistematic să-l dea jos pe Erik, să pună mâna pe putere și să ia conducerea. Poate că tentativa lui Göran nu pornea din credința că Farul ar câștiga. Dar Göran fusese mâna dreaptă a lui Erik cu un an în urmă, când luase ființă banda, și chestiunea conducerii era încă deschisă. Fusese nevoit să-l bată zdravăn pe Göran, ca să se lămurească lucrurile o dată pentru totdeauna și, timp de un an de zile, totul mersese foarte bine. Probabil că acum Göran încerca să-l folosească pe Farul ca arma lui personală.

Erik se făcuse că plouă toată săptămâna dinaintea confruntării. Între timp, își cizelase tactica. Un lucru îi era limpede: orice compromis trebuia exclus. Una din două: ori câștiga bătaia, ori o pierdea, și dacă pierdea rămânea complet singur. Superioritatea Farului, cu greutatea și alonja lui, îl înfricoșa mult mai puțin decât riscul de a se trezi singur, exclus din bandă.

După câteva zile de gândire, știa precis cum să-i vină de hac Farului. Nu iuțeala avea să fie factorul decisiv. Farul își compensa încetineala prin greutate și forță. Avea însă și mintea înceată, dura mult până să-i sară muștarul. Așadar, l-ar fi putut învinge dacă trecea urgent și intransigent la acțiune. Renunțase totuși la ideea de a-i arde o directă sub pula lui uriașă. Nimeni n-ar fi lăudat o asemenea victorie, ar fi ieșit tot felul de vorbe care, la rândul lor, i-ar fi stârnit Farului dorința de revanșă și un asemenea duel ar fi fost mult mai greu de câștigat.

Provocarea urma mereu un anumit ritual. Combatanții se postau față-n față și, timp de aproximativ un minut, se insultau, de cele mai multe ori acuzându-se reciproc de lașitate. Apoi era important să-l faci cumva pe adversar să lovească el primul și cu oarecare șovăială, ca tu să poți riposta din plin. Puteai, de pildă, să-i dai adversarului bobârnace peste nas până când îi sărea țandăra și încerca să dea și el. Cu asta se termina ritualul și

începea bătaia. În timpul ritualului, spectatorii se adunau în cerc ținând și îndemnându-i pe cei doi să înceapă bătaia repede, repede, înainte ca patrula profesorilor să-i poată surprinde.

Era normal ca Farul și Göran să creadă că așa se vor petrece lucrurile: că Farul și Erik se vor afla față-n față, înconjurați de galeria dezlănțuită, că Farul își va întinde brațele cât erau ele de lungi ca să-l ardă cu degetele peste față, ori să-i dea jos șapca, ori cam așa ceva. În cazul ăsta, ar fi fost foarte greu să străpungi apărarea Farului și să ripostezi, mai ales din cauza distanței create de raza lui de bătaie. Dar nici nu aveai de ales într-o asemenea situație și atunci totul s-ar fi terminat așa cum se terminau toate bătăile cu Farul: își trântea adversarul la pământ și, călare pe el, îl burdușea până ieșea untul din el.

Probabil că așa credeau ei că va fi.

Când veni momentul, Erik știa perfect ce trebuie să facă. Mai știa că va câștiga dacă reușea să-și înăbușe frica. Asta era de fapt chestiunea-cheie: să nu șovăie nici măcar o clipă.

Era pe la sfârșitul recreației mari și banda stătea adunată sub castanii falnici din colțul cel mai îndepărtat al curții. Erik împărțise profitul de pe urma jecmănelilor cămătărești, îi dăduse Farului o monedă de jumătate de coroană și ordinul să se ducă la brutăria de după colț și să cumpere o jumătate de franzelă dulce împletită.

— Nu mă duc, spuse Farul cu voce groasă. Mai fă-ți cursele și singur, ce dracu'!

Și azvârli banul pe jos, la picioarele lui Erik.

— Sigur, zise Göran hlizindu-se din spatele lui. Și nu uita să-i cumperi și Farului jumate de franzelă!

Sub castani nu se mai auzea acum nici musca. Se știa ce înseamnă moneda de pe jos. Nu mai era cale de întoarcere. Planul trebuia pus urgent în aplicare.

Făcu doi-trei pași în direcția Farului, cu un zâmbet ușor pe buze.

— Ziceai, pare-mi-se, că n-ai chef să faci curse pentru alții, spuse Erik blând, continuând să zâmbească.

— Exact, zise Farul cu o răgușeală în glas care-i trăda gura uscată, ridicându-și prudent brațele cu gând să înceapă ritualul.

Erik îi viză plexul solar și, cu același zâmbet pe buze, îi trase Farului o directă cu toată forța și cu tot avântul mobilizat de întreaga greutate a corpului. Avu senzația că pumnul îi pătrunsese Farului până în șira spinării, prin mușchii moi, încă neîncordați, ai abdomenului. Farul se îndoi de mijloc fără să scoată un sunet, cu respirația tăiată. Erik îi trase și un pumn direct în nas. Nemulțumit de lovitură, îl mai pocni o dată, și atunci țâșni sângele. Era important să curgă sânge din nas, foarte important. Pe de-o parte, făcea impresie asupra spectatorilor, pe de alta, îl intimida și mai abitir pe adversar. Îi mai arse o dreaptă scurtă, oblic, în sus, spre sprânceana stângă. O vânătaie la ochi era de asemenea importantă, pentru că vânătaia era pata rușinii.

Farul se prăbuși în genunchi. Țsta era momentul decisiv. Trebuia să profite câtă vreme trupul Farului încă mai era încheștat de surprindere și spaimă. Îi ridică fața cu mâna dreaptă și îi ținti celălalt ochi cu pumnul stâng. Dar văzu că nu mai era nevoie.

— Ei, te dai bătut ? întrebă Erik.

Farul dădu mut din cap în semn că da. Începea să respire normal, dar criza deja trecuse.

— Poftim, spuse Erik întinzându-i o batistă. Hai, șterge-te, că arăți într-un hal...

Erik ridică moneda de pe jos, i-o dădu lui Göran și-l trimise după jumătatea de franzelă, pe care o împărți apoi cu Farul. Era sigur că de-acum încolo Farul n-avea să-l mai provoace niciodată. Mai știa că, dacă bătaia ar fi continuat, n-ar fi scăpat întreg din ghearele Farului. Dar totul se petrecuse conform planului și banda era salvată. Vânătaia Farului avea să descurajeze orice tentativă de discordie.

În aceeași seară, se delectă în întinericul sălii de cinema privind cum Robert Mitchum pilota un Super Sabre și îi doboră pe nenorociții ăia de galbeni cu MIG-urile lor 15 cu tot. Își puneă câte o stea roșie pe botul avionului pentru fiecare „galben” doborât. Un nemernic din ăla galben se încapățâna și îi făcea mari greutăți. În plus, avea și câteva stele albastre pe partea din față a fuze-lajului. După o luptă aprigă, dar cinstită, Robert Mitchum îi veni în fine de hac.

Când ieși din sală, avea pielea de găină pe antebrate, cu toate că la cinema știai întotdeauna cum se va termina filmul. Câștigau mereu ăia cu care țineai tu. În viața ade-vărată nu era așa. În după-amiaza aceea fusese cât pe ce să rămână singur, fără bandă. Dacă ar fi șovăit cât de puțin, dacă ar fi dat cât de cât greș cu plexul solar, ar fi încurcat-o rău de tot.

Clădirea Jugendstil a școlii trona masivă și cenușie, ca o cetate, în inima cartierului Vasastan. În holul de la intrarea principală, lângă scara interioară, era plasat un Icar executat de sculptorul național, unul din cei doi foști elevi iluștri ai școlii. Scara era din marmură cenușie.

Cel care intra pe poarta grea de stejar și făcea primii pași sub bolțile înalte ale coridoarelor întunecate înțe-legea că era în pragul unei noi vieți. Când începeai școala secundară, se termina cu joaca. Nu mai erai împreună cu cei care făceau doar clasele primare, de care nu se alegea nimic în viață.

Despre asta fusese vorba în cuvântarea de bun-venit a directorului. După aceea, băieții își petrecuseră restul zilei familiarizându-se cu regulile de disciplină ale școlii.

Dirigintele numea un responsabil cu ordinea. Acesta funcționa ca șef de pluton și trebuia să stea de pază la catedră până venea profesorul. Avea sarcina să scrie pe

tablă numele celor care se comportau neregulamentar în așteptarea profesorului, care înjurau, trânteau capacul pupitrului sau vorbeau prea tare.

Când intra profesorul, responsabilul striga „drepti!”, apoi făcea stânga-mprejur și raporta:

— Clasa a VI-a A, absenți Arnrud, Carlström, Svensén și Örnberg.

— Bună ziua, băieți! Stați jos! striga profesorul.

După aceea, profesorul transcria în condica clasei ce scrisese responsabilul pe tablă. Trei notări din astea într-un trimestru îți scădeau nota la purtare cu un punct.

Elevul căruia i se adresa profesorul în timpul orei trebuia să se ridice în poziție de drepti. Faptul că era neplăcut să stai în picioare și să anunți clar și răspicat — pentru că trebuia să fie clar și răspicat, altminteri te puneă să repeți — că nu știi să răspunzi la întrebare avea, după părerea școlii, un efect pedagogic pozitiv: cu timpul, băieților nu le mai convenea să nu știe să răspundă la întrebări.

Nu prea era clar conform căror criterii era numit șeful clasei. Asta era treaba dirigintelui, dar când primeai o clasă de băieți noi, necunoscuți, nu era ușor de ales. Un băiat bine îmbrăcat, de familie mai bună — hainele și numele de familie furnizau indicii importante — și care nu arăta prea sfrijit era alegerea cea mai potrivită într-o clasă de începători. Dar nimic nu-l împiedica pe diriginte să-l schimbe fără preaviz.

La gimnastică, alegerea era mai puțin întâmplătoare. „Corsarul” avea metodele lui îndelung verificate.

Era căpitan în rezervă. Îi primea pe nou-veniți cu o floretă în mână, o făcea să șuiere de câteva ori în aer, în semn de avertisment, după care o lăsa deoparte. Când avea loc selecția, era asistat de subalternul lui, locotenentul Johansson.

După ce șeful clasei îi dădea raportul, Corsarul le ordona băieților să înconjoare sala de gimnastică în pas

alergător, în timp ce el ținea tactul scandând sonor niște silabe al căror ecou se auzea sub tavanul înalt al încăperii.

Alergau de jur-împrejur năuciți, pentru că nu pricepeau ce se întâmpla sau ce urmărea Corsarul. După un timp, exercițiul era întrerupt și li se cerea să se așeze pe două rânduri în fața frânghiilor care atârnavă din tavan de-a lungul peretelui mare. Până la tavan erau vreo șapte metri.

— Treceți la cățarat! urlă Corsarul. Dați-i drumul, câte patru deodată și cât de sus puteți.

Cei mai mulți se oprirea pe la jumătatea frânghiei. Câțiva nu rezistară decât o bucatică, după care, resemnați, își desprinseră mâinile și-și dădură drumul în jos, în râsul general al spectatorilor. Johan Grăsanul abia dacă reuși să se cațere vreun metru, „încurajat” de comentariile disprețuitoare ale locotenentului Johansson. Erik și încă doi băieți se cățărara până sus de tot. Știa acum, instinctiv, despre ce era vorba.

Următorul exercițiu era la capră. Corsarul ridică treptat înălțimea și, până la urmă, numai Erik și Farul mai rămasea în joc. Câștigă Farul. Corsarul și locotenentul Johansson luau notițe.

Urmă o scurtă explicație a săriturii la cal cu bătaie. Locotenentul arată cum se face, descrie trambulina și spuse că, dacă erau la prima încercare, trebuiau să se înarmeze cu mult curaj, dar că nu era chiar atât de greu pe cât părea.

Cei mai mulți șovăiră și frânară în timp ce alergau; locotenentul îi muștruluia și le zicea că sunt lași. Erik își încheștă dinții, își mobiliză toate forțele, se sili să nu șovăie și trambulina îl catapultă de partea cealaltă a calului cu atâta forță, încât ateriză pe burtă ca o broască, uluit de cât de simplu fusese.

După câteva minute, Johansson împinse un alt cal în fața celui dintâi, îl plasă însă transversal și, satisfăcut, îi puse la încercare pe băieții care reușiseră la prima probă.

Până la urmă, rămaseră iar Erik și Farul. Era limpede că se făcea o selecție.

Fură cu toții surprinși când li se ordonă să iasă în curte să joace fotbal. Locotenentul formă rapid două echipe și le aruncă o minge. În timpul acestui meci, care nu dură mai mult de un sfert de ceas, continuară și însemnările acelea misterioase. După meci li se ordonă să intre din nou în sala de gimnastică și să se alinieze.

— Ascultați aici, băieți, spuse Corsarul. Asta-i emblema școlii și trebuie să fiți mândri de ea!

Ținea sus o bucată de pânză cu blazonul regilor din dinastia Vasa, un snop de grâne cu aripi galbene pe fond albastru.

— Numai flăcăii de calitate poartă așa ceva, spuse în continuare Corsarul. Acum o să împărțim clasa în patru grupe. Fiecare grupă o să aibă un șef și șeful o să poarte emblema pe cracul stâng al pantalonului de sport, uitate-așa. Fiecare șef de grupă o să aibă un înlocuitor, un vice, și vicele o să poarte emblema pe partea cealaltă, așa. Acum o să anunț numele celor patru șefi.

Erik și Farul fură poftiți să meargă în față ca să li se înmâneze distincțiile, alături de încă doi băieți care acumulasera și ei suficiente puncte pentru forță, viteză și încredere în sine. Semăna cu o decernare de premii. Corsarul striga câte un „poftim”, iar băieții se înclinau în chip de mulțumire pentru gradul dobândit.

La fiecare oră de gimnastică șeful își alinia trupa în poziție de drepti. Controla dacă îmbrăcămintea subalternilor era corectă, adică maiou alb, pantalon albastru, pantofi albi, ciorapi curați. Șeful dădea raportul, era răspunzător de disciplina trupei sale și de aranjamentul acesteia când se trecea la jocurile cu mingea, fiind deci vorba de o competiție între trupe. În principiu, postul de șef de grupă era irevocabil, deoarece Corsarul susținea că principiile lui de selecție erau cât de poate de juste.

Când jucau fotbal în curte, nu se mai ținea seama de trupe. Echipele erau alcătuite de către cei mai buni, adică de Göran și Erik. Mai întâi trăgeau la sorți ca să vadă cine începe primul. Câștigătorul își alegea un coechipier. Ca o compensație, celălalt avea dreptul să-și aleagă doi coechipieri deodată. Când echipele erau formate și mai rămăneau câțiva băieți pe bancă, privind care încotro, uneori Erik, alteori Göran propunea celuiilalt:

— Ei, ia tu drojdia!

De regulă, drojdia era compusă din vreo trei-patru băieți numiți pe post de rezerve, ceea ce de fapt însemna că nu vor juca deloc.

Forța fizică, un trup frumos și muculos, curajul, ambiția de a nu te lăsa învins, acestea erau calitățile despre care Corsarul ne vorbea cu regularitate în predicile de la începutul sau sfârșitul orei de gimnastică. Mai zicea că noi, suedezii, suntem puternici, viteji, buni luptători și că toate astea le-am moștenit de la vikingi și de la soldații lui Carol XII.

Așadar, cultul corpului era pentru băieți temelia sistemului lor social. Cei care aveau corpurile cele mai arătoase și mușchii cei mai tari, cei care băgau cele mai multe goluri la handbal și fotbal, sau executau bolțile cele mai înalte la cal și capră, cei care puteau să facă rotații cu picioarele absolut drepte la bara fixă din poziție de repaus și cu priză inversă, cei care aveau curajul să plonjeze de la trambulina cea mai înaltă sau înregistrau timpul cel mai bun la înot sub apă aparțineau elitei din jurul șefului de grupă și al vicelui. Restul era drojdia.

Cei din această categorie nu aveau acces decât la un singur mod de apărare. Trebuiau să se comporte ca Johan Grăsanul, adică să se pună la costum, să vorbească pompos, să le placă jazzul, să tocească nebunește și să-și dea aere de intelectuali care sfidează brutele fără creier.

Școala primară din Suburbia Bogată era mică, arăta ca o căsuță de turtă dulce, și acolo sistemul era foarte

deosebit. Altele erau criteriile după care aparțineai unei grupe sau alteia. Acolo bunăvoința sau reaua-voință a profesorilor depindea aproape în întregime de limbajul elevului sau de rezonanța numelui de familie. Sigur că și acolo avea importanță dacă erai cel mai puternic din clasă sau băgai cele mai multe goluri la fotbal în timpul recreației, numai că lucrurile astea nu erau decisive. Existau legi nescrise care îți hotărau apartenența.

Să fii de familie bună, asta era. Nu se prea vedea pe haine dacă erai de familie bună, dar se auzea după cum vorbeai. Dacă știai să te prezinți clar și răspicat, dacă îți cereai întotdeauna scuze cu o formulă mai sofisticată și dacă în general foloseai mai multe cuvinte neobișnuite decât alții, atunci erai de familie bună și căpătaai note mari la toate materiile.

Dar aici, în centru, se dovedise a fi altfel. Eram 700 de băieți de tot felul — unii de familie destul de bună, alții de familie mai puțin bună și alții foarte de jos. Nici nu era greu de ghicit. Hainele unora miroseau a gaz. Unii aveau locuințe spațioase, cu tablouri pe pereți și candelabre. Ăștia erau de familie bună. Cei cu locuințe mici, fără tablouri, nu erau de familie bună. Dar diferența se auzea după gramatică, vocabular și pronunție cu mult înainte de a te întâmpina mirosul de gaz ori jupâneasa în vestibul.

Cu toate acestea, li se băga sistematic băieților în cap, de la catedră, de la amvonul aulei sau în prelegerile Corsarului, că școala este un amalgam, simbolul Suediei noi, locul unde fiecare băiat își făurește singur viitorul în liberă concurență și bucurându-se de aceleași condiții ca toți ceilalți. Lumea nu se mai împărțea în stăpâni și slugi, ca în Suedia veche. Cel care se punea cu burta pe carte și era sânguincios tot timpul liceului ajungea departe. Cel care se lăsa pe tânjală risca să iasă din competiție și să nimerească printre ratații de la școala primară. Eram un popor liber, de rasă germană frumoasă, și aveam tradiții cu care trebuia să ne mândrim. Într-o bună zi noi, băieții de acum, aveam să ajungem la cârmă într-o Suedie nouă,

democratică. Noi reprezentăm viitorul și de aceea se impunea o educație severă și o minte sănătoasă într-un corp sănătos.

În restul lumii domina Răul, dar care era acest Rău nu se prea înțelegea.

Idealul democrației era ca fiecare să aibă posibilitatea să fie cel mai bun la ceva în domeniul lui și să facă față într-o situație de criză. În alte părți ale lumii, unde domina Răul, în țările cucerite de Rusia, asemenea posibilități fuseseră eliminate. În acele țări oamenii erau ca niște roboți, toți la fel.

Așa răsunau predicile când ne adunam pentru rugăciunea obligatorie de dimineață. Se dădea multă importanță ritualului rugăciunii de dimineață. Băieții se așezau în tăcere pe două rânduri, într-o anume ordine, dinainte stabilită. Profesorul de serviciu îi trecea în revistă și controla dacă aveau toți cartea de psalmi în mâna stângă (dacă o uitai acasă, primeai un avertisment; trei avertismente duceau la scăderea cu un punct a notei la purtare).

Când directorul dădea semnalul, zângănind cu legătura lui impresionantă de chei, se intra în aulă, tot într-o anume ordine. De-aici încolo vorbitul era interzis. Dacă erai prins că vorbești, te păștea avertismentul.

După ce se cântau psalmii, venea predica. De cele mai multe ori era vorba de câte o lecție încâlcită de morală religioasă. De regulă veneau seminariști care făceau practică la noi și, pentru că pe de o parte aveau trac, iar pe de alta făceau efortul să scrie predici cât se poate de ingenioase din punct de vedere teologic, ceea ce spuneau ei acolo era pentru băieții școlii cu totul neinteresant. Așa că băieții își făceau în mod discret lecțiile (Erik nu și le învăța decât așa). Sau se uitau în gol și nu se gândeau la nimic, sau își apucau vecinul de pulă, sau citeau textul cu litere mari, aurii, de sub tavan:

ADEVĂRUL TE FACE LIBER

LASĂ ÎN URMA TA O SĂMÂNȚĂ NOBILĂ PE CALEA VIEȚII

ÎNAINTE DE TOATE OCROTEȘTE-ȚI INIMA CĂCI DIN EA IZVORĂȘTE VIAȚA

Dar uneori predica era ținută chiar de director sau de unul din profesorii de religie mai talentați la retorică. Lupta împotriva Răului o câștiga mereu curajul (uneori se spunea „inima curată” în loc de curaj, dar „curajul” se folosea mai frecvent decât „inima curată” în aceste predici). Mai bine să auzi cum îți plesnește coarda arcului decât, de frică, să n-o întinzi niciodată. Perseverența învinge toate obstacolele și râvna ți-e răsplătită, după cum ne dovedește Robinson Crusoe. În fața lui Dumnezeu suntem toți egali și Dumnezeu ține seamă de toate victoriile noastre câștigate în competiții. La școală ramurile principale ale competiției erau, desigur, sportul și materiile școlare. Acestea aveau la rândul lor subdiviziuni, ca de exemplu săritura cu prăjina și analiza sintactică a propoziției „ziarele l-au numit impostor” (ce rol gramatical are „impostor”?). Dar cei mai mulți oameni au o vocație a lor, uneori poate ascunsă, o menire, ca de exemplu aceea de a-ți salva orașul natal printr-un act de curaj, precum băiețelul olandez care-și băgase degetul în micuța spărtură a digului și astfel apele Atlanticului nu-i mai inundaseră orașul. Și era doar un puști!

În consecință, competițiile nu încetau niciodată. Și cum Erik era cel mai iute, băga cele mai multe goluri, ținea cel mai bine la burdușeală, avea pumnul cel mai tare și, în plus, era primul la câteva materii, se înțelege că făcea parte din elita compusă în total din cinci băieți. Când te aflai atât de sus, concurența era aprigă — nu ajungea să fii cel mai bun la sport și la matematică. Numai că Erik „avea lipsuri”, pentru că locuia într-un cartier mărginaș bogat, un fel de idilă rustică în comparație cu Vasastan, așa că ar fi trebuit să fie descalificat și considerat inapt pentru orice post de conducere. Alte lipsuri erau că nu văzuse filme interzise minorilor, că nu știa să tragă fumul în piept, că încă nu se culcase cu vreo fată, că nu poseda

un repertoriu satisfăcător de înjurături, că habar n-avea unde erau barurile cu tonomat unde puteai să-i auzi pe Elvis și pe Little Richard, că nu fusese nici măcar la matinee de duminică de la Nalen, localul unde cântau orchestre suedeze de rock-and-roll, că avea haine caraghioase și în plus șapcă — pentru că-l obliga taică-său s-o poarte — și pentru că vorbea prea pretențios.

Erau handicapuri serioase, care l-ar fi putut scoate din competiția pentru cucerirea medaliei. Avea însă calități care le compensau; compensau chiar și șapca aia caraghioasă. Ardea niște directe extrem de puternice, care nimereau din plin de la prima încercare, și era uluitor de rezistent la bătaie. Acestea erau, din punct de vedere social, calități la fel de importante.

Rezistența la bătaie și-o demonstrează încă din primele zile, când profesorul de desen le adresează un cuvânt introductiv, așa cum făcea de fiecare dată când intra într-o clasă nouă. Preda de fapt la bele-arte și orele de la liceu erau doar un ciubuc; ceea ce îl interesa pe el în primul rând era ca băieții să tacă din gură și să deseneze obiectele așezate pe catedră, în timp ce el citea ziarul sau lucra la câte ceva pentru facultate. Metoda lui disciplinară se numea Julius.

— Țsta este Julius, spuse profesorul și lovi de câteva ori cu indicatorul prin aer, lăsând șuierăturile să transmită mesajul.

— Julius este prietenul meu cel mai bun aici, la școală. Oricine deranjează ora are de ales între Julius și o observație scrisă. Ați înțeles? Delincventul vine aici, în față și...

Șuierat încă o dată cu indicatorul.

— E clar? Sau vreți o demonstrație? Avem vreun voluntar?

Profesorul sfredeli clasa cu o privire supărată.

Expert în materie, Erik consideră că indicatorul era un instrument de tortură relativ blând, mai ales dacă era vorba de numai câteva lovituri. Ideea îi veni spontan.

— Eu, dom' profesor! strigă Erik și se ridică în poziție de drepti.

— De bunăvoie?

Profesorul îl privi cu ochi mari și bănuitori pe băiatul arogant care-i vorbea cu zâmbetul pe buze.

— Da, dom' profesor, de bunăvoie. Ce mare lucru?

Martoră a unei asemenea provocări, clasa își ținea respirația. Profesorul n-avea încotro. Îl așează pe Erik în fața tablei și dădu explicații elevilor. Erik trebuia, așadar, să stea aplecat înainte cu mâinile sprijinite de marginea de jos a tablei și cu fundul în afară. Apoi șuieră cu indicatorul, dar se opri exact înainte de a lovi.

Erik rămase nemișcat în aceeași poziție, așa că profesorul, disperat, lovi cu toată forța.

Dar Erik, care deja își ținea respirația și se concentra asupra imaginii Bătrânului, rămase complet nemișcat.

— Ei, ce zici de Julius? strigă profesorul.

— Ați și tras, dom' profesor? întrebă Erik și respiră o dată, pentru ca apoi să se concentreze din nou asupra chicotelilor clasei — efect ușor de prevăzut.

Profesorul își pierdu autocontrolul și apucă să mai lovească puternic de vreo cinci-șase ori până să-și vină în fire. Atunci se opri, ținându-l pe Julius drept în sus, ca pe o sabie. Părul ciufulit îi atârna pe față și se făcuse roșu din cauza efortului fizic și a neașteptatului șoc psihologic.

Erik încă mai stătea cu mâinile sprijinite de tablă, încercând să pară că nu simțise nimic.

— Du-te și așază-te, nerușinatule! strigă profesorul. Adică...

Dar se opri la mijlocul frazei când Erik, mergând printre rânduri spre banca lui, începu să râdă de el.

Profesorul nu avea de unde să știe ce-i făcea taică-său. Nici colegii de clasă nu aflaseră încă. Pentru ei, importantă era morala predicilor de dimineață sau din timpul orelor de istorie: „În Sparta exista un neam de războinici

care, datorită capacității lor de a îndura chinuri fizice, au ajuns să dețină timp îndelungat o poziție-cheie în politica Greciei.”

Băieții avuseseră acum prilejul să vadă cu ochii lor un exemplu, dar de înțeles nu puteau înțelege, pentru că nu știau nimic despre Bătrân.

Și chiar în seara aceea, după victoria ușor câștigată asupra neînsemnatului indicator al profesorului, se întâmplă ca Bătrânul să fie cu nervii în pioaneze. Trebuia să meargă în vârful picioarelor, ca nu cumva bătaia-de-după-masă să degenereze. Erik puse masa, o strânse și urmări cu vigilență toate mișcările. Se vedea clar, după zvâcniturile de pe fața Bătrânului, că era într-o pasă din acelea când ar fi putut să-l apuce nebunia în timpul bății. Un alt semn fu plesnitura gratuită peste vârful nasului (adică doar după plesnitură invocă motivul).

Erik observase zvâcnitura de sub ochi, văzuse cum venea lovitura, dar se încordase să n-o pareze câtuși de puțin. Îl lăsă pe Bătrân să-i pocnească nasul în loc de umărul obrazului și observă că i se luminase puțin fața când, cu o rotire dibace a mâinii, îl nimerise exact sub nări. O astfel de pocnitură suna într-un fel anume și sentimentul de satisfacție pe care îl producea era pesemne mai mare decât dacă îi nimerea umărul obrazului.

Încă înainte de desert, Bătrânul anunță că îi va da douăzeci de lovituri cu peria de haine. Când începea doar cu douăzeci însemna că în următoarele zece minute le va dubla. Altfel, ar fi spus de la început douăzeci și cinci sau treizeci. Douăzeci și cinci sau treizeci erau deja prea multe ca să le mai dubleze dacă nu avea vreun motiv special. Dar dacă începea „blând”, însemna că avea intenția să majoreze serios pedeapsa.

Mama făcuse cremă de ciocolată ca desert. Era dintr-un praf importat din America. Trebuia doar să-l amesteci cu lapte, să-l lași să se întărească și era aproape ca de casă.

Erik simți pericolul.

Fratele mai mic avea șase ani și nu mânca niciodată bătaie.

Mama servi crema și, când toată lumea începu să mănânce, frățiorul se repezi să ia o linguriță de cremă din farfuria lui Erik. Erik îl opri în mod reflex, prinzându-i mâna. Își dădu imediat seama ce greșeală făcuse, dar era prea târziu. În clipa în care îi apucă mâna frățiorului, crema sări din linguriță și ateriză pe fața de masă albă.

Bătrânul dublă numărul loviturilor la patruzeci.

Patruzeci de lovituri cu peria de haine — asta depășea limita toleranței. Până la urmă ar fi început să plângă. Și poate era o zi din acelea când, atât de plânsete, Bătrânul pierdea numărătoarea. Și nu trebuia să te zbați prea mult, pentru că și asta ar fi putut duce la lovituri suplimentare și atunci intrai într-un cerc vicios: hohotele desperate de plâns nestăpânit îl ațâtau pe Bătrân în așa hal, încât lovea fără să mai respecte numărul de lovituri stabilite, iar Erik, care ținea tot timpul numărătoarea, se zbătea din ce în ce mai mult, din deznădejde — sau poate din instinct de conservare —, ceea ce-l făcea pe Bătrân, nebun de bucurie, să-i toarne loviturile fără nici un fel de socoteală, că tot nu mai avea nici un sens, și bătaia continua până ce dosul periei îi făcea pielea să plesnească, și sângele țâsnea prin odaie, și doar plânsul mamei îl readucea în cele din urmă pe Bătrân la realitate.

Crema de ciocolată îi creștea în gură. La patruzeci de lovituri nu făcuse niciodată față.

Existau două metode. Una era să nu-și încordeze corpul. Citise undeva că ar ajuta, dar experiența îi demonstrase că era greu de pus în aplicare. Cealaltă metodă era să-și încordeze la maximum mușchii spatelui și ai fundului, pentru ca loviturile să fie absorbite de o suprafață cât mai mică a corpului. În plus, metoda asta putea fi combinată cu rezistența interioară, care era și mai importantă. Era esențial să țină ochii închiși și să se retragă mintal în *spatele* ochilor. Era absolut necesar să-și transfere gândul,

să se concentreze asupra unui foculeț strălucitor, undeva, departe, în spatele ochilor închiși; ura față de Bătrân îl ajuta să transforme imaginea foculețului albastru în cea a unei pietricele scăpărânde. Dar asta cerea antrenament îndelungat. Pentru patruzeci de lovituri trebuia să se gândească și mai intens la ura pe care i-o inspira Bătrânul.

Părea absent în timp ce strângea masa. Mai-mai să scape pe jos o farfurie, ceea ce ar fi fost catastrofal. Timp de o jumătate de secundă cât dură manevra de a salva din zbor farfuria ajunsă la zece centimetri de podea, simți o sfredelitură de gheață trecându-i prin corp. Dar trebuia să-și reia urgent procesul de concentrare.

În drum spre dormitor, respiră adânc de mai multe ori. Își închisese deja ochii, dar pleoapele erau încă deschise. Abia auzi când i se ordonă să-și dea jos pantalonii și să se aplece înainte. După aceea, trase zăvorul și se retrase din lume. Mai inspiră o dată adânc. Nimic nu mai exista, doar focul albastru al urii, acolo, în străfundul întunecat al ființei lui.

Când își dadu seama că începea să iasă din beznă — ca și cum s-ar fi ridicat la suprafață după o scufundare la mare adâncime —, nici nu mai era în dormitor. Pesemne că apucase deja să dea mâna cu Bătrânul, că se împăcaseră, dar când și cum, nu știa. Fu cuprins de bucuria triumfului. Rezistase la patruzeci de lovituri! Simți un ușor frison prin tot corpul.

Când se lăsă seara, se băgă sub plapumă în camera lui să citească o carte interzisă: poveștile fraților Grimm. Se spunea că nu e o lectură potrivită pentru copii și că poveștile sunt înfricoșătoare. Cu câțiva ani în urmă fusese prins în flagrant delict (circa treizeci de lovituri) și i se explicase cu lux de amănunte cum intră frica în om când e copil și rămâne acolo toată viața.

Acum împrumutase un exemplar de la biblioteca școlii împreună cu *Istoria Suediei* de Grimberg. Citea cartea interzisă sub plapumă, cu o ureche ciulită ca un fel de

periscop orientat spre lumea „de la suprafață”. Dacă auzea pași repezi apropiindu-se, stingea urgent lanterna și îndesa cartea sub saltea (nu sub pernă!).

Dar ceva mai încolo, în întuneric, era fratele mai mic, care nu adormise încă.

— Vreau lanterna, îi ceru frățiorul.

Erik nu-i răspunse.

— Dacă nu mi-o dai, o să țip și o să-i spun lui tata că m-ai bătut.

Erik analiză rapid situația.

Dacă ceda, nu numai că rămânea fără lanternă, dar l-ar mai fi șantajat și altă dată.

Dacă nu ceda, fratele ar da fără îndoială curs amenințării și atunci ar veni Bătrânul, s-ar repezi în cameră smucind clanța și nici o explicație de pe lume n-ar mai ajuta. Dar pe urmă poate că fratele l-ar amenința să-l părăscă din nou și Bătrânul ar vedea negru în fața ochilor dacă cel mic i-ar spune, în hohote de plâns, că „iar m-a bătut Erik”.

— Număr până la trei, spuse frățiorul.

Dacă ar ceda, puștiul ar putea să-i ia tot ce are.

— Unu...

Având în vedere toanele în care era Bătrânul în ziua aceea, s-ar putea petrece lucruri înfiorătoare în timpul bătăii care ar urma.

— Doi...

Ar putea să-l ademenească pe frate-său cu vreo două coroane, dar nici asta n-ar schimba de fapt situația. Încetul cu încetul, i-ar lua și cămașa de pe el.

— Trei. Acum țip, spuse fratele.

— Stai nițel, spuse Erik, nu țipa. Știi ce-ți fac dacă ții?

— N-ai curajul, pentru că te bate tata.

— Nu-mi pasă. Uite, dacă ții și spui ce-ai zis că spui, *pe cuvânt* că-ți trag o cafteală de nu te vezi după ce mă bate tata pe mine. Pricepi? Cum rămânem singuri, o încasezi. Și te bat și mâine când vin de la școală, că tata-i la lucru atunci. E clar?

— Acum țiș.

— Pe cuvântul meu de onoare că te caștesc imediat după ce pleacă tata, spuse Erik plângând.

Frățiorul țișă. Bătrânul își făcu apariția cu peria în mână și aprinse lumina.

— Erik m-a bătut, anunță cel mic cu o voce surdă.

După ce taică-său îi adminiștră pedeapsa urlând și tunând că e o lașitate să dai în unul mai mic ca tine, Erik rămase puțin cu fața pe pernă, până îi trecu plânsul. Apoi aprinse lumina, se apropie de patul fratelui și trase la o parte plapuma.

— Mi-am dat cuvântul de onoare, spuse Erik.

— O să vină tata și iar o să te bată.

— Știu, dar mi-am dat cuvântul, secătură.

Știa că n-o să-i ajungă timpul. Mai întâi trebuia să-l sperie, să-i vorbească despre cașteala promisă până când puștiul încerca să-l strige pe taică-său. Din clipa aceea și până să dea Bătrânul buzna pe ușă avea doar timp de câteva scatoalce. Dar unde să i le tragă? Ar putea să-i zboare vreo doi dinți; pentru atâta, ar avea timp. Dar, pe de-o parte nu era vorba să-l rănească mai mult decât trebuia, ci doar atât cât să-l facă să termine definitiv cu șantajul. Pe de altă parte, indiferent ce i-ar face, Bătrânul tot ieșit din minți ar fi când ar năvăli înăuntru. Ar fi însă o prostie să-l mai și vadă sângerând.

Îi trase repede două palme și un pumn în burtă. Puștiul își pierdu respirația. Asta îi dădu timp lui Erik să stingă lumina și să se strecoare în pat înainte ca puștiul să urle. Câștigul era dublu dacă apuca să se bage sub plapumă înainte ca Bătrânul să dea buzna. Pe de-o parte, n-avea motive să creadă că bătaia ar fi prea serioasă, pe de alta, poate că Bătrânul se mulțumea să-i aplice loviturile direct pe plapumă, fără țintă. Uneori, serile, când era beat, dădea unde nimerea, nu conta prea mult unde.

Dar se înșela amarnic. Își dădu seama după pașii Bătrânului. Nu venea alergând, venea încet, în pas normal și

apăsător, ca să se înțeleagă că situația era gravă. Erik înghețase de groază. Înțelese ce se putea întâmpla.

Când Bătrânul aprinse lumina și se ivi în pragul ușii, fața îi era împietrită, gura făcută pungă și în mână îi pendula cravașa.

Cravașa era din piele împletită, avea mânerul gros și se subția spre vârf, unde atârna un cârlig de metal care putea fi prins de zgarda unui câine. Cârligul acela de metal îți sfâșia pielea.

Bătrânul îl ridică ușor și tandru pe cel mic din pat și îl duse afară din odaie. Închise apoi ușa cu cheia și puse cheia în buzunarul de la piept.

— Te rog, n-am vrut să... n-a fost cum crezi tu... spuse Erik plângând în timp ce Bătrânul, demonstrativ, se apropia încet-încet de pat.

Știa că degeaba îl ruga. Disperat, începu să bâjbaie în vârtejul conștiinței sale, după focul acela albastru, dar era prea târziu. Cel puțin să-și apere fața, se gândi el când Bătrânul dădu la o parte plapuma. Nu fața. Durează săptămâni întregi până se vindecă. Nu fața, la școală...

— Te rog, nu da peste față, spuse Erik printre lacrimi și se întoarse pe partea cealaltă, apărându-și obrajii cu palmele și cufundându-și capul în pernă.

La prima lovitură, cravașa nimeri exact peste șale. Erik apucă să identifice lovitura, ceea ce însemna că era oribil de treaz. Când a doua lovitură nimeri aproape în același loc și înțelese că următoarele îi vor arde toată spinarea, de jos în sus, centimetru cu centimetru, flacăra tremurândă a focului albastru dispăru și Erik începu să urle.

Nu mai gândea, urla la fiecare plesnitură și la fiecare plesnitură simțea cum cravașa îi producea câte o descărcare electrică în craniu, de la o tâmplă la alta. Când termină cu spinarea, Bătrânul începu să-l ardă peste fund, mai întâi pe partea stângă, apoi mai puțin precis, pentru că Erik începuse să se răsucescă sub lovituri. Căuta să

se apere cu mâinile, dar atunci Bătrânul îi ținea fața și, dacă își acoperea fața cu mâinile, Bătrânul îi lovea corpul.

Plânsul era roșu și umilitor. Exact opusul focului albastru. Hohotele de plâns țâșneau ca niște flăcări sălbatice, îi luau cu asalt conștiința și îi înteteau suferința într-o asemenea măsură încât după un timp conștiința nu mai făcu față; ca și cum subconștientul ar fi încercat în mod automat să-i aline durerea. Dar plângea și pentru că *plângea*; pentru că nu mai putea să-i țină piept blestematului ăstuia netrebnic și cravașei lui șuierătoare, setoasă de sânge.

Cum se terminase, habar n-avea. Atâta timp cât te macină durerea, simți că nu se va termina niciodată, că nimic pe lume nu-ți poate aduce alinare, ca și cum ai fi ajuns în iad. Dar, cum necum, se terminase.

Mai întâi remarcă tăcerea. După un ultim spasm al plămânilor, urmat de ultimele suspine, simți că putea să respire normal și că era liniște. Șalele, fundul și dosul pulpelor îi ardeau ca focul. Știa foarte bine că era plin de dungi de cravașă. Loviturile cu cravașa erau întotdeauna îndeajuns de puternice ca să-i lase fiecare câte o dungă roșie; deasupra fiecărei dungi de sânge se umfla pielea. Dacă dunga nu plesnea, sângele se retrăgea lăsând în urmă o dâră verde-albastră care dispărea abia după câteva săptămâni.

Învăluit în tăcere, își trecu mâna peste spate și o simți udă, năclăită de sângele care curgea din rănilor pe care i le făcuse cârligul de metal. Rănilor astea se acopereau de coji lungi, purulente și grunjoase. Zvâcneau și se rupeau de îndată ce făceai o mișcare mai rapidă.

Nu era sigur, dar parcă își amintea că după aceea venise mama cu apă caldă într-un vas și cu o cârpă. Nu spuse nimic, sau nu-și amintea să fi spus ceva. Poate că-i dăduseră lacrimile, iar el le simțea sarea pe rănilor deschise. Dar poate că era doar un vis care îl asedia în pas cu febra. Totul i se părea ca o frumoasă muzică de pian venind de foarte departe.

Avea paisprezece ani și se bătea din ce în ce mai rar. Din două motive. Mai întâi, era șef de bandă și nu mergea să se bată pentru orice fleac. Să zicem că vreun băiat din clasa paralelă nu voia să restituie banii împrumutați de la bandă. Într-un caz din asta era suficientă o chelfăneală, așa că-l trimitea pe Göran, pe Farul sau pe altul. Ca să se bată el, trebuia să fie ceva important. Dacă cineva nu plătea nici după al doilea avertisment, atunci da. Trebuia să traverseze el personal curtea școlii cu banda la câțiva pași în urma lui, până când datornicul dădea să fugă, ceea ce era întotdeauna imposibil. Banda aștepta mereu momentul prielnic când putea să se răspândească pe diagonală curții, blocând astfel ambele ieșiri în același timp. Ce urma apoi nu era decât un simplu joc de-a șoarecele și pisica; vinovatul era încolțit între două fațade înalte și nu mai avea scăpare.

În momente din astea nu mai încerca sentimente de bucurie sau triumf. Mai curând i se făcea milă de cei care trebuiau să încaseze chelfăneala. Acesta era al doilea motiv pentru care se bătea din ce în ce mai rar, dar ceilalți nu le spunea de ce.

Pe de altă parte, nici nu puteai să-i lași să nu plătească, pentru că, dacă ai fi trecut cu vederea unuia, era de la sine înțeles că ar fi încercat și altul, și dacă ar fi încercat mai mulți în același timp, tot sistemul s-ar fi prăbușit ca un castel din cărți de joc, și atunci cum ar mai putea ei să cumpere franzele dulci sau cârnați la grătar în pauza de masă, ca să nu mănânce mâncarea școlii? Banii erau necesari, cimentau banda.

Așadar, când trebuia să se bată el, nu lovea ca să rănească. Mai bine o palmă zdravănă decât un nas sângărând. Eventual, o vânătaie la ochi. Un ochi vânăt avea mare efect și era ușor de făcut: un croșeu de dreapta sau de stânga tras ori acolo unde se termină sprânceana, ori pe marginea osoasă a orbitei. O singură lovitură era suficientă și vânătaia avea menirea de a-i băga pe ceilalți în sperieți.

Datornicul trebuia și el speriat, dar pentru asta nu era nevoie de cine știe ce violență. Câteva palme și era destul, pentru că era umilitor să fii pălmuit; nu numai că pălmuitul nu îndrăznește să riposteze, dar se și teamea să nu fie bătut de-a binelea. Cel care ajunge să stea în genunchi plângând și să fie pălmuit peste față în timp ce promite că va plăti datoria simte frica în el ca un gol imens pe dinăuntru. Nu durerea, frica.

Frica este întotdeauna factorul decisiv. Erik știa lucrul ăsta foarte bine. Dar parcă majoritatea oamenilor erau, dintr-un motiv sau altul, neputincioși în fața fricii. Puteau să fie mari și puternici, să aibă cele mai bune condiții de apărare, și totuși frica îi paraliza.

Era un băiat într-una din clasele superioare care de vreo doi ani făcea box la clubul *Vulturul*. Se spunea că era foarte talentat și la școală toată lumea îi zicea „Boxerul”. Ajunsesse și în finala campionatului de juniori.

Dar pentru că Boxerul își făcuse datorii mari la bandă și nu avea nici bani și nici chef să și le plătească, era clar ce avea să urmeze. Colegii de clasă îl tot zgândăreau, întrebând dacă o să le facă față Farului sau lui Erik. În același timp, aveau loc nesfârșitele discuții despre cine ar câștiga într-o încăierare dintre cel mai bun boxer din lume și cel mai bun atlet din lume. Începuse să circule zvonul că Boxerul nu avea de gând să-și plătească datoria. Deci trebuia bătut.

Banda se adunase la bufetul de lângă școală să cântărească diversele posibilități. Cel mai simplu ar fi fost să se năpustească mai mulți deodată asupra Boxerului.

Erik respinse propunerea. N-ar fi obținut decât o trăn-căneală interminabilă în curtea școlii. S-ar măcina continuu același subiect: că au fost lași să se dea la el mai mulți deodată, că Boxerul e oricum cel mai bun, pentru că altfel n-ar fi trebuit să-l atace în grup.

Cum poți să-i vii de hac unui boxer? Cel puțin un lucru e clar și anume că forța boxerului constă în tehnica

pumnului. Știe cum să se apere, să pareze și să dea pumni în serie după o directă reușită. Tehnica boxerului e în același timp punctul lui slab, deoarece e antrenat să lovească numai cu mâinile. Poți să-l dobori cu șuturi, sau să te arunci pe el și să-l pui la pământ.

— OK, zise Erik desenând pătrățele cu dăre subțiri de ketchup pe cartofii prăjiți din farfurie, ia-l tu în primire, Farule! Ți se potrivește perfect. Îl apuci de mijloc, îl trănțești la pământ și pe urmă știi tu, ca de obicei. N-ai probleme.

— Ei nu, de ce tocmai eu, se codi Farul. Eu zic că e mai bine să fim mai mulți și să-l caftim ceva mai serios ca de obicei, ca să nu mai iasă vorbe.

Erik oftă și, fără să zică nimic, continuă să mănânce din cârnatul fript, iar ceilalți sedeau tăcuți și așteptau.

Farului îi era frică. Frica asta misterioasă nu-l lăsa în pace nici pe Farul, cu toate că pentru el adversarul era floare la ureche. Dar dacă într-adevăr îi era frică — nu conta dacă ceilalți pricepeau asta sau nu —, trebuia să renunțe. Ar fi putut desigur să-l convingă, dar cel căruia îi e frică pierde și, dacă Farul ar fi pierdut, situația ar fi arătat mult mai rău după aceea.

— OK, zise Erik, în cazul ăsta am eu grijă de el. Dar trebuie să fiți și voi acolo să vedeți cum decurg lucrurile.

— Și dacă-ți merge prost, să te...?

— N-o să-mi meargă deloc prost. Eu câștig mereu, și-acum hai să punem mâna pe el până nu se termină pauza de masă.

În drum spre curtea școlii, își revizui planul de atac. Lucrul cel mai important era să facă în așa fel încât să-i scoată Boxerului la iveală teama care cu siguranță că era pitită undeva în ființa lui. Pentru că, dacă nu s-a fi temut, de mult s-ar fi repezit el în curtea școlii să-și arate pumnii, după cât se discutasese despre asta printre colegii lui de clasă.

Dar nu mergea să-l brutalizeze pe Boxer cu scheme hoțeste oarecare. Trebuia să-l doboare cu pumnul și într-un

fel care cel puțin să amintească de box. Altminteri, iar începea trâncăneala prin școală. Și apoi, trebuia să acționeze rapid.

Boxerul era mai înalt și mai robust decât el, avea o alonjă mai mare, iar boxul era specialitatea lui și deci nu putea fi vorba de o confruntare prea îndelungată „în stil de box”. Așa ceva l-ar desfigura groaznic destul de repede și, chiar dacă Boxerul nu l-ar face knock-out, meciul ar fi ca și pierdut. Superioritatea Boxerului ca greutate făcea ca succesul unei lupte corp la corp să fie mai mult decât îndoielnic (numai Farul ar fi reușit fără probleme să-l pună la pământ).

În concluzie, trebuia mai întâi să-l sperie și pe urmă să-i ardă o directă în figură. Nu ajungea să-i dea una în ochi, pentru că și-ar fi revenit imediat după o asemenea lovitură. Trebuia să-i curgă sânge din nas. Dar, ca să reușești să-i spargi nasul unuia obișnuit să-și apere fața, e nevoie de foarte multă frică — trebuie să bagi spaima în el și să-i sugrumi astfel reflexul de apărare, îndelung exercitat. Dacă nu știi să boxezi cu un boxer, ceea ce poți face e să-l înspăimânti până aproape că face pe el, și pe urmă îi crăpi nasul.

Toată banda se opri în colțul curții. Conform așteptărilor, Boxerul era și el în curte, ceva mai încolo. Erik îl trimise pe Gösta, cel mai mic din bandă, să-l aducă. Din acea clipă, vestea că venise momentul decisiv se răspândi în toată curtea cu rapiditatea curentului electric. Dar se putea ca lucrurile să se oprească acolo, pentru că Boxerul era liber să refuze, să nu vrea să se apropie, de teamă că toată banda avea să năvălească asupra lui. Dar dacă le arăta că e laș, însemna că se declara învins, și era cam greu de crezut că se dădea el bătut atât de ușor. Nu e rușinos să te bată mai mulți deodată, dar să dai dovadă de lașitate, este.

Boxerul se apropie împreună cu alți câțiva din clasa lui, nu ca să-i sară în ajutor la o adică, ci doar ca să privească.

Era perfect. Mergea în pas normal și cu mâinile pe jumătate ridicate. Gașca se retrase puțin, formând un semicerc cu Erik la mijloc. Stabiliseră aranjamentul ăsta în drum de la bufet la școală.

Boxerul își încetini pasul și se opri în interiorul semicercului. Se uită cu atenție mărită în dreapta și în stânga. Erik nu-l scăpa din ochi. Câteva clipe, nici unul nu scoase o vorbă. Numărul spectatorilor creștea (strigătele nu se porniseră încă).

— Bună, zise Erik cu foarte mult calm. Ne ești dator niște bani și m-am gândit să-ți mai dau o șansă, să-ți plătești datoria acum. Ca să lichidăm chestiunea și să scapi de urmări.

— Nu, răspunse înversunat Boxerul și își ridică mâinile încă puțin.

— Cuum?! spuse Erik simulând un ton de uimire care apoi deveni amenințător. Păi, dacă nu vrei să plătești, trebuie să te batem, doar știi asta, nu?

Momeala era aruncată și acum Boxerul trebuia s-o înghită; restul urma de la sine.

— Lașilor, mai mulți contra unuia singur? Fătălăilor! N-aveți, mă, curajul să vă bateți unul câte unul, că v-aș face praf pe toți!

— Ia-o mai încet, spuse Erik și făcu o pauză tactică; lucrurile stau mai rău decât crezi tu. Am să te caftesc eu personal.

Boxerul privi neîncrezător în jur. Erik continuă repede, ca să nu-i lase timp adversarului să ia vreo inițiativă.

— Dacă ar fi fost vorba de nițică bătaie, l-aș fi pus pe Farul să te ia în primire. Dar acum e în felul următor: ori plătești, și asta e absolut ultima șansă pe care ți-o dau, ori îți servesc eu personal o bătaie, de n-ai s-o uiți toată viața.

Băieții începeau să șușotească. Nu pricepeau cum putea să-l amenințe cineva în felul ăsta pe Boxer, tocmai pe el. Nu pricepeau o iotă. Pe ici, pe colo, se auzeau strigăte. Boxerul era obligat să spună ceva.

— Ce vorbești? zise Boxerul, și Erik observă spre marea lui satisfacție o nuanță de nesiguranță în vocea acestuia. Cu tine-i ușor — o dreaptă-stângă și te-am terminat. Haide, *come on**!

Boxerul își ridică mâinile în poziția de gardă și făcu vreo doi pași ușori, ca de dans. Acesta era momentul când trebuia să-i spulbere încrederea în sine. Erik stătea cu mâinile în buzunar, indiferent la garda Boxerului și la faptul că acum se afla în raza lui de bătaie. Știa de asemenea că Boxerul nu va lovi atâta vreme cât adversarul își ține mâinile în buzunar.

— Pot să te fac praf și pulbere dacă am chef, spuse Erik. Dar nu-mi pun eu mintea cu unul care n-are nici o șansă. Așa că mi-am zis să-ți dau o șansă. Dar, înainte de toate, un ultim avertisment: nu vrei să plătești?

— Nici nu mă gândesc, răspunse Boxerul din spatele gărzii și își adulmecă pumnii pufăind, ca și cum ar fi purtat mănușile de box. La vorbit văd că te pricepi, dar încearcă să mă nimerești dacă poți!

Boxerul începu să țină în fața lui Erik, ba înainte, ba înapoi, ba pe laterală, iar Erik zâmbea ușor și dădea dezaprobat din cap. Mâinile și le ținea încă în buzunar și cauta să prelungească la maximum tăcerea, ca să-l țină pe Boxer la limita dintre ridicol și hotărârea de a trece la atac. Continua să țină înainte și-napoi și pufăia ca un sălbatic deasupra mănușilor inexistente.

— Îți acord două lovituri libere, îi spuse Erik.

Surprins, Boxerul se opri dintr-un pas lateral și coborî mâinile. Erik profită imediat de efectul uimirii.

— Da, îți acord două lovituri libere. Te las să lovești de două ori, să nu zici că n-ai avut și tu cât de cât o șansă. Dar nici să nu zici că nu te-am prevenit. Ține minte ce-ți spun! Și după loviturile tale libere, păzește-ți sula, c-o să-ți sară ochii.

---

* *Vino-ncoa* (lb. engl.). (N.t.)

Erau acum față-n față. Boxerul, nemișcat, cu gura căscată, Erik, sigur că frica era pe drumul cel bun.

Își scoase încet mâinile din buzunar, strânse pumnii, îi împreună tare de tot la nivelul pieptului, puse piciorul stâng înaintea și, în același timp, făcu o jumătate de pas înapoi cu dreptul, ca și cum s-ar fi pregătit să tragă un șut.

Se apropia momentul decisiv. Acum era important să se gândească la Bătrân. Cu pumnii împreunați la nivelul pieptului, nu dădea impresia că era în gardă, dar îl împiedica pe Boxer să tragă două din cele trei lovituri ucigătoare posibile: nu-l putea lovi în plexul solar și nici nu-i putea trage un upercut spre bărbie; iar o directă de dreapta peste nas n-ar îndrăzni să-i tragă când era vorba de o lovitură liberă. Boxerul nu prea avea de ales.

— Hai mă, ce dracu! spune Boxerul șovăitor.

— Nu. Rămâne cum ți-am spus. Ai două lovituri libere. Ce, ești laș? Tremuri că o să te snopesc prea tare după aia?

Grupul de băieți din spatele Boxerului striga și îl îndeamna să-l ardă pe adversar cât putea el de tare, dacă tot i se dăduse prilejul. Boxerul încă mai șovăia. Erik începuse să se concentreze și vedea deja clar imaginea albastră a Bătrânului. Pe urmă își auzi propria-i voce repetând îndemnul la cele două lovituri libere, vorbele despre lașitate etc. Boxerul trebuia să lovească, dar îi era frică. Dădu să lovească și șovăiala îl opri.

Atunci Erik profită de ocazie:

— Hai, nu-ți irosi șansa, că alta nu mai pupi. Cel puțin arată-ne că nu ești laș!

Boxerul lansa lovitura pe care n-o mai putea amâna — un swing la maxilar —, dar era atâta șovăială, atâta nesiguranță în mișcarea brațului, încât Erik o primi fără să clipească. Boxerul se uita la el uimit.

— Asta a fost *prima* lovitură liberă. Mai ai una și urmează bătaia. Și nu uita ce ți-am spus de sulă.

Boxerul privea nesigur în jur. Fruntea îi lucea de sudoare și, în spatele lui, băieții însetați de sânge cereau

bătaie, indiferent din partea cui, doar să asiste la bătaie, cât mai multă bătaie. Voiau să vadă a doua lovitură liberă și voiau să vadă ce va urma, ce se va întâmpla cu Boxerul.

În ochii Boxerului se citea disperarea când trase aer în piept și îi aplică lui Erik un swing în partea cealaltă a maxilarului. Lui Erik îi vâjâia capul. Imaginea albastră se înfiorase și, timp de o secundă, își pierdu claritatea. Acum totul trebuia să meargă extrem de repede, pentru ca Boxerul să nu mai aibă timp să boxeze.

Boxerul își coborâse pe jumătate garda — zăpăcit și înfricoșat să vadă că loviturile nu aveau nici un fel de efect.

Erik îi zâmbea prin ceața care începuse să se risipească; își schimbă cu precauție poziția și-l surprinse pe Boxer cu un șut din piciorul drept care-l nimeri cu o forță uluitoare sub centură. După cum era de așteptat, Boxerul reacționează instinctiv coborându-și brațele și aplecându-se înainte ca să-și atenueze durerea cu antebrațele. În răstimpul acelor câtorva secunde pumnul lui Erik îi ateriză cu o precizie ireproșabilă la rădăcina nasului.

Erik simți trosnitura osului între articulațiile degetului mare și ale inelarului. Ce lovitură minunată! Sângele țâșni pur și simplu din nasul Boxerului care, așa cum era de așteptat din partea unui cunoscător, își ridică iute capul (unul care nu a făcut box se îndoaie în mod automat înainte) și, în ciuda stării de șoc vizibilă în albul ochilor, își relua poziția de gardă ca să-și păzească fața de alte lovituri.

Atunci Erik își făcu vânt și-i trase un șut larg arcuit care, fără nici o greutate, îi pări Boxerului rotula piciorului de sprijin tocmai când încerca să se dea înapoi și să-și îndrepte spinarea. Boxerul căzu la pământ cu capul înainte. Problema era rezolvată.

Erik se apleacă și-i servi replica pe care o copsese pe ultima porțiune a drumului de la bufet la școală.

— Am să mă opresc aici cu bătaia, că mi-e milă de tine. Dar ai grijă să ne dai mâine banii, ca să nu mai stai cu frica în sân.

Și așa s-a terminat, înainte ca Boxerul să poată începe boxul.

— Cum dracu' ai putut să încasezi pumnii ăia fără să clipești? întrebă Farul.

— Ei, antrenament serios, nu glumă, răspunse Erik, și toți din bandă se porniră pe râs fără să știe că spusese cel puțin jumătate de adevăr.

Când ajunse acasă, Erik observă ca Bătrânul își făcuse rost de încă un instrument de tortură. Atârna în vestibul, la vedere. Nu puteai să nu-l remarci — asta și urmărisese probabil. Își puse jos ghiozdanul ușurel, apucă instrumentul și îl cercetă cu atenție și pricepere de expert. Era o limbă de pantofi, una din aceea lungă din crom și cu mânerul învelit cu fâșii de piele. Partea de jos era destul de îngustă, pentru că era un model de damă. Toată limba avea vreo cincizeci de centimetri și era ușor curbată. O încercă lovind cu ea în gol și constată că punctul de greutate era jos, spre vârf. Dacă Bătrânul ar lovi de la distanță prea mică, instrumentul și-ar pierde foarte mult din forță. Dar desigur că asta știa și el, că doar el îl cumpăraseră. Trebuie să-l fi găsit într-un magazin; îl întorsese și pe-o parte, și pe alta, și, dacă nu era nimeni prin apropiere să-l vadă, cu siguranță că-i încercase lovitura așa, în aer. În orice caz, era un instrument mai periculos decât peria de haine, pentru că energia se concentra pe o suprafață mai mică. Și totuși era de preferat nuielilor de mestecăn, ca să nu mai vorbim de cravașă.

Agăță limba de pantofi acolo unde o găsisese și se duse în camera lui să citească o serie de benzi desenate ascunse într-un volum de Brehm, *Viața animalelor*. La inaugurare va primi douăzeci și cinci de lovituri, dar pe urmă?

Așa s-a și întâmplat. La cină fu anunțat că va primi douăzeci și cinci de lovituri sub pretextul că avea părul prea lung; probabil că a doua zi, după ce se va tunde, îl vor paște încă douăzeci și cinci pentru că „s-a tuns prea puțin”. Masa decurse fără complicații, nu i se atrase prea

des atenția să se comporte „manierat”, iar frățiorul nu era pus pe șotii, așa că cina se termină simplu, fără majorarea pedepsei, doar cu o plesnitură peste nas pentru că „avea o privire obraznică”, dar nimic mai mult. Erik se lăsa lovit chiar pe vârful nasului, și Bătrânului îi străluciră ochii în urma acestui succes pentru că, zicea el, „rapiditatea” o învățase în anii tinereții, când fusese uluitor de talentat la scrimă.

Afară, pe stradă, se auzi scârțâitul unui tramvai care tocmai trecea prin fața casei. La început le venise greu să se obișnuiască cu zgomotul de tramvaie. În afara orașului, în suburbia înstărită, era mereu liniște seara, când cei mici mergeau la culcare. Se trezeau numai când Bătrânul venea acasă cu taxiul, beat, și când se înfuria atât de tare din Dumnezeu știe ce motiv, că pune cravașa pe Romulus și Remus care urlau de durere.

Acum erau amândoi morți. Romulus și Remus erau doi dobermanii, aproape complet negri și neobișnuit de puternici. Dar atâta îi biciuise Bătrânul, că până la urmă înnebuniseră. Cel puțin așa spusese veterinarul după ce se mutaseră în centru și se constatare că nu era de trăit în casă cu doi câini care urlau tot timpul. Romulus și Remus fuseseră duși la doctor și li se făcuse de petrecanie. Erik își amintea că atunci plânsese singura dată fără să fie bătut. Iubise câinii.

În suburbia înstărită, câinii erau mai tot timpul în lesă. Lesele erau legate de o coardă de oțel prinsă între doi stejari. Când colegii lui Erik veneau pe la el, nu intrau niciodată pe poartă înainte de se asigura că cei doi câini erau bine legați de partea cealaltă a zidului care îngrădea terenul enorm al casei. Toată lumea știa de câinii lor negri și cât de răi erau. Odată intraseră gunoierii în curte și câinii, care din întâmplare nu erau legați, se dăduseră la ei și-i mușcaseră într-un asemenea hal înainte să apuce Erik să iasă din casă, că se ajunsese la tribunal. Dar pentru că răniții nu erau decât niște bieți gunoieri, Bătrânul angajase

doi avocați din Stockholm care pledaseră în favoarea lui, spunând că locul unde se întâmplase accidentul era proprietate particulară, că nu le era permis gunoierilor să intre oricum în lăcașul sfânt al oamenilor și că oricui trebuia să i se acorde dreptul de a-și păzi proprietatea în vremuri când furturile erau din ce în ce mai frecvente. Totul se terminase prin conciliere, adică un fel de compromis prin care se stabilise că nu li se putea interzice câinilor să muște, dar că mușcaseră un pic prea mult, așa că Bătrânul trebuise să plătească pentru hainele sfâșiate și onorariul doctorilor, după care cazul fusese încheiat. Erik îl zărise pe unul din gunoieri după vreun an și încă mai șchiopăta.

Când îi lovea pe câini, Bătrânul folosea cravașa de piele împletită cu inelul de metal în vârf. Bătrânul își lua cravașa, se îndrepta spre coarda de oțel și începea să dea, iar câinii urlau, dar îndurau. Cum se putea asta? Erau doar niște câini, de ce se ghemuiau, urlau, chelălăiau și se lăsau biciuiți? Nu se temea niciodată Bătrânul că, dacă întrece poate măsura, câinii își vor ieși subit din fire și vor sări asupra lui să-l omoare? Putea să-i biciuiască nepăsător cinci minute în șir conform unui minuțios ritual, o cravașă lui Romulus, o cravașă lui Remus și așa mai departe. Când Erik asista la scenele astea, se gândea că, dacă ar fi avut un frate geamăn, probabil că Bătrânul ar fi făcut la fel și cu ei.

Odată se rătăcise în curtea casei un collie jucăuș. Păstrase distanța, dar se pusese pe lătrat la Romulus și Remus, care urlau de le curgeau balele și se smuceau în lesa care-i sugruma. Erik era cocoțat într-un pom și văzuse totul.

Bătrânul ieșise din casă, aruncase o privire împrejur, se îndreptase cu pași repezi la Romulus și Remus și le dăduse drumul din lesă. Râdea privind ce se întâmplă, încurajându-și câinii. Striga: „Așa, șo pă el!” și „bravo!”.

Vânătoarea se terminase foarte repede, pentru că Romulus și Remus, colaborând cu eficiență, îl încolțiseră

urgent pe intrusul care schelălăia cu disperare și-l sfâși-aseră în bucățele. Toată povestea durase câteva secunde. Lui Erik îi rămase în minte imaginea victimei cu burta sfâșiată și a dobermanilor cu boturile pline de sânge.

Câteva ore mai târziu, pe la timpul cinei, când resturile câinelui fuseseră restituite și pe jumătate despăgubite în urma unui compromis „demn de un gentleman”, vina căzu pe Erik. Era oricum nevoie de o explicație pentru faptul că Romulus și Remus nu erau legați și că se dăduseră la javra aia, care în plus era o javră de expoziție.

Erik înțelesese prea bine că ar fi fost dezastruos să spună că-l văzuse pe Bătrân apropiindu-se de câini, uitându-se în jur și dându-le drumul cu satisfacție ca să-i vadă cum ucid. Și dacă ar fi spus, rezultatul ar fi fost dublarea numărului de lovituri sub pretextul că minte. Apoi, ar fi fost obligat să admită că mințise, ceea ce, de asemenea, ar fi majorat pedeapsa. Și, în fine, ar fi fost pus să-și ceară iertare și să promită că nu o să mai mintă niciodată. Deci, cel mai bine era să recunoască imediat. Spuse că se jucase cu câinii, cum făcea de fapt în fiecare zi, dar că pe urmă uitase să-i lege. Și, stând așa și spunând ce făcuse, îl privea pe Bătrân drept în ochi, ca un vinovat care își recunoaște greșeala și își cere iertare. Însă greșeala asta costase bani, așa că trebuia aleasă o formă ceva mai solemnă de bătaie decât cea obișnuită de după cină. Fură alese nuiiele de mesteacăn.

Ritualul nuiielelor putea să ia foarte mult timp. În primul rând, trebuia să meargă el însuși să taie nuiiele potrivite scopului respectiv, numai că Bătrânul le găsea regulat câte un cusur când îi erau livrate. Ori era legătura de nuiiele prea groasă și nu se putea folosi din cauza rezistenței prea mari a aerului și pentru că avea o suprafață de bătaie mult prea mare. Ori era, bineînțeles, prea subțire, prea ușoară și deci nu puteai lovi cu suficientă forță. Putea, de asemenea, să aibă coada prea scurtă, și atunci mișcarea nu dobânde-a suplețea dorită, sau prea lungă, ceea ce ar fi făcut ca

centrul de greutate să nimerească greșit. Cu timpul, învățase cum trebuia să arate o legătură perfectă, dar Bătrânul tot repeta ritualul ăsta de câte ori își pusese dinainte în cap. Se începea de la douăzeci de lovituri. Premisa era, așadar, deja stabilită și se înțelegea că Bătrânul nu se putea opri la douăzeci când era vorba de viața unei javre de expoziție aparținând altcuiva. Erik știa că Bătrânul îi va găsi nod în papură și presupunea că-l va pune să refacă legătura de vreo două sau trei ori, ca până la urmă pedeapsa să ajungă la patruzeci de lovituri.

Însă în ziua aceea, când Bătrânul își asmuțise câinii asupra nefericitului ăluia de collie care semăna cu Lassie și pe care Romulus și Remus îl sfâșiaseră în vreo trei-patru bucăți, ritualul vergelelor nu se opri decât la șaptezeci și cinci de lovituri.

Erik știa că pielea nu rezistă la șaptezeci și cinci de lovituri fără să plesnească. Avea să curgă mult sânge. Poate că Bătrânul nici nu-și dădea seama cât de mult sânge avea să curgă.

Ca să se poată apăra împotriva celor șaptezeci și cinci de lovituri care de pe la a cincizecea încolo aveau să fie sângerânde, trebuia să facă în așa fel încât să se umple de cât mai multă ură albastră înaintea bătăii; știa foarte bine lucrul ăsta.

Merseră în odaia copiilor. Bătrânul îl luă de mână pe cel mic, îl duse afară și închise apoi cu grijă ușa. După aceea, se așeză pe marginea patului și lovi cu legătura prin aer ca s-o pună, chipurile, la încercare, de parcă n-o verificase deja de nu mai putuse.

— Dă-ți jos pantalonii, spuse Bătrânul pe un ton neutru.

— Să știi că te-am văzut, tată. Ședeam sus, în stejarul de lângă leagăne, și te-am văzut cum te-ai dus la Romulus și Remus. Te-ai uitat în jur și pe urmă i-ai dat mai întâi drumul lui Remus, apoi lui Romulus, și ai început să râzi când i-ai ațâțat să se repeadă la collie-ul ăla.

Bătrânul îl privi înmărmurit, cu ochii cât cepele. Erik rămase locului, uitându-se fix în ochii holbați ai Bătrânului,

Întărit să nu clipească și să nu-și mute privirea, chiar dacă ar fi încasat o palmă. Se concentra exclusiv asupra urii de care avea nevoie.

Dură o eternitate.

Apoi Bătrânul se ridică tacticos și se duse spre ușă. O deschise, scoase cheia din broasca din afară, încuie ușa de două ori pe dinăuntru și apoi, cu pași la fel de tacticoși, se întoarse spre pat.

— Dă-ți jos pantalonii, spuse Bătrânul cu dinții îndeștați.

Nu-și mai amintea aproape nimic din bătaia aia. Abia în cele din urmă, încă pe jumătate în visul lui albastru, parcă îi apărură mama, plângând și dând cu pumnii în ușă. Dar sigur nu era.

Îl ținură acasă vreo săptămână. „Gripă”, scrisese Bătrânul pe certificatul de boală trimis dirigintelui. Mult timp după aceea, când veni primăvara și odaia era inundată de o lumină puternică, descoperi că de jur-împrejur, pe tapetul cu cai și bărci cu pânze, se vedeau pete mici, maronii, până sus spre tavan.

Pe 6 noiembrie, de sărbătoarea națională, era o vreme ca în filme. Când băieții ieșiră din clădirea școlii ca să defileze în jurul curții, cu drapelul în fruntea convoiului, se lăsase o ceață s-o tai cu cuțitul. Orchestra școlii interpreta un marș în care predominau tobele. Corsarul comanda răcnind diverselor formațiuni ale claselor. În cele din urmă, fiecare clasă se instală împărțită pe grupe, patru la număr, fiecare cu șeful de grupă în față. Apoi băieții cântară *Dumnezeu ne este bastion mareț*, după care, în pas de marș și în sunetul tobelor, intrară din nou în școală și meraseră sus, în aulă, unde directorul avea să le vorbească despre răul din lume.

Rusia ocupase Ungaria și comunismul puneă în pericol libertatea. Directorul vorbi despre marele război mondial

și le spuse băieților că fusese corespondent de război. Nu era prea limpede ce făcea un corespondent de război, dar, judecând după cele povestite, directorul avusese o contribuție însemnată la felul în care se terminase al doilea război mondial. Acum însă exista pericolul ca vârtejul răului să arunce din nou țara și poporul în război. Dar poporul nostru avea tradiții de care trebuia să fim mândri, și ziua pe care o sărbătoream era, printre altele, menită să ne aducă aminte de acest fapt. În ciuda unei aparente inferiorități inițiale, Gustav II Adolf îi învinsese până la urmă pe ruși și făcuse din Baltica o mare interioară suedeză. Elementele hotărâtoare ale acestei victorii fuseseră disciplina, obiceiurile noastre simple și calitățile rasei noastre. Iar noi, băieții, reprezentam viitorul țării și era de datoria noastră să apărăm Suedia. Chiar dacă n-aveam să ne aflăm într-o confruntare militară deschisă, urma să participăm de-a lungul vieții la un alt fel de război, la locurile noastre de muncă, unde fiecare efort pe care urma să-l înregistrăm pe calea progresului personal avea să ne facă și țara mai puternică și mai rezistentă. Asta era și esența democrației, pe care trebuia noi s-o apărăm. Pentru moment, câmpul nostru de bătaie era școala de cultură generală. Ea era sursa forței naționale, în sensul că noi, devenind funcționari, tehnicieni, inventatori, ofițeri, șefi de întreprindere sau altceva folositor, făceam ca țara noastră să fie superioară din punct de vedere tehnic și moral unui agresor barbar, chiar dacă acesta ne-ar întrece ca număr și armament. Curând urma să aibă și Suedia arme nucleare cu care să poată distruge Leningradul dacă era atacată. Gândiți-vă la toate acestea și acum marș în clasele voastre și continuați lupta de apărare împotriva răului.

Clasa lui Erik trebuia să aibă ora de muzică și profesorul de muzică era din categoria profesorilor răi. În capul lui Erik, profesorii erau buni sau răi după un criteriu foarte simplu. Despoții, cei care băteau și urlau, erau răi. Cei care nu băteau erau buni. Față de cei răi, trebuia să te revolți. Celor buni le erai supus. Și clasa asculta de Erik.

Profesorul de muzică avea o bărbiță rară, ca de capră, iar părul lung îi cădea pe frunte de îndată ce se repezea printre rânduri agitând indicatorul sau o riglă ca să pună la punct vreo necuviință.

Aflat încă sub impresia atmosferei solemne a dimineții, le ținu un mic discurs în legătură cu rușii, după care dădu ordin să se cânte *Dumnezeu ne este bastion măreț*.

— Dom' profesor vrea să spună că dacă vin rușii noi o să-i nimicim cântând? întrebă Erik batjocoritor și bineînțeles că asta declanșă chicoteli în clasă.

Chicoteala nu încetă. Băieții o prelungiră anume ca să provoace pedeapsa. Profesorul se lăsă provocat, înșfăcă un indicator și se repezi spre Erik.

Erik se ridică rapid în picioare și îi captă profesorului privirea. Acesta ridică indicatorul, dar ezită văzând că Erik stătea nemișcat, ca și cum nici nu se gândea să se ferească de lovitura pe care urma s-o primească. Erik așteptă câteva secunde pentru ca profesorul să-și consume șovăiala și să atingă punctul când ar fi trebuit să-i tragă lovitura.

— Dacă dai, spuse Erik, o să regreti la fiecare lecție de acum înainte și până la sfârșitul trimestrului.

Mirat, profesorul își coborî indicatorul cu câțiva centimetri și Erik ridică ușurel mâna stângă ca să-l prindă înainte ca lovitura să-i atingă obrazul.

— Mă ameninți? rosti gâfâind profesorul cu bărbița de capră.

— Îți place să dai în noi și o să te coste, spuse Erik ridicând mâna stângă suficient de repede ca să poată prinde indicatorul exact în clipa când acesta se afla la zece centimetri de fața lui.

Îl luă în mână, nu-i dădu drumul și iar îl privi pe profesor drept în ochi.

— Așa crezi, că poți să te impui dacă ne pocnești cu indicatoare și rigle, spuse Erik, continuând să-l tutuiască pe profesor, dar ai să vezi că uneori e imposibil să dai în noi. Ți se spune Șurubul, dar de fapt arăți ca o capră, așa că de acum încolo o să-ți spunem Capra.

Lăsă indicatorul din mână și se așează. Începu imediat să bată din palme și, în ritmul bătăilor, să scandeze „capra naibii, capra naibii, capra naibii...”, dând încurajator din cap către Göran și Farul, care i se alăturaseră. Profesorul era năucit și corul tot creștea. Până la urmă, toată clasa striga la unison, dirijată de tactul palmelor lui Erik. Capra, pentru că de acum înainte așa îl chema pe profesor, o zbughi din clasă.

Consecințele erau inevitabile. După pauza mare, directorul îl convocă pe Erik la interogatoriu. O astfel de convocare în biroul directorului era ceva de groază; nu numai pentru că presupunea întotdeauna ceva extrem de serios, care ducea la sancțiuni știute, din cele mai neplăcute, dar și pentru că avea sub birou un câine-lup bosumflat care mârâia tot timpul.

Erik se pregăti cum se cuvine în vederea interogatoriului. Își scoase pantofii ascuțiți albaștri din piele întoarsă și îi puse pe ai lui Johan Grăsanul, unui gen dixie, cu botul rotunjit și talpă groasă. Își făcu o pieptănătură de băiat cuminte, cu părul mai lins și cu bretonul dat într-o parte, iar haina de mătase roșie și-o lăsă afară, pe coridor. Asta era pregătirea fizică a confruntării cu autoritatea. Partea a doua era felul de a vorbi. Erik putea să imite cu ușurință limbajul unui adult educat din clasa mijlocie și asta făcea mereu impresie bună asupra oamenilor mari. Le era familiar, pentru că recunoșteau fie propriul lor limbaj, fie limbajul autorităților. Pentru ei, un asemenea limbaj era o garanție de inocență, de bună creștere, precum și proba de calificare pentru un loc la liceu. Limbajul te putea scăpa și de exmatriculare. Lucrul cel mai îngrozitor care ți se putea întâmpla era să fii exmatriculat. Asta însemna că în viitor porțile școlii îți erau închise, că trebuia să te împaci cu o viață de lefegiu obișnuit și să renunți la gândul unei cariere frumoase.

Directorul stătea la birou, câinele mârâia acolo jos și în spatele directorului ședea în picioare Capra. Eric îl salută

cu voce tare pe director, se înclină cu oarecare rezervă în direcția Caprei și se postă în fața biroului cu mâinile la spate și picioarele ușor depărtate. Erik socotea că o astfel de poziție dădea de furcă, din punct de vedere psihologic, unui adult care plănuia o bătaie. Nu e ușor, de pildă, să tragi o palmă cuiva care stă cu mâinile la spate și nu se poate apăra.

— Sper că ești conștient că istoria asta trebuie să aibă urmări asupra notei la purtare, spuse mai întâi directorul.

— Da, domnule director, răspunse Erik, înțeleg foarte bine că în urma acestui incident va fi probabil necesar să mi se scadă nota la purtare.

— Și ce concluzii ești pregătit să tragi din situația asta?

— În primul rând, că oricine se comportă urât față de un profesor, lucru de care m-am făcut fără îndoială vinovat, trebuie să suporte în mod inevitabil diverse represalii, ca de exemplu nota scăzută la purtare. În al doilea rând, că totuși uneori se pot naște situații care în mod inevitabil conduc la o confruntare de acest gen, pentru că o altă cale nu există.

— Câți ani ai tu, Erik?

— Paisprezece. Paisprezece și jumătate.

Directorul se uita tăcut la masa de scris, frecându-și cu mâna chelia. Erik habar n-avea ce simțea directorul sau la ce se gândea.

— Așadar, continuă directorul după câteva clipe, în primul rând trebuie să-i ceri iertare domnului profesor Torsson. Pentru că presupun că ai respect pentru un profesor, nu?

— Nu, domnule director, nu am.

Directorul își ridică privirea. Începu să se schimbe la față, iar vinele de la tâmplă parcă i se umflau. Oricum, reuși să-și păstreze cumpătul și continuă:

— Ori îți retragi cuvintele, ori, dacă nu, trebuie să te explici, și să te păzească Dumnezeu dacă nu ești în stare să vii cu o explicație ca lumea.

— Prefer să explic. Să spui că respecti un „profesor” nu are sens, deoarece „profesor” este doar un titlu. Întrebarea este dacă poți să respecti omul din spatele titlului și, în cazul de față, eu nu pot. Domnul profesor Torsson crede că poate transmite elevilor cunoștințe de muzică dând în ei cu indicatoare și rigle. Dacă dânsul își cere scuze, atunci o să-i cer și eu scuze, dar altfel, nu.

Explozia de furie a directorului fu de neînchipuit, aidoma unei catastrofe naturale. Mare lucru nu desluși Erik din zbieretele directorului, în afară de faptul că, în calitate lui de băiat de școală de 14 ani, care nu era capabil să câștige nici cât să-și cumpere o pungă cu bomboane, nu avea dreptul să vorbească despre respect sau despre cine nu merită respect. În rest fu ca o furtună care-i vâjâia pe la urechi.

În toiul furtunii, directorul se întoarse către Capră și-i spuse ceva, după care Capra se topi rușinată prin ușa din spate, iar furtuna mai continuă o bucată de timp. Erik nu putea să acorde atenție și perdafului pe care i-l trăgea directorul, deoarece își folosea toată energia ca să stea drept fără să se clatine, să-și țină ochii deschiși, să-l privească pe director țintă în ochi și nu cumva să-l apuce vreun râs nervos.

— Deci, spuse directorul frecându-și fruntea, vei avea nota scăzută la purtare. Și bagă de seamă, te previn cât se poate de serios să nu mai vii la mine încă o dată cu o asemenea problemă. Ai priceput?

— Da, domnule director, am priceput.

— Și-acum pleacă de-aici, ticălosule.

— Vă mulțumesc, domnule director. Bună ziua.

În clipa în care Erik apucă clanța, directorul îl chemă înapoi.

— Și încă ceva — acum, că am pus la punct chestiunea de azi. Tu ai și unele calități. Ai darul vorbirii și ai curaj. Cultivă-ți calitățile, Erik, nu mai intra în belele! Și acum, du-te!

Dar desigur că directorul înțelesese totul greșit. „Darul vorbirii” nu era nici un fel de talent, era un simplu mijloc de apărare, ca atâtea altele. Și curajos? Poate dacă ar fi încercat să-și țină echilibrul pe coama acoperișului școlii la douăzeci și cinci de metri de pământ. Dar ca să se apere, asta nu era o dovadă de curaj. După director, un șoricel e și el curajos când e înghesuit într-un colț de o pisică, adică în clipa când nu mai are nimic altceva de ales. Cel care trăia cu un tată ca Bătrânul trebuia să învețe să fie curajos, ca un șoricel prins la strâmtoare.

Era totuși mai ușor de explicat cum stăteau lucrurile cu respectul față de profesori. Capra folosea bătaia și de aceea i se făceau zile fripte în clasă. Bibanul, adică profesorul de fizică și matematică, folosea de asemenea bătaia. Erik provoca atâta haos la orele lui, că până la urmă Bibanul luase o măsură radicală și, de cum intra în clasă, spunea: „Bună ziua, băieți, stați jos; și tu, Erik, ieși afară pe coridor!” Dar cu Tortul nu era așa. Profesorul de istorie, Tortul, un bărbat zvelt, dar ieșit deja la pensie, era profesor docent și transforma ora de istorie în arenă de lupte și aventuri. Cu indicatorul în chip de sabie („o sabie romană mai scurtă” din ziua în care pur și simplu o rupsesse pe genunchi) și echerul în chip de scut, se urca dintr-un salt pe catedră ca să demonstreze cum pornise falanga macedoneană la atac atunci când Alexandru cel Mare a cucerit lumea. Tortului nu i-ar fi trecut niciodată prin cap să pedepsească elevii, darămite să-i lovească. Iar elevul care ar fi avut proasta inspirație să deranjeze o asemenea lecție ar fi fost calul de bătaie al întregii clase în recreația imediat următoare.

Sau profesoara de engleză, Anna: după toate aparențele, avea sorții împotriva ei într-o clasă cu treizeci și cinci de băieți. Era o doamnă firavă, cu poșetă și o mască de plastic pe față în zilele când se simțea purtătoare de bacili și nu voia să-i molipsească. Era mai scundă decât cei mai mulți dintre ei, dar privirea îi devenea extrem de aprigă

de îndată ce vreunul din băieți îndrăznea să sufle o vorbă și să deranjeze lecția. Atunci îi dăscălea îndelung și apăsător despre respectul pe care trebuiau să-l aibă pentru cunoștințe și pentru muncă. Vorbea cu atâta seriozitate și era fără îndoială atât de sinceră în cele ce spunea, că nu putea decât să inspire respect.

Sau profesorul de biologie și geografie, Ivar-Luptătorul (practicase lupte greco-romane în tinerețe): niciodată n-ar fi ridicat el mâna să dea într-un elev. Prin urmare, orele lui erau exact opusul orelor de suedeză ale Fetișcanei care, de îndată ce primea un răspuns greșit la întrebările ei idioate despre punctuație, se și repezea la inculpat și dădea să-l tragă de ciuf sau de ureche.

Dar era chiar atât de simplu? Avea asta legătură cu profesorul? Însemna asta că cel care folosea bătaia avea de înfruntat rezistență și balamuc în clasă, iar cel care nu bătea avea elevi ca mieii? Sau avea poate de-a face cu însăși persoana lui Erik și cu faptul că profesorul care bătea elevii îi trezea în minte imaginea Bătrânului și nevoia de a opune rezistență, așa că toată banda lui plus cei cărora le era frică de bandă se porneau pe scandal de îndată ce dădea el tonul?

Nu înțelegea exact cum stăteau lucrurile. Și nici profesorii nu înțelegeau prea bine, pentru că la consiliile pedagogice aveau loc discuții violente între jumătatea corpului didactic care îl descria pe Erik ca fiind un elev blând, cu minte, care își vedea de treabă, un băiat deosebit de inteligent și ambițios, și cealaltă jumătate, pentru care Erik era sămânță de gangster, plin de cruzime, care nu avea ce să caute pe bancile școlii și căruia i-ar fi prins mult mai bine să fie trimis la o casă de corecție, eventual la o școală de mecanici de mașini sau ceva de genul ăsta. Erik era mereu confruntat cu cele două imagini ale persoanei lui: ba i se trăgeau muștruluieli dușmănoase, ba era lăudat la sfârșitul lecției. După el, ambele părți aveau de fapt dreptate.

Bine nu era. Dar, în fond, nu puteai să nu protestezi când te bătea cineva. Pe urmă, mai era și șef de bandă, așa

că el era răspunzător de organizarea rezistenței. Dacă n-ar fi pus el stavilă Caprei, nimeni altul n-ar fi făcut-o.

În consecință, nu exista nici o porțiță de scăpare decât să iasă din bandă, să-i lase să se descurce singuri, deși nu prea vedea cum aveau să facă ei asta. Pe de altă parte, singurii lui prieteni din lume erau tocmai băieții din bandă. Dar putea fi sigur de asta? Poate că le era frică de el, poate aveau doar nevoie de cineva care să ia decizii și să organizeze ce era de făcut, fără să fie cu adevărat prieteni cu cel care lua hotărâri peste ei sau organiza totul fără să aibă și ei un cuvânt de spus.

Activitatea administrativă a bandei se lărgise în ultimul an. Pe de o parte, se împrumutaseră mai mulți bani, pentru că Erik micșorase dobânda. Asta însemna că numărul celor care împrumutau crescuse și că nu mai era nevoie prea des de bătaie pentru încasarea datoriilor, dar trebuia să țină cineva ordine în hârtii și să se ocupe de contabilitate. Când Johan Grăsanul își oferise serviciile, banda îl acceptase. Johan Grăsanul ținea evidența tuturor împrumuturilor și avea grijă de încasări. Pentru asta primea o mică retribuție. Din clipa în care devenise membru, Johan Grăsanul nu mai fusese luat în zeflemea pentru cum arăta; de îndată ce intrai în bandă, ceilalți trebuiau să te apere.

Tot lui Johan Grăsanul i se încredință și evidența plăcilor de patefon furate, când banda iniție această activitate.

Totul începuse foarte simplu. Göran cu Kacke și Farul intraseră într-un magazin de muzică din apropiere și, când vânzătorul întorsese spatele, sterpeliseră un teanc de plăci cu Elvis și Pat Boone pe care le ascunseseră sub scurtele de piele și ieșiseră din magazin. Erik confiscase discurile și le vânduse cu ajutorul lui Johan Grăsanul în curtea școlii, iar câștigul intrase în casa de bani comună. Și așa clociseră ei planul.

După vreo lună, povestea asta luase proporții mari de tot și se creară neplăceri. Jumătate din școală venea cu

comenzi pentru ultimele discuri rock, care se vindeau în curte cu o reducere de cincizeci la sută.

Cele zece magazine de muzică din apropiere erau pun-gășite în mod sistematic, într-o ordine stabilită de Erik. Se mergea la șterpelit în ordinea acelor de ceasornic și nu puteai să revii la același magazin și să folosești aceeași manevră.

Trucul era simplu. Băiatul nr. 1 intra în magazin, se interesa de o piesă clasică anume, pe care dorea să o și asculte. La ora prânzului era cam lipsă de vânzători; în timp ce vânzătorul începea să caute fredonând prin rafturi, veneau băiatul nr. 2 și băiatul nr. 3, se uitau pe fițuicile cu comenzi și se încărcau cu un număr x de *Rockn' Roll III* și un număr y de *Tutti Frutti* cu Little Richard și altele asemenea. Aceștia ieșeau apoi din magazin. Mai rămânea doar băiatul nr. 1, care își asculta discul. După aceea îl cumpăra, pleca și arunca discul în primul coș de gunoi.

Așa arăta planul, și banda considera că afacerile mergeau strună. Profitul și-l împărțeau în mod echitabil sau cumpărau toți câte o haină din mătase imprimată cu balauri sau alte lucruri folositoare. Pentru Erik era de la sine înțeles că după un timp toată afacerea asta avea să sară în aer.

Dar aceștia erau singurii lui prieteni și pe prieteni trebuie să-i sprijini. Nu poți să dispari dacă prietenii au nevoie de tine, dacă banda nu se descurcă fără spiritul tău organizatoric, pentru că n-ar mai putea fi aceeași bandă. Așa credea Erik. Prietenii trebuie să se ajute, toți pentru unul și unul pentru toți, iar el le sărise mereu în ajutor. Nu de mult, îl cususeră deasupra sprâncenei stângi cu cinci copci — dovadă că era mereu gata să-și apere un prieten.

Într-o zi se întorcea cu Göran de la centrul de activități extrașcolare, unde se aflau mesele de ping-pong. Erau în drum spre școală când, pe o stradă îngustă, dădură peste o bandă întreagă de golani de la școala primară. În fond, nu aveai de ce să-ți fie teamă de astfel de golani. Nu prea

Plau să se bată, erau lași, le cădea greu fisa, se comportau cu prea multă agresivitate și prea puțină tactică. Dacă-ți ieșea în cale unul singur, fără ceilalți, puteai pur și simplu să te uiți la el de sus, și gata.

Dar acum era toată banda, cu armele lor ridicole — băte și lanțuri de bicicletă. Erau cu totul vreo șapte sau opt; nu era de stat pe gânduri, trebuia s-o iei la picior.

Din păcate, Göran alerga cam încet. Când Erik nu mai auzi pași în urma lui, se opri, se întoarse și văzu că Göran le căzuse în plasă. Primii cinci sau șase îl încercuiseră și îl înghesuiseră în zidul unei clădiri ca să-l ia imediat în primire. Ar fi urmat o bătaie zdravănă.

Erik rămase câteva clipe pe gânduri. Gâfâia din greu și, fiind obligat să se hotărască repede, inima îi bătea mai-mai să-i iasă din piept.

Ar fi durat prea mult să alerge după întăriri.

Să despartă banda în două n-ar fi mers, sau mai bine zis n-ar fi ajutat la nimic, pentru că Göran oricum n-ar fi făcut singur față unui grup de patru, cinci indivizi.

Să-i amenințe de la distanță cu o răzbunare formidabilă, n-avea nici un sens. Ei tot l-ar fi făcut zob pe Göran.

Dar nici să-și vadă de drum nu putea și nici să stea așa locului și să se uite la ei. Göran era prietenul lui și unui prieten trebuie să-i sari în ajutor.

În secunda în care luă hotărârea, începu să alerge pe o traiectorie arcuită ocolind grupul care-l încolțise pe Göran, dar reușind să-i taie drumul unuia din cei mai mici din bandă, care tocmai îi ajungea pe ceilalți „vânători” din urmă. Când îl văzu pe Erik apropiindu-se, puștiul ridică neîndemânatic băta drept în sus și diafragma îi rămase descoperită.

Erik îi smulse băta din mână și alergă mai departe spre grupul care-l ținea prizonier pe Göran, lipit de peretele casei. Observă că nu începuseră încă să-l bată, probabil ca să prelungească triumful. Erik apucă să tragă vreo trei lovituri zdravene cu băta ca să destrame formațiunea

agresorilor și-i strigă lui Göran să fugă. Văzu cu coada ochiului cum Göran se strecoară din cerc și o ia la picior.

Apoi, dintr-o dată, n-a mai fost nimic de făcut. Îl încercuiseră și nici vorbă să poată scăpa.

Trei băieți erau răniți și sângerau. Din aceștia, doi ședeau încă pe jos, dar după Erik nu părea să fie prea grav. Nu lovise să-i rănească, ci doar să-i zăpăcească și să le spargă cercul unde-l prinseseră pe Göran. Golanilor de la școala primară le mai era puțin frică de Erik, dar frica asta avea să le treacă destul de repede și cu „darul vorbirii” nu putea să iasă acum din impas.

Soarele strălucea și pe stradă trecu un camion ca și cum nu s-ar fi petrecut nimic neobișnuit. Erik își măsură cu privirea adversarii. Aveau pantaloni scurți, pantofi grosolani și pesemne că miroseau a gaz de la o poștă. Îi urau pe toți băieții de la gimnaziu, dar acum, în ochii lor, nu se citeau numai ura, teama trecătoare și plăcerea triumfului iminent, era ceva în plus, ceva câinesc, ca și cum aproape că nu-și dădeau seama în ce situație uluitor de avantajoasă se aflau. Erau aidoma lui Romulus și Remus care l-ar fi putut sfâșia pe Bătrân așa cum îl sfâșiaseră pe acel collie, în loc să se supună urlând de durere sub loviturile cravașei.

Doi din golani erau mucoși; tușeau de gâfâială și din cauza tensiunii nervoase. Privindu-i, Erik simțea cum i se topește agresivitatea. Ce sens ar fi avut un război idiot între școala lor și a lui? Cu atât mai puțin pentru ei, elevi de gimnaziu. Nu aveau nevoie de război pentru ca mai târziu, în lumea adulților, să fie superiorii sau șefii golanilor astora.

Erik își ținea bâta solid în mână ca să pareze prima lovitură. În fond, precauția era inutilă, l-ar fi nimerit oricum. Unul din cei de pe laterală ar fi putut să se furișeze în spatele lui și să-i tragă una peste ceafă în timp ce el se concentra asupra celor care-l atacau din față. Simți o moli-ciune în mâna cu care ținea bâta și o aruncă apoi ușurel în fața lui, pe jos. Lemnul bâtei lovi trotuarul, într-o tăcere mormântală.

— Mă dau bătut, spuse Erik. Tot n-am nici o șansă când voi sunteți opt și eu singur.

Tocmai îi dăduse prin cap că așa făceau animalele de pradă. Uneori, când se încaieră lupii, cel care se află dedesubt se predă, își întinde beregata pentru ca ceilalți să-și bage colții în ea, și în felul asta învingătorilor le dispare instantaneu agresivitatea.

La început părea că o să meargă. Golanii de la școala primară fuseseră luați prin surprindere. Șovăiau dacă să lovească mutra unuia care nu se apăra nici măcar cu brațele. Probabil că ura lor față de școala lui Erik era prea puternică.

Erik suportă primele patru, cinci lovituri stând locului și fără să se apere. După aceea dădură în el metodic și cu precizie, ca să-l doboare. Pesemne că își pierduse cunoștința înainte de a se prăbuși la pământ. Pe urmă îl luară în șuturi.

După nici trei săptămâni, Erik începu să meargă din nou la orele de gimnastică și debută ca inter dreapta în echipa școlii. Îi puseră copci pe frunte și pe un braț, deasupra cotului; câteva coaste îi erau ușor fracturate. Dar avea toți dinții întregi.

La început, banda petrecuse mult timp căutând o cale să se răzbune. Discutaseră și dacă n-ar fi bine să se înarmeze exact ca golanii de la școala primară. Kacke își făcuse rost de un stilet.

Dar Erik le interzise orice răfuială. Argumentele lui de bază erau că se pierdea inutil o groază de timp în detrimentul afacerilor și că ar fi arătat jalnic să fie văzuți cutreierând străzile orașului înarmați cu bâte. În afară de asta, conflictul nu s-ar fi terminat niciodată. Ori de câte ori golanii ar fi mâncat bătaie, ar fi căutat să le-o plătească, prinzându-i nu în front, ci pe fiecare din bandă, unul câte unul. Și-ar fi irosit tot timpul purtând un război care nu le-ar fi fost de absolut nici un folos.

Trebuie să ai un motiv ca să te iei la bătaie cu cineva. E deplorabil să te bați doar de dragul bătăii.

Mai erau și alte motive, dar Erik nu voia sau nu putea să le discute. În mintea lui, era în primul rând vorba de privirea aceea de câine pe care o observase în ochii golaniilor. Presupunând că într-o bună zi banda ar fi pus mâna pe doi-trei golani dinăștia, ar fi fost imposibil să-i bați. La fel cum nu puteai să pui biciul pe Romulus și Remus. Ei îi urau pe cei de la gimnaziu și asta era poate de înțeles. Dar era imposibil ca din acest motiv să-i urăști și tu. Nu erau în stare să-l snopească în bătaie ca lumea pe unul de la gimnaziu nici dacă erau opt contra lui.

Până la urmă, afacerile s-au împotmolit. Erik bănuia de mult că așa o să se întâmple. Poliția le-a întins o cursă lui Kacke, Göran și Farului, i-a prins în flagrant și gata, n-a mai fost nimic de făcut.

Fuseseră prinși, așa cum era și de așteptat, pentru că se duseseră la aceleași magazine trei zile în șir. Ideea era ca magazinele de discuri să fie jefuite după modelul „evantai”, cu școala ca punct de pornire, astfel încât să dureze cam două săptămâni până să se intre din nou în același loc. Selecția magazinelor o făcuse Erik personal care, ajutat de Johan Grăsanul, întocmise planul pe care banda trebuia să-l urmeze ca atare. Și totuși trei dintre ei socotiseră că distanța asta în timp era inutil de lungă și hotărâseră să meargă în același magazin trei zile la rând. În ziua a treia, poliția era acolo și puse mâna pe ei la ieșirea din magazin. Urmă o serie interminabilă de interogatorii la poliție, cu asistenți sociali și cu directorul. Lumea vorbea că fusese spartă o bandă de adolescenți.

Interogatoriile îl puseră pe Erik într-o dilemă morală. Din câte știa el, cel chemat la interogatoriu era întotdeauna presupus vinovat. Nu trebuia să fie cu adevărat vinovat, dar așa era privit. Prin urmare, dacă negai, nu făceai decât să-ți îngreunezi situația și să-ți mărești pedeapsa. Era,

apadar, cel mai bine să recunoști tot ce ți se imputa, apoi să te căiești și așa mai departe.

În felul ăsta ar fi putut să iasă foarte ușor la liman. Cel puțin așa credea. N-ar fi trebuit decât să adopte vocabularul de adult intelectual, să se lamenteze puțin și să spună că părinții erau în divorț, că maică-sa avea probleme cu nervii, apoi să mai invoce câteva motive minore, niște scuze și gata. Fiind convins că ceilalți își vor nega vina, deoarece prietenii își juraseră să nu se toarne niciodată unul pe altul, el ar fi apărut ca victima nevinovată a celor mai mari și mai escroci decât el și ar fi scăpat de exmatriculare, în timp ce anchetatorii, influențați de mărturisirea lui, i-ar fi prins încet, dar sigur, în capcană pe ceilalți, care își periclitaseră situația negând.

Prin urmare, negă tot și semnală că nu existau dovezi împotriva lui. Nici unul din vânzători nu putuse afirma că el ar fi fost unul din vinovați, asta și datorită faptului că la interogatoriu venea altfel îmbrăcat și altfel pieptănat. Dar și pentru că, având răspunderea principală pentru distribuirea mărfii furate, nici nu prea avusese timp să ia parte activă la munca de teren.

Oricum, negă totul, iar după interogatoriu află de la ceilalți că și ei negaseră — bineînțeles.

Asistenții sociali făcură niște cercetări stranii bazate pe interviuri cu întrebări de mare finețe psihologică, de genul: „Îți urăști părinții?” („Normal că nu, îi iubesc pe amândoi.”), formulare de completat cu răspunsuri la o serie de întrebări din cele mai puerile, sau teste în întuneric. Te puneau să atingi niște pietre, după care aprindeau lumina și îți cereau să spui în ce ordine le-ai atins. Banda a fost suspendată de la ore pe toată perioada cercetărilor.

Urmă verdictul. Fură chemați cu toții la director. Se așezară în sala de așteptare cu cei doi palmieri și tabloul cu Isus pe cruce și au fost poftiți înăuntru unul câte unul. Cel care intra ieșea apoi pe ușa din spate. Erik presimțea că va

fi chemat ultimul și că apoi nu-și va mai vedea probabil niciodată prietenii. Nu știa de ce, dar era aproape sigur că nu-i va mai vedea niciodată.

Și așa a fost.

Farul a fost penultimul care a dispărut. După numai câteva minute, secretara directorului apărură în pragul ușii și-l chemă înăuntru, ca la dentist.

Când intră, toată lumea aștepta în tăcere. Se opri în mijlocul încăperii cu mâinile la spate și căută să aibă o privire cât mai neutră. Câinele-lup mârâia și de la pendula din colțul camerei se auzea un tic-tac greoi, ca și cum timpul a fi înaintat șovăind. Pe figura directorului nu se putea citi nimic. Nu îi erau umflate vinele la tâmple, culoarea feței era cât se poate de obișnuită, chiar și ochii prevestitori de rău erau calmi. Unul din asistenții sociali prezenți avea o mină care nu exprima altceva decât dezgust prost mascat. Mai erau doi din profesorii buni, precum și mărunțica doamnă profesoară Anna, care plânsese și ținea strâns o batistă în mâna dreaptă. Lui Erik nu-i era greu să înțeleagă cam cum stăteau lucrurile — mult mai rău decât și-ar fi putut imagina vreodată. La început, directorul vorbi cu stăpânire de sine.

Își adună în mod demonstrativ un teanc de hârtii răvășite în fața lui pe birou și declară că de data asta școala și autoritățile merseseră până la rădăcina problemei. Se constata că de-a lungul anilor Erik făcuse pe despotul în școală, impusese un regim de intimidare și maltratare a colegilor și că furtul, camăta și vânzarea de obiecte furate fuseseră la ordinea zilei. El fusese inițiatorul și organizatorul furtului de discuri și n-avea nici un sens să nege. Toți ceilalți băieți dăduseră dovadă de suficient discernământ ca să-și mărturisească pe deplin vina. Pentru ei, cel puțin pentru unii din ei, mai era ceva speranță. Dar el, Erik, îi obligase să meargă la furat și ei nu îndrăzniseră să se împotrivească, de frica represaliilor. Bietului Göran mai că-i dăduseră lacrimile dezvăluind cât de înfricoșat fusese tot

timpul. Sărmanul băiat le povestise cum plâgea nopțile de frică și câte regrete îl chinuiau, dar că Erik îl silise, înfricoșându-l, să continue acest gen de activități.

Cel care își terorizează și își chinuie colegii într-un asemenea hal nu merită să aibă parte de educația care se dă în școală. Așa ceva era suficient pentru exmatriculare.

Rămânea, desigur, întrebarea de ce tocmai Erik devenise ce devenise. Probabil că ceea ce-i lipsea lui în viață era o mamă zdravănă de bătaie.

Cât privește învățătura, unii profesori îi găsiseră circumstanțe atenuante, spunând că Erik era un elev deosebit de dotat. Poate că trebuia subliniat lucrul ăsta, chiar dacă ar fi rămas doar în procesul-verbal.

Din punctul de vedere al directorului, acestea nu erau circumstanțe atenuante, ci, dimpotrivă, agravante. Cu elevii mai săraci cu duhul, ca de exemplu cu Karlsson (Farul), poți să fii ceva mai îngăduitor, să înțelegi că se pot lăsa duși de nas, dar pedeapsa trebuie să fie cu atât mai drastică pentru unul care în mod conștient își abate colegii de la calea cea dreaptă. Pentru mai mare siguranță, se procedase la teste individuale cu toți băieții implicați în delict, făcute de către experți psihologi de pe lângă comitetul pentru ocrotirea copilului. În cazul lui Erik, rezultatul testului fusese de-a dreptul înspăimântător. Nu pentru că dovedea cât de inteligent este — nimeni nu se aștepta la altceva —, ci pentru că partea testului referitoare la personalitatea lui dezvăluia un caracter crud și criminal, aproape incurabil. Așa că era destul de lesne să se tragă o concluzie (în acel moment, în fine, directorul își mobiliză indignarea, vinele tâmpelor i se umflară, i se înroșiră, și părul îi căzu pe frunte).

— *Ești răul încarnat și cei ca tine trebuie nimiciți!* urlă directorul.

Cuvintele ricoșau de colo colo în capul lui Erik ca niște păsări captive într-o colivie. Nu mai putea să perceapă clar ce-i zicea directorul, dar verdictul era că va fi exmatriculat chiar în ziua aceea, că va părăsi liceul cu nota zero

la purtare și că directorul în persoană își va avertiza colegii de la alte licee din oraș ca nu cumva să riște și să-și expună școala unei catastrofe morale asemănătoare celei prin care trecuse liceul lui.

În acea clipă Erik făcu stânga-mprejur și ieși din biroul directorului ca să nu-l mai audă. Când să închidă ușa, observă că se făcuse liniște deplină înăuntru.

Ajuns în curtea școlii, se opri să-și plimbe ochii pe toată întinderea aceea de asfalt. Departe, spre ieșirea din stânga, un grup juca oină. Unii jucau „mingea la perete”, pe latura scurtă a sălii de gimnastică. Alții se antrenau la săritura în lungime sub castani. Trei băieți dintr-a cincea se întorceau de la brutărie, fiecare cu câte o franzelă dulce învelită în hârtie albă. Sub castani se vedeau deja fructele răspândite pe pământ. Soarele strălucea, pe cer nu era nici urmă de nori și pe el nu-l vedea nimeni.

Vorbele directorului îi răsunau fără încetare în cap. „Ești răul încarnat și cei ca tine trebuie nimiciți.” Göran recunoscuse tot, dar dăduse vina pe el. Mintiseră cu toții la interogatoriu. Fuseseră cu toții prietenii lui.

Cine nu-și termina gimnaziul nu intra la liceu și nu-și putea lua bacalaureatul. Cine nu-și lua bacalaureatul își distrugea viața.

Ceea ce îi lipsea era o mamă zdravănă de bătaie? Oare nu înțelegeau nimic? Nu înțelegeau chiar deloc cum era cu bătaia?

O porni spre ieșire. Deodată se răzgândi, se opri și se duse sus în clasă. Era ora de religie creștină și nimeni nu spuse nici păs când Erik intră în clasă. Fără să scoată o vorbă, se duse la locul lui, își trânti cărțile în ghiozdan și își smulse de pe el haina de mătase cu balaur pe spate. O agăță de speteaza scaunului. În clasă era încă tăcere deplină. După aceea ieși din clasă fără să se uite înapoi și fără haină.

„Ești răul încarnat și cei ca tine trebuie nimiciți.” Vorbele astea îi măcinau ființa pe dinăuntru în timp ce străbătea coridorul cu ferestre înalte, albe, și podea veche de marmură cenușie.

Se oprea pe o bancă în parcul Vasa și își trecu în revistă **ideile**, dar până la urmă se dovedeau toate imposibile. Să se înscrie la o altă școală sub nume fals nu mergea. Era imposibil să se mute altundeva, deoarece la 15 ani nu aveai voie să te muți singur într-un alt oraș. Desigur că nu putea așa, bătând din palme, să plece pe mare. Pe scurt, nimic nu era posibil dacă toate căile spre studii îi erau închise.

Ce rost avea să mai zăbovească? Mai bine să meargă acasă și să-și încaseze bătaia, că oricum nu putea să gândească așa cum trebuie cu capul plin de ecoul celor spuse în biroul directorului, că e un criminal incurabil și că n-a primit destulă bătaie. Vai de logica asta limitată de director de școală, de afurisita asta de încredere naivă în faptul că testele lor ridicole le dezvăluiau adevărul, ca și cum nu știa el mai multe despre bătaie decât aflase directorul în toată viața lui, ca și cum, ca și cum...

Nimic nu avea nici un sens; trebuia mai întâi să meargă acasă și să-și mănânce bătaia, pentru ca abia apoi să poată gândi limpede. Și ce bătaie fenomenală avea să primească de data asta, când motivul era atât de solemn! Chiar că-i venea să râdă gândindu-se la ce eforturi de imaginație îl puneau pe Bătrân.

Se opri brusc.

De ce ar mai accepta de-acum încolo să fie bătut? Dacă i-au distrus viitorul, dacă va trebui să înceapă să lucreze, să-și câștige existența, și poate chiar să se mute de acasă, sau chiar dacă nu s-ar muta de acasă, nu mai e copil de școală.

Așa că s-a terminat cu bătaia.

Își continuă drumul.

Dar cum să înțeleagă Bătrânul așa ceva? Ar putea el să înțeleagă fără să se recurgă la violență, fără să fie și el bătut? Probabil că nu. În ochii Bătrânului, Erik era ca un câine care nu putea, pur și simplu nu era în stare să sară la el și să-l muște. Și cine știe cum ar reacționa Bătrânul la o primă mușcătură. Prima și ultima — o singură dată ar fi de-ajuns.

Tentativa trebuia să se bazeze pe un fel de surpriză-șoc. Spre deosebire de el, Bătrânul avea o alonjă enormă și încrederea în sine îi era nezdruincinată. Această încredere trebuia frântă repede, ca să simtă că cel pe care-l încuiase lângă el și îl crezuse câine era lup. Avea de ales între două tactici, dar lucrul cel mai important era să-și controleze sentimentul de ură, să-și păstreze sângele rece și să-și mențină avantajul pe care îl câștiga mereu când dai tu prima lovitură. Cum ar reacționa Bătrânul când și-ar vedea propriul sânge? Ar amuți sau și-ar ieși din minți de furie? În dormitor nu era decât o singură armă mai periculoasă, vâtraiul de lângă soba de teracotă, ceea ce reprezenta un factor de risc. Dar dacă ar pune *el* mâna pe vâtrai? Nu, nu era bine, pentru că atunci Bătrânul și-ar închipui că s-ar putea răzbuna de îndată ce l-ar prinde pe câine fără vâtrai. Dacă înainte de toate ar scoate repede vâtraiul din odaie și apoi ar închide ușa cu cheia, dezavantajul ar fi că Bătrânul ar apuca să-și redreseze psihicul, să iasă din șoc, ceea ce ar putea prelungi încăierarea care, oricum, nu se știe cum s-ar termina. Dar dacă dimpotrivă...

Când ajunsese acasă după o jumătate de oră, dăduse deja de două ori ocolul parcului, ca să pună la punct toate detaliile. Era sigur de reușită, pentru că *trebuia* să fie sigur de reușită. Când băgă cheia în broască, simți că îi tremură mâna, dar se autosugestionă că-i tremură de nerăbdare, nu pentru că i-ar fi frică. Cel căruia îi e frică n-ar putea nicicând să-l bată pe taică-său, așa cum avea el de gând s-o facă.

Numai că Bătrânul nu era acasă.

Își dădu seama încă după tonul muzicii. Mama cânta un vals de Chopin și era ceva târăgănat în note când Bătrânul nu era acasă; un fel de șovăială între melancolie și tristețe, dar și un fel de bucurie, un amalgam de sentimente care se dizolva subit în clipa când Bătrânul pășea în odaie.

Erik dădu drumul ghiozdanului, care ateriză fără zgomot pe podeaua vestibulului și merse tiptil de-a lungul

coridorului care ducea spre salonul unde mama era așezată la pianul negru cu coadă. Perdelele de tul alb erau trase și Erik o privi îndelung în lumina astfel filtrată. Avea părul strâns într-un coc pe ceafă și purta o rochie albastru-deschis ca și cum avea să meargă undeva, cu toate că în ultimul timp rareori mai ieșea din casă. Rămase în picioare în spatele ei și o ascultă cum cântă; era imposibil să-l fi auzit intrând. Cântă fără nici o greșeală, fără nici o șovăială, până la sfârșitul bucății. După aceea rămase nemișcată cu mâinile în poală.

— Așază-te! Am ceva important de vorbit cu tine, spuse mama dintr-o dată, fără să se întoarcă și cu un glas atât de sugrumat, încât pentru o fracțiune de secundă crezu că nu auzise nimic.

Începu apoi să cânte altă bucată, tot melancolică și tot de Chopin, iar el traversă salonul, se așează într-unul din fotoliile de piele și o ascultă cu ochii închiși.

Și cum mai cânta! Ca și cum ar fi fost imposibil să fie ea mama lui, când Bătrânul era tatăl lui, ca și cum sentimentele acelea de care își imagina că toți colegii lui aveau parte la ei acasă, alături de părinți, se aflau adunate în sunetul muzicii ei, ca și cum așa ar fi putut să fie mereu, dar ca și cum el n-ar fi trebuit să poarte astfel de sentimente adânc sub piele, în locul nesfârșitei bătăi-de-după-masă, nesfârșita biciuială, nesfârșita încăierare, nesfârșita decepție din partea prietenilor care nu erau prieteni; nesfârșita spaimă că va da cineva buzna să tragă zdravăn cu un ciocan în claviatură.

Muzica încetase. Mama se apropie și se așează în celălalt fotoliu de piele. Erau față în față. Erik căuta degeaba să spună altceva decât ceea ce era de spus. Ochii ei căprui îl priveau și el avu senzația că erau plânși.

— Știu, zise ea surd, știu deja tot.

Apoi, spre marea lui mirare, luă o țigară din cutia de argint și o aprinse cu mâna tremurândă, nefiind obișnuită cu acest gest. După primul fum, îi rămaseră fire de tutun

pe buza de jos, pentru că își băgase țigara prea adânc între buze. Împinse cutia spre el.

— Presupun că fumezi.

Erik luă o țigară și stătură tăcuți câteva clipe. Ea își adună apoi forțele și-i spuse că stătuse deja de vorbă cu diriginta clasei — cu două zile în urmă.

— Vreau să-ți spun că e o persoană cumsecade, dar cred că ai înțeles și tu de mult asta. Crede în tine și... i-am spus ce greutăți ai cu tata și...

Mama se cutremură de parcă dădea să se sufoce, și Erik se gândi că nu va suporta s-o vadă că începe să plângă; orice, doar să nu plângă. Dar reuși să se stăpânească — trase stângaci două fumuri din țigară și continuă să-i vorbească.

— Sunt multe lucruri pe care ar fi trebuit să le fac pentru tine, Erik, dar nu le-am făcut și nu știu dacă o să poți să mă ierți. Dar acum trebuie să salvăm cumva acești ultimi doi ani, până intri la liceu. M-am gândit să nu-ți spun înainte de-a fi totul aranjat... Acuma, în fine, este. Ai să pleci cu trenul peste două ore și ai să mergi la o altă școală. Și să vezi că o să iasă bine. O să iasă bine.

O privea drept în ochi. Stăteau tăcuți. Nici unul, nici altul nu scotea o vorbă.

Două ore mai târziu, se afla într-un tren care se îndrepta spre sud și privea cum sclipește lumina pe lacul dintre insulele Stockholmului.

În camera lui, mama îi pregătise noua uniformă — haină albastră, cămașă albă, cravată albastră și pantofi negri. Era uniforma școlii care, conform regulamentului, trebuia purtată în zilele de sărbătoare, precum și în alte zile bine stabilite. În buzunarul de la piept al hainei se afla emblema cu simbolul școlii, și anume constelația Orion. Emblema trebuia cusută pe buzunar. Îi umpluse și un geamantan cu toate cele necesare, în afară de pantofii cu ținte și pantofii de fotbal.

Rămăsese câteva clipe cu emblema în mână. După aceea, ceruse bani de tuns. Acum, când își trecu mâna peste

ceafă, avu senzația că e un arici, iar părul ondulat din față fusese înlocuit de un breton scurt, pieptănat într-o parte. Nimeni nu trebuia să știe nimic despre trecutul lui, iar el n-avea să-și bată niciodată colegii. De vreme ce ei n-aveau să știe nimic despre el, nu mai avea de ce să se bată, nu mai erau motive de bătaie.

Își privi mâinile. Dacă s-ar fi uitat cineva mai de aproape la mâinile lui, ar fi putut distinge pe ici pe colo cicatrice mici, albe; majoritatea erau urme de mușcături. Dar noii colegi de clasă n-aveau să afle nimic despre asta.

Cu fiecare trecere sacadată a roților de tren peste o îmbinare de șine, Erik se îndepărta și mai mult de Bătrân, de cravașă, de limba de pantofi, de peria de haine, de ritualul cinei, de bătaia-de-după-masă, de senzația pe care o ai când nimeresti cu pumnul obrazul altuia, de răzbunare, de ură, de prieteni care nu-ți sunt prieteni, de haina cu bala-urul pe spate, de golanii de la școala primară care căutau pricină de război.

Merse la toaletă să se privească în oglindă. Nodul de la cravată era cam strâmb și arăta ca vai de lume cu freza lui nouă. Își ținu emblema Orion în fața buzunarului de la piept al hainei și începu o conversație politicoasă de probă, cu gesturile de rigoare. Mergea. Nu prea se simțea în pielea lui, dar mergea. Sau mai curând era tot el, Erik, și totuși un alt Erik, pentru că cei care aveau să-i fie colegi de clasă nu văzuseră un altul, ci doar pe acesta. Își zâmbi cu toți dinții care nu-i fuseseră zburăți în diverse încăierări și se întoarse la locul lui, unde își puse picior peste picior și își aprinse o țigară a cărei extremitate o ținea între arătător și degetul mijlociu, cu totul altfel decât de obicei. Începea încet-încet să înțeleagă că trebuie să se considere fericit.

Fata urcă în tren la Södertälje. Avea o rochie roșie și părul blond împletit în codițe pe care și le încolăcise deasupra urechilor. Când li se întâlniră ochii a doua oară în geamul ferestrei, spuse și el ceva doar ca să spargă tăcerea care altminteri ar fi devenit prea stânjenitoare. Dintr-una

în alta, ea îi mărturisi cu însuflețire că merge la congresul tineretului socialist care se ținea la Kalmar, unde urma să se discute problema armelor atomice; era pacifistă, așadar împotriva armelor atomice. Mai întâi se gândise să pretindă că e și el pacifist, dar se zăpăci și-i spuse că, după el, ar trebui ca Suedia să aibă și ea arme atomice cu care să distrugă Leningradul în caz că...

Fetei îi trebuiră douăzeci de minute să câștige discuția, argumentul ei de bază fiind pericolul răspândirii armamentului atomic (pentru că dacă Suedia, care e o țară mică, neutră și cu reputație în lume, se apucă să facă arme atomice, atunci i-ar urma exemplul și alte țări mici, și apoi dacă țări ca India, Pakistanul, Israelul și Egiptul...).

— Ai dreptate, spuse Erik, poate sunt și eu pacifist. Cel puțin în adâncul sufletului. Detest violența sub orice formă.

Era uluit de ce putea să spună; cuvintele parcă rămăseseră atârând în aer și scârțâind de atâta fățărnicie. Ei nu i se părea nimic ieșit din comun și acum se concentra să-l recruteze.

Afară defila natura din Sörmland, ca într-un film despre două persoane care se întâlnesc într-un tren.

Era cât pe-acți să depășească stația la care trebuia să coboare și, când îi văzu chipul dispărând o dată cu trenul, își dădu seama că nici măcar nu întrebasese cum o cheamă. Îi atinsese mâna așa, ca din întâmplare, ea nu și-o ferise, și tot nu-i trecuse prin cap s-o întrebe cum o cheamă sau cum ar putea s-o revadă.

Pe placa albă de pe peron scria Solhov. 103 kilometri la sud de Stockholm, 46 de metri deasupra nivelului mării. Șoferului nu-i fu greu să-l recunoască din cei patru pasageri care coborâseră acolo.

— Ești elevul nou la Stjärnsberg¹, nu? îl întreabă șoferul pe un ton care avea o oarecare nuanță de ostilitate.

¹ Muntele constelațiilor. (N.t.)

Lângă chioșcul de ziare era o gașcă de tineri cu motorete care-l luă în zeflema, și trebui să-și înfrâneze impulsul de a se duce la ei și de a... așa cum ar fi făcut vechiul Erik.

— Ei, hai să mergem, spuse șoferul puțin disprețuitor. Și taică-tău din ce face bani?

Nu răspunse. Mașina o luă din loc.

Nu era greu de înțeles cam cum stăteau lucrurile. Semăna cu ura pe care o nutreau golani de la școala primară față de banda de la gimnaziu. Internatul Stjärnsberg costa pe an cât jumătate din salariul anual al unui muncitor, ceea ce însemna că elevii de acolo erau toți băieți de bani gata. Trebuia să fie aproape ca atunci când mergea la școala primară din tihnită Suburbie Bogată.

Mama vânduse tabloul de Courbet și din banii aceia crease un fel de fond pe care îl administra avocatul Eken-gren. Asta pentru ca Bătrânul să nu poată schimba nimic. Taxa de școlarizare pentru fiecare trimestru, precum și banii de buzunar urmau să fie trimiși, în urma unei verificări făcute de avocat, direct biroului de administrație al școlii. Tabloul de Courbet lăsase o găurică pe peretele de acasă, dar acea găurică îi asigura lui cei doi ani de școală până la liceu — cu promisiunea de a-și vedea de treabă și de a obține baremul de puncte necesare pentru admiterea într-un liceu de stat, gratuit. Nu mai aveau acasă tablouri suficient de valoroase pentru a i se plăti toată școlarizarea la Stjärnsberg până la bacalaureat.

— E acolo, drept înainte, mormăi șoferul.

Stjärnsberg se zărea înconjurat de verdeață, pe malul unui lac. Cele mai multe din clădirile complexului erau albe, cu acoperiș de țiglă roșie; în centru se găseau un pâlț de stejari, alei cu pietriș, peluze tunse scurt, răsaduri de trandafiri. Trecură pe lângă un teren de fotbal și o sală de înot. Mașina se opri în fața unei case mai mici, de culoare cafenie, sub doi ulmi care mai aveau încă frunze verzi. Șoferul îi dădu să semneze un ordin de plată și făcu un semn peste umăr cu degetul mare, indicându-i secretariatul unde trebuiau să se prezinte cei noi.

Rămase locului în fața ușii, cu valiza în mână. Își îndreptă cu stângăcie nodul de la cravată. Tocmai atunci ieși pe ușă Bernhard von Schrantz.

Părea să aibă vreo douăzeci de ani. Era subțire, cu o ținută rigidă, încordată, un tip din acela „cu spatele drept”. Îl salută dându-i mâna după obiceiul ofițerilor și profesorilor de gimnastică, cu brațul întins și cu o strângere de mână inutil de puternică. Purta o haină dintr-o stofă reiată aidoma scheletului de pește, cu piele la coate, pantaloni și cizme negre de călărie. Folosea un curios amestec de limbaj obișnuit și limbaj de om matur. Înțelegând după privirea lui Erik că trebuie să-și explice ținuta, îi spuse ce bătaie de cap era să ții caii de călărie prin zonă, din cauză că școala nu avea grajd. În rest, terenurile de sport erau al naibii de bune, s-ar putea zice chiar excepționale.

Bernhard era, așadar, prefectul, adică președinte al consiliului asociației elevilor și al tribunalului elevilor, iar una din atribuțiile lui era să le arate noilor elevi școala.

Merseră mai întâi la căminul Casiopeea. Era cea mai urâtă clădire din toate: lungă și cenușie ca o baracă, cu două etaje. Acolo locuiau cei din clasele mici. Principiul era ca, pe măsură ce avansai în ierarhia școlară, să fii din ce în ce mai bine cazat. După ce treceai deci prin Steaua Polară, Calea Laptelui, Ursa Mare și Ursa Mică, Leu și Pești, ajungeai în Olimp. Olimpul era numai pentru cei din anul patru de liceu.

Așadar, Erik urma să locuiască în Casiopeea, dar colegul lui de cameră nu era acasă când Bernhard și cu el intrară cu valizele. În cameră erau două paturi, o masă de scris, un scaun, două biblioteci, două comode, o garderobă și o chiuvetă. Pereții erau albi și toate mobilele gri. Ferestrele dădeau spre terenurile de tenis. Erik își puse bagajul pe patul liber și vizita de recunoaștere continuă.

Terenul de sport era extraordinar de frumos. Culoarele cu zgură arătau impecabil, terenul de fotbal era perfect de parcă ar fi fost nivelat cu polobocul, peluza era

frumos tunsă, iarba proaspătă și egală peste tot, fără nici un loc gol. Cercurile pentru aruncarea greutății și a discului, pista pentru săritura în lungime, cea pentru săritura cu prăjina, în fine, totul era întreținut atât de ireproșabil, încât puteai crede că e un stadion pentru campionate de profesioniști. Îți făcea impresia că toate aparatele erau nou-nouțe.

În holul sălii de înot erau vitrine unde se păstrau cupele de argint și alte premii pe care școala le cucerise la diverse campionate interșcolare. Ici și colo treceau femei de serviciu care vorbeau finlandeza.

Sala de înot avea un bazin cu culoare de 25 de metri. Erau instalate porți pentru polo pe apă și cronometre mari pe pereții de la ambele capete ale sălii. Nu înota nimeni. Suprafața verde a apei era nemișcată și nu se auzea nimic decât gâlgăitul ce venea de la sistemul de scurgere.

Erik privi îndelung oglinda apei. În ultimii ani, mersese la înot aproape în fiecare seară, lucru la care, alături de altele, crezuse că va trebui să renunțe. Și iată că aici aveau instalația asta perfectă care-i putea servi drept porțiță de scăpare ori de câte ori s-ar fi ivit câte ceva care să nu-i placă în școală. N-avea decât să vină să înoate și să uite de tot și de toate, exact cum făcuse la Stockholm.

Era prea frumos ca să fie adevărat. Și pe urmă, aici nu mai înțelegea nimeni de unde avea toate cicatricile acelea mici și albe de pe articulațiile pumnului și nimeni nu-l cunoștea de pe vremea când purta haină de mătase cu balauri pe spate, păr lung și buclă largă făcută cu pieptenele ud. Își trecu mâna prin părul scurt de la ceafă și avu senzația aceea străină că atinge un arici.

Bernhard, prefectul, îi spuse că vizita se încheiase, că era momentul să se întoarcă la Casiopeea, dar că atât el cât și viceprefectul stăteau cu plăcere la dispoziția nou-veniților cu informații și ajutor. La Stjärnsberg, elevii aveau răspunderea să se educe unii pe alții, îi mai explică Bernhard, să promoveze așa-numita educație camaraderească.

În felul acesta, profesorii puteau fi excluși din certuri sau conflicte legate de nota la purtare.

Era prea frumos ca să fie adevărat.

Îl găsi pe colegul de cameră, Pierre, lungit pe pat și citind. Se salutară oarecum ceremonios și, în timp ce Erik își despacheta lucrurile, căutară să afle dacă nu cumva aveau cunoștințe comune, pentru că Pierre era și el din Stockholm, cu toate că de fapt locuia la Geneva. Nu, nu păreau să aibă cunoștințe comune.

Pierre îi observă ghetele cu crampoane, chilotul de baie și pantofii de fotbal.

— Aa, ești unul din ăia nebuni după sport, zise Pierre pronunțând cuvintele „nebuni după sport” cu glas de domnișoară, însă fără intenția de a-l lua în râs.

— Da, și ce terenuri frumoase aveți! Dar tu?

Întrebarea era de fapt inutilă. Nu numai pentru că Pierre era gras și avea o mutră de șarpe cu ochelari, dar avea un fel anume de a ține o carte în mână și un stil de haine care dezvăluiau de la bun început că nu putea fi bun la gimnastică, că probabil era ultimul ales când se formau echipele de fotbal; în schimb, probabil că era bun la toceală.

Chiar așa și era. Pierre declară, exact cu vorbele pe care le-ar fi putut rosti Johan Grăsanul, că nu-i plăcea să transpire, că după el era o idioțenie să alergi după o mingiuică și că era o belea să fii obligat să participi la campionatele sportive de toamnă care aveau loc la începutul fiecărui an școlar. Campionatul de atletism se ținea chiar în ziua următoare și cel de înot peste încă o săptămână.

— Mhm, răspunse Erik, ești gras și de-aia ți se pare neinteresant și nu vrei să participi, nu? Pentru că râd ăilalți de tine și pentru că ieși mereu pe ultimul loc? Să știi că nu spun asta din răutate, fiindcă unii din cei mai buni prieteni ai mei de la școala cealaltă erau la fel. Adică točilari. Ceea ce vreau să spun este că nu trebuie să crezi că aș privi de sus pe unul care nu e bun la sport. E bine să știm cum ne raportăm unul la altul.

Pierre răspunse imediat, poate ca să evite subiectul, declară că era de acord, că nici el nu avea nimic împotriva „nebunilor după sport”, după care trecu la altceva.

— Dar de ce ai venit la cazarma asta? Te-au exmatriculat, ești prea prost ca să faci față într-o școală obișnuită, ești prea bogat și prea fin pentru o școală obișnuită, sau dai vina, cum fac alții, pe părinți, pentru că lucrează în străinătate?

Erik nu știa ce să spună. Fusese exmatriculat și desigur că asta era motivul. Dar dacă admitea asta, trebuia probabil să și explice de ce fusese exmatriculat, ceea ce ar fi dus la o sumedenie de minciuni încâlcite și nu mergea, fiindcă, din momentul în care se dusesse la tuns și îi făcuseră freza asta caraghioasă, era un alt Erik. Îi spuse că au fost niște scandaluri acasă și schimbă subiectul. Îl întrebă dacă profesorii erau severi și dacă-i băteau pe elevi. Spre marea lui mirare, află că profesorii nu-i băteau deloc pe elevi, nu-i băteau niciodată.

Se cam observa că lui Pierre întrebarea i se păruse ridicolă și Erik era cât pe-acți să se complice explicând că lui nu-i era frică de profesorii care dădeau în elevi, că nu de aia întrebuse. Dar se stăpâni. Celuilalt Erik nu-i era frică de profesori, vechiului Erik. În schimb întrebă dacă ar putea găsi pe cineva cu care să facă lecții particulare de matematică, pentru că era în urmă cu matematica. (Bibanul îl tot dăduse afară de la ore.) Pierre spuse că ar putea chiar el să-l mediteze cu jumătate de preț și cu garanția că-și primește banii înapoi în cazul în care rezultatul nu ar fi satisfăcător. Ținu să-i explice că tatăl lui se îmbogățise din afaceri și chestia cu garanția era unul din trucurile lui preferate.

Îi pufni pe amândoi râsul în același timp și Erik se simți pur și simplu fericit. Pe de altă parte, nu pricepea de ce aproape că-l podidea plânsul.

Pierre îl conduse apoi la cantină și-i arătă un loc la capătul uneia din cele douăzeci de mese. Mesele erau lungi

și la fiecare stăteau douăzeci de elevi într-o ordine anume, după rang. În capul primeia era locul șefului de masă și al adjunctului. Urmau elevii de liceu așezați într-o ordine care amintea de dineurile private unde aveau întâietate înalta nobilime și marii bogătași, după care urmau mica nobilime și cei mai puțin înstăriți. Mai departe ședeau elevii din clasele mici, ale căror locuri erau de asemenea ocupate conform aceluiași criterii. Dar unui elev nou i se dădea întotdeauna locul din extremitatea opusă. Mâncarea era servită în ordinea rangului pe platouri mari din oțel inoxidabil de niște chelnerițe finlandeze. Masa începea și se sfârșea cu o rugăciune.

După cină, elevii aveau două ore libere pentru sport și studiu, apoi cei din clasele mici trebuiau să meargă în camerele lor. Când Erik se înapoie într-a lui, Pierre nu era acolo, așa că se lungi pe pat și se bucură de câteva momente de completă libertate.

Dar pentru că a doua zi erau programate întreceri sportive importante, trebuia să se culce și să doarmă ca lumea, ca să fie bine odihnit și să poată câștiga cât mai multe victorii. Însemna mult să se facă remarcat în felul ăsta — ar fi fost perfect pentru noua lui viață. Dar cum să adoarmă așa ușor când pulsul o luase razna de bucurie și de nerăbdare? Poate că i-ar fi făcut bine să meargă să înoate așa, degajat, vreo 10-15 bazine.

Când intră cu prosopul pe umăr, sala era aproape goală. Apa era verde și întinsă. În capătul celălalt, lângă trambulină, câțiva elevi stăteau aplecați peste un plan de antrenament pe care îl discutau.

— Salut! Pot să fac niște bazine, nu?

Băieții începură să râdă.

— Să faci niște bazine? îl imită cel mai mare dintre ei. Ești nou?

— Da, azi am sosit.

— Se poate. Oricum, mai întâi trebuie să înveți regulile. Serile, sala e rezervată pentru cei din anul patru de liceu,

pentru membrii consiliului asociației și pentru echipa școlii, aya că, valea!

— Aha, credeam doar că...

— Cei care sunt noi-și-obraznici n-au ce să creadă. Afară cu tine!

După care-i întoarseră cu toții spatele, iar el simți cum îl năpădește un clocot de furie, un clocot din acela căruia luase hotărârea să-i pună cu orice preț stavilă. Șovăitor, rămase locului până când îl observară iar.

— N-ai auzit ce ți-am spus? Valea!

— Nu, nu plec.

Tăcere. Fir-ar să fie de treabă! Reușise să arunce prima piatră. Acum chiar că nu mai putea să plece.

— În cât timp trebuie să faci 50 de metri ca să intri în echipa școlii? întrebă Erik (cealaltă modalitate de a ieși din încurcătură ar fi dus în mod inevitabil tocmai la ceea ce nu trebuia să se întâmple).

— Ce vorbești? spuse un altul, ceva mai scund, din anul patru. Practici înotul?

— Da, de patru ani. Deci, care-i timpul pentru 50 de metri?

— Sub 31 de secunde. Poți?

— Dacă ai cronometru, îți arăt că pot să-i fac sub 29 de secunde.

Desigur, nu era încălzit. Și totuși ar fi trebuit să reușească, pentru că lungimea bazinului era de 25 de metri și se câștiga cel puțin o secundă la întoarcere. Băieții nu mai păreau ostili.

— OK, spuse cel mai înalt. Am eu un ceas. Recordul școlii e de 29,6.

Erik își ridică brațele de câteva ori deasupra capului ca să-și oxigeneze plămânii. Trebuia să reușească. Se sui pe bloc-start. Am să-ți arăt eu ție, Bătrâne, își spuse când plonjă, am să-ți arăt eu.

Scoase 29,1 secunde.

Îl traseră afară din bazin și-l bătură pe spate. Se scuză că nu fusese sub 29 de secunde, dar fără încălzire... Nu

le mai păsa lor de scuzele lui, ci-i spuseră că de-acum încolo făcea parte din echipa școlii și că se putea antrena oricând dorea. Se prezentă fiecăruia în parte și toți îi strânseră mâna cu zâmbetul pe buze.

După aceea își făcu bazinele într-o exuberanță totală. Șuvoaie de apă verzuie îi împrășcau ca întotdeauna ochii. Și totuși nu era ca întotdeauna; nu era ca în ultimii ani, când înota serile la Palatul Sporturilor din Stockholm, unde mergea ca să nu mai gândească, ca să fie altundeva fără să fie altundeva. Când înota la Palatul Sporturilor, nu-i avea lângă el pe băieții din bandă — când era cu ei seara, era cu totul altceva decât în timpul zilei — și când înota era departe și de Bătrân, iar când venea acasă avea ochii roșii ca de iepure din cauza clorului care-i spăla fața, și vedea totul în jur licărind și arcuri luminoase în jurul fiecărei lămpi, dar făcuse sport și cel care face sport nu e vinovat de nimic care să merite bătaie, și după opt mii de metri de dat din brațe și picioare dormea fără vise, fără să-i bubuie inima, fără ură, ca și cum lumea n-ar fi fost decât un șuvoi de apă verzuie și singura grijă pe care o aveai era să ții numărătoarea lungimilor și să fii atent la linia de faianță neagră de pe fundul bazinului.

Dar acum, când înota primii kilometri în bazinul ăsta de 25 de metri unde câștigai și mai mult timp datorită virajului american pe care antrenorii de la Stockholm tocmai îl introduseseră când el era pe picior de plecare, totul i se părea ca o muzică, ca valsurile pe care le cânta mama la pianul negru de acasă, sau ca o sonată de Beethoven — ca și cum apa nu-i opunea nici o rezistență și putea să înoate fără nici un pic de efort și putea să vadă tot timpul cum îi defilau prin fața ochilor stejarii înalți din curtea noii școli, și fața lui Pierre, cu ochelarii pe nas, și fata cu codițele legate sus pe cap și lupta ei contra armelor atomice, ca și cum el era cel care cânta muzica, ca și cum ar fi cântat tot timpul, din copilărie, chiar după ce Bătrânul voise să-i bage gamele în cap cu pumnul, de parcă ar fi știut să cânte și

el ca mama; iar corpul îi asculta până și cea mai neînsemnată comandă și ar fi continuat să înoate dincolo de limita oboselii și dincolo de oboseala aceea de care avusese nevoie ca să poată dormi și face față încă unei zile. Acum era Erik, membru în echipa de înot a școlii. Atât și nimic mai mult. Adio bandă, adio violență, adio profesori care-i bat pe elevi. Era doar Erik-înotătorul și mâine avea să fie Erik-alergătorul și toată lumea îl va cunoaște ca înotător și alergător și nimeni nu va mai ști nimic altceva despre el, nimeni nu-i va descoperi cicatricele albe de pe articulațiile degetelor.

Ziua sportivă era organizată ca un fel de manevră militară de proporții mai mici. Absolut toți elevii erau obligați să participe în timpul dimineții la probele eliminatorii la toate disciplinele, iar după-amiază aveau loc finalele. La finale participau primii șase clasai de la fiecare disciplină. Spre surprinderea lui Erik, elevii claselor mici concureau alături de elevii de la liceu, asta pentru ca elevii mari să-i învingă mereu pe cei mici. Primi o explicație greu de priceput, cum că asta avea de-a face cu spiritul școlii și principiul educației camaraderesti conform căreia cei mici trebuie să învețe care le este locul.

Sistemul de calificare îi avantaja, bineînțeles, pe cei mai buni, adică pe liceeni. Cel care se califica pentru finală după o singură încercare la săritura în lungime avea evident un avantaj față de un concurent mai tânăr care trecea prin toate cele șase probe în speranța de a pune mâna pe un loc în finala de după-amiază.

Erau necesare calcule minuțioase. Trebuia să nu pierzi timpul cu probe la care oricum nu aveai nici o șansă. La săritura în înălțime, Erik făcu în așa fel încât să iasă din competiție după trei încercări nereușite. Tot așa și la prăjină. La aruncarea sulitei ciupi intenționat pragul de trei ori și de alte trei ori o aruncă anemic de tot, ca să-și menajeze brațul pentru aruncarea discului și a greutății. La acestea nu-i trebui decât o singură încercare ca să-și asigure

un loc în finală. La fel de ușor îi merse la săritura în lungime, dar la triplu salt ciupi iar pragul, alergă ușor și se lăsă să cadă în nisip.

La 5 000 de metri se trecea direct la finală, dar nu puteau participa decât cei care intraseră deja în finala unei alte probe. Cel mai greu era cu probele de sprint, pentru că acolo n-aveai ce face — trebuia să alergi ca lumea, sau aproape. La primele încercări de calificare pentru semifond, clasele mici concureau separat de cele mari, așa că putea să obțină un loc în semifinală fără să-și irosească prea mult din forțe.

Dar ca să ai o serie bună, trebuia să alegi cu cap. Mai întâi aveai de ales între 100 și 200 de metri. Erik alege să ajungă în finală la 100 de metri și să alerge prost la 200 de metri, ca să fie sigur că va fi descalificat de la prima încercare. La fel procedă când trebui să aleagă între 400 și 800 de metri. Nu se obosi deloc la 800 de metri, în schimb își dădu toată silința să ajungă în finala de 400. La 800 de metri n-ar fi avut nici o șansă, nici înainte, nici după cursa de 5 000 de metri.

Finalele nu se terminară decât pe la 7 seara. După calculele lui, ar fi trebuit să fie decepționat. Nu câștigase nici o finală. Ieșise al doilea la săritura în lungime, al doilea la aruncarea greutății, al treilea la disc, al treilea la 400 de metri, al doilea la 100 de metri și al doilea la 5 000 de metri. La 100 de metri ar fi putut să iasă mai bine, dar la altceva, nu. La 100 de metri rămăsese în urma de la bun început, pentru că șovăise la start când văzuse că băiatul de lângă el ciupise pragul. Pe urmă, nu reușise să recupereze complet avansul celorlalți și câștigătorul ieșise cu o jumătate de metru înaintea lui, deși la semifinale îl întrecuse fără prea mare efort. Dar la celelalte finale învingătorii înregistraseră timpi superiori recordurilor lui personale, așa că nu avea ce explicații să mai dea. Desigur, era singurul elev din clasele mici care ajunsese în finale. Ei și? De câștigat, nu câștigase nici una.

În timp ce-și desfăcea șireturile de la pantofii cu crampoane după cursa de 5 000 de metri, care era ultima finală a zilei, profesorul de gimnastică și antrenorul se apropiară de el să-l bată pe spate și să-l felicite. Profesorul de gimnastică se numea Berg, avea o mustăcioară subțire și părul tuns scurt de tot. Îi strânse mâna cu toată palma, așa cum fac toți profesorii de gimnastică și toți ofițerii.

— Eh, mârâi Erik, am calculat greșit. Ar fi trebuit să nu mă bag la 400 de metri și să caut să intru în finala de 200. Și am pierdut și startul la 100 de metri...

Berg îl privi cu zâmbetul pe buze timp de zece secunde.

— Nu-ți place să pierzi, nu-i așa? întrebă Berg.

— Ei, când n-am nici o șansă... ca la săritura în lun-gime, de exemplu. Am ieșit cu 35 de centimetri mai puțin decât cel care a câștigat. Atunci nu mai e nimic de spus.

— Ești bun la fotbal?

— N-am cine știe ce tehnică, dar n-a fost meci să nu bag și eu câte un gol.

— Asta-i bine, Erik. Stjärnsberg este exact locul care ți se potrivește și în trei-patru ani o să câștigi tot ce-ți pui în cap. Ai priceput ce-ți spun?

— Da, numai că acum asta nu-mi servește la nimic.

Berg începu să râdă și îl bătu din nou pe spate, de data asta nișel cam tare.

— Ești un tip care vrea doar să câștige și avem nevoie de băieți din ăștia. E bine pentru Stjärnsberg, pentru spi-ritul școlii.

Când se întoarse în cameră ca să se schimbe pentru cină, Pierre stătea lungit pe pat și citea un roman gros în engleză.

— Cum ți-a mers? îl întrebă Pierre fără să-și ridice ochii din carte.

— Așa și așa. Ar fi trebuit să câștig la 100 de metri, dar am încurcat-o. La altele am ieșit pe locul doi sau trei, dar sistemul nu e deloc just.

— Cum adică?

(Pierre era tot cu ochii în carte.)

— Cum adică? Pentru că noi, din clasele mici, trebuie să ne luăm la întrecere cu ăia de la liceu. Nu e așa de ușor să-i bați pe unii care au trei-patru ani avans față de tine. Dacă am fi concurat separat, aș fi câștigat la cinci-șase probe, dar așa... eh!

Pierre luă un semn de carte de pe masa de scris, îl puse în carte, o închise și se ridică în capul oaselor.

— Și de ce crezi tu că trebuie să ne întrecem cu băieții de la liceu? întrebă Pierre pe un ton ironic.

— Dracu' știe. Mi se pare tare anapoda.

— Păi tocmai ca să mâncăm bătaie. E cât se poate de clar. N-ai înțeles încă lucrul ăsta?

— Nu se poate. Ce mare scofală e dacă vlăjgani de 19 ani aleargă mai iute decât cei mai mulți dintre noi, ăștia de 13-14 ani? Și pe urmă, ce înseamnă educație camarade-rească?

— Înseamnă pur și simplu că noi trebuie să mâncăm mereu bătaie de la ei. Și nu numai la sport, în general.

— Vrei să spui că sar la bătaie?

— Exact. Mai mult decât îți închipui tu. Asta se numește educație camaraderească. Este... teroare, nimic altceva.

Când să spună „teroare”, Pierre își potrivi mai întâi ochelarii pe nas în chip de pauză stilistică și abia apoi pronunță acest cuvânt din vocabularul adulților. Erik cugetă puțin asupra înțelesului pe care Pierre l-ar fi putut da acestui cuvânt.

— Vrei să zici că mănânci des bătaie de la cei care sunt la liceu?

— Da, și în orice caz nu trebuie să te remarci, spuse Pierre cu voce scăzută.

— Și cum faci ca să nu te remarci?

— Sunt gras, am note bune și am reputația de tocilar. Probabil că mă cred și laș. Nu li se pare prea interesant să-l ia la bătaie pe unul ca mine, intelectual și laș. Pentru tine o să fie însă mai greu. Asta nu înțelegi tu, ce înseamnă

când un puști de la gimnaziu îi bate pe ei la sport. O să ai de înghițit niște usturici în zilele care urmează.

— Ce-i aia „usturici”?

— E când lovești baza craniului cu mânerul unui cuțit de masă. Sau ții mâna strânsă și cu falanga inelarului țin-tești tâmpla sau creștetul capului.

Erik stătea nemișcat, ținând în mână un pantof cu cram-poane. Căuta să priceapă că nu făcuse bine încercând să câștige probele acelea la sport, pentru că acum îl considerau „nou și obraznic”. Asta însemna că băieții de la liceu, care erau șefi de masă, îi vor da ordin să-și plece capul și să primescă usturici.

— Lua-o-ar dracu' de treabă! strigă Erik și își azvârli pantoful în perete. Iar să-nceapă vechea poveste?! Nu vreau să mă bat, nu-mai-vreau și gata. M-am săturat!

— La școala de unde vii aveți consilieri? întrebă Pierre circumspect.

— Nu... Ei, nu pot să-ți explic acum. Am să-ți explic altă dată. Hai să mergem să mâncăm!

În drum spre cantină, Pierre îi spusese că, dacă erai supus și te lăsași lovit fără să bocești sau să te împotrivești, vedeai că trece greul în câteva săptămâni. Primele săptămâni erau importante, atunci trebuiau cei noi să fie dresați în spiritul de la Stjärnsberg. La început era greu pentru toți nou-veniții, dar dacă te opuneai ordinelor încasai întotdeauna mai multă bătaie și te numeau „nou și obraznic” timp mai îndelungat decât pe ceilalți, care nu protestau. Erik se gândi că ar fi putut eventual să se mobilizeze și să primească loviturile ca atunci când i le dădea Bătrânul. Numai că, dacă se arăta prea indiferent, ar fi putut s-o ia ca pe un fel de provocare și atunci l-ar fi bătut până îi cădea masca, și ce-ar fi fost dacă n-ar mai fi putut să-și țină hamurile?

— Și dacă-l iei la bătaie pe unul dintr-a patra de liceu? Pierre se opri din mers și-și potrive ochelarii.

— Nu s-a întâmplat niciodată ca vreun elev de la gimnaziu să facă așa ceva. Eu, cel puțin, n-am auzit. Probabil că nu e interzis... da, așa e, nu e interzis, dar tot nu merge.

— De ce?

— Ei, pentru că dacă-l iei la bătaie pe unul dintr-a patra de liceu se consideră „obraznicie față de un elev dintr-a patra” și ești pedepsit cu o sâmbătă-duminică. Cel dintr-a patra te reclamă la un consilier și pe un consilier nu poți să-l bați, pentru că te exmatriculează.

În timpul cinei, un băiat de la gimnaziu, care ședea vizavi de Erik, primi o usturică pentru că se întinsese peste farfuria altui băiat ca să ia solnița. Îl observase șeful mesei, care răcni o formulă scurtă de comandă. Vinovatul se ridică, se duse în fața șefului mesei, se opri în poziție de drepti și-și aplecă ușor capul. Măinile le ținea împreunate la spate. Șeful se șterse la gură cu șervețelul și se răsuci agale spre delincvent. Apucă apoi un cuțit curat, îl cântări de câteva ori în mână și-l pocni cu mânerul exact în mijlocul capului. Băiatul scânci și se duse să se așeze la locul lui, în hohotele de râs ale celorlalți. Ochii îi erau înlăcrimați.

Așadar, usturica nu era cine știe ce. Lovitura ca atare nu durea, dar să stai acolo cu capul plecat și să aștepti... Și pe urmă râsetele... Era nevoie de un compromis oarecare. Pe de o parte, era foarte simplu să accepți lovitura, dar pe de alta trebuia să nu arăți nicidecum că te doare. În felul ăsta puteai cel puțin să neutralizezi râsetele. Orice altă cale ducea fie la o explozie a violenței, fie la povara batjocurii. Iar el, Erik cel nou, cu freza lui caraghioasă, trebuia să aleagă compromisul. Neapărat.

Pe când se gândea astfel, cantina răsună de râsete și huiduieli. La vreo patru-cinci mese mai încolo i se ordonase unui elev de la gimnaziu să stea în poziție de drepti cu fața la peretele cel mare acoperit cu fresce, și să se rușineze. Elevul de la gimnaziu care ședea la masă lângă Erik îi explică sistemul: după ce primeai trei usturici, trebuia să-ți înghiți rușinea cu fața la perete; după ce stăteai de două ori cu fața la perete, te dădeau afară din cantină și erai pedepsit automat cu o sâmbătă-duminică.

— Și dacă refuzi o usturică?

— Atunci treci direct la perete, dar se socotește ca trei usturici.

— Și dacă refuzi să te duci la perete?

— Atunci capeți automat o sâmbătă-duminică.

— Și sâmbăta-dumineca poți s-o refuzi?

— Asta nu, pentru că atunci te exmatriculează.

— Poți să refuzi usturica chiar dacă șeful mesei e membru în Consiliu?

— Conform regulilor, da. Consilierul poate totuși să vină după tine când s-a terminat masa și să dea ordin de usturică în afara cantinei. Dar la masa noastră șeful nu e din Consiliu, e doar dintr-a patra de liceu.

Ceea ce auzise oferea noi posibilități, dar trebuia gândit ca lumea. Munca silnică și arestul în zilele de sâmbătă și duminică l-ar fi scutit de mers acasă. Avantajul era că ar fi scăpat de bătaie fără să încalce regulamentul și deci fără să riște exmatricularea. Dar metoda asta avea cu siguranță și dezavantaje. Trebuia să discute problema cu Pierre, care avea experiență îndelungată în arta de a scăpa timp cât mai îndelungat de complicații. Când compara usturicile cu loviturile pe care i le dădea Bătrânul peste nas la masă, diferența era totuși importantă. Usturica o primeai dacă încâlcai într-un fel sau altul bunele maniere în timpul mesei, nu în mod cu totul gratuit sau pentru că așa i se năzărea șefului de masă. Ar fi trebuit să fie cât se poate de simplu să mănânci frumos la masă fără să încalci regulile bunelor maniere. El le știa pe toate. Și totuși, fiind „nou și obraznic”, era limpede că, orice ar fi făcut, n-avea să-i fie ușor să se strecoare neobservat.

Prima dilemă se și ivi imediat după masă. Se întorcea în camera lui din Casiopaea când îl ajunse din spate un puști de la gimnaziu și-l bătu pe umăr. Era mic, cu o clasă sau două în urma lui, și părea speriat, deloc sigur pe el. Puștiul își trase grăbit sufletul înainte să vorbească.

— Trebuie să te duci la Olimp să-i faci pantofii lui von Schenken. E ordin.

Erik era mai curând mirat decât contrariat.

— Aha, ăsta-i unul din Consiliu?

— Nu, dar e dintr-a patra de liceu și... adică de la Olimp.

— Du-te și spune-i că, dacă are nevoie de servicii, să vină la mine la Casiopeea și o să vedem noi dacă-i fac vre-unul, spuse Erik și dădu să-și continue drumul.

— Nu, nu poți să...

— De ce să nu pot?

— Păi dacă mă întorc la von Schenken și îi spun că ăla nou și obraznic nu vrea... refuză să vină, îmi dă mie o sâmbătă-duminică.

Erik analiză situația. Nu mergea să încurce borcanele, nu se putea ca un nevinovat să fie pedepsit din cauza lui. Chestia cu făcutul pantofilor era o găselniță ca să râdă de el, dar în definitiv putea să-i facă pantofii și cu asta, basta. Dacă se punea de la început de-a curmezișul, risca o înrăutățire rapidă a situației, cu tot felul de represalii, și nici nu-i mai rămânea timp să cugete la ce are de făcut ca să scape cât mai ieftin.

— OK. Hai să mergem!

Află că von Schenken fusese câștigătorul la suta de metri. Își înșirase cam zece perechi de pantofi, printre care unii de fotbal plini de noroi, o pereche de cizme militarești și mai noroioase, alături de pantofi din piele, unii de antilopă de diferite culori.

Când Erik dădu cu ochii de pantofi, pricepu că toate planurile lui de supușenie aveau să se ducă pe apa sâmbetei. În plus, von Schenken își invitasese câțiva colegi să privească spectacolul. Pantofii erau înșirați în mijlocul camerei de zi a elevilor de la Olimp, iar ei, elevii dintr-a patra de liceu, stăteau pe canapelele și scaunele înșirate de-a lungul zidurilor încăperii.

— Ia te uită, a venit iepurele de la ăia mici, un iepure nou și cu gura deosebit de mare. Nu-i așa, băieți? spuse von Schenken.

— Nu sunt nici un fel de iepure, zise Erik printre dinți, cu mâinile la spate.

Nu trebuie să ridic mâna. Nu trebuie să mă iau la bătaie, își spunea Erik în gând, dar în același timp, în mod automat, nu făcea decât să cerceteze greutatea și alonja adversarului, mușchii brațelor și ai abdomenului. Meciul n-ar fi o problemă. Ar fi însă catastrofal.

— Cum de nu? Ești un iepuraș. Cel puțin țopăi ca un iepuraș. Sau poate un iepuroi, spuse von Schenken și dădu semnalul cascadei de râs a colegilor.

— La finala viitoare am să te întrec la fel de ușor ca la preliminarele de azi, zise Erik.

Spunând asta, Erik apărea pe picior de egalitate cu von Schenken, și era exclus ca von Schenken să nu-și fi dat și el seama. Trebuie să-i fie peste mână unui sprinter dintr-a patra de liceu să ia în zeflema pe un sprinter din clasele mici care aleargă mai bine ca el.

Riposta nu fu lipsită de un oarecare efect. Oricum, râsetele încetară, iar von Schenken trecu de la zeflema la obiect.

— Pantofii trebuie să-i faci bine, ca să țină la inspecție. Mai cu seamă pantofii de fotbal — să-i faci să strălucească aidoma curului de nou-născut. Ai priceput?

Aici avea de ales. Cea mai proastă alegere era să-l bată zdravăn pe von Schenken. Dacă l-ar ataca așa, prin surprindere, ar ajunge destul de departe cu cotonogeala, înainte ca ceilalți să apuce să sară ca să-i despartă. Dar urmările ar fi greu de prevăzut, și pe urmă bătaia era exact lucrul care trebuia evitat cu orice preț. Însă dacă s-ar pune în genunchi să-i facă pantofii lui von Schenken, trebuind să-i audă în același timp pe toți cum comentează și-l iau în râs, s-ar înfuria atât de tare, că până la urmă tot la bătaie ar ajunge. Nu exista, așadar, decât o singură soluție: un compromis.

Așteptau cu toții destul de nerăbdători să vadă ce-o să facă și se vedea pe ei că prea siguri nu erau.

— Nici nu mă gândesc, spuse Erik, făcu stânga-mprejur și se grăbi să iasă din cameră ca să nu fie timp de scandal.

Sigur că se putea numi compromis, dar scandal tot a fost, și probabil că era de așteptat ceva și mai și decât o sâmbătă-duminică. Dar ar fi putut el să stea acolo în genunchi, timp de o oră, și să suporte insultele liceenilor și pretensele inspecții periodice, așa cum suporta nuiielele Bătrânului? N-ar fi trebuit să poată? Dacă poți hotărî, pe bază de voință, să suporti lovituri la baza craniului, tot așa ai putea hotărî să suporti cuvinte de batjocură. Unde era diferența, pentru că lui i se părea că diferența era mare?

Știau despre el doar că era bun la sport și că îi fusese ușor să bată recordul școlii la 50 de metri înot liber. N-ar fi trebuit să le fie mai ușor să-l accepte pe unul ca el decât pe unul ca Pierre?

— Nu, îi spuse Pierre, trebuie să te remarci cât mai puțin dacă nu vrei să ai neplăceri. Cu cât ieși mai mult în evidență, cu atât mai interesant li se pare să-ți dea ordine, să te trimită la chioșc după cumpărături, să te pună să le faci pantofii și așa mai departe. Nu trebuie să fii nici bun, nici rău; nici șarpe cu ochelari ca mine, nici as la sport ca tine. Idealul este să fii cât se poate de comun, adică să nu sari în ochi.

— Tu ce-ai fi făcut, Pierre? Ai fi făcut pantofii ăia?

Pierre rămase câteva clipe pe gânduri în întunericul din colțul lui de încăpere.

— Da, spuse în cele din urmă, i-aș fi făcut totuși.

Urmară din nou câteva clipe de tăcere.

— Și i-ai fi făcut pentru că ți-e frică de bătaie?

— Da, poate. Cel puțin când e vorba de von Schenken, pentru că e unul din ăia care preferă rănilor cu copcă. Tu nu știi ce-i o rană cu agrafă, pentru că de asta am uitat să-ți spun când m-ai întrebat ce e usturica. Usturica o primești de cele mai multe ori cu pumnul strâns, așa cum ți-am arătat. Alteori, cu mânerul unui cuțit de masă. Dar von Schenken și alții folosesc uneori dopul de la carafa cu oțet — ai văzut că pe fiecare masă, la mijloc, e o carafă mică de cristal pentru oțet. Dopul are vârful ascuțit și ei te lovesc în cap cu vârful ăla ascuțit de-ți fac gaură și curge

sânge. Atunci trebuie să mergi la cabinetul medical ca să-ți pună sora o copcă. Țștia de teapa lui von Schenken sunt țicniți. Von Schenken e pe deasupra șeful mesei la care stau eu, așa că, dacă aș fi refuzat să-i fac pantofii, nu m-aș fi ales doar cu o sâmbătă-duminică, pentru că n-ar fi pierdut el ocazia să mă aranjeze cu o copcă.

Erik nu mai puse alte întrebări și peste câteva minute auzi că Pierre adormise. Dacă von Schenken l-ar lovi pe Pierre în felul ăsta, ce ar putea el, Erik, să facă? Dacă ar vedea că se întâmplă așa ceva, lucrul cel mai just ar fi să ia dopul de la masa lui, să se ducă pe la spatele lui von Schenken și să-i străpungă pielea capului, de preferință înainte ca Pierre să fie lovit. Nu, nu era bine, pentru că cine știe la ce s-ar ajunge; poate că atunci von Schenken ar considera că are într-adevăr datoria morală să-i facă lui Pierre o gaură în cap. Ca să arate că nu se lasă el speriat de unul-nou-și-obraznic. Ar putea oare să-l ia la o parte pe von Schenken și, fără să audă nimeni, să-i pună în vedere că, dacă îi atinge doar un fir de păr lui Pierre, o să-i tragă o mamă de bătaie de o s-o țină minte toată viața? Nu, nici asta n-ar merge. Condiția ar fi ca cel amenințat să creadă cu adevărat că amenințarea poate deveni realitate. La școala generală din Stockholm ar fi mers, dar aici nu-l cunoșteau și nici nu trebuia să afle cineva. Trebuia să evite violența. Aici, dacă-l băteai pe unul de la liceu, urma o serie nesfârșită de încăierări și, până la urmă, într-un fel sau altul, tot ei câștigau.

Câte sâmbete-duminici erau într-un semestru? Aproximativ 15. După ce refuzai să te supui ordinelor de 15 ori, se punea oare punct? Făcutul pantofilor de azi avea să ducă, bineînțeles, la alte ordine de același gen, până când or să se lase păgubași.

Cum necum, Consiliului trebuia să i te supui, pentru că te păștea exmatricularea dacă te opuneai Consiliului sau dacă îl băteai pe vreunul din membri. Dacă l-ar exmatricula, ar însemna că e nevoit să pună definitiv cruce studiilor. Trebuia neapărat să rămână doi ani la Stjärnsberg, ca

să-și continue apoi liceul la Stockholm. Așadar, trebuia să se supună Consiliului timp de doi ani. Și atunci, nu era mai bine să capituleze cât mai repede, ca să scape de grijă? Dacă nici măcar pe Pierre nu-l putea apăra?

Se crăpa deja de ziuă când, în fine, adormi în patul fierbinte de sudoare, cu cearșafurile răsucite ca frânghiile de-a lungul saltelei. Când se vor trezi, îi va fi rușine de Pierre.

Prima oră aveau istoria. Profesorul de istorie, decanul școlii, făcu o digresiune și le vorbi despre migrațiunea popoarelor. Triburile germanice traversaseră Europa în toate direcțiile, unele triburi slave veniseră dinspre răsărit și diferența dintre aceste triburi era că germanicii erau cei mai puternici, cei mai frumoși și cei mai buni în toate privințele, ceea ce lăsase urme până în epoca modernă. Chiar în zilele noastre se puteau distinge urmele pe care le lăseseră în Europa aceste două rase. Ele se puteau vedea până și în clasa noastră.

— Erik, vino, te rog, aici în față și stai așa ca să te vadă bine toți colegii, spuse bătrânelul.

Își luă apoi un indicator și-l plimbă pe fiecare parte a corpului lui Erik, de parcă ar fi fost o planșă colorată reprezentând un trup de maimuță antropoidă sau organele omenеști în secțiune transversală.

— Uitați-vă. Începem cu ochii albaștri și privirea fixă (indicator). Pe urmă, nasul drept. Întoarce-te puțin în profil! Aaașa, bine. Bărbie puternică, maxilare largi, dar o față cu trăsături regulate, armonioase, și nu cu pomeți proeminenți cum au finlandezii, laponii și unii slavi. Omoplați puternici și umeri drepți. Uitați-vă ce frumos dezvoltati sunt mușchii brațelor (indicator). Coșul pieptului solid și mușchii abdomenului bine dezvoltati, șoldurile mult mai înguste decât coșul pieptului. Ajungem acum la musculatura pulpelor și puteți constata cum ea începe să se lărgească aici, ceea ce accentuează diferența față de talie, care e mult mai mică. Puteți observa lucrul ăsta la unele popoare de călăreți. De exemplu, soldații lui Carol XII

așa trebuie să fi arătat. Gambele trebuie să aibă o curbură frumoasă, uite așa (indicator); nu trebuie să fie doar un fel de prelungiri subțiri ale pulpelor. Așa, mulțumesc Erik, și acum poți să mergi la loc.

Erik se așază în banca lui aproape anesteziat. Colegii nici măcar nu râseseră, urmăriseră spectacolul cu toată seriozitatea. Dar după aceea veni partea cea mai îngrozitoare.

— Ei, și dacă am alege tipul opus... Tanguy, vino te rog în față.

Pierre fu deci obligat să stea în același loc ca și Erik, și indicatorul începu călătoria pe trupul lui.

— Aici avem câteva caracteristici ale tipului sudic. Ochi castanii înfundați în orbite și văzul slab, de unde ochelarii. Nasul nu este drept, ci poate fi încovoiat în diferite feluri — de la nasul acvilin al evreilor, până la varianta pe care o vedem aici, foarte comună printre sudici. Obrajii puțin puhavi și bărbia flască (indicator). Vedeți apoi umerii căzuți gen sticlă. Urmează corpul aproape în formă de popic și căruia îi lipsește armonia trupului germanic. Priviți acest abdomen proeminent ce formează baza popicului. Motivul este alimentația mai puțin sănătoasă a sudicilor, ceea ce cu timpul a devenit o trăsătură ereditară. Și apoi, picioarele care seamănă cu bețele de chibrituri pe care le înfigeam când eram mici în conuri de brad și făceam văcuțe, ha! ha! ha! (Pierre își potrivi ochelarii, dar în rest își păstră neschimbată mina). Ei, și apoi laba piciorului, cu degetele înăuntru și de obicei cu tendință de platfus. Așa, Tanguy, mulțumesc, du-te acum la locul tău. Deci iată că vedem încă și azi deosebirea dintre tipul germanic și cel sudic.

Stânjenit, Erik se duse după Pierre în recreație și spuse:

— Ascultă, să nu crezi cumva că... vreau să spun, puțin îmi pasă mie de prostiile astea.

— Eh, spuse Pierre, în primul rând, moșul e nazist, și pe urmă habar n-are ce spune. Rasă sudică... să mă pupa-n fund!

— Mai sunt și alți profesori ca el?

— Nu, numai el a mai rămas. Înainte vreme trebuie să fi fost mai rău. N-ai văzut cum arată frescele de la cantină?

— Adică?

— Ei, ce dracu... n-ai văzut? Niște cogeamite femei blonde cu țâțe cât toate zilele, părul împletit și cărând în brațe coșuri mari cu pâine. Iar bărbații cu părul alb, scurt, de parcă i-au tuns cu o oală pe cap, cu toporul pe umăr, care-și holbează ochii albaștri, cică germanici, și-și arată nasul drept. Și soldați cu lănci și mustață albă și „privire cruntă”. Poți să mori de răs, nu alta.

— Dar nu mai crede nimeni în chestiile astea, nu? Adică ceilalți profesori, vreau să zic.

— Nu, le-a trecut. Acum îi primesc aici și pe evrei, așa că cel mai rău era acum vreo 20 de ani. Uite, Kalle de la noi din clasă e evreu și e la fel de blond ca ăia de pe perete, și are nasul cel puțin la fel de drept ca al tău. Asta i-a scăpat lui moșulică. Ce tâmpenii!

În rest, orele se desfășurau într-o atmosferă mult mai calmă decât la școala din Stockholm. Aveai voie să stai jos când răspundeai la întrebări. Profesorii nu te amenințau cu tot felul de pedepse, și nu se dădeau avertismente, din câte se părea; era o ambianță degajată, aproape colegială. Munca mergea înainte lin, fără fricțiuni, nimeni nu protesta în timpul orelor și nici nu existau motive aparente de protest. Profesorii păreau destul de buni și absolut nici unul nu dădea impresia că ar dori să recurgă la violență.

În drum spre cină, Erik observă că plutea ceva straniu în jurul lui, ca și cum s-ar fi aflat într-un balon care-l izola de toți ceilalți. Îi ajungeau la ureche crâmpoșele zeflemitoare despre el, cel „nou și obraznic”; își dădea seama că se șoptea în spatele lui.

Când fetele care serveau strânsesă masa, președintele Consiliului se ridică în picioare, se îndreptă spre peretele lung al încăperii și răcni:

— Aaaatențieeee!

Murmurul plin de așteptare se domoli foarte repede.

— Consiliul are ședință imediat după masă, în sala șase. Se vor prezenta următorii...

După fiecare nume anunțat urmau râsete sau huiduieli, mai mult sau mai puțin sonore. Erik avu impresia că la numele lui huiduielile se auziră cu mai multă intensitate decât la celelalte nume. Era, așadar, chemat la judecată pentru că refuzase să-i facă pantofii lui von Schenken.

Sala șase se afla în clădirea principală a școlii. Cei care urmau să fie judecați așteptau afară pe coridor, așezați pe podeaua de stejar de culoare închisă, dar strălucind de curățenie. Ba glumeau, ba se lamentau. Toți erau de la clasele mici, de la gimnaziu, și din discuțiile lor Erik înțelese că cei mai mulți se aflau acolo pentru că fuseseră prinși fumând pe ascuns a doua sau a treia oară. Numai unul sau doi fuseseră, ca și el, obraznici cu membrii din Consiliu sau cu elevi dintr-a patra de liceu. Dacă erai obraznic cu unul dintr-a patra de liceu, te alegeai cu o sâmbătă-duminică.

Fură chemați înăuntru pe rând, unul câte unul. Fiecare ieșea după câteva minute și-i anunța pe ceilalți ce pedeapsă primiseră. Unii primeau mai puțin decât se așteptaseră, alții mai mult. Unul singur ieși disperat de-a binelea. Nu i se mai dădea voie să plece acasă de ziua lui. Secretarul Consiliului striga din ușă numele inculpatului, iar acesta intra și închidea ușa după el.

Când Erik intră în sală, înțelese imediat că era cu totul altfel de cum crezuse. Se așteptase ca membrii Consiliului să stea într-un colț al clasei, să te salute, să glumească un pic, să-ți dea un avertisment și pe urmă să-ți anunțe pedeapsa.

Dar nu, băncile erau aranjate altfel. Președintele Bernhard se afla la catedră și ceilalți unsprezece puseseră băncile de o parte și de cealaltă a catedrei în unghi drept, deschis spre clasă. La capătul băncilor unde erau așezați membrii tribunalului, se afla o bancă fără scaun. Acea era banca acuzatului. Membrii Consiliului purtau haina

de la uniformă cu emblema școlii înconjurată de un șiret auriu care le sublinia funcția și prestigiul. Aveau cămașă albă, cravată, freza le era pieptănată cu apă și păreau că se poate de serioși. Erau așezați și ei în ordinea rangului. Cel mai aproape de banca acuzatului ședea cei doi membri ai Consiliului aleși din clasa întâi de liceu; apoi, un pas mai aproape de președinte, erau cei aleși din anul doi și așa mai departe.

Erik își ocupă locul în banca acuzaților cu mâinile la spate, încercând să adopte o mină neutră.

Secretarul Consiliului avea sarcina de a prezenta acuzația, conform celor scrise în procesul-verbal. Deci, în ziua de cutare, la ora cutare, Erik refuzase să execute un ordin primit din partea elevului von Schenken din ultima clasă de liceu. Recunoștea acuzatul învinuirea ce i se aducea?

— Da, răspunse Erik. Este o descriere obiectivă a situației.

— Stai ca lumea! se răsti la el Bernhard.

— Stau cum mi se pare mai comod. Asta nu prea poate influența mersul procesului, răspunse Erik.

— N-ai voie să fii obraznic când te afli în fața Consiliului! Trebuie să-ți întreprinzi bine în cap asta! Consiliul te pedepsește la o sâmbătă-duminică de muncă silnică.

Îl rog pe secretar să noteze verdictul.

Secretarul notă. Membrii Consiliului își păstrară aerul serios. Erik își îndreptă puțin ținuta.

— Așa, acum, că am pus lucrurile la punct, ce ai de spus în favoarea ta referitor la refuzul de a te supune unui ordin dat de un elev dintr-a patra de liceu? Nu știai că cei din clasele mici trebuie să execute ordinele?

— Ba da, mi s-a explicat lucrul ăsta. Dar n-am vrut să fac pantofii deoarece pentru von Schenken era vorba doar de un capriciu, de un pretext ca să-și bată joc de mine. Și tu ai refuza dacă te-aș pune să cureți o grămadă de pantofi de fotbal plini de noroi și te-aș amenința cu bătaia dacă nu-i faci să strălucească aidoma curului de nou-născut.

— Controlează-ți limbajul când te adresezi Consiliului!

— N-am făcut decât să citez. Ordinul pe care l-am primit a fost pe deasupra formulat într-un limbaj vulgar. Mi-a spus să am în special grijă de pantofii de fotbal și să-i fac să strălucească aidoma unui „cur de nou-născut”.

— Așa care va să zică, spuse Bernhard. Dorește Consiliul să delibereze cu ușile închise în această privință sau putem trece la verdict?

Membrii Consiliului respinseră printr-un gest propunerea de a delibera cu privire la culpa acuzatului.

— Bine, spuse Bernhard. Deci te-ai făcut vinovat de insubordonare de grad minor și comportament arogant în prezența Consiliului. Consiliul te condamnă la două sâmbete-duminici și te previne să-ți schimbi purtarea ca să nu te mai vedem aici în viitor. Pentru că în viitor vei executa ordinele, nu?

— Nu pe cele ale elevilor dintr-a patra de liceu. Ordinele celor din Consiliu trebuie să le execut, fiindcă altfel sunt cu siguranță exmatriculat. Dar să fiu eu al dracului dacă am să-i lustruiesc pantofii lui von Schenken.

Tăcere.

— Este a doua oară când folosești un limbaj urât în prezența Consiliului. În consecință, Consiliul te condamnă la o sâmbătă-duminică de arest pentru obraznicie în prezența Consiliului. Așteptăm de asemenea să îți cer scuze.

— Nu.

— Nu vrei să-ți ceri scuze?

— Nu, pentru că deja m-ați condamnat să stau la arest ca să-mi plătesc crima de a fi înjurat în prezența Consiliului, și atunci ce rost mai are să-mi cer scuze?

— Dorește Consiliul să delibereze chestiunea separat? întrebă Bernhard.

Unii dădură din cap afirmativ, așa că Bernhard suspendă ședința pentru deliberări cu ușile închise, iar lui Erik i se ceru să aștepte afară.

Erik apără pe coridor, unde așteptau restul inculpaților, și le spuse că-i dăduseră trei sâmbete-duminici și că acum

se delibera. Asta declanșă o ploaie de sfaturi. Dacă erai obraznic în prezența Consiliului, nu se lăsau până nu-ți cereai scuze. Deci ce avea de făcut acum era să-și ceară scuze de îndată ce-l chemau înăuntru, pentru că altminteri mai încasa o sâmbătă-duminică, apoi se repeta procedura. După numai câteva minute, îl cheamă și Erik își reia locul în banca acuzaților.

— Ei, Erik, ți-ai analizat situația?

— Da, foarte serios.

— Îți ceri scuze acum, ca să încheiem chestiunea?

— Nu.

— Consiliul te condamnă la patru sâmbete-duminici, din care două la arest. Acum îți ceri scuze?

— Nu, și ia-o mai încet cu frazele astea mecanice. M-ai condamnat deja pentru înjurătură și pentru că nu mi-am cerut scuze. N-am să-mi cer nici un fel de scuze și nici n-am să mă răzgândesc. Putem să stăm aici toată noaptea dacă vă face vouă plăcere și o putem duce așa, eu nu-mi cer scuze și voi îmi tot dați câte o sâmbătă-duminică. E ridicol.

Urmă o nouă deliberare. După cinci minute, se afla iar în fața judecătorului.

— Consiliul a luat hotărârea finală. Te condamnăm la două sâmbete-duminici de muncă silnică și opt sâmbete-duminici de arest pentru aroganță și comportament neobrăzat față de Consiliu. Audiența e terminată. Hotărârea a fost luată în unanimitate, cu excepția unei rezerve din partea vicepreședintelui. Poți să pleci.

Erik era în drum spre ușă când unul din membrii Consiliului, elev într-a treia de liceu, îi tăie calea și-l puse să ridice brațele. Erik șovăi, dar se supuse. Respectivul îl căută prin buzunare și, în buzunarul de la piept, dădu peste un pachet de țigări pe care-l arătă tribunalului.

— Aha, spuse președintele. Ia vino înapoi. Pedeapsa pentru fumatul pe ascuns este o sâmbătă-duminică la prima abatere, după care pedeapsa crește. La a cincea abatere,

ești exmatriculat. Ca să ai voie să fumezi trebuie să fi împlinit 17 ani și să ai și încuviințarea scrisă a tutorelui.

— N-am fumat pe ascuns. N-am fumat deloc de când am venit aici.

— Și atunci cum explici că ai tutun asupra ta?

— L-am avut cu mine de la Stockholm și ultima oară am fumat în tren. Pe urmă am uitat de pachet. Doar nu credeți că sunt atât de idiot ca să aduc un pachet de țigări aici, tocmai la ședința Consiliului.

— Tutunul găsit asupra persoanei este identic cu fumatul pe ascuns. Țigările îți sunt acum confiscate și ai de ales: ori le dai membrului din Consiliu care te-a prins cu ele, ori le distrugi aici, în fața tuturor. Care din două?

— În cazul ăsta, le distrug. Vreți să dați impresia că sunteți un tribunal, dar mă pedepsiți pentru că aș fi fumat pe ascuns deși înțelegeți foarte bine că sunt nevinovat sau că aș putea fi nevinovat. Condamnați fără dovezi și aveți pretenția să fiți respectați — cine dracu' a mai văzut așa ceva?

— Pe lângă cele zece sâmbete-duminici pe care le-ai primit deja, mai capeți o sâmbătă-duminică pentru prima abatere și încă una pentru înjurături în prezența Consiliului. Ai înțeles?

— Nu, ați omis un lucru. Acuma, de fapt, pedeapsa e prea mică.

— Cum adică?

— Pentru că acum o să mă puneți să-mi cer scuze pentru înjurătură și, cum n-am s-o fac, circul poate continua. Profitați de ocazie, pentru că eu oricum n-am să lustruiesc pantofi și nici alte lucruri de genul ăsta n-am să fac, iar von Schenken și alții îmi vor tot da ordine din astea.

Consiliul optă pentru noi deliberări, care de data asta durară 20 de minute. După încheierea deliberărilor, Erik fu chemat înăuntru și anunțat că verdictul era deocamdată neschimbat — 12 sâmbete-duminici —, dar cazul rămânea deschis din cauza persistenței comportamentului

neadecvat față de Consiliu, chestiune care putea fi discutată iar de îndată ce Consiliul socotea de cuviință.

În drum spre camera lui, Erik se simți ușurat, dar nu și convins că procedase bine. Verdictul însemna, pe de o parte, că putea să fie liniștit și să refuze orice nou ordin și toate usturicile din partea șefului mesei. Pe de altă parte, făcuse senzație. Se văzuse clar de tot asta după felul în care reacționaseră ceilalți acuzați când ieșise din sala șase. Nimeni nu mai primise până atunci o pedeapsă atât de severă chiar de la prima înfățișare la Consiliu. Și, în general, nimeni nu mai primise vreodată atâtea pedepse deodată.

Era ușor de prevăzut că o asemenea senzație pune la încercare autoritatea Consiliului. Trebuia neapărat să găsească ei o cale pentru a-l face pe Erik să cedeze. Împotriva membrilor Consiliului n-aveai voie să protestezi. Cu elevii dintr-a patra de liceu nu mai avea probleme, dar rămăneau cei doisprezece consilieri cărora trebuia să li se supună fără discuție. Asta putea însemna mulți pantofi de lustruit. Se înrăutățise cumva situația?

— Am știut eu că așa o să se întâmple, spuse Pierre. Poate nu-mi închipuiam că-ți vor da chiar 12 sâmbete-duminici deodată. Dar pe-aproape. Văd însă c-ai înțeles greșit chestia cu ordinele. Nu trebuie neapărat să-i ascuți, ești liber să alegi pedeapsa. Depinde.

Și, într-adevăr, se dovedi că regulile nu erau prea clare. Există însă un principiu de bază și anume că nu aveai niciodată voie să ripostezi în fața unui membru al Consiliului. Asta ducea în mod inevitabil la exmatriculare imediată. Dar dacă unul din ei îți cerea să-i faci pantofii, să-i cumperi ceva de la chioșc sau alte servicii de genul ăsta și tu refuzai, erai judecat ca și cum ordinul ți-l dăduse unul dintr-a patra de liceu. Dacă așa stăteau lucrurile, însemna că Erik scăpase de micile servicii, în schimb îl aștepta multă bătaie.

Ordinul stingerii se auzise de mult pe coridor, dar ei stăteau lungiți în întuneric și învăteau problema pe toate părțile.

Treaba e dată dracului, Pierre, asta e — e dată dracului. Când am venit, aici am jurat c-am să mă feresc de scandal. Tu n-ai de unde să știi și nici nu cred că sunt dispus să te pun chiar la curent, dar la școala de unde vin am trecut prin mult prea multe scandaluri. Eu nu sunt ca tine. Suntem diferiți și am să-ți spun eu care-i diferența, dar trebuie să-mi promiți că n-ai să suflă o vorbă nimănui. Eu știu să mă bat. Și când spun asta, nu înseamnă că mă descurc așa, oarecum; înseamnă că sunt atât de versat la bătaie, că ție nici prin gând nu-ți trece la ce nivel mă aflu. Nu, nu e vorba de nici un fel de lăudăroșenie, pentru că de fapt nu sunt deloc mândru de treaba asta, cum poate îți închipui tu. Adevărul e că toată viața mea, cel puțin atâta cât îmi aduc eu aminte, a fost plină de bătaie, bătaie și iar bătaie. Unul care a trecut prin ce-am trecut eu știe mai bine ca oricare altul că, dacă începe, nu se mai termină. La început ești cel mai puternic din clasă. Probabil că ai observat și tu lucrul ăsta. Pe urmă, dacă ești cel mai puternic, te provoacă din când în când unii din clasă, pentru că vor să preia ei titlul. Pe urmă, încearcă alții, din clasele paralele, să vadă care e cel mai puternic din seria ta, și pe urmă te provoacă restul școlii și, uite așa, nu se mai termină niciodată. Aici credeam că o să pot să scap de bădăi. Nu că mi-e frică de bătaie, cum îți e ție, nu, eu suport multă bătaie, mult mai multă decât alții. Ceea ce mă înfricoșează pe mine e să fiu mereu obligat să dau riposta, să bat eu. Într-un fel, îți semăn — cred și eu, ca tine, că ceea ce contează în viață este ce realizezi cu mintea; bătaia nu face decât rău. Îți faci rău ție, personal, așa cred. Sigur că le faci rău și altora, dar o buză spartă se vindecă și o vânătaie la ochi trece. Dar rămâi fără prieteni, prieteni nu poți să-ți faci în felul ăsta, îți faci singur rău, cu mâna ta. Tuturor le e frică de tine și sunt cu toții falși.

Da, dar vezi, ție ți-e ușor să vorbești, pentru că știi cum să ripostezi, pentru că ești aproape la fel de mare ca ăia dintr-a doua de liceu. Dar ia gândește-te să fii ca mine, adică în locul meu, și să nu poți niciodată să le-o plătești. Sigur, nu-i greu de priceput

că școala și studiile pe care le vom face în viitor sunt importante, că viața intelectuală e lucrul cel mai valoros. Dar crede-mă, de multe ori mi-am dorit să fiu și eu ca tine, să le-o plătesc, să pot și eu să îndrăznesc să spun „nu” odioșilor ăstora când vin cu ordinele lor nerușinate, să le faci patul, să le cumperi țigări sau mai știu eu ce. Dar dacă nu ești unul care se bate, ce faci? Faci poate ca Arne, de la noi din clasă, care se protestește și se mai-muțărește sau face un număr de circ ori de câte ori primește o usturică și toată cantina moare de râs. E și ăsta un mod de apărare și toată lumea înțelege, nu? Într-un fel, trebuie să te aperi, dar mie mi-a fost întotdeauna greu. Dacă nu știi cum să te aperi râde toată lumea de tine și atunci atragi și mai multă violență, ești ca un fel de magnet al violenței. Când te aud că nu ai prieteni, parcă mi se pare absurd. Cine crezi tu că vrea să fie prieten cu un gras caraghios care bocește ca un copilandru de îndată ce l-ai lovit puțin? Nici nu știi tu de câte ori doresc să fiu în pielea ta, să fiu, dacă s-ar putea, în locul tău, dar în același timp să rămân eu însumi.

— Dar, Pierre, nu crezi că e just să le opunem rezistență?

— Ba da, sigur că e. Metodele lor sunt de o cruzime... Sunt josnici și probabil că mai târziu, când o să fim mari, o să avem de-a face cu tipi din ăștia și o să ne răfuim cu ei, dar cu alte mijloace. Sigur că e just.

— Crezi că am putea să ne opunem fără violență?

— Da, cred. Sau, cel puțin, vreau să cred.

— Și eu vreau să cred. Hai să ne culcăm acum. Noapte bună.

— Bine. Noapte bună.

— Pierre, ai adormit?

— Aproape.

— Voiam doar să-ți spun că ești prietenul meu.

— Și tu al meu. Ești primul prieten pe care-l am de când sunt în școala asta.

Zvonul despre severitatea verdictului se răspândi în toată școala în mai puțin de o zi, lucru remarcat în diferite feluri, atât așteptate, cât și neașteptate. Se auzea că unii elevi dintr-a patra de liceu cereau, deși cam anemic, diverse servicii sub amenințarea că orice insubordonare va fi raportată Consiliului. Asta era de așteptat, aproape subînțeles. Fu intrigat însă că auzea bombăneli și insulte la adresa lui ca „nou și obraznic” chiar din partea elevilor de la gimnaziu. În mod normal, ar fi trebuit ca cei care, ca și el, îndurau usturici și tot felul de corvezi să-l admire pe unul care refuză să se supună. Dar la Stjärnsberg multe lucruri erau de-a-ndoaselea, era o lume aparte, în care nu știai sigur dacă puteai lua de bună ceea ce vedeai. Stjärnsberg avea legi proprii, reguli proprii și o morală proprie.

Morala era un cuvânt pe care de altminteri atât preotul, cât și directorul îl foloseau adesea în predicile de dimineață, dinaintea orelor. Un elev de la Stjärnsberg era instruit să facă față greutăților, să fie mai dur și mai disciplinat decât alți băieți. Trebuia să înveți și să dai ordine, dar și să execuți ordine. Erau calități necesare în viitor, când băieții de la Stjärnsberg aveau să dirijeze industria țării și forțele ei armate.

Erik se afla în șuvoiul de elevi care urcau pe scara largă ce ducea la cantină. Exact în momentul când ajunsese pe palier, unde scara făcea o cotitură de 90 de grade, doi elevi de liceu îl depășiră de o parte și de alta, înghiontindu-l cu coatele. Erik își sugrumă urgent reflexul de a-i lovi și se opri ca să le dea timp să-l depășească și să evite astfel cearta. Dar când respectivii întoarseră capul, Erik își dădu seama că tocmai ceartă căutau.

— Nici să te dai la o parte nu știi, obraznic mic ce ești? spuse unul din ei.

— Eu să mă dau? Voi m-ați înghiontit.

— Cere-ți scuze, zise celălalt.

Toți elevii de pe scară se opriră tăcuți din mers și așteptau acum încordați și plini de nerăbdare. Erik se uită

cu atenție la cei doi. Nici unul nu era membru în Consiliu, deci nu era obligat să asculte de ordinele lor și nici nu risca să fie pedepsit la muncă silnică dacă refuza să-și ceară scuze. Aveau ei cu siguranță un plan prevăzând refuzul lui Erik.

— Ținând cont că voi m-ați împins pe mine, voi trebuie să-mi cereți mie scuze, nu eu, răspunse Erik care, trecând pe lângă ei, vru să-și continue drumul în sus pe scară, spre cantină.

Unul din cei doi îl apucă de braț, dar, spre mirarea tuturor, nu-l lovi. Tăcerea încordată din jur prevestea totuși ceva.

— În cazul ăsta, poți să te consideri provocat la o confruntare. Ne vedem în careu la opt fix, o oră după cină, spuse cel mai înalt dintre ei.

Publicul reacționează cu strigăte de satisfacție și râsete.

— Ai priceput, șobolan mic ce ești? Ne vedem toți trei la opt în careu, repetă celălalt oarecum solemn.

— Da, da, spuse Erik și-și continuă drumul spre cantină, unde se așeză la locul lui de la masa a treia.

Atmosfera fu neplăcută în timpul cinei. De la mesele din capătul opus al sălii se auzea un fel de cântec din care se distingeau rimele careu-derbedeu, plan-șobolan, lecție-corecție.

Lângă Erik, la masă, ședeau vreo 4-5 elevi de la clasele mici, dar nici unul nu era din clasa lui. Șușoteau intens despre careu și se uitau la el pe furiș, până când unul din ei îl întrebă dacă el fusese chemat.

— Mhm, răspunse Erik. Doi tipi dintr-a treia de liceu m-au înghiontit pe scară și mi-au spus că ne vom întâlni în careu la opt. Spuneți-mi și mie, cum e asta cu careul? Sunt nou și habar n-am ce e.

Se înghesuiră să-i explice cu multă însuflețire, vorbind toți deodată.

Careul era un loc din spatele bucătăriei unde se rezolvau conflictele. Dacă doi băieți țineau morțiș să se încaiere,

acolo trebuiau să meargă, deoarece careul era singurul loc unde aveau voie să se bată alți elevi decât consilierii și elevii din ultima clasă. Dar conform tradiției lor proprii, cei dintr-a treia de liceu care nu erau consilieri îi somau în careu pe elevii „noi și obraznici” și îi băteau zdravăn. Mai întâi erai provocat la o oră anume, de obicei ora opt, după cină. Acolo, în careu, cel nou și obraznic era bătut măcar până când se târa în genunchi în afara careului implorând îndurare. În interiorul careului, totul era permis și erau mereu doi de la liceu contra unuia din clasele mici. De vreme ce nici unul din cei mici nu făcea față unei confruntări cu doi elevi de la liceu, totul se termina mereu la fel. Dar întrebarea era cât timp putea cel „nou și obraznic” să reziste în careu înainte să iasă de-a bușilea. Unii ieșeau aproape imediat, alții abia după multă cotonogea. Cel care se târa repede afară din careu era batjocorit și hulit luni de zile după aceea. Cu câțiva ani în urmă, un băiat care acum era într-a doua de liceu rămăsese în careu până când i se făcuse negru în fața ochilor, atât de tumefiați îi erau din cauza bușiturilor. Așa ceva impunea respect, era un băiat care știa să facă față greutăților.

— Și ce se întâmplă dacă nu te prezinți? întrebă Erik.

Se uită imediat cu dispreț la el. Trebuie să te prezinți. Indiferent câtă bătaie ai încasa, tot trebuie să te prezinți. Altfel, cât timp rămâi în școală, din „șobolan” nu te mai scot. Nu numai ei, absolut toată lumea îți va spune „șobolan”, până la urmă chiar și profesorii. Unuia dintr-a patra de liceu încă i se mai spunea „șobolan” cu toate că atunci când nu se prezentase era la gimnaziu. Era însă singurul șobolan din școală.

— Bine, dar ai voie să dai și tu, nu?

Sigur că aveau voie. În careu orice era voie, nu erau reguli, numai că, în afara celor implicați, nimănui dintre spectatori nu îi era permis să intervină. Și spectatori erau cu duiumul — aproape toată școala venea să se uite, în special când era vorba de cafteala unuia „nou și obraznic”.

Nimeni nu avea voie să pună piciorul în careu atâta timp cât lupta era în toi, indiferent ce se întâmpla.

— Asta înseamnă că poate să se termine rău de tot.

Sigur că da, spuseră râzând. Nici nu se putea să plece de acolo prea frumos la față. În ocazii din astea, sora medică era întotdeauna prevenită să se ducă la cabinet și să aștepte în caz că trebuia să coasă vreo rană.

— Cu alte cuvinte, nici profesorii nu se amestecă?

Nici vorbă. Când începe să se răspândească prin cantină zvonul că unul „nou și obraznic” o să fie luat în primire în careu, profesorii au grijă să se închidă în casă, să pună tare radioul sau mai știu eu ce. Le este absolut interzis să se amestece, e împotriva tradiției școlii și împotriva educației camaraderesti.

— S-a întâmplat vreodată să câștige unul de la clasele mici vreo bătaie din asta?

Nu, bineînțeles că nu. Ția dintr-a treia de liceu sunt mult mai mari, și apoi sunt doi contra unu. Nu e vorba să câștigi, e vorba să rezisti cât se poate de mult ca să nu-ți spună „șobolan” tot timpul cât rămâi în școală.

— Și dacă unul e atât de plin de răni încât sora nu face față?

Da, se întâmplase să fie nevoie de taxi să-l ducă pe rănit la unul din spitalele din apropiere. Alții se aleseseră, de exemplu, cu dinții spărți, și trebuiseră să meargă după aceea la tratament. Dar, în general, sora era foarte pricepută la cusutul rănilor, așa că de cele mai multe ori se descurca fără probleme.

— Și ce se întâmplă dacă nu ieși din careu? Adică dacă te bat într-un asemenea hal că te lasă lat și îți pierzi cunoștința, sau dacă nu vrei să ieși de-acolo?

Nu știau exact ce să răspundă. Nici asta nu se mai întâmplase vreodată. Băieții ăia doi începuseră cu sportul ăsta încă de pe vremea când erau într-a doua de liceu și până acum apucaseră să bată vreo șapte sau opt băieți. De obicei, dădeau loviturile pe rând, ba unul, ba altul, până te terminau.

— **Pe rând?** Adică nu te atacă amândoi deodată?

Nu, pe rând. Începeau așa, mai ușurel, și apoi trăgeau lovituri din ce în ce mai puternice. Așa li se părea lor mai interesant și pe urmă avea și publicul partea lui de distracție. Doar spre sfârșit se îngroșa gluma.

Erik mânca în tăcere și cântărea situația. Așadar, dacă nu te duceai, asta înseamna doi ani de dispreț, pe lângă porecla aia oribilă pe care o purtai ca pe o tinichea de coadă oricât ai fi încercat să scapi de ea. Era musai să se prezinte.

După rugăciune, ieși din clădirea cantinei și se duse să-l caute pe Pierre.

— Pierre, vreau să mergi cu mine să-mi arăți careul.

— Hai mă Erik, dă-o dracului! Eram aproape sigur că de tine era vorba. Dacă ai fi auzit în ce fel vorbeau la masa mea... E groaznic, domnule! Ce sistem!

— OK, dar acum am nevoie de tine, că nu-mi mai rămâne decât o jumătate de oră. Trebuie să mă ajuți. E urgent. Hai, vino să-mi arăți!

Coborâra în spatele bucătăriei. Acolo, în curte, erau cisternele de păcură, îngropate în pământ sub o platformă din ciment de cinci metri pe șase, care se afla la vreo treizeci de centimetri deasupra nivelului curții. Ala era careul.

Pământul din dreptul laturii care ducea la clădirea bucătăriei era acoperit cu pietriș. Acolo erau, cum s-ar zice, locurile de la parchet, rezervate membrilor din Consiliu și elevilor dintr-a patra de liceu. În spate, la etaj, se vedea un șir de ferestre. Acolo locuiau chelnerițele finlandeze care-și făceau mereu apariția la geam în asemenea ocazii și aplaudau sau îl încurajau pe cel mai slab. De partea cealaltă a careului se afla o suprafață verde de vreo zece metri unde se instalau cei de la gimnaziu. Restul elevilor de la liceu își aveau locul pe latura care era și singura cale de acces. Trebuia deci să treci printre ei ca să ajungi la careu.

Erik se sui în careu și îi dădu ocol de câteva ori. Suprafața platformei de ciment era stabilă și egală. Doar într-un colț se găsea un fel de disc, tot din ciment, cu două mânere

din oțel, care stăteau drept în sus și de care se trăgea la o parte platforma când venea transportul de păcură. Colțul ăla era periculos, pentru că puteai să te împiedici și de disc, și de mânerule de oțel. Erik își linse mâna, se aplecă și o trecu peste platforma de ciment. Era aspră și zgrunțuroasă și câteva granule de ciment i se lipiră de palmă. Nu era deloc vesel. Puteai să te alegi cu julituri foarte urâte la coate sau pe obraz, care pe urmă se inflamau, făceau puroi și te chinuiau săptămâni întregi.

— Bine, m-am lămurit. Hai acum în cameră, să-mi spui cum se procedează.

Lui Pierre aproape că-i dădeau lacrimile în drum spre Casiopeea.

— Vai de capul tău, Erik, nici nu-ți închipui ce au de gând să-ți facă.

— Ei, de închipuit, îmi închipui. Dar nu știu exact. Așa că vreau să-mi spui tu cum se bat tipii ăia, că doar i-ai văzut, nu?

Pierre îi spuse șovăind și fără prea multe detalii. Începea ca un joc. De față cu toată școala, care își scandează rimele și râde. Dar încetul cu încetul treaba devine serioasă și cel care iese din careu în patru labe e mereu plin de sânge, aproape mereu.

— Pierre, asta nu-i glumă. Trebuie să mă ajuți. Și cum te lovesc? Îți dau șuturi? Dau în tine cu pumnii? Cu mucia mâinii? Te atacă amândoi deodată sau pe rând? Îți vizează fața, corpul, îți trag cu piciorul în pulă? Hai, mă Pierre, spune, că e important!

Erik își alegea hainele. În același timp, încerca să scoată cu cleștele detalii de la Pierre. Dar Pierre nu-i spunea concret cum se petreceau lucrurile. Vorbea de sentimente, de ce simțai ca spectator; probabil că era prea puțin inițiat în chestiunea violenței ca să fie capabil să descrie procesul în sine.

Erik își cântări în mâini pantofii de fotbal. Ar putea să le smulgă crampoanele cu un clește. În felul ăsta, șutul i-ar

fi mai tare și dacă tipii l-ar trânti la pământ și ar nimeri sub ei n-ar risca să-și julească gleznele de ciment. Pe de altă parte, n-ar avea stabilitate cu o talpă tare de plastic. Granulele de nisip de pe platforma de ciment erau ca niște roțițe pe care, când te miști rapid, îți alunecă picioarele încolo și-ncoace și, dacă ar cădea, s-ar pomeni sub vlăjganii ăia doi, ceea ce ar fi fatal, pentru că ar fi al dracului de greu să le scape din prinsoare și să se ridice din nou în picioare; dacă ar reuși totuși să scape, fața i-ar fi toată plină de julituri, și dacă ar mai și sângera serios de pe la sprâncene, de exemplu, nici n-ar mai putea să vadă ca lumea, ceea ce ar fi o catastrofă. Nu, nu putea să-și pună pantofii de fotbal. N-avea de ales decât pantofii de gimnastică.

Și ginșii. Blugii erau moi și îi purtase o groază de timp, așa că se simțea foarte liber în mișcări. Nu chiar la fel de liber ca în niște pantaloni de trening, dar materialul pantalonilor de trening era moale, fără formă și le-ar fi ușor să te apuce și să te țină strâns. De aceea își scoase și cureaua de la blugi. Când te bați unu contra doi este foarte important să nu dai ocazia ca unul să te țină și celălalt să te amețească în pumni și șuturi. Deci, pantofi de gimnastică și blugi, iar șireturile nu trebuie să atârne, trebuie să fie legate ca lumea.

Problema cea mai grea era ce să-și pună în partea de sus. Cel mai bine ar fi să-și pună un tricou cu mânecă lungă și care să-i stea suficient de strâns pe corp, ca să nu fie ușor de prins, dar nici să nu-i împiedice mișcările. O jachetă largă de trening i-ar apăra coatele dacă ar cădea pe ciment, dar ar fi simplu să-l apuce și să-l țină strâns. Jacheta lui Pierre ieșea din discuție și el nu avea un astfel de tricou. Era nevoit să-și pună un maiou alb cu mânecă scurtă, strâns pe corp. Ar fi fost mai bine cu unul roșu, pentru că sângele se vede prea bine pe alb. Risca să se aleagă cu coatele pline de julituri, în schimb putea să-și miște brațele în voie și nu avea nici un material care să-i atârne și de care să-l poată apuca. Așa se îmbracă.

Se duse la oglindă și se privi drept în ochi. Își desfăcu larg buzele, ca să-și examineze dinții. Pierre ședea tăcut în pat, cu picioarele sub el.

— Îți trag lovituri și în față dacă te pun jos? îl întrebă Erik fără să-și ia ochii de la dinți.

— Nu știu, nu cred. Dar acum un an s-a dus totuși unul la dentist să-i pună un pivot.

Un pivot? Sau doi?

Se așază pe patul lui și, cu capul aplecat, își privi mâinile pe care încă se mai vedeau cicatricile albe. Îl aștepta oare pedeapsa? Oare începând de azi și câțiva ani de acum încolo avea să plătească pentru răul pe care-l făcuse altora? Se uită la ceas. Mai era o jumătate de oră. Pierre continua să tacă și trăsăturile feței îi erau înțepenite ca și cum ar fi făcut eforturi să se stăpânească.

— Apropo, Pierre, scumpul meu prieten meridional cu nas de tip negermanic, s-ar putea ca peste vreo oră să am și eu un nas ca al tău. Dar hai să-ți spun un lucru, că tu poate n-ai priceput încă — s-ar putea să nu pierd. S-ar putea să câștig.

— A, da? Și cât de mari sunt șansele alea?

— Habar n-am. Sincer să fiu, n-am nici cea mai mică idee. Eu încă n-am văzut cum se bat băieții ăștia și tu n-ai prea știut să-mi descrii ca lumea ce tehnică folosesc. Dacă i-aș fi văzut măcar o dată, aș fi știut exact. Acum știu doar că ei sunt doi, că unul din ei parc-ar cântări mai puțin decât mine, iar celălalt mai mult. În plus, nu știu nimic.

— Da' chiar dacă ai să câștigi, cei dintr-a treia nu se dau ei pe brazdă și or să te tot cheme la careu până or să câștige ei. Și cu cât vei învinge mai mulți, cu atât mai zdravăn or să te caftească atunci când vei pierde.

— Se vede că nu ești prost. Nu te prea pricepi tu la bătaie, dar înțelegi o sumedenie de lucruri tocmai pentru că ești inteligent.

— Inteligent ești și tu, și totuși te ții de chestii din astea.

— Dar ce-aș putea să fac? Tu ce-ai face?

— M-aș duce acolo, aș pierde, ar râde toți de mine și cu asta, basta. Sper, pentru că nu se dau la același băiat de două ori la rând.

— Da, dar mai e ceva ce nu știi, pentru că nici n-ai cum. Dacă pierd, o să arăt ca dracul, dar ce mare lucru? Ceea ce este absolut sigur e că n-o să ies de acolo târându-mă în patru labe. Dar dacă am să câștig, o fac în așa fel încât niciodată să nu mă mai cheme în careu.

— Nu cred eu asta. Or să vrea să-și ia revanșa și nu se lasă ei până nu și-o iau.

— Depinde. Aș putea să-i bat în așa hal, încât spectatorilor să li se întoarcă stomacul pe dos. Asta în cazul în care câștig. Dacă pierd, or să mă facă zob, pur și simplu or să mă bată până n-am să mă mai pot mișca. Durerea implică două lucruri: una e, bineînțeles, suferința, cealaltă e frica. Cunoscut chestiile astea mai bine decât tipii cu care o să mă bat. Altceva nu știu despre ei, dar de asta sunt absolut sigur.

— Erik, tu nu ești normal la cap. De unde ți se trage?

— Pierre, în careu, în careul ăla mârșav unde mi-ai spus că până și tu te-ai simți obligat să te prezinți, singura monedă e violența. Acolo nu merge să scapi cu discuții și argumente sau cu nota zece la trei-patru materii cum ai tu.

— Oricum, e îngrozitor. Sper să-ți meargă bine.

— Vreau să vii să te uiți.

— Nu vreau.

— Ți-e teamă c-am să pierd?

— Dacă vrei să știi, da!

— Poate pierd, Pierre, dar tot vreau să vii. Vreau și eu să știu că e acolo măcar un suflet care ține cu mine. Înțelege?

— Nu. Țin cu tine, dar nu vreau să văd.

— Aici n-am alt prieten, tu ești poate singurul din toată școala care vrea să câștig. Hai, promite-mi că vii! Te rog!

— Promit.

— Pe cuvânt?

— Pe cuvânt.

— Ne vedem acolo peste un sfert de oră. Acum ies să fac câțiva pași și să mă concentrez. Salut!

— Salut și baftă!

Merse cu pași mărunți, săltați, pe drumul cu pietriș care ducea de la școală spre niște orașe mai mici și apoi spre Stockholm. Se oprea din când în când ca să facă niște întinderi — cu brațele deasupra capului și în jos, spre pământ. Făcu de câteva ori sărituri laterale și niște genuflexiuni. Mai avea șapte minute.

Să fie totul pierdut încă din start? Era oare vina lui? Ar fi putut să evite toată povestea asta, să ia exemplul de la Pierre, să fie unul din ăia care se prezintă în careu doar ca să piardă cât se poate de repede, care-i slugăresc pe cei dintr-a patra doar ca să scape de scandal? Acuma, gata. Degeaba se mai gândea la toate posibilitățile astea, pentru că, peste doar câteva minute, trebuia să intre în acțiune și să se ia la bătaie. Și nu era vorba de o palmă—două și apoi valea. Era vorba de o bătaie zdravănă în care să-și pună la încercare toată forța; și nici măcar nu era furios. Nu simțea absolut deloc că era un coșmar; își simțea inima bătând pentru că-i crescuse pulsul, inspira adânc și își umplea plămânii cu aer, își agita pumnii strânși în fața ochilor și totul era cât se poate de real. Nu mai era cale de întoarcere; peste patru minute trebuia să fie la careu. N-avea cum să dea bir cu fugiții. Nu putea să fugă de la Stjärnsberg, pentru că Stjärnsberg era singura lui salvare. Ca și cum Stjärnsberg era patria lui, și s-ar fi aflat în război, și nu ar fi avut altceva de făcut decât să lupte împotriva ocupanților. N-avea de ales. Nu numai pentru că era obligat, dar și în numele dreptății. Nu era drept să le pună în sfârșit cineva bețe-n roate filfizonilor ăloră? N-ar termina ei o dată pentru totdeauna cu teroarea dacă ar pierde? Pentru că era foarte posibil să câștige el, și atunci n-ar avea de câștigat și toți ceilalți de la gimnaziu? Sigur, nu se ducea

el acolo doar ca să le arate câtă bătaie e în stare să încaseze, se ducea ca să câștige.

Alergă cu pași mărunți până la clădirea cantinei și încetini ritmul când nu-i mai rămaseră decât o sută de metri. Dinspre groapa din spatele cantinei unde se afla careul se auzeau țipete și cântece. Părea că se adunase multă lume.

Când ajunsese acolo, totul era întocmai cum îi povestise Pierre. Chelnerițele atârnavă la ferestre. Băieții dintr-a patra de liceu și membrii Consiliului ocupau locurile cele mai bune, și, de partea cealaltă, înălțimea acoperită cu iarbă era ticsită cu elevi de la gimnaziu. Îl căută cu privirea pe Pierre și îl zări departe, în spate de tot. Atunci se repezi ca un apucat spre Pierre, croindu-și drum prin puhoiul de spectatori care huiduiău și strigau cuvinte de batjocură.

Când ajunsese la Pierre, își scoase ceasul de la mână și spuse:

— Ține-l tu și ai grijă de el!

Făcu stânga-mprejur și coborî spre careu. Mai avea câțiva pași, când îi apărură în față unul dintre consilieri, care-l întâmpină ținând în mână un sceptru cu garnitură de argint.

— Salut, spuse consilierul. Văd că cel puțin vii la timp. Eu sunt maestrul de ceremonii și o să dau semnalul de începere al meciului. Stai aici și așteaptă. Îl împinse până la marginea platformei de beton în așa fel încât Erik se afla acum cu spatele la spectatorii de la gimnaziu. Cei doi adversari erau de partea cealaltă a platformei, cu fața spre el și cu spatele la cei de la liceu. Maestrul de ceremonii se urcă pe platformă și, ridicând sceptrul, ceru să se facă tăcere. Țipetele amuțiră brusc și fură înlocuite de un murmur plin de expectativă.

— Așadar, strigă maestrul de ceremonii, avem azi un caz de prejudiciu adus onoarei, așa că vă repet regulile. Nici un spectator, sub nici un motiv, nu are voie să intre în careu. Vino aici sus, Erik!

Erik urcă pe platou, moment în care publicul începu să huiduiască și să scandeze injurii.

— Erik, îți confer titlul de „șobolan de Stjärnsberg”, spuse maestrul de ceremonii și-l atinse pe Erik cu scep-trul de două ori pe umăr.

Spectatorii jubilau, entuziasmul creștea și rimele scan-date despre „șobolan” ținură vreo jumătate de minut. În acest timp, Erik își privea adversarii cu mirare și satisfac-ție răutăcioasă. Aveau amândoi și inele, și ceas. Unul din ei își pusese haină de costum. Chiar avea de gând să se bată cu haina pe el? Aveau pantofi de stradă și, cel puțin unul dintre ei, cel în haină de costum, avea pantofi cu tălpi de piele și pipă în buzunarul de la piept al hainei. Celălalt avea cămașă cu mânecă lungă și curea la pantaloni. Nu părea să ia confruntarea asta în serios.

— Și acum, perfecții penalizării! zbieră maestrul de ceremonii, și cei doi adversari urcară pe platou ridicân-du-și brațele cum fac boxerii în semn de victorie și adre-sând câteva comentarii vesele publicului a cărui dispoziție înfloritoare se manifesta prin noi scandări repetate cerând nimicirea șobolanului.

— Vă confer titlul de „prefecți ai penalizării”, spuse maestrul de ceremonii lovindu-i de două ori pe umăr cu scep-trul argintat, și vă îndemn să dați o frumoasă lecție de educație, fidelă spiritului școlii noastre. Din clipa în care eu părăsesc careul, nimeni nu mai are voie să pună piciorul aici și lupta continuă până când una din părți iese din careu pe brânci. Declar lupta deschisă!

Strigătele luară din nou amploare și maestrul de cere-monii părăsi platoul. Se instalează în față de tot printre elevii dintr-a patra de liceu și ceilalți consilieri. Adversarii luară poziție de gardă și înaintară spre Erik, care îi privea cu mâinile în buzunar. Cel fără haină, care era mai înalt și mai subțire, avea un nas lung, cu osul imediat sub piele. Celălalt, cu haina de costum, era cam gros în talie, ceea ce putea să însemne că nu prea avea rapiditate în mișcări. Își țineau brațele în poziția aceea de gardă care se vede în fotogra-fiile cu boxeri din anii '30, cu pumnul drept foarte aproape de gură și pumnul stâng la același nivel, dar întins drept

înainte. Arătau îngrozitor de caraghios. Așadar, habar n-aveau ce înseamnă să te bați. În cazul ăsta, n-ar fi exclus să-i poată speria și să câștige el. Cu siguranță că frica le era pitită imediat sub piele; n-avea decât să-i zgândărească puținel și frica ar fi ieșit la iveală. Era clar că se simțeau cam nesiguri văzând că Erik stătea neclintit, cu mâinile în buzunar. Mai făcură ei câțiva pași, dar distanța era încă prea mare pentru un schimb de lovituri. Erik așteptă până ce adversarii se apropiară exact cât era nevoie și abia atunci își puse planul în aplicare.

— Stați un pic, spuse Erik. Înainte de-a începe cred că am dreptul să cer o lămurire maestrului de ceremonii, OK?

Desigur, era OK și maestrul de ceremonii se apropie cu câțiva pași ca să dea explicația cerută. Erik așteptă să se mai potolească agitația din tribune.

— Deci cum e? Trebuie să-i bat până ce amândoi ies din careu pe brânci sau ajunge dacă iese doar unul?

Se lăsase o tăcere aproape mormântală și maestrul de ceremonii nu prea știa ce să răspundă.

— Prin urmare... lupta continuă ori până ieși tu pe brânci din careu, ori până ies amândoi perfecții penalizării.

— Bine. În cazul ăsta mai am doar o întrebare, continuă Erik cu vocea din ce în ce mai joasă, ca să obțină tăcere absolută printre spectatori. Pot să merg până la capăt? Pot să rup un braț sau să sparg osul nasului, de exemplu?

Din clipa aceea, Erik nu-i mai slăbi din ochi pe perfecții penalizării. De îndată ce maestrul de ceremonii repetă, după cum era și de așteptat, regula că orice era permis și că nimeni nu avea voie să intervină și să pătrundă în careu, Erik se grăbi să-și păstreze avantajul, deja câștigat, al inițiativei. Coborî și mai mult vocea și vorbi cu dinții foarte strânși, dar cu mișcări extrem de clare ale buzelor, ca să-și arate dinții.

— Tu, mă, ăla cu nasul. Să știi c-am să ți-l sparg cam așa, pe mijloc. O să te alegi cu cămașa și nădragii rupți și în afară de asta o să fie nevoie de un taxi ca să te ducă la spital. Și tu, grăsanule, ești stângaci sau ce ești?

— Nu sunt stângaci, răspunse prefectul penalizării cu nesiguranța crescândă de care era nevoie.

— Perfect. Atunci am să-ți rup brațul stâng exact la încheietura cotului. Ați priceput ce v-am spus?

Prefecții râseră cam nervos, continuând să-și agite garda aceea caraghioasă și mai făcură un pas înainte, așa că acum erau în raza de bătaie a lui Erik. Erik cugetă câteva clipe dacă era bine să continue pe aceeași linie și să le propună adversarilor să se așeze în genunchi și să iasă în patru labe din careu chiar înainte de a începe bătaia. Nu, în primul rând ar fi o propunere cu totul absurdă și dacă publicul, care până acum păstrase tăcerea, ar începe să râdă prea zgomotos, s-ar strica atmosfera și n-ar fi deloc bine.

Grasul se afla la dreapta lui Erik, o idee în spatele celui înalt și cu nasul lung.

I-ar fi fost ușor să facă rapid un pas înainte și să-l nimească pe tipul înalt cu un croșeu de stânga, numai că nu i-ar fi nimerit nasul și atunci ce rost avea? Erik își înfipse privirea în adversarul năsos și-și scoase mâinile din buzunar, încet-încet, ca să-i fascineze și să le taie avântul de a porni la atac, pentru că tot nu știa cum să se bată. Îi avea acum la mână. Calea îi era liberă.

Întrerupse pe neașteptate mișcarea înceată a mâinilor cu un pas dublu înainte și-i arse grăsanului un șut sub centură. Simți că-i reușise aproape perfect. Își continuă înaintarea, înșurubându-se ca pentru aruncarea discului ca să-și facă vânt și să dea elan cotului pe care-l întoarse brusc în sus spre fața celui înalt. Mâna stângă o ținea strâns în jurul pumnului drept, ca să dea forță maximă loviturii, și bineînțeles că îi desființă tipului garda aceea idioată; apoi, întors pe jumătate cu spatele spre el, își termină mișcarea de rotație cu lovitura de cot sub care simți că se zdrobise ceva.

După aceea făcu vreo câțiva pași înapoi și reveni în poziția inițială, ca să decidă următoarea mișcare. Grasul se văicărea îndoit din șale și celălalt căzuse pe spate și zăcea acolo cât era de lung. Dar cotul lui Erik nimerise prea jos, peste gură, nu peste nas. Simțea o fierbințeală

la cot și înțelese că avea răni făcute de dinți. Nu se auzeau decât câteva strigăte de bucurie și aplauze de la ferestrele chelnerițelor finlandeze.

Reușise, așadar, numai pe jumătate. Nu trebuia să piardă vremea. Lunganul nu dădea semne că s-ar pune prea repede pe picioare. Era conștient, dar vădit șocat, și își trecea mâna peste gură. Grasul începea să-și revină și să-și adune puterile. Deci grasul trebuia luat în primire primul.

Se repezi spre el alergând și-l pocni de câteva ori peste față de jos în sus, ca să-l facă să se îndrepte și să lărgească astfel sfera de atac. Îl buși apoi de câteva ori în burtă, până când se îndoi și se prăbuși iar, ceea ce-i dădu timp lui Erik să-i rupă nasul lunganului care tocmai încerca să se ridice în picioare. Cel mai repede și mai ușor ar fi fost să-i ardă un pumn în nas, dar din punct de vedere psihologic nu era suficient dacă într-adevăr voia ca asta să-i fie prima și ultima apariție în careu. Trebuia să procedeze într-un alt fel, să arate și mai grav.

Înaintă, îl apucă pe lungan de ciuf și-l împinse înapoi pe spate, cu gândul de a-l da cu capul de ciment. Pe urmă se așeză cu genunchiul pe brațul lui stâng și-i privi o clipă ochii plini de groază. Buza superioară îi era crăpată până aproape de nări. Sângele curgea zvâcnind.

— De nas era vorba, parcă așa ți-am promis, nu? spuse Erik suficient de tare ca să se audă până în ultimele rânduri ale spectatorilor de la gimnaziu.

Imediat după aceea îi trase cu toată forța o lovitură cu muchia palmei peste rădăcina nasului. Erik aproape că simți cum lovitura pătrunsese prin cartilagiul nasului până la osul obrazului și, după cum era de așteptat, sângele începu să șiroiască pe toată fața lunganului.

Erik își relua locul în mijlocul platformei și așteptă până ce lunganul se urni de jos și rămase în singura poziție de care mai era capabil. Adică, în genunchi.

— Bine de tine că ești deja în genunchi. Părerea mea e să te târăști afară din careu înainte de a ți se întâmpla ceva și mai urât.

Erik simțea că-i curge sânge pe antebrațul drept. Probabil că dinții lunganului îi pătrunseseră adânc în carne. Dar avea să mai dureze până să simtă din plin durerea și brațul îi era înțepenit. În concluzie, se putea considera proaspăt pentru ce avea să urmeze.

— Hai, târăște-te! N-auzi ce-ți spun? Ieși de-aici!

Erik se apropie încet, dinadins încet, de prefectul care stătea în genunchi șocat și fornăind și se întreba ce dracu' făcea dacă idiotul nu ieșea din careu. Se mai apropie cu un pas și văzu în același timp, cu colțul ochiului, cum grasul dădea să se ridice în picioare. Trebuia să acționeze rapid de tot.

— Afară cu tine! E ultima oară că-ți spun. Ieși până nu-ți rup și un braț!

Atunci nenorocitul ieși și căzu greu pe pământul din afara careului. Plângea. Poate pentru că începea să-și revină din șoc și pentru că se simțea umilit, sau poate pentru că îi era din ce în ce mai clar că avea niște dinți lipsă și năsul spart. Câțiva dintre colegii lui de clasă se apropiară de el să-l ridice și să-l ducă de acolo.

Erik se întoarse agale spre cel gras, și-și băgă mâinile în buzunar, studiind rezultatul loviturilor. Deocamdată grasul avea să se aleagă cu o vânătaie la ochi. Se întreba dacă ar trebui să-i rupă și brațul. Încheietura cotului e cartilaginoasă, rezistentă, și durerea e atât de insuportabilă, încât tipul ar leșina în urlete. Era posibil ca nici atunci să nu intervină careva? O soluție ar fi să dea numai impresia că-i rupe brațul și să-l țină încheștat în urlete și zbierete până ce spectatorii n-ar mai rezista și s-ar repezi să pună capăt nebuniei. Dar nenorocitul era atât de înspăimântat, că-l apucase zgâlțâiala, așa că poate ar trebui să găsească o soluție mai bună.

— Va să zică, spuse Eric cu prefăcută blândețe, acum e rândul tău. Și parcă era vorba să-ți rup brațul stâng la încheietura cotului, nu-i așa?

Făcu o pauză înainte să continue. Erau vreo trei metri între ei — o distanță potrivită pentru ceea ce urma.

— Hai, răspunde, parcă așa ziceam, nu? Brațul stâng, că ziceai că nu ești stângaci.

Nici un răspuns. Spaima creștea în ochii prefectului și, din când în când, privirea îi aluneca spre consilieri și elevii dintr-a patra de liceu. Erik nu-și lua ochii de la el, dar putea să vadă pieziș că în rândul consilierilor nu făcea nimeni nici o mișcare. Erau chiar atât de cruzi? Voiau într-adevăr să asiste la întregul spectacol?

— Răspunde când te întreb și ridică-te ca lumea în picioare! Răspunde!

— Daa... spuse băiatul cu vocea sfâșiată.

Perfect.

— O să te doară. Nici nu-ți poți închipui în ce hal o să te doară. Ai să urli ca un porc înjunghiat; o să audă toată școala și o să creadă că se taie porcul. Probabil că habar n-ai cât o să te doară.

Erik mai făcu un pas înainte, dar mâinile tot în buzunar le ținea. Spectatorii nu dădeau semne c-ar avea intenția să intervină. Tăcerea lor era totală — o tăcere îngrozitoare.

— Și când o să te ducă la spital, tu o să fii deja leșinat, și acolo, înainte de operație, au să te-adoarmă.

Erik făcu încetișor încă un pas mic înainte. Distanța dintre ei era acum de doi metri. Încă puțin și intra în raza de bătaie. Cu mâinile în buzunar, Erik vru să-l ațâțe pe gras la atac ca pe un taur; l-ar fi oprit imediat cu un șut, după care ar fi putut să repete manevra. Dar mai bine să nu facă pe toreadorul. Trebuia să-i întrețină grasului incapacitatea de acțiune.

— E posibil să nu mai poți folosi niciodată brațul ca lumea. Ce știi eu cât de buni sunt chirurgii la Katrineholm. Tu știi? Răspunde, tontule, sunt buni sau nu sunt buni chirurgii la Katrineholm?

Ochii grasului erau acum și mai plini de groază. Nu se observa nici un gest, nici cel mai vag semn c-ar porni la atac. Era deci momentul să schimbe macazul și să aleagă o linie mai domoală, pentru că altfel nu-i mai rămânea decât bătaia și atunci adio cale de întoarcere.

— Dar am să-ți dau o șansă, una singură. Ce zici, vrei?
La întrebarea asta nu se putea ca tâmpitul să nu răspundă.

— Măi, vrei să-ți dau o ultimă șansă, sau n-auzi bine ce-ți zic?

Răspunsul trebuia să fie da.

— Daa...

— OK, așa facem.

Erik mai înaintă un pas. Era acum în raza de atac, se impunea atenție mărită.

— Hai, în genunchi și târăște-te afară din careu!

Începuse să se audă un murmur printre spectatori care, setoși de sânge, așteptaseră în tăcere să vadă că într-adevăr se întâmplă lucrurile acelea nemaiauzite.

— Pune-te în genunchi și ieși de-aici până număr la...

Erik cugetă o clipă. Trei era prea puțin.

— ...până număr la zece. Trebuie să fii afară înainte de zece și asta e absolut ultima ta șansă. Ai priceput?

— Daa... lua-te-ar...

Mai că dădea să plângă. Nu era semn bun. Însemna că temperatura fricii scădea și deci nu era exclus un contraatac disperat de ultim minut. Atunci ce-ar face? L-ar chinui metodic și fără cruțare, până când prefectul penalizării n-ar mai fi capabil să se apere și atunci ar trece iar la o „ultimă șansă”. Dar altfel...

— Încep să număr. *Unu...*

În clipa aia începură și spectatorii cu strigătele lor scandate. Ba îl îmbărbătau să nu fie laș, să nu se poarte ca un șobolan, ba îl luau în râs și îl amenințau că-l vor porecli „șobolanul”. Pesemne pentru că voiau să vadă cum îi rupea Erik brațul.

— *Doi...*

Nerăbdarea creștea. Și-l mai imagina cineva pe grasul învingător? Cum ar putea el, de unul singur, să câștige o luptă atât de grea și de îndelungată împotriva unuia care era mai mic ca el, dar mai puternic, mai rapid, și care pe deasupra știa ceea ce el nu știa?

— *Trei...*

Grasul șovăia. Se uita împrejur. Erik își întinse atunci cu încetineală studiată brațele în față, își împreună mâinile, își împleti degetele și se întinse ca dimineața, după somn, trosnind din articulațiile degetelor.

— *Patru...*

Băieții de la liceu bolboroseau din ce în ce mai tare, în timp ce strigătele de batjocură ale celor din clasele mici încetaseră. Cei dintr-a patra și consilierii erau pur și simplu muți.

— *Cinci...*

Oare să-l mai amenințe puțin? Tâmpitul nici măcar nu apucase să se așeze în genunchi. Dar nici nu dădea semne de atac.

— *Șase...*

Ce dracu' o să facă după ce ajunge la zece? Să-l pocnească și cu dreapta și cu stânga peste mutră, ca să se dea înapoi împleticindu-se și în felul ăsta să iasă din careu? Ce se întâmpla dacă cineva se prăbușea în afara careului? Conta? Pesemne că nu.

— *Șapte...*

Fusesse necesar să aleagă ceva atât de extrem? Sigur că da, ca să-i dezlănțuie frica; dar era la fel de necesar ca amenințarea să fie pusă în aplicare fără nici o rezervă dacă urmărirea să nu mai fie niciodată convocat în careu. Că despre asta era vorba, nu? Sau reușise să-i înfricoșeze atât de mult că deja renunțaseră?

— *Opt...*

Îl privi pe gras drept în ochi. Lacrimile îi împăienjeau privirea care zadarnic căuta salvarea pentru că, evident, ea nu avea să vină. Poate totuși planul va reuși.

— *Nouă...*

Observă o ușoară mișcare, ca o zvâcnitură a șoldului. Ori ieșea după „zece”, ori, dacă nu, era obligat să-l supună la chinuri, și asta ar lua timp. Era oricum de preferat, decât chiar să-i rupă brațul. Și, de fapt, cum ar face să-i rupă

brațul? Ei, știa el. După ce l-ar pune la pământ, i-ar apăsa ceafa cu un genunchi și atunci pielea obrazului imobilizat pe ciment i s-ar umple de julturi la cea mai mică mișcare; celălalt genunchi i-ar fi punct de sprijin când i-ar răsuci brațul stâng și i l-ar trage în unghi drept spre genunchi. Pe urmă, cu genunchiul, l-ar apăsa tare de tot și țipetele, urletele de durere le vor fi până la urmă tuturor de-a dreptul insuportabile. Și dacă le vor suporta?

— Zece!

Își ridică încet brațele. Nu-i mai rămânea decât să bage groaza în el și, doar sfredelindu-l cu privirea, să-l oblige să cadă în genunchi.

— Nu... nu... nu... se smiorcăi prefectul penalizării, nu vreau... nu poți să... nu ești în toate mințile...

— Jos în genunchi!

Grasul căzu în genunchi și, în același timp, îl podidi plânsul. Nu mai era mult. Meciul era aproape câștigat. Reușise.

— Așa, și-acum afară cu tine. Hai, târăște-te!

Prefectul penalizării stătea nemișcat în patru labe, de parcă-l vrăjise careva, și plângea în hohote. Nu putea s-o țină așa la infinit. Poate că un șut în fund, nu prea tare, ar ajuta. Erik îi dădu ușor cu piciorul în fund prefectului penalizării.

— Afară, mă! N-auzi ce zic?!

Strigătele băieților de la liceu se înteteau, dar țipetele erau prea stridente și prea amestecate, așa că toate îndemnulurile de a se ridica și a continua bătaia se înecau unele într-altele. În fine, în fine, în fine grasul ieși în patru labe din careu! Acolo, jos, la marginea platformei de ciment, se puse în genunchi și izbucni în hohote nestăvilite de plâns.

Tăcerea era din nou mormântală. Nu se auzea decât plânsul. Erik rămase în careu și se gândi dacă s-o întindă de-acolo, croindu-și drum printre liceeni, care, de-acum înainte nu-l vor mai pune niciodată la încercare în careu.

Dar atunci îi trecu ceva prin cap. Ideea comporta un mic risc, dar, dacă reușea, merita riscul.

Se întoarse încet către băieții dintr-a patra și consilieri, se apropie de marginea platformei de ciment și-i privi câteva clipe în tăcere. Publicul amuțise. O să meargă? Pe semne că da.

— Vouă, care sunteți într-a patra de liceu sau în Consiliu, vă cam place să ne bateți pe noi, ăștia de la gimnaziu.

Făcu apoi pauza stilistică necesară.

— Nu mai aveți niște prefecti ai penalizării de rezervă? De preferință doi consilieri sănătoși.

Erik îi privea pe cei cărora li se adresase cu ură prefăcută. Nu putea să aștepte oricât. Dacă ar zăbovi prea mult, s-ar putea foarte bine trezi cu încă doi candidați. Dar dacă ar rămâne exact cât trebuie și apoi ar pleca, efectul ar fi superb — cine și-ar mai pierde timpul cu discuții inutile cum că „de fapt și de drept” ar fi trebuit ca cineva să se ducă în careu și să-i servească ticălosului ăluia o lecție?

Numără încet până la zece, străduindu-se în același timp să-și păstreze masca aceea de ură intensă.

După aceea făcu stânga-mprejur și părăsi careul fornăind a dispreț. Lăsa în urmă o zumzăială crescândă, care lua treptat locul tăcerii.

Încă îi mai curgea sânge din brațul drept și cotul îi zvâcnea de durere. Rana era cu siguranță adâncă; pe semne că lunganul avusese gura pe jumătate deschisă, poate că încă mai rânjea când lovitura îi rupsese dinții și buza superioară.

Cu pas grăbit, Erik se duse în cameră să-și ia slipul și un prosop de baie. La bazin era pustiu. Nici nu era de mirare. Cei care aveau acces la bazin, adică elevii dintr-a patra de liceu, consilierii și elevii din echipa de înot a școlii, erau cu toții la careu să vadă cum aveau să-l facă pilaf tipii ăia doi care până atunci nu aflaseră ce însemna să le opună cineva rezistență.

Apa verde a bazinului era ca oglinda. Se sui pe bloc-start-ul din mijloc și privi în jur. O picătură de sânge se

desprinsă din vârful degetului mic de la mâna dreaptă, căzu în limpezimea apei, se descompuse și dispăru. Atent, își pipăi ușurel rana cu palma stângă. Rana era adâncă, poate că trebuia cusută. Intrase și murdărie. Scoase cu două degete ceva mic de acolo și rămase uimit. Nu încăpea nici o îndoială; era un incisiv, aproape întreg. Îl ținu în palmă câteva clipe și pe urmă îi dădu drumul în bazin. Îi urmări piruetele spre fund, prin apa limpede și liniștită a bazinului. Apoi, cu un chiot, sări în apă și înotă prima sută de metri cu o viteză nebună.

Se simțea iar ca atunci când înota la Palatul Sporturilor din Stockholm, unde mergea ca să fie *altundeva*. Înotul nu-i procura nici o plăcere; nu era vorba decât de mișcare, de antrenament și curând se instalează oboseala.

Când ieși din bazin și se șterse, rana încă mai sângera. I se spusese că sora medicală avea cabinetul deschis după fiecare confruntare în careu. Putea să meargă la ea și s-o roage să-l coasă. Rana trebuia oricum cusută cât mai repede, altfel se năclăia urât de tot.

Cabinetul medical se afla chiar în clădirea piscinei și lumina era aprinsă. Însemna că nu terminase cu ceilalți, nu plecaseră încă la spital. Poate ar trebui să se ducă la ei și... să dea o explicație. Nu chiar să-și ceară scuze, dar poate să se explice.

De îndată ce deschise ușa cabinetului, își blestemă ideea. Prefecții penalizării nu erau singuri acolo, ci însoțiți de vreo trei-patru dintre colegii lor. Toți amuțiră când apărură Erik în prag. Unul dintre prefecți, grasul, cu haina de costum, ședea pe un scaun și se vedea că sora îi cususe o rană deasupra sprâncenei. Ședea aplecat pe spate și ținea o pungă cu gheață pe obrazul opus sprâncenei. (Oare sora își procura și pungi cu gheață când afla că se pregătea o bătaie?) Celălalt, cu nasul spart, era lungit pe o brancardă verde și fața îi era acoperită cu o pânză albă plină de sânge. Parcă plângea. Probabil că își revenea din șoc.

Se vedea încă mult sânge pe ici și colo, deși unul din băieții dintr-a treia de liceu tot ștergea podeaua.

— Așa, va să zică, spuse sora cu voce tare, dar fără ostilitate în glas, matale ești cel care e de părere că băieții mei trebuie să fie duși la spitalul din Flen.

Erik își aplecă privirea, fără să răspundă. N-avea nici un rost să răspundă, nici batjocoritor și nici pe ocolite. Băieții dintr-a treia se uitau fix la el — nu era greu de înțeles despre ce vorbiseră înainte să vină el.

— Să auzim acum, ce dorești? continuă sora cu aceeași suspectă lipsă de înverșunare.

— Asta, spuse Erik și îi arată cotul. E nevoie de câteva copci.

— Vino să văd, spuse sora și luă cu penseta o compresă muiată în spirt.

Își îndreptă ochelarii pe nas și începu să curețe rana.

— Da, da, sigur că trebuie cusut. Dar, dacă domnul permite, pentru asta nu e nevoie de chirurg.

— Nu, nu e, sunt de ajuns două-trei copci și un plasure.

— Numai că s-a consumat ceva mai mult anestezic decât credeam, spuse sora aproape făcând haz de necaz.

— Coase-l fără anestezic, ticălosul! șuieră unul dintr-a treia de liceu.

— Exact, spuse Erik, uitându-se fix în ochii celui care vorbise. Fără anestezic.

— Cum vrei! Dă încoace brațul, spuse sora și băgă ața în ac.

Erik își aținti ochii asupra tipului dintr-a treia și arboră un zâmbet studiat când sora îi împunse carnea ca să prindă prima copcă.

— Bravo, băiatu'! zise sora. Și încă o dată. Ești gata?

La a doua copcă, cei dintr-a treia își luară ochii de la el și se uitară în altă parte. Erik văzu, așadar, că efectul e cel scontat. Dar mai avea asta vreo importanță?

— Gata, am terminat și mă bucur de cunoștință. O să ne mai întâlnim noi — am eu presimțirile mele, spuse sora vârstnică și îi aplică un plasure lat peste rană. Vino la mine peste câteva zile, să vedem cât timp lăsăm copcile.

— Și ăluia de-acolo, cum îi e? întrebă Erik făcând semn cu capul spre cel care stătea lungit pe brancardă.

— Păi, credeam că știi, spuse sora, de data asta cu o ușoară severitate în glas: trei dinți, o buză cu care n-am putut face nimic decât s-o anesteziez, și pe urmă nasul. Dar n-o să fie treabă ușoară să i-l pună la punct. Ești mulțumit?

— Nu, nu sunt. Dinții și buza nu erau în plan, dar am dat greș la prima lovitură. Pe de altă parte, ălălalt a scăpat cu brațul întreg și nu-mi pare rău. Mulțumesc pentru copii. La revedere.

Abia ajuns la ușă, își regretă cuvintele. Dacă băieții dintr-a treia de liceu n-ar fi fost în cabinet, ar fi putut foarte bine să spună adevărul: că nu-i plăcea ce se întâmplase, dar că ăsta era prețul de plătit ca să nu mai fie chemat niciodată în careu, așa că, la urma urmelor, realizase o economie de asistență medicală și transporturi cu taxiul la spital. Acum, pentru că erau și ceilalți acolo, își continuase discursul în virtutea inerției, dar în fond ceea ce spusese nu era deloc departe de adevăr.

Începuse să se întunece când ieși din clădire ca să meargă la el, la Casiopeea. Din partea opusă venea un taxi, probabil comandat pentru transportul la spitalul din Flen.

Când ajunse în cameră, Pierre era în pat. Pusese pe masa de scris ceasul pe care i-l dăduse în păstrare. Erik aprinse lumina deasupra chiuvetei, ca să-și întindă slipul la uscat și Pierre, care era cât se poate de treaz, îl întrebă cu voce joasă:

— Ai fi mers chiar până acolo?

— Adică...? Vrei să știi dacă i-aș fi rupt brațul?

— Mhm.

— Nu știu. Sincer, habar n-am. Ce-au spus cei pe care i-ai auzit comentând după aceea?

— Toți erau sută la sută siguri că i l-ai fi rupt. Absolut toți.

— Atunci e perfect. Înseamnă că n-o să mai joc nicio dată în spectacolul ăla din careu. Nu-i așa?

— Poate că așa e. Dar, spune...

— Ce?

— Chiar i-ai fi rupt brațul?

— Nu ți-am spus că nu știu?

— Ascultă, nu înțeleg cum poți să dai în oameni în felul ăsta. Pare atât de calculat, atât de... inteligent pus la punct. Cum e posibil...

Pierre nu apucă să-și continue gândul. Se auzea tropăială afară, pe coridor — uși deschise cu forță, răsunet de ordine răcnite.

— Iar vin cu razia, constată Pierre.

În același moment, ușa odăii lor fu smucită, lumina aprinsă și în prag se arătă viceprefectul.

— Razie! Coborâți cu toții în camera de zi! ordonă viceprefectul zbierând.

Se precipitară laolaltă cu vecinii de coridor, cu toții elevi de la gimnaziu. Consilierii trecură din odaie în odaie, traseră sertarele, deșertară totul pe jos, întoarseră paturile cu susul în jos, scotociră prin dulapuri și toate ungherele imaginabile. Găsiră tutun de pipă la unul din băieți, un aparat de rulat țigarete la altul și câteva fire de tutun în buzunarul altui băiat. Inculpații fură puși la perete, pe coridor ca să fie înregistrați. În odaia lui Pierre și a lui Erik nu găsiră nimic. Dar le azvârliră toate hainele într-un morman pe podea, peste ele toate cărțile de pe rafturi, iar deasupra le turnară conținutul sertarelor de la masa de scris. Apoi, unul dintre consilieri stoarse tuburile cu pastă de dinți, garnisind ca pe un tort cărțile, hainele și așternuturile.

După aceea, li se ordonă tuturor să intre și să-și facă ordine în camere. Și razia continuă.

— De ce au făcut chestia asta cu pasta de dinți? întrebă Erik nedumerit când intră în cameră să-și pună lucrurile la loc.

— De-ai dracului ce sunt, de-aia. Născocesc diverse mizerii și le aplică în funcție de cât de obraznic consideră ei că e cel care stă în camera respectivă. Așa că, înțelegi tu, pe noi ne mai paște câte o razie din când în când.

Își șterseră cărțile de pastă cât putură de bine, puseră cărțile cum se nimeri pe rafturi, hainele în dulap, apoi se culcară.

Nu trecu mult și iar le deschise cineva ușa cu o smucitură. De data asta, era vorba de inspecția curățeniei și ordinii. După cum era de așteptat, nu primiră notă de trecere, li se ordonă să se ridice din pat și iar se treziră cu mormanul de lucruri aruncate în mijlocul camerei, pe podea. Procedura se repetă apoi încă de câteva ori. Până la urmă, îi lăsară în pace și se duseră mai departe. Se auzeau țipetele elevilor din clădirea următoare.

Vezi și tu cum stau lucrurile, Erik. Consilierii pot să ne facă figura asta cu inspecția în fiecare seară dacă li se năzare. Lor n-are de ce să le fie frică de tine, pentru că tu n-ai ce rău să le faci lor, dacă nu vrei să fii exmatriculat. Nu poți să te aperi decât eventual în careu, dar, cum bine ai priceput, acolo n-or să te mai cheme, că nu sunt ei chiar atât de tâmpiți. Și cum crezi că poți să te aperi împotriva violenței, fără ca la rândul tău să ai acces la violență? De la tine se așteaptă doar să te conformezi regulilor, și regulile sunt făcute de ei. Regulile astea sunt valabile de aici și până la Gnesta, deci legea școlii ține până la Gnesta, și tu n-ai cum s-o schimbi cu amenințările tale bestiale, cu loviturile tale de animal sălbatic. Nu vei putea niciodată să produci mai multă violență decât violența de care sunt capabili laolaltă toți din Consiliu. De ce? Pentru că legea și puterea sunt de partea lor și n-ajută la nimic dacă declari tu că legea e infectă. Noi, din clasele mici, nu putem schimba legea. Apropo! Trebuie să-mi ascund mai bine țigările. Nu prea fumez eu cine știe ce, și dacă fumez e mai curând în semn de protest, pentru că e interzis. Le țin prinse cu scotch sub masa de scris, dar dacă o să avem razii mai des, n-o să dureze mult până o să-mi descopere

pachetul acolo. Ar trebui să încep să fac și eu ca ăia care au primit deja trei-patru avertismente, adică să-mi ascund țigările într-o pungă de plastic în pădure, împreună cu chibriturile și cu Vademecum. Vademecum e, știi tu, apa de gură cu care te clătești după țigară, ca să nu miroși a tutun când vii din pădure. Trebuie neapărat să găsim o altă cale de a opune rezistență, nu violența.

O cale intelectuală, fără maltratare. Te-ai gândit la asta?

Pierre, am impresia că în ochii tăi sunt un sadic. Să știi că nu-i așa. Crezi că-mi face cine știe ce plăcere să-i lovesc pe alții în așa hal încât să rămână cu semne pentru tot restul vieții? Când am intrat în școala asta, mi-am zis c-am terminat cu bătaia, că n-am să mă mai bat niciodată în viața mea. Ei, poate nu niciodată, dar înțelegi tu. Și n-a fost cum mi-am închipuit. Dar ce eram să fac? Era să mă duc acolo, în careu, să mă prefac că pierd, să-i las să mă bată mă, să ies în patru labe din careu și să suport râsetele și disprețul tuturor numai ca peste un timp niște idioți dintr-a treia de liceu să mă poftască iar acolo? Și data următoare ce-aș fi făcut? Nu-ți dai seama că cel puțin am scăpat pentru totdeauna de usturici, de careu și de bătăile celor dintr-a patra de liceu? Spui că rămân consilierii, și poate ai dreptate. Dar să zicem că avem de ales între consilieri, șefii de masă și cei dintr-a patra, pe de o parte, și numai consilieri, pe de altă parte. Eu cred că-i alegem, de comun acord, pe consilieri, nu? Pe urmă, mai e ceva, și pesemne că fie ți-e cam greu să înțelegi, pentru că știi prea puține despre violență. Află că nici pentru membrii din Consiliu nu e chiar foarte ușor, deși au toate drepturile. Ce-au văzut ei azi în careu le-a rămas bine întipărit în minte. E ca atunci când, să zicem, dai cu biciul într-un câine legat. Sigur că poți să dai în el atâta vreme cât e legat; dar ce se întâmplă dacă-și rupe lanțul? Înțelegi ce spun? Violența e înrădăcinată în mintea oamenilor, și nu în pumni, cum crezi tu. Și dacă vrei să știi ce mai cred, ei bine, cred că n-am să mai lovesc pe nimeni atâta vreme cât sunt elev în școala asta. Ce caut să-ți

spun eu fie e că poți folosi violența ca să scapi de violență. Uneori, este chiar singurul mijloc.

Toate astea sună foarte bine, Erik, dar eu tot nu cred sută la sută în ce spui tu. Cauți să te pui în afara sistemului Stjärnsberg, crezi că reușești să desființezi legile, usturicile sau obligația de a-i slugări pe cei dintr-a patra de liceu. Greșești! Asta nu poate duce decât la măsuri drastice din partea consilierilor, ca să le cazi din nou în cursă. Pentru că, ia gândește-te, ce-ar fi ca protestele tale să se răspândească printre elevii de la gimnaziu? Cum ar fi dacă așa, dintr-o dată, tot mai mulți ar refuza usturicile, sau ar refuza să-i slujească pe cei dintr-a patra? Arestul ar fi arhiplin, cei care ar trebui să facă muncă silnică sâmbăta-duminica ar fi extrem de mulți și supraveghetorii ar fi insuficienți, așa că toți consilierii ar trebui să rămână aici la sfârșit de săptămână și să controleze dacă cei pedepsiți își fac treaba ca lumea; și crezi că le-ar conveni? Iar dacă până la urmă lista neagră s-ar umple de numele celor care au primit atât de multe sâmbete-duminici, încât n-ar mai avea ce pedepse să le dea pentru obrăznicie sau insubordonare, păi atunci tot sistemul s-ar năruia. Ca în India, când s-au eliberat. Știi de Gandhi, nu? Și dacă n-ai citit despre Gandhi, îți împrumut eu o carte și ai să înțelegi cam ce vreau să spun. În concluzie, dacă mai mulți deodată protestează, poate merge, dar dacă unul singur face pe Făt-Frumos-cel-Curajos, rezultatul va fi cotonogeală la nesfârșit, și asta nu duce nicăieri, pentru nici una din părți. Ai putea să stai de vorbă cu cei aleși în Sindicat, adică reprezentanții claselor mici. Chiar aleși nu sunt ei, sunt mai degrabă numiți de Consiliu. În orice caz, menirea Sindicatului este să apere interesele celor de la gimnaziu în fața Consiliului. Ideea unui Sindicat s-a născut acum câțiva ani, când unii din clasele mici au început să scrie plângeri anonime și să le pună într-o cutie așezată pe raftul de deasupra cuierului de la sala șase, unde își ține Consiliul ședințele. Asta s-a transformat cu timpul în sistem și, la ora actuală, avem cinci sau șase băieți care transmit Consiliului nemulțumirile noastre în legătură cu decizii

nedrepte și așa mai departe. Dacă am reuși să-i facem pe cei din Sindicat să ia în discuție, de exemplu, problema usturicilor, poate că am reuși să scăpăm de ele. Mă înțelegi, nu? Trebuie folosite alte metode, nu violența, ca să se termine cu toate cruzimile, dar e nevoie de mulți liliputani uniți, pentru că altfel nu merge. United we stand — divided we fall*, cum scrie pe stema Americii.

Pierre, ce spui tu sună adevărat, dar ceva nu e în regulă cu adevărul ăsta; la fel ca atunci când răspunzi în clasă la istorie, să zicem, sau la științe sociale: știi că răspunsul pe care-l dai e răspunsul considerat corect, dar simți că e ceva care nu merge. Într-un fel, seamănă cu ce se întâmplă la fotbal, când antrenorul ne omoară cu teoria, ne învață ce poziție să avem pe teren, cui să-i pasăm mingea, și totul pare bine și frumos, dar se știe că de fapt lucrurile nu se petrec așa; în realitate, despre ce e vorba? Să-ți faci un culoar, să înaintezi, să bagi gol și să ai un dram de noroc la cât mai multe deschideri, cât mai multe șuturi. Eh, cam proastă comparația asta, pentru că tu nu joci fotbal, dar ce spui tu e numai teorie, Pierre. Sună bine și frumos, dar ca să se realizeze ceva, e necesar ca băieții din Sindicat să fie pregătiți să-ți apere cauza, și pentru asta trebuie să nu fie lași, de exemplu. Sau să nu creadă că ar avea mai mult de câștigat dacă nu se implică. Aici cred eu că e buba. Când eram cu banda mea, credeam că suntem toți pentru unul și unul pentru toți, tocmai pentru că eram prieteni. Dar când am fost la ananghie, toți și-au întors spatele, s-au învinuit unii pe alții și nu s-au gândit decât să-și apere propria piele. Lupta cere curaj, Pierre, și curaj înseamnă nu numai să te prezinți în careu, ci să fii cât se poate de sigur că ai dreptate. Ei, începe să fie complicat și nu știu dacă sunt în stare să explic mai clar. În orice caz, cei mai mulți băieți sunt cam lași și nu știu ce să aleagă: să-i cânte în strună celui mai puternic, să se prefacă, numai ca să scape de bătaie, să joace teatru și să pretindă că-ți sunt prieteni?

---

* Uniți, rezistăm — dezbinați, cădem (lb. engl.). (N.t.)

Următoarea zi de școală începu cu două ore de gimnastică. În prima oră, se antrenară la startul pentru curse de sprint și la predarea ștafetei. Antrenamentul decurse metodic și disciplinat. Toți elevii trebuiau să facă același număr de exerciții și Berg nu permitea nici un fel de ironii la adresa lui Pierre și a altora care ieșeau ultimii. Exercițiile se reluau tot timpul. La școala lui Erik din Stockholm era cu totul altfel. Rezultatul fiecărui exercițiu împărțea rapid elevii în „cei mai tari” și „cei mai slabi”. Aici, Erik primi aproape la fel de multe observații de ordin tehnic ca toți ceilalți.

La ora a doua însă, clasa fu anunțată că va ieși să joace fotbal pe terenul cel mare al școlii, nu pe cel rezervat antrenamentelor. Elevii reacționară cu strigăte de fericire, dar și cu stupeoare. Tosse Berg împărți clasa în două echipe (la școala asta echipele nu erau formate de cei doi băieți care erau primii la fotbal) și se plasă el însuși în echipa lui Erik. Terenul era o minune, gazonul era moale și bine tuns, suprafața largă de mișcare se potrivea perfect greutatei și rapidității lui Erik. La un moment dat, Erik observă că profesorul căuta să spargă zidul apărării adverse și să prindă ultima pasă ca să bage el golul. O dată, când Erik ajunsese în extrema dreaptă și tocmai își depășise fundașul, rată complet centrarea spre Berg. În loc să trimită mingea cu boltă, spre Berg, șută puternic, direct, așa că mingea lovi bara porții adverse și intră apoi în poartă. Judecând după reacțiile de uimire, era clar că nu toți pricepuseră că, din întâmplare, o pasă ratată se transformase într-un gol artistic. Fără să clipească, Erik se întoarse repede spre mijlocul terenului. După aceea, lucrurile se petrecură mai normal. Băgă trei-patru goluri, cu șuturi scurte și puternice.

Când se termină meciul și Erik se așează în tribună să-și scoată pantofii, Tosse Berg se apropie de el, vorbi de una și de alta până ce toți ceilalți apucară să plece de acolo, după care aduse vorba de golul acela. I se întâmpla des să bage astfel de goluri?

— Ei, nu, spuse Erik, asta a fost din greșeală. Voiam să centrez cu interiorul piciorului către domnul profesor, pentru că domnul profesor era liber. Numai că am ratat și s-a întâmplat să iasă bine. Dar a fost o greșeală.

— Da, mă întrebam și eu ce-a fost, spuse Berg. Dar știi să bagi goluri, se vede asta.

— Poate că n-am tehnica altora, dar de cele mai multe ori reușesc să străpung apărarea și să mă apropii suficient de mult de poartă ca să nu ratez golul, și după aia nu-mi rămâne decât să trag un șut mortal. N-are a face dacă șutul e centrat, important e să intre mingea în poartă. Tot gol e.

— Echipa școlii are antrenament duminica după-amiază. Să știi că ești bine venit. Unul ca tine, care știe să bage goluri, este exact ce ne trebuie.

— Nu pot. Adică... nu pot duminicile. Cel puțin nu semestrul ăsta, după câte înțeleg eu.

— Muncă forțată și arest?

— Mhm.

— Ce tâmpenie! Vreau să spun că... nu e just când jucători de valoarea ta... nu, de fapt tot sistemul nu e just. Și nu-i nimic de făcut. Dar uite, miercurea seara e antrenament de box. Poți să vii, dacă ai chef.

— Nici vorbă.

— Ei, cum așa? Se vorbește că ai un pumn ca o copită de cal și eram sigur că te-ai ocupat și de...

— O, nu, nici prin cap nu mi-ar trece să intru într-un ring de box. Boxul n-are nimic de-a face cu sportul. Nu, mi-ar fi pur și simplu imposibil.

— Mă miră ce spui, pentru că eu am auzit că...

— Da, înțeleg eu ce-ai auzit, dar ce-ai auzit n-are nici în clin, nici în mână cu sportul. Dacă ai fi fost acolo, ai fi înțeles ce vă spun.

— Sigur... fiecare are părerea lui. Dar spune, tu la ce vrei să te antrenezi de-acum înainte, la atletism, la fotbal sau la înot?

— De fapt, eu la înot sunt cel mai bun, dar acum nu mai sunt la Stockholm și e cu totul altceva dacă n-ai ocazia să te antrenezi la un club de înot. La un club te antrenezi ca să fii cel mai bun și poate până la urmă aș fi ieșit primul pe distanțele scurte dacă m-aș mai fi antrenat acolo câțiva ani. Dar acum, cine știe? O să mă mai și dezvolt câțiva ani de-acum înainte, așa că e greu de spus.

— Mhm. Săptămâna care vine avem campionatul de înot al școlii. Nu vrei să participi și tu la distanțele scurte?

— Știu eu? Nu prea e interesant să câștigi fără adversari ca lumea. Te poți simți și prost, oarecum.

Tosse Berg se așează lângă Erik oftând. Privea soarele printre gene, dând impresia că vrea să cugete câteva clipe înainte să vorbească. Nu mai era nimeni pe teren, doar ei doi.

— Ascultă-mă, Erik... Antrenez atleți și fotbaliști la școala asta de vreo patru-cinci ani și am convingerea, ca și alții ca mine, că fac o treabă bună sau că îmi dau silința să fac o treabă bună. Dar nu poți să nu sperii tot timpul că într-o bună zi va apărea marele talent. Și uite că dintr-o dată apari tu, cu un talent de care nici tu nu cred că ești conștient cât de mare e. Plus latura aceea stranie, explozivă, a temperamentului, care te împinge să câștigi pe ultimii metri. Să știi că trebuie să mai vorbim noi despre asta, dar până una-alta ține minte un lucru: vino la mine dacă se-ntâmplă să ai vreo problemă. Dacă simți nevoia să vorbești cu cineva. Dă-mi să-ți strâng mâna și când suntem doar noi doi spune-mi Tosse, altfel sunt dom' profesor, ca pentru ceilalți. Ne-am înțeles?

Dădură mâna. Doi pescăruși planau deasupra terenului.

— Și încă ceva, Erik. Înscrie-te la campionatul de înot! Și câștigă! Le-ar prinde bine filfizonilor ăloră. Promiți?

— OK, promit. La două bazine, sau poate trei.

— Nu poate, participă tu la trei, ca să câștigi toată seria. Promiți?

— Promit.

Cei pedepsiți la muncă forțată și arest trebuiau să se prezinte sâmbăta dimineața la ora 6.00 la Kaxis, în fața celor doi membri din Consiliu care erau supraveghetorii responsabili. Kaxis era colțul fumătorilor. Acesta avea două nivele. În centru era o platformă înaltă de treizeci de centimetri rezervată elevilor dintr-a patra de liceu și membrilor din Consiliu. Ceilalți cu dreptul de a fuma ocupau nivelul inferior.

Unul dintre supraveghetori avea grijă de elevii de la arest, adică vreo cinci, șase. Erau conduși în pas de marș spre clădirea școlii și încuiați fiecare într-o clasă separată, după ce li se făcea percheziție corporală și li se confisca literatura „neautorizată”, și după ce respectiva sală de clasă era bine „pieptănată” de eventualele mijloace de distracție introduse pe furiș. Prin literatură permisă se înțelegea, în afară de Biblie, manualele școlare sau cărțile care aveau o legătură dovedită cu predarea din clasă. În timpul arestului, somnul era interzis. Din când în când se făceau controale și cel care era găsit dormind căpăta încă un arest pentru sfârșitul săptămânii următoare.

În grupul condamnaților la muncă forțată care așteptau și ei la Kaxis, atmosfera era mieroasă. Trebuia să știi cum să dai din coate ca să primești o treabă mai acceptabilă. Acceptabil însemna să greblezi aleile sau să tai iarba. Nu era obositor și puteai s-o lungești la infinit. Muncă grea însemna, de exemplu, să ai de săpat rigole în jurul terenului pentru antrenamentul de fotbal, să reamenajezi tranșeele din preajma zonei pentru apărarea civică sau să lărgești fosele de marcaj de la poligon — sau alte munci din astea care însemnau trudă, nu glumă, și care pe deasupra se puteau măsura în numărul exact de metri. Se întâmpla să muncești în acord, dar acordul depindea de consilierul supraveghetor, așa că unora li se fixa o normă realizabilă, altora una imposibil de terminat chiar dacă ar fi lucrat și sâmbătă, și duminică. Factorul decisiv era ce figură făceau. Muncile ușoare reveneau lingăilor, celor care se gudureau

pe lângă consilieri și făceau pe măscăricii. Restul, care aveau faima de aroganți, primeau muncile cele mai grele.

Sistemul era evident de la început, de la repartizarea primelor munci. Erik nu-și făcea nici o iluzie și, după cum se și așteptase, mai întâi fură trimiși toți ceilalți, fiecare la munca lui, și abia după aceea viceprefectul se întoarse către el și-i dădu ordin să-l urmeze. Merseră până la terenul nisipos din spatele poligonului.

Consilierul desenă pe pământ un pătrat și-i ordonă să sape o groapă de doi metri pe doi și adâncă tot de doi metri. În cursul după-amiezii avea loc inspecția. Metru și lopeți găsea în magazie. Și să bage de seamă, doi metri exact, nu 1, 85 pe 2, 05. Clar?

Nisipul era destul de poros, dar tot îi trebuiră vreo patru ore și făcu doar câteva pauze foarte scurte. Se gândi tot timpul că ar putea lua munca asta ca pe un fel de antrenament, de *body-building**, dar trebuia să aibă grijă ca din când în când să schimbe lopata dintr-o mână într-alta, ca nu cumva să înțepenească zilele următoare din cauza unei întinderi sau a febrei musculare. Campionatul de înot era miercuri. Se duse să-și aducă un topor cu care să reteze rădăcinile de brad și o pârghie ca să scoată pietroaietele. Unele erau adevărați bolovani, greu de urnit. Trebuia mai întâi să lărgască groapa pe laterală și să creeze un plan înclinat, pentru ca după aceea să poată rostogoli bolovanii cu ajutorul pârghie. Și apoi trebuia să umple din nou locul cu nisip, să-l bătătorească și să aibă grijă ca dimensiunile să corespundă.

La prânz nu i se permise mai întâi să se așeze la masă, pentru că era prea transpirat și prea plin de nisip, dar apucă să se întoarcă înainte de a doua sonerie când se încuiau ușile.

După ce mănăcă își luă cu el cartea despre Gandhi și se duse la groapă să citească, în așteptarea inspecției. Abia

---

* Culturism (lb. engl.). (N.t.)

apucă să citească vreo două pagini când își făcu apariția viceprefectul, însoțit de prefectul Bernhard, de secretarul Consiliului și de încă doi consilieri. Erik se ridică în picioare, își adună uneltele și le sprijini de un copac. Când începu inspecția, Erik încă mai ținea în mână o lopată.

— Da, da, spuse vicele săltându-se afară din groapă, arată cum trebuie. Ai făcut treabă bună, Erik.

Vicele se apropie de Erik și-l bătu pe umăr zâmbind. Dar ceva nu era în regulă cu amabilitatea asta, pentru că ceilalți chicoteau în spatele colegului lor.

— Ei, acum știi ce ai de făcut?

— Nu, bineînțeles că nu știu, răspunse Erik lipsit de orice bănuială.

— Uite, îți spun eu: acum trebuie, *bineînțeles*, să umpli la loc groapa. Să bagi la loc și pietroaiele astea, că nu-i frumos să rămână așa. Inspecție peste două ore!

Erik se văzu, ca într-un film, cum ridică lopata și îi po-goară cu putere muchia pe urechea și ceafa viceprefectului. Auzi același sunet ca atunci când dai cu lopata într-un trunchi de pin cu scoarța groasă. În film, se vedea cum vicele cade pe spate, într-o parte. Ochelarii i se făceau praf și cioburile de sticlă pluteau prin aer. În rana adâncă, larg deschisă, se zărea stratul de grăsime albă de sub piele și craniu, iar sângele țâșnea valuri, valuri. Sângele atinge-a pământul aproape în același timp ca și trupul viceprefec-tului.

Erik își ținea mâinile încleștate pe coada lopeții, cu pri-virea pierdută în zare. În realitate, nu se clintise nicicum, rămăsese pironit locului. Părea pur și simplu înțepenit, în timp ce rânjiții de consilieri așteptau să-l audă spunând ceva. Nu spuse nimic, nu putea să scoată o vorbă. Așa că, până la urmă, plecară.

Erik se așază pe pământ. Își ținea mâinile întinse în față, cu degetele desfăcute, și se vedea limpede un ușor tremur. Fusesse electrocutat? Ar fi fost oare în stare să facă așa ceva? Fusesse chiar atât de aproape de a lua viața cuiva dintr-o idioțenie? Și ce bariere existau acolo, în străfunduri,

care îi pusese răstavilă corpului când creierul apucase să ridice lopata și să lovească din răspuțuri?

După câteva ore, groapa era din nou plină și din nou inspectată. De data asta, Erik știa care e jocul și luă hotărârea să nu spună nici o vorbă și să nu facă nici un gest în legătură cu comanda aproape evidentă pe care urma să-o primească.

— Acum ne trebuie o groapă aici... dar de ce nu în același loc. Trebuie să fie de doi metri pe doi și adâncă de doi metri...

Până să se lase seara, mai săpă și mai umplu o groapă, și încă una după aceea. Nu mai avea putere să meargă la bazin. Făcu un duș și adormi fără să mai vorbească puțin cu Pierre despre Gandhi.

§ 6

Are dreptul să fumeze elevul care a împlinit 17 ani și care a prezentat o adeverință din partea tutorelui legal prin care acesta îl autorizează să fumeze. Adeverința trebuie predată viceprefectului Consiliului spre înregistrare și va fi reînnoită la începutul fiecărui semestru. Un elev fără adeverință valabilă care este prins că fumează va fi pedepsit pentru fumat neautorizat chiar dacă a împlinit vârsta de 17 ani.

§ 7

Fumatul autorizat este permis numai într-un loc rezervat în acest scop, lângă cantina școlii.

Etajul superior este pentru fumătorii din clasa a patra de liceu, precum și pentru membrii Consiliului.

Fumatul în incinta școlii are drept consecință imediată exmatricularea.

Fumătorii autorizați au de asemenea dreptul să fumeze până la 300 de metri distanță de terenul școlii. Fumătorii trebuie să fie prudenți, pentru a nu provoca incendii în natură.

§ 8

Penalizarea pentru fumatul neautorizat se aplică elevului care, ori este prins în flagrant delict de către un consilier, ori se face

vinovat în urma percheziției de posesie de tutun sau instrumente care în mod evident sunt folosite pentru fumat (pipă, hârtie sau aparat pentru făcut țigarete etc.), ori, în mod vădit, a fumat scurt timp înainte de percheziția sau controlul Consiliului.

Fumatul neautorizat se pedepsește după cum urmează. Prima abatere se pedepsește cu o sâmbătă-duminică de muncă forțată. A doua abatere cu o sâmbătă-duminică de muncă forțată și o sâmbătă-duminică de arest. A treia abatere se pedepsește cu patru sâmbete-duminici de arest. A patra abatere se pedepsește cu șapte sâmbete-duminici de arest.

A cincea abatere se raportează directorului. În lipsa circumstanțelor atenuante, directorul hotărăște exmatricularea inculpatului.

§ 9

Consiliul stabilește pedepsele pentru fumatul neautorizat, precum și pentru alte abateri de la disciplina școlară. Consiliul va fi nepărtinitor în ceea ce privește analiza dovezilor și va garanta fiecărui acuzat dreptul de a-și apăra cauza în fața Consiliului.

Directorul poate reexamina, în cazuri excepționale, hotărârea Consiliului. În urma unei asemenea reexaminări, directorul poate confirma, suspenda sau modifica decizia Consiliului fără să se mai consulte cu acesta. Directorul poate de asemenea să remită cazul Consiliului.

§ 10

În virtutea principiilor educației camaraderești, elevii mai tineri au datoria să se comporte respectuos și manierat cu colegii lor mai în vârstă. Un elev mai tânăr trebuie să se conformeze fără discuție exigențelor exprimate de un membru al Consiliului sau de un elev din clasa a patra de liceu.

Consiliul are dreptul ca, după o reexaminare a faptelor, să decidă asupra pedepsei pentru insubordonare.

§ 11

Elevilor școlii le este interzis să întrețină relații de prietenie cu personalul de serviciu. Elevilor le este interzis să staționeze în zona de locuințe a personalului de serviciu. Dacă astfel de vizite au loc noaptea sau după stingere, cazul este raportat directorului pentru penalizare.

Directorul decide dacă este indicată exmatricularea imediată a inculpatului.

§ 12

Membrii Consiliului sunt aleși prin vot universal secret. Cu aceeași ocazie, dar în urma unui vot special, sunt aleși prefectul, viceprefectul și secretarul.

Directorul stabilește care elevi sunt eligibili.

Noi alegeri au loc în fiecare an școlar, în octombrie. Membrii Consiliului pot fi realeși.

— Regulamentul ăsta are o groază de lipsuri, spuse Erik.

Timp de vreo două ore se ocupaseră cu ecuații. Se apropia prima teză a semestrului și situația nu părea chiar disperată pentru Erik. Nu era exclus să fie prima lui teză cu notă de trecere, din ultimul an și jumătate.

După ce terminară cu ecuațiile, se lungiră fiecare pe patul lui să citească paragrafele regulamentului privind activitatea Consiliului.

— Ce contează? La urma urmelor, deciziile le iau mai mult sau mai puțin după bunul lor plac, pentru că zic că se bazează pe „tradiție”.

— Dar uite, să spunem că vine la tine unul din Consiliu, vrea să te percheziționeze și tu refuzi. Înseamnă că ai încălcat paragraful... să vedem... paragraful 10, unde scrie că trebuie să te supui ordinelor. Păi atunci o să fii pedepsit doar pentru insubordonare, nu pentru fumat neautorizat.

— Nu, nu-i așa, pentru că, dacă citești paragraful 8, vezi că scrie „ori, în mod vădit, a fumat scurt timp înainte de percheziție”, așa că, dacă nu te lași percheziționat, înseamnă că în mod vădit ai fumat... și tot le cazî în plasă.

— Mhm. Dar uite aici! Tot în paragraful 10 consilierii sunt puși pe picior de egalitate cu elevii dintr-a patra. Reiese că dacă nu asculți de un consilier e doar ca și cum n-ai asculta de un elev din ultima clasă.

— Nu, nu ține dacă ai sub 17 ani. Dacă n-ai împlinit 17 ani, oricare te poate controla oricând și nu scapi de controale, nu poți să te opui, pentru că dacă te opui de mai multe ori te paște exmatricularea.

— Da, fir'ar să fie, e logic. Și paragraful 13 te nenorocește: „Elevul care lovește un membru al Consiliului sau exercită asupra lui orice altă formă de violență va fi de urgență exmatriculat.” Ce dracu' vor să spună cu „exercită asupra lui orice altă formă de violență”? Să lovești, înțeleg eu, dar ce înseamnă să exerciți orice altă formă de violență? O palmă, un bobârnac, sau ce?

— Ce rost are să-ți bați capul cu chestiile astea? Tot n-ai să pricepi nimic.

— Sigur, ei scriu legile și tot ei hotărăsc cum să fie interpretate. Ia-ți punga de plastic cu chestiile de fumat și hai s-o ascundem și să exersăm fumatul neautorizat!

A doua zi i-au și prins.

Momentul cel mai dificil al fumatului neautorizat era când transportai țigările sau pipa și tutunul la ascunziș. Dacă se nimerea să fii percheziționat tocmai atunci, o încurcai.

Trebuia să fii cu ochii-n patru, ca nu cumva vreunul din consilieri să se furișeze în spatele tău, să te urmărească, să-și facă pe neașteptate apariția și să te prindă cu mâța în sac.

Pe urmă, trebuia să ai grijă să nu miroși când te întorceai din pădure și să nu-ți rămână fire de tutn prin buzunare. În gură te puteai clăti cu Vademecum, dar uneori voiau să-ți miroasă degetele, și atunci tot te penalizau conform paragrafului 8 („ori în mod vădit”). Dar dacă apucați o crenguță, și doar o despicai la mijloc, dar o lăsați să atârne de scoarța copacului, puteai să fixezi țigara în despicătură și s-o fumezi fără să-ți miroasă degetele.

Așa și făcuseră, dar la întoarcere dădură peste doi consilieri care constatând că miroseau a Vademecum, înțeleseseră că „în mod vădit” fumaseră. Că, altfel, de ce să fi

mirosit a Vademecum așa, imediat după cină? Urmău deci să se prezinte la următoarea ședință a Consiliului pentru penalizare.

Încercară diverse metode ca să scape de mirosul de Vademecum și ajunseră la concluzia că, dacă mesteci ace de brad din cele mai fragede, ca să aibă și gust mai bun, îți dispăre mirosul de Vademecum și rămâi cu un miros indefinit, pentru că Vademecum te scapă în prealabil de mirosul de tutun. Numai că-i costase pe fiecare câte un avertisment până să le vină ideea asta, pentru că, bineînțeles, fură scoși vinovați.

Erik era percheziționat de câteva ori pe zi. Și nu atât pentru că se așteptau să-l prindă cu țigări asupra lui, ci mai mult ca să-l oblige să se supună ordinelor. Se gândeau probabil că până la urmă avea să-și piardă răbdarea, opunându-se perchezițiilor. Cel puțin așa credea Pierre. Și dacă se opunea, îl pândea încă un avertisment pentru fumat neautorizat, ceea ce însemna că în mai puțin de jumătate de semestru situația ar fi devenit critică pentru Erik.

Cel mai simplu era, firește, să nu fumeze deloc. Oricum, nu apucau să fumezi mai mult de două țigări pe zi, pentru că era prea complicat să ajungi la ascunzișul din pădure fără să te vadă nimeni. Dar nu discutau prea mult despre asta. Își fumau cele două țigări zilnice mai curând din principiu decât din irezistibilă plăcere. Și, în afară de asta, Erik se antrena serios pentru campionatul de înot, care se apropia vertiginos.

Mai exact, mergea la bazin în fiecare seară, pentru că în fiecare seară simțea nevoia să fie singur câteva ore. În apă nu era violență, nu era nici un consilier, nu risca să fie atras în conflicte. Și nici nu avea cum să facă vreo boacăna față de colegii de clasă sau din celelalte clase mici. Își dădea silința să treacă pe cât posibil neobservat.

Prin asta se înțelegea să nu sufle niciodată vreo vorbă despre faptul că s-ar crede superior celorlalți la sport sau la cafteală, să nu se bată cu pumnul în piept și să spună

că era limpede că va câștiga cutare sau cutare probă a campionatului, cu toate că în fond era atât de limpede, că devenea jenant. Dacă îl întrebau colegii, spunea că nu se știe, că e greu, că o să facă tot ce-i stătea în puteri, ceea ce probabil nu erau decât niște minciuni gogonate.

Însă nu era ușor să simți pulsul clasei. Aici erau alte reguli sociale decât la școala din Stockholm și îți trebuia timp până să prinzi șpilul. Pierre era premiantul clasei, dar după el nu venea nimeni, și pe urmă iar nimeni, și pe urmă eventual Erik. Câțiva erau proști de-a binelea, și dacă ar fi fost la școala lui din Stockholm, multe ar fi avut ei de suportat din partea colegilor de clasă. Aici nu-i deranja câtuși de puțin că aproape niciodată nu știau să răspundă la întrebări. Când îi întreba profesorul ceva și nu știau să răspundă, schițau doar un zâmbet și făceau o glumă despre cu totul altceva, în timp ce profesorul, fără nici un cuvânt de reproș, pasa ușurel întrebarea altuia care știa. Îți lăsa impresia că nu le pasa nici un pic că habar n-aveau să răspundă. Cel puțin cinci sau șase din clasă făceau parte din categoria asta. Pe deasupra, erau și cei mai mari, aproape de vârsta fumatului autorizat; era clar că rămăseseră repetenți de câteva ori în fiecare clasă.

Sebastian Lilliehöök* era unul dinăștia. Uliul se lăuda cu o sumedenie de lucruri greu de priceput, printre care acela că familia lui era înregistrată cu numărul cel mai mic atât în Casa Nobilimii**, cât și în Calendarul Nobilimii. Taică-său nu era prea bogat și nu era nici conte, nici baron, dar după el era mai bine să descinzi dintr-o familie care de la început intrase în Palatul Nobilimii, decât din aristocrația de la sfârșitul secolului al XVII-lea, care nu era altceva

---

* În traducere, numele înseamnă „crin” (*lilja*) și „uliu”, „șoim” (*hök*). Este o familie nobilă suedeză de la începutul secolului al XVII-lea. (N.t.)

** În suedeză, *Riddarhuset* — construcție în stil renașcentist francez după planurile din 1641 și ulterior modificate ale arhitectului Simon de la Vallée; terminată în 1675; sediu al nobilimii ca stare, clasă socială. (N.t.)

decât o haită de pungași îmbogățiți de pe urma războaielor la care participaseră.

Gustaf von Rosenschnaabel era conte și moștenitor de *fidei commissum**. Erik nu auzise niciodată cuvântul ăsta, dar nu-i trebui prea mult timp ca să priceapă că Gurra, cum i se spunea, era proprietarul câtorva palate din Skåne** pe care avea să le preia la moartea tatălui său. Nici unul din palate nu putea fi moștenit de frații și surorile lui, pentru că toate reveneau primului născut, iar primul născut era Gurra. Taică-său avea deja vreo 50 de ani, așa că Gurra urma să fie relativ tânăr la moștenirea palatelor. Trebuia doar să-și ia bacalaureatul și să facă o partidă bună. Asta era tot.

Erich Lewenheusen — Erich se pronunța Erik — era cam din același aluat ca și Gurra. Era baron. Uliul îl tot lua peste picior și susținea că familia Lewenheusen, nefiind înregistrată în Casa Nobilimii, nu putea să se considere nobilă, și cu atât mai puțin să spună că membrii ei sunt baroni. Cum necum, Erich avea să moștenească și palate, și o fabrică de plastic.

Uliul, Gurra și Erich erau mereu împreună, formau un grup aparte. În clasă erau cei mai slabi la aproape toate obiectele. Uliul era acceptabil la fotbal, dar în rest toți trei făceau sporturi din acelea mai neobișnuite — tir, scrimă și călărie. Fiecare avea caii lui în grajdurile unui palat din apropiere. Erich își purta mai tot timpul cizmele de călărie și uneori își lua sub braț și cravașa cu care, la nevoie, își pocnea carâmbul cizmei ca să dea greutate celor spuse într-o conversație — pentru că cei trei nobili nu stăteau de vorbă, ei, chipurile, purtau conversații.

Mai era un grup în clasă ai cărui membri, deși nu erau nobili, erau cel puțin la fel de bogați — sau chiar și mai bogați — decât „nobilii”. Unul avea fabrici pentru construcția de mașini, altul cea mai mare fabrică de textile

---

* (În trecut) Parte de moștenire inalienabilă lăsată de obicei primului născut. (N.t.)

** Regiune din sudul Suediei, unde se află și orașul Malmö. (N.t.)

din țară, un al treilea era băiatul directorului general de la Atlas Copco și al patrulea avea 25% din filiala suedeză a companiei Mercedes Benz.

Se vedea clar că bogații erau mai puțin tâmpiți decât nobilii. Există un fel de rivalitate pașnică între cele două grupuri, în sensul că nobilii îi numeau pe bogați țărani parveniți, iar bogații îi făceau pe nobili degenerați. Poate că și unii, și alții aveau dreptate.

Aceasta era crema clasei. Tații celorlalți erau doctori, arhitecți, magistrați sau diverși oameni de afaceri. În categoria asta, a clasei de jos, relațiile nu urmau un anume tipar, erai liber să te comporți oricum.

Nu erau mulți în clasă, în comparație cu școala din Stockholm, așa că rămânea mai mult timp pentru fiecare elev în parte. Profesorii își petreceau mai tot timpul orelor aplecați asupra „nobilimii”, încercând să le explice, disperați dar resemnați, pentru a nu știu câta oară, că „pi” este egal cu 3,14, că rază e una și circumferință alta, că aerul nu e o substanță simplă, că Zeus sau Jupiter e același lucru, că Istanbul nu poate fi capitala Egiptului, că parlament și guvern sunt două lucruri diferite (sau că nu exista un partid cu numele de Gărzile Roșii și că ele nu dețineau puterea în regatul Suediei) și că, după 1956, nu era corect să spui că evreii sunt niște soldați nepricepuți.

Cu toate că se târăneau în felul ăsta, orele erau plăcute, pentru că nu exista nici urmă de amenințare, nici urmă de violență. Profesorii nu dădeau afară pe nimeni și nimeni nu deranja orele. Faptul că explicațiile se repetau la infinit și pe îndelete îi convenea de fapt și lui Erik, mai ales la obiectele la care, vreme de un an și jumătate, îl avusesese pe Bibanul, pentru că timp de un an și jumătate nu fusese la nici o oră de matematică, de fizică sau de chimie și avea destule de recuperat. Stjärnsberg adăpostea două lumi diferite. Una era cea din clasă, cu profesorii care nu-și pierdeau autocontrolul, explicau tot timpul ce era greu de înțeles, nu luau niciodată în râs ignoranța, nu dădeau

pedepse și nici măcar teme în plus. Era o lume aparte. De îndată ce pășeai în curte, te pomeneai într-o altă lume, o lume unde puterea era preluată de Consiliu.

Era greu să intri în relații cu colegii de clasă. Nobilii formau un grup aparte și îți dădeau foarte bine de înțeles că se cuvenea să păstrezi distanța. Nu se amestecau în mod inutil cu plebea. De regulă, nici cei din clubul bogaților nu se amestecau așa de mult cu alții, dar nici nu se izolau prea categoric. Iar restul elevilor duceau un fel de politică de expectativă, greu de priceput.

Ca și cum erau atât de distinși, încât nu-și permiteau nici cel mai mic conflict. Trecu mult timp până ca Erik să ridice tonul la unul din colegi. Asta se întâmplă când, intrând în vestiar după ora de gimnastică, văzu cum hahahaha de Arne, care înainte fusese și cel mai puternic din toți, îl trăgea pe Pierre de colacul de grăsime din talie, strigându-i că e „coada clasei”. Erik se apropie de Arne, pe la spate, și-i reteză câteva obrăznicii din mers.

— Lasă-l imediat în pace! spuse Erik, fără să exagereze tonul de amenințare.

— Pentru că, altfel, ce? întrebă Arne și se vedea bine că nu-și dă seama la ce se putea aștepta.

Răspunsul nimerit ar fi trebuit să fie:

— Altfel, în cinci secunde, îți mut falca stângă din loc.

Dar Erik se stăpâni și-i spuse că, dacă voia neapărat să tragă de un colac de grăsime, putea să i-l tragă pe-al lui și pe urmă să se potolească. Erik se felicita după incidentul ăsta. Nu luase el hotărârea să nu mai fie violență între el și colegii de clasă?

Era totuși ceva straniu în comportamentul lor. Îi auzea deseori spunând, aproape pe furiș, ferindu-se parcă să nu provoace pe cineva, că nu era permis să fii arogant. Regulile erau menite să fie respectate. Trebuia să înveți să îndeplinești ordine. Altminteri, cum ai fi putut să dai la rândul tău ordine când ajungeai într-a patra de liceu, sau ofițer de rezervă, sau șef de întreprindere?

„Țara cu legi se făurește.” Le plăcea să repete citatul ăsta, unul din extrem de puținele citate pe care le știau și ei.

Era normal că nu voiau să-i vorbească despre ce se petrecuse în careu. Da, într-un fel nici nu era de mirare. De bună seamă că ardeau de curiozitate să afle cum de se putuse ca unul de la gimnaziu să meargă acolo și să iasă, pentru prima oară în istoria școlii, învingător; și totul fusese atât de groaznic, încât, cine știe, li se părea că era la fel de groaznic să înceapă cu întrebările. Dar Erik bănuia că altfel stăteau lucrurile: găseau că era penibil ce făcuse el, că era ca o crimă la adresa tradițiilor, ca o răgâială zgomoasă în timpul mesei. Și dacă așa gândeau, nu era normal, era cel puțin o dovadă de lașitate, sau, în orice caz, ridicol; ca și cum, la fotbal, ai ține mereu cu ăia care sunt în fruntea campionatului, ba cu unii, ba cu alții, în loc să ții mereu numai cu echipa ta, sau să-l încurajezi pe cel care e trântit la pământ într-o luptă corp la corp. Nu, ei nu făceau așa. Ei țineau mereu cu cel care nimerea deasupra într-o luptă, chiar dacă unul de-al lor era dedesubt.

— Asta dovedește cât de mult lasă de dorit simțul lor moral, conchise Pierre cu un ușor aer de superioritate, îndreptându-și ochelarii.

Erik nu prea era sigur că înțelesese ce voia Pierre să zică. Și dacă înțelesese, nu prea era sigur că Pierre avea dreptate. Poate că pur și simplu colegii de clasă, sau cel puțin grupul nobililor, știau că într-o bună zi vor deveni consilieri (majoritatea celor din Consiliu erau nobili), și, dacă erau siguri de lucrul ăsta, însemna numai că le lipsește „simțul moral”?

La teza de matematică luă notă de trecere, dar așa, cam pe muchie de cuțit. Era însă mulțumit, pentru că de mult nu mai trecuse el o probă de matematică; Pierre stătu cu el o jumătate de ceas ca să-i demonstreze rapid, cu creionul cu tuș și scrierea lui frumoasă, că făcuse greșeli din pură neatenție la primele două exerciții și că al treilea ar fi trebuit să-l rezolve perfect, deoarece făcuse cu el

tocmai exerciții de soiul ăla, ca să-i bage în cap un lucru cum nu se poate mai ușor, și anume regula de trei simplă. Dacă s-ar fi concentrat, ar fi putut să ia aproape nota maximă. Numai că, pentru acest prim semestru, Erik nu-și propusese mai mult decât să ia notă de trecere la materiile la care rămăsese corijent și abia în semestrul de primăvară să facă poate un efort în plus și să ia note mai bune.

Acum se apropia campionatul de înot și Erik avea emoții. În fond, el era un înotător adevărat, cu patru ani de antrenament într-un club de competiții, și n-ar fi trebuit să participe la un campionat școlar. Dacă ar afla foștii lui camarazi de club, ar râde de el, iar de la antrenor nu s-ar putea aștepta decât la comentarii pline de ironie, poate chiar și de amărăciune, pentru că renunțase la ambițiile de altădată.

Campionatul ăsta nu era o întrecere cinstită.

În afară de asta, presimțea că o să devină și mai nepopular decât era. În orice altă școală din lumea largă, unde regulile jocului erau normale, ar fi fost o nemaipomenită bucurie ca un elev de la o clasă mică să-i întrecă pe liceeni. Dar aici era aproape de-a-ndoaselea. Era rușinos și se putea ca o astfel de victorie să declanșeze noi discuții.

Pe tăblița neagră de la bazin erau notate recordurile școlii, pe distanțe. La 50 de metri liber avea un avans de peste o secundă, la 100 de metri liber mai bine de șase secunde, iar la 300 de metri ar fi putut să bată recordul cu o diferență de o jumătate de minut dacă ar fi tras tare de tot, cu toate că de obicei nu dădea randament maxim la distanțe de peste 100 de metri. Niciodată nu se pusese problema să devină altceva decât sprinter.

Dar îi promisese lui Tosse Berg să câștige la trei distanțe. Trebuia să se țină de cuvânt, așadar trebuia să câștige trei distanțe — avea să le aleagă pe cele trei la înot liber. Atât și nimic mai mult. Nici un fel de demonstrații caraghioase de bras sau fluture, la care nici nu era bun în comparație cu colegii de la clubul din Stockholm.

În seara dinaintea campionatului, Tosse Berg îl invită pe Erik la masă în locuința lui de la ultimul etaj al Ursei Mari. După cină, merseară în biroul lui Berg unde fură serviți cu cafea de doamna Berg, care apoi se retrase și închise ușile. Berg avea, așadar, un plan. Vorbiră mai întâi așa, în general, despre colecția de premii a profesorului și despre ce planuri de viitor avea Erik în legătură cu înotul. Erik răspunse că, dacă reușea să se mențină cât de cât în formă la Stjärnsberg, poate că s-ar fi reîntoars la clubul lui de înot când avea să intre la liceu la Stockholm. Numai că acum i se părea greu să se antreneze singur. Cât despre atletism, se îndoia că ar fi putut progresa destul de mult ca să ajungă în elită; era destul de bunicel la mai toate probele, dar nu era în top la nici una și poate că nu merita să insiste. Avea un corp prea vânjos și nu se vedea alergând sută de metri în mai puțin de 11 secunde, chiar cu ani și ani de antrenament. Și, în fond, nu avea prea mare importanță. După liceu, important era să se concentreze asupra studiilor și să termine cu joaca.

Berg avea obiecțiile lui. Dacă era deja bun la înot și la alergări, n-ar fi fost poate indicat să se apuce de tir, de scrimă și călărie? Ca să participe la pentatlon. La tir și scrimă se putea antrena la Stjärnsberg, iar la călărie... poate căuta să intre într-un grup al ăloră cu cai, pe la diverse palate din apropiere. Dar nu, nu credea c-ar merge. Acolo e cuiul — și Erik cam ghicea ce urmează —, nesuferiții ăia de snobi se învrăjbiseră împotriva lui Erik. Și ce motiv aveau? Povestea cu Consiliul? Da, și pe urmă chestia cu careul. Aha, deci profesorii erau la curent? Bineînțeles. Regula era, de bună seamă, ca profesorii să pară că nu observă nimic, dar în cancelarie se discutasă foarte mult această întâmplare. Sora medicală venise și ea cu descrierile ei plastice despre cum arătau Lelle și colegul lui dintr-a treia de liceu, secția umanistă, după bătaia din careu. Lelle nu se restabilise, era încă acasă, în convalescență. Dar profesorii aveau versiuni foarte diferite despre cum se petrecuseră exact lucrurile în careu.

Ce dracu', îşi spuse Erik, de asta m-a chemat Berg? Asta vrea? Un referat al meciului din careu? Numai despre asta o să vorbească?

Nu, nu numai despre asta. Când văzu că Erik evita chestiunea careului, Berg trecu repede la ce-l interesa pe el. Voia să-l facă pe Erik să participe la încă o distanţă. Îi ajunsese la urechi că băieţii de la clubul de înot se apucaseră să calculeze punctajul şi găsiseră cum să facă pentru ca unul din ei să-l bată pe Erik la totalul de puncte.

Pentru fiecare probă primeai 30 de puncte dacă ieşeau primul. Locul doi aducea 20 de puncte, locul trei 10 puncte. Berg scoase hârtie şi creion.

Dacă Erik ar participa la cele trei distanţe de înot liber, trei victorii i-ar aduce 90 de puncte. Clubul calculase că Lewenheusen, dintr-a treia de liceu, secţia reală, ar ieşi pe locul doi şi ar avea deci 60 de puncte. Campionatul mai oferea 100 de metri bras, 50 de metri spate şi 50 de metri fluture.

Asta însemna că, după distanţele de înot liber, Lewenheusen ar fi cu 30 de puncte în urma lui Erik. Acuma, dacă Erik mai câştiga la încă o distanţă şi acumula 120 de puncte, devenea imbatabil, deoarece, în cazul în care doi participanţi ajungeau la egalitate de punctaj, câştiga cel cu cele mai multe victorii. Clubul putea să se dea şi peste cap, că tot nu putea să-l scoată primul pe Lewenheusen. Trebuia doar ca Erik să se mai înscrie la o distanţă.

Hai să zicem că Berg avea dreptate. Dar lui i se părea ridicol. Şi la ce serveau toate astea? La înot liber ştia că va scoate un timp atât de bun, că n-o să-i fie ruşine. Dar la 50 de metri fluture, de exemplu, ar câştiga cu un avans de numai 45-50 de secunde, şi i se părea de tot râsul.

Argumentul lui Berg îi sună foarte straniu. Cu vreo 20 de ani în urmă, o rudă de-a lui Lewenheusen înfiinţase cupa de înot a şcolii. Iată de ce băieţii din club ţineau morţiş ca Lewenheusen să câştige şi să-l bată pe unul nou-şi-obraznic. Adică voiau pur şi simplu să trişeze. Nu

era nici democratic și nici în conformitate cu ceea ce se numea atitudine sportivă. *May the best man win**, nu?

— Păi atunci multe lucruri sunt nedemocratice în școala asta. Și atunci ce să ne mai mirăm că și-au pus în cap să câștige unul din Consiliu? Sau că ne pun pe noi, de la clasele mici, să concurăm alături de ăia de la liceu la atletism doar ca să mâncăm bătaie? Așa-i la Stjärnsberg.

— Da, așa-i la Stjärnsberg! spuse Berg înflăcărat, înțeleștându-și pumnii. Exact așa e și nu-i sportiv, deloc nu e. De-aia m-am gândit că am putea să le facem o gaură în gard dacă ai să câștigi. Înțelegi ce spun, nu?

— Înțeleg, dar nu ține. Eu am înotat serios ani de zile, ei nu. Unde-i democrația, dacă un înotător adevărat înoată mai repede ca unii care nu-s înotători?

— Pentru că tu ești mai bun decât ei, Erik, pentru că ai putea să le arăți că nu merge să trișezi în sport, nu merge ca pe cel care câștigă să-l cheme în mod obligatoriu Lewenheusen. Și pe urmă, ia gândește-te ce grozav ar fi pentru cei de la gimnaziu să aibă un campion...

— Crezi că așa judecă ei?

— Normal că așa judecă! În sport e democrație, nu uita asta!

— În ce ordine sunt distanțele?

— Întâi 50 de metri liber, pe urmă 50 de metri spate, pe urmă 50 de metri fluture, 100 de metri liber, 100 de metri bras și la urmă 300 de metri liber, care trece ca distanță lungă.

— Păi atunci trebuie să iau 50 de metri spate. Suta de metri bras e între două distanțe de înot liber și atunci m-aș îneca la mal, în ultima parte a probei de 300 de metri. Iar 50 de metri fluture e prea aproape de 100 de metri liber.

— Crezi c-o să câștigi la 50 de metri spate?

— Dacă mă înscriu, câștig, dar o să-i uimească.

---

* Să câștige cel mai bun (lb. engl.). (N.f.)

— N-are a face. Gândește-te că-i punem la punct pe ăștia care cred că pot trage sforile.

Tosse Berg îi întinse mâna lui Erik, i-o strânse ofițerește, adică așa cum făcea mereu, puternic și bărbătește și privindu-l ținută în ochi. Îl bătu apoi pe spate și-i spuse cât de mulțumit era.

— Curaj, Erik, și arată-le ticăloșilor ăloră că sportul n-are nimic de-a face cu fraudă.

Felul în care decurseră lucrurile dovedi că Tosse Berg avea și nu avea dreptate. Până și discursul de inaugurare a campionatului, ținut de directorul școlii, dădea de înțeles că plutea ceva necurat în aer, atât printre participanți, cât și printre spectatorii de la liceu, care tot sușoteau și arătau cu degetul. Cupa de argint „Lewenheusen” fusese adusă în sala de înot și așezată lângă tribuna directorului, dar urma să fie înmănată câștigătorului abia la sfârșitul semestrului.

Se simțea o oarecare distanță între Erik și restul înotătorilor din echipa școlii. Simțise asta în preziua campionatului, în timpul calificării, când de la prima încercare pentru 50 de metri liber Lewenheusen ieșise pe locul doi, după Erik, cu toate că ar fi putut să iasă și mai prost; mai era cel puțin unul care ar fi putut să-l întrecă. La fel a fost și la 50 de metri spate. Când își terminase cursa, Erik văzuse foarte bine cum doi înotători încetiniseră pe ultimii metri, așteptând ca Lewenheusen să-i depășească.

Se făcea câte o pauză de 20 de minute între probe și, dacă Lewenheusen avea de gând să participe la toate, era imposibil să nu bată la ochi. Lewenheusen câștigă la 50 de metri fluture, dar cu un stil care era un fel de combinație între înec și bras. La 100 de metri liber iar îl lăsară pe Lewenheusen să iasă pe locul doi și după 20 de minute îl lăsară să câștige cursa de 100 de metri bras. Erik nu văzu decât începutul cursei pentru că intră în saună, ca să nu înțepenească până ce-i venea rândul la 300 de metri liber.

Pentru ca Lewenheusen să facă un maximum de puncte trebuia ori ca Erik să fie descalificat la ultima cursă, ori ca Lewenheusen s-o câştige. Oare ce planuri aveau? Să spună că avusese un start greşit? Poate că era bine să pornească în mod demonstrativ ceva mai târziu. Să spună că virajul a fost neregulamentar? Imposibil! Cum ar arăta punctajul dacă Wrede, care se odihnise tot timpul după prima cursă, ar câştiga la 300 de metri şi Erik ar sosi al doilea, iar Lewenheusen al treilea? Cu o zi în urmă, Wrede ieşise al doilea, dar nu putea nimeni să creadă că ar fi fost în stare să recupereze cele 20 de secunde cu care era Erik în avans. Dar şi aşa, tot nu i-ar fi ajuns punctele lui Lewenheusen. Sau poate că deja renunţaseră, pentru că nu voiau să se vadă prea clar că trişează?

Startul merse bine, nu trebuiseră să-l repete. Dar Wrede îşi dădu drumul cu o viteză cu totul şi cu totul remarcabilă. Mai întâi, Erik încercă să ţină pasul cu el, dar se răzgândi destul de repede şi hotărî să încetinească şi să-şi execute cursa în felul lui. După 150 de metri, Wrede era terminat şi începu să rămână în urmă. Oare asta urmăriseră? Să-l atragă într-o cursă nebunească prima sută de metri, ca să-l distrugă? Pesemne că da.

Când Erik ieşi din apă, şase concurenţi dădeau impresia că se scaldau în bazin, aşteptând ca Lewenheusen să iasă pe locul doi. Aşadar, trişaseră până la sfârşit, fără nici un rezultat. Ce porci!

— Atenţie! strigă Berg în microfon. Câştigătorul campionatului şi noul deţinător a trei recorduri şcolare este Erik, de la gimnaziu.

Se lăasă o tăcere aproape totală. De la tribuna claselor mici se auzeau câteva aplauze anemice.

— Vă invit să-l aplaudaţi pe câştigător! continuă să strige Berg.

Aceeaşi tăcere.

Berg se postă pe marginea bazinului şi, demonstrativ, aplaudă de unul singur timp de cinci secunde. În tăcerea

generală, cinci secunde păreau o eternitate. În fine, i se alătură și directorul, dând tonul.

Erik tocmai ieșea pe ușă când începu să aplaude și tribuna liceenilor. Se învinuia că se pretase acestei farse. Îi era rușine și pentru el, și pentru Berg, și pentru tot campionatul. *May the best man win?* Aiurea! Aici, la Stjärnsberg, erau alte legi, alte reguli.

Consiliul se întruni în sala șase imediat după cină.

Lewenheusen arăta frânt de oboseală. Erik îi zâmbi larg, dar Lewenheusen îi ocoli privirea, arătându-se preocupat de caietul lui de însemnări.

Președintele Consiliului, Bernhard von Schrantz, luă cuvântul.

— Va să zică așa, Erik, iar avem de-a face cu tine. Cred că știi de ce te-am chemat acum, nu?

— Pentru insubordonare repetată, dar de asta mă doare-n cot, și un al doilea avertisment penru fumat neautorizat, în privința căruia am de gând să mă apăr.

— Controlează-ți limbajul când te afli în fața Consiliului! E ultima oară că-ți atrag atenția asupra acestui lucru pe ziua de azi.

— Hai, mai las-o baltă cu caraghioslăcurile astea! Treci la acuzații!

— Înainte de toate, trebuie să notăm că primești două sâmbete-duminici de arest pentru comportament necuvincios în prezența Consiliului. Îl rog pe secretar să aibă amabilitatea să noteze.

Secretarul notă cu grijă totul. Membrii Consiliului stăteau tăcuți. Frezele le erau pieptănate lins, cu apă, și pe fețe purtau masca stăpânirii de sine tipică membrilor de tribunal, dar cu o urmă de ostilitate. Erik avea sentimentul că se afla în avantaj. Ei trebuiau să facă teatru, să joace piesa ședinței de tribunal, ceea ce îi obliga la un anume ritual pe care nu-l puteau abandona.

— Așa, după ce am stabilit această primă chestiune, trecem mai departe la problema insubordonării. Îl rog pe viceprefect să aibă amabilitatea de a prezenta situația.

Viceprefectul constată „pentru început” că aveau de a face cu un caz „extrem de grav”, deoarece era vorba de refuzul inculpatului de a executa ordinele elevilor dintr-a patra de liceu, refuz care, ținând seama doar de infracțiunile raportate Consiliului, se repetase în 12 ocazii. Consiliul se considera „îndreptățit să presupună” că numărul real al delictelor îl depășea cu mult pe cel raportat, având în vedere că unii din elevii dintr-a patra socotiseră „inutil” să mai trimită plângeri scrise în legătură cu același vinovat. Acest lucru trebuia să fie „cu precădere” luat în seamă la hotărârea „urmărilor”.

După aceea, dădu rapid citire reclamațiilor scrise sosite la Consiliu. Era acum rândul președintelui.

— Are inculpatul ceva de declarat în favoarea sa?

— Nimic deosebit. După cum am mai spus, nu-mi pasă mie de ordinele celor dintr-a patra și nici de ale voastre, dacă nu sunt într-adevăr obligat, adică, știți voi, ca să nu fiu condamnat pentru fumat neautorizat conform prevederilor din paragraful 8, adică alea cu „în mod vădit”. Și, de fapt, nu e corect să tot luați în seamă „cu precădere” lucruri de care nu m-am făcut vinovat. Așadar, răspund numai de acuzațiile existente și cer Consiliului să accepte acest punct de vedere.

— Dorește Consiliul să delibereze cu ușile închise asupra acestor obiecțiuni din partea inculpatului? Întrebă președintele.

Consiliul optă pentru cinci minute de deliberare. Îl cheamă apoi înăuntru și-i comunică că obiecțiile sale fuseseră acceptate de Consiliu ca fiind perfect corecte. Nu putea fi pedepsit decât pentru acuzații existente. Nu se putea ține cont de altceva.

— Dar asta nu înseamnă, spuse președintele în continuare, că lucrurile sunt mai puțin grave. Avem deci 12 cazuri de luat în seamă. Ai auzit prezentarea făcută de procuror în legătură cu aceste 12 cazuri. Vrei să le luăm pe rând sau răspunzi la toate deodată?

— Nu văd de ce nu am lua rahatul tot deodată.

Președintele se prefăcu a nu auzi cuvântul nepotrivit folosit de Erik.

— Foarte bine. Să vedem ce ai de spus cu privire la cele 12 cazuri de insubordonare.

— Acuzațiile sunt corecte, dar am spus deja că n-am de gând să execut nici un fel de ordin venit din partea vreunui elev dintr-a patra, ceea ce, în principiu, înseamnă că fiecare din rapoartele înaintate Consiliului este corect. Eu nici măcar nu știu cum îi cheamă pe cei care m-au reclamat, dar recunosc situațiile descrise. Așa că, OK, mă declar vinovat. Să trecem la pedeapsă!

— Este Consiliul pregătit să treacă la verdict? Întrebă președintele.

Membrii Consiliului dădură afirmativ din cap.

Erik își repeta paragraful în minte: „...un elev mai tânăr trebuie să se conformeze fără discuție exigențelor exprimate de un membru al Consiliului sau de un elev din clasa a patra de liceu...”

Până aici, se puteau aduce obiecții textului. „Exigențe” ar fi trebuit să se refere la comportamentul respectuos menționat în alineatul precedent al paragrafului și nicidecum la executarea unor servicii. Pe de altă parte, în același alineat citeai „în virtutea principiilor educației camaradești”, ceea ce se putea interpreta oricum. Și, pe deasupra, alineatul următor nu lăsa loc nici unui dubiu:

„Consiliul are dreptul ca, după o reexaminare a faptelor, să decidă asupra pedepsei pentru insubordonare.”

Cu alte cuvinte, dacă nu făceai ce spuneau ei, te pedepseau pur și simplu cum li se năzărea. Arestul era preferabil muncii silnice, mai ales din cauză că pedepsele lui acopereau acum mult și din perioada de iarnă a semestrului viitor. Era mai bine pentru învățat, așa că n-avea rost să se certe pe tema asta. Se înrădăcinase părerea că arestul ar fi o pedeapsă mai grea decât munca silnică; era probabil un fel greșit de a gândi lucrurile, și anume că „munca

„Inică” presupunea tot soiul de corvezi și că puteai, dacă te ploconeai nițel, să ți se dea ceva mai ușor de făcut. Pentru că nimeni n-ar rezista să sape o groapă săptămână de săptămână, și s-ar ajunge la situații descrise în paragraful 13:

„Elevul care lovește un membru al Consiliului sau exercită asupra lui orice altă formă de violență va fi de urgență exmatriculat.”

Prin urmare, arestul era pedeapsa ideală; poate că era bine să se arate nemulțumit, tocmai ca și în viitor să-i dea tot arest. Dar nu, de fapt nu risca nimic.

— Ai înțeles verdictul? întrebă președintele.

— Sigur că da.

— Ai vreo obiecție?

— Nu.

— Perfect. Atunci putem să trecem la punctul următor. Îl rog pe procuror să prezinte chestiunea fumatului neautorizat.

Procurorul, adică viceprefectul, își răsfoi în mod deliberat hârtiile, ca să dea mai multă greutate rolului său judiciar, și până la urmă „găsi” însemnările referitoare la Erik, Pierre și mirosul de Vademecum. Erik și Pierre fuseseră, așadar, prinși venind din pădure și mirosind a Vademecum, cu toate că nu trecuseră nici 20 de minute de la cină. Circumstanțele conduceau la concluzia că cei doi se dedaseră fumatului neautorizat, după care inhalaseră sau își clătiseră gura cu Vademecum, în scopul de a îndepărta urmele infracțiunii. Erik se mai făcuse vinovat de fumat neautorizat și, prin urmare, trebuia considerat fumător. Pierre Tanguy, colegul lui de clasă, era la prima contravenție și se putea presupune că Erik fusese capul răutăților, făcându-l complice pe Pierre.

Avea Erik ceva de rectificat?

— Da, mai multe puncte. Am fost percheziționați de consilierul care ne-a prins. Se menționează în procesul-verbal acest lucru, precum și care a fost rezultatul percheziției?

Procurorul „căută câteva clipe printre hârtii” și constată că nu era nimic consemnat în legătură cu percheziția.

— Păi sigur, continuă Erik, pentru că, după cum se și înțelege, consilierul cu pricina, Jönsson sau cam așa ceva...

— Jeanson! spuse președintele.

— ...ei, Jönsson sau Jansson, n-are a face, nu a găsit absolut nimic asupra noastră, nici măcar un fir de tutun. Nici miros de tutun, nici aparat de făcut țigări, nimic, nimic. Singurul argument pe care vă bazați este că miroseam a Vademecum.

— Hai, hai, treci la subiect, îl întrerupse președintele. Îți asumi vina?

— Să mi-o asum? Încercați să vorbiți mai normal! Toată parodia ăsta judecătorească e un caraghioslâc, pentru că, dacă ați fi un tribunal în ordine, ar trebui să existe și un avocat al apărării? Unde e?

— Așadar, recunoști vina ce ți se atribuie?

— Nu, nu recunosc. Suntem nevinovați. Nu puteți să considerați drept dovadă convingătoare faptul că cineva miroase a Vademecum!

— Poți să juri că n-ai fumat? Întrebă procurorul.

— Ce întrebare! Jurământul ca mijloc de a scăpa de pedeapsă a fost desființat încă din Evul Mediu. E treaba voastră să dovediți că am fumat și singurul lucru pe care-l citați este că miroseam a Vademecum. E pur și simplu ridicol. Puteți să vă pieptănați voi cât dracu' vreți de lins și să vă închipuiți cât vreți că sunteți avocați, că tot circ e. Hai, dovediți că am fumat! Puneți dovezile pe masă!

— Ce vorbești, domnule! Nu crezi că știm noi de ce miros fumătorii neautorizați a Vademecum? zise președintele. Nu-ți închipui că avem și noi o oarecare experiență în domeniul ăsta? Și cum explici tu că miroseați a Vademecum?

— Una din explicații ar fi că mirosul de Vademecum face imposibilă concluzia că cineva a fumat.

— Va să zică, recunoști?

— Nicidecum. Pentru că, dacă știm că o adunătură de nebuni cu cerc auriu în jurul emblemei școlii au ca distracție preferată să ne penalizeze pe noi, de la gimnaziu, și să ne tracaseze de îndată ce punem piciorul în curtea școlii... atunci cel mai bine e să miroși tot timpul a Vademecum. De ce? Pentru că atunci nu poate nici un consilier fără scaun la cap sau intoxicat de prea multă nicotină să te acuze că miroși a tutun. Și pe urmă, mai sunt și unii care după masă se spală pe dinți.

Secretarul încercă să rezume însemnările din așa-zisul proces-verbal.

— Ceea ce vrei tu să afirmi, conchise secretarul, este că ai folosit Vademecum atât spălându-te pe dinți după masă, cât și ca măsură de precauție în eventualitatea unei percheziții. Așa este?

— Exact. Și în cazul ăsta nu cred că sunteți chiar atât de limitați încât să considerați că asta e același lucru cu „în mod vădit” din paragraful 8. În afară de asta, țin să vă amintesc că, atunci când m-ați pedepsit prima oară pentru fumat neautorizat, eram nou în școală și m-ați găsit cu un pachet de țigări în buzunar.

— Chestiunea aceea este irelevantă în cazul de față. Pe aceea am rezolvat-o atunci, spuse președintele.

— Pentru mine personal nu este deloc irelevant, fiindcă mă consider nevinovat. Nu e bine să fumezi nici pentru condiția fizică, lucru pe care l-ați putut foarte bine constata când ați văzut cum se lupta Lewenheusen ca un înecat la campionatul de înot, nu?

Lewenheusen dădu să riposteze, dar președintele îl descurajă printr-un gest.

— Consiliul va proceda la deliberări. Așteaptă afară pe coridor!

Deliberările se terminară în două minute. Erik fu chemat înăuntru și președintele îi adresă la început câteva fraze de avertisment.

— Consiliul a luat o hotărâre care îți va fi comunicată imediat. Dar, înainte de toate, vrem să te sfătuim cu cea

mai mare seriozitate să-ți bagi mințile-n cap. Sancțiunile de până acum se întind mult și în semestrul de primăvară, cu toate că ești la școala asta de numai șase săptămâni. Ai o proastă influență asupra elevilor de la gimnaziu, ceea ce trebuie cu orice preț împiedicat. Așadar, atât pentru tine personal, cât și pentru atmosfera generală din școală, ți se cere să-ți schimbi comportamentul. În caz contrar, nu vedem cum vei putea rămâne timp prea îndelungat aici, la Stjärnsberg. Am hotărât ca azi, când te pedepsim pentru a doua oară pentru fumat neautorizat, să schimbăm în mod excepțional pedeapsa și să-ți dăm numai arest în loc de arest combinat cu muncă silnică. Asta înseamnă încă două sâmbete-duminici de arest. Și gândește-te bine, dacă te mai prindem de trei ori, ai zburat din școală.

— Înțeleg că o să mă pedepsiți încă de trei ori indiferent dacă miros sau nu a Vademecum. E o amenințare? În loc să stați acolo și să vă jucați de-a tribunalul, gândiți-vă și la ce zice paragraful 9: „Consiliul va fi nepărtinitor în ceea ce privește analiza dovezilor și va garanta fiecăruia acuzat dreptul de a-și apăra cauza în fața Consiliului” și așa mai departe. Ce-ar fi să vă faceți rost și de niște peruci albe ca să fie și mai comică parodia?

— Dacă nu fumezi pe ascuns, n-o să ți se întâmple nimic, poți să fii convins de asta. Dar dacă fumezi, vei fi prins și a cincea oară. De asta poți să fii de asemenea convins.

— Perfect. O să fie o plăcere pentru ăla care mă prinde a cincea oară, pentru că atunci ce importanță mai are ce-am să fac cu voi! O să vedem noi atunci câtă valoare are dreptatea voastră! Vreau să spun, socotită în dinți spărți și altele de genul ăsta.

Bernhard, președintele, bătu cu ambii pumni în masă și rămase câteva clipe cu privirea înfipă în catedră, ca să se calmeze înainte de a da replica.

— Dacă ameninți Consiliul în plină ședință de lucru, pesemne că nu ești în toate mințile și...

— Și atunci nu mă puteți penaliza. Cineva care nu e în deplinătatea facultăților sale mintale nu poate fi condamnat. Seria voastră de penalizări nu include casa de nebuni. De fapt, voi sunteți cei care mă amenințați pe mine că mă veți acuza de infracțiuni pe care nu le-am comis, până când o să fiu exmatriculat.

— Deloc. Nu te-a amenințat nimeni, dar tu...

— Atunci nici eu nu v-am amenințat. Suntem chit.

— Consiliul ia o pauză pentru deliberări!

Erik ieși pe coridor și repetă, ca să audă și ceilalți acuzați de la gimnaziu partea din urmă a dialogului. Izbucniră râsete și strigăte de bucurie care cu siguranță că se auzeau și înăuntru, unde delibera tribunalul. Asta era grozav, pentru că meritau să fie luați în râs. În timp ce acuzații de pe coridor făceau tot felul de pronosticuri fanteziste despre ce pedeapsă va alege Consiliul de data asta, Erik își dădu cuvântul că, indiferent de pedeapsă, îi va convoca pe prefect și pe vice în careu. Acolo o să-i facă și mai tare de râs. Era singurul mod în care te puteai apăra.

Erik fu chemat înăuntru la o nouă ședință și primi încă cinci sâmbete-duminici de arest.

— În cazul ăsta, am doar două întrebări, zise Erik.

— Acuzatul dorește să pună întrebări. A pune întrebări intră în drepturile tale, dar ai grijă și nu mai spune vreo impertinență.

— Prima întrebare este următoarea: mai are vreun sens să continuăm tot cercul? Intenția mea este să rămân aici numai doi ani; deci aș putea să fiu scutit de spectacolul ăsta, de îndată ce cota mea de penalizări îmi umple toate sâmbetele și duminicile din acești doi ani. Dacă mă apuc să spun pulă și pizdă de câteva ori, ați putea să mă condamnați pe loc pentru doi ani, nu?

— OK, și a doua întrebare?

— Aș dori să-i convoc pe președinte și pe procuror în careu mâine seară la 8, după cină.

Membrii Consiliului clocoteau din cauza efortului de a se juca de-a tribunalul. Președintele făcu un gest obosit înainte de a lua cuvântul.

— Răspunsul la cele două întrebări este precum urmează. Consiliul nu penalizează decât infracțiuni reale și fiecare infracțiune comisă, în parte. Nu putem aplica penalizări generale pentru că ar fi împotriva legii. Cât despre a doua chestiune, cred că glumești...

— Nu, nu glumesc deloc, sunt foarte serios.

— ...și chiar dacă nu e glumă, ci numai încă o dovadă a lipsei tale obișnuite de discernământ, te informez că este interzis unui elev de la gimnaziu să convoace membri ai Consiliului.

— Da, doar la vorbe vă pricepeți...

— Ei, și cu asta încheiem discuția. Am pierdut deja prea mult timp cu tine. Poți să pleci și spune-i lui Tanguy că e rândul lui.

Erik plecă și le confirmă vesel celor de pe coridor că îi convocase pe prefect și pe vice, dar că refuzaseră. Nu era greu de ghicit cu ce viteză urma să se răspândească povestea asta prin școală.

Pierre intră la judecată și, cu toate că-și negă vinovăția, fu condamnat pentru o primă abatere de la interdicția fumatului neautorizat. Cazul lui Pierre fu rezolvat în trei minute.

O dată deprins cu rutina arestului, timpul petrecut acolo i se părea agreabil. Cărțile autorizate erau manualele școlare, Biblia și alte materiale de referință necesare studiului. Numai atât și era de-ajuns. Dar, cu puțină imaginație și ajutor din partea vreunuia din profesori, puteai lărgi apreciazabil câmpul cărților care aveau legătură cu ce se făcea la ore. Istoria celui de-al doilea război mondial scrisă de Churchill în 12 volume putea fi considerată drept operă de referință dacă făceai rost de o adevărată de la

profesorul de istorie. Erau autorizate cărțile de literatură suedeză cu copertă tare. Autorii străini nu intrau în categoria „literatură necesară studiului”, cu excepția norvegienilor, ca Ibsen și Hamsun, sau a finlandezilor — dar cu rezerve în privința lui Väinö Linna, pentru că nu elucidaseră chestiunea dacă Linna era comunist, caz în care nu era indicat. Și textele pornografice erau interzise.

În categoria „religie creștină” intrau toate cărțile de religie și de istorie a religiilor. Totul, inclusiv buddhismul zen.

Pentru studiul limbii engleze erau autorizate cărți în engleză de autori cunoscuți, dar trebuia să capeți adevărul de la profesorul de engleză. Graham Greene mergea, până și plicticosul și complicatul de Shakespeare (îl cereai mai mult ca să-l enervezi pe consilierul de gardă), precum și alți autori britanici, cu excepția celui care, fiind homosexual, era neindicat.

Pentru biologie aveai voie să citești chiar descrieri de călătorii în America de Sud sau Noua Guinee, cu condiția ca autorii să fie suedezi.

Pe scurt, viața la arest însemna o prelungită plăcere a lecturii.

Erik își organizează timpul. Mai întâi, își permitea și el, ca toți ceilalți, să se scoale mai târziu. Deci de la 6 la 10 dormea. Sigur că din când în când îl trezea consilierul de gardă care îl amenința, din ce în ce mai resemnat, cu o majorare a pedepsei, pentru că de fapt era interzis să dormi în arest.

Orele care-i mai rămăneau până la masa de prânz le consacra matematicii sau altor materii la care avea de recuperat. Restul zilei și-l rezerva exclusiv plăcerii de a citi, iar seara, înainte de culcare, făcea puțin înot.

Atmosfera din jurul lui se schimbase, sau cel puțin așa avea el impresia. Din ziua în care îi convocase pe prefect și pe viceprefect în careu, se mai iviră ocazii să-i ia peste picior în curtea școlii.

— Bună, șefu! Ei, ce zici, dăm o raită până-n careu? striga Erik și râdea tare de tot, arătându-și dantura completă încă.

Cei din preajmă râdeau și ei, deși mai reținut.

Profesorii făceau glume despre cât era de silitor și despre cât de folositor este arestul. N-ar fi fost rău ca toată clasa să fie ținută la arest sâmbetele și duminicile, poate s-ar fi îmbunătățit rezultatele la învățătură. Ori de câte ori era posibil, profesorii îi luau partea lui Erik în conflictele lui cu Consiliul dacă era vorba de cărțile ce puteau fi considerate manuale sau lucrări de referință pentru materiile predate în școală. Cu timpul, revistele pornografice și cărțile scrise de homosexualul englez rămaseră singurele publicații care nu intrau în categoria cărților de școală, așa că, până la urmă, de câte ori venea la arest nici măcar consilierul de gardă nu se mai obosea să-i scotocească ghiozdanul doidora de cărți.

Asta începea să miroasă a breșă în sistem.

Nici unul din elevii claselor mici nu-și amintea de o perioadă în care numărul demonstrațiilor de violență din careu să fi fost mai scăzut ca acum, ceea ce era cu totul remarcabil. Parcă nu mai era o dovadă la fel de incontestabilă de virilitate să snopești în bătaie un elev de la gimnaziu.

Dar bineînțeles că se mai întâmpla din când în când. Erik refuză să asiste la primele două bătăi care urmau după ce fusese el în careu. Avea senzația că o să-l apuce un fel de scârbă.

O dată, pe la sfârșitul lunii octombrie, se duse totuși și se instalează și el în public, parcă atras de un magnet.

Lewenheusen împreună cu altul din clasa lui urmau să-l cotonogască pe un slăbănog dintr-a opta. Era cam neclar de ce anume se făcuse vinovat delincventul, dar se zvonea că fusese obraznic cu șeful lui de masă, consilierul Lewenheusen, și că-i spusese că, dacă-i plăcea atât de mult să se bată, de ce n-a profitat când băiatul dintr-a șaptea îi convocase în careu pe toți din Consiliu.

Atunci Erik se simți și el oarecum implicat și se duse să privească.

Lewenheusen și amicul lui se postară de-o parte și de cealaltă a vinovatului și începură să-i tragă pe rând palme, în timp ce victima nici măcar nu încerca să se apere.

Face ca lupii, își zicea Erik, încearcă să se apere ca lupii; își întinde beregata ca să-i facă să nu mai dea în el. Numai că în felul ăsta nu obține nimic. Ca să nu rămână cu porecla de „șobolan”, trebuie să iasă din careu în patru labe, și nu poate să iasă în patru labe decât după ce e bătut măr, așa că au să-l nenorocească în bătaie.

Și Lewenheusen, și celălalt loveau de parcă ar fi fost împiedicați sau idioți. Când trecură la loviturile cu pumnii, una din două nimerea fie în gol, fie pieziș, cu toate că cel care trebuia să-i încaseze abia dacă se apăra. În cele din urmă, delincventul, ajuns la disperare, își luă vânt, lansă un swing nemaipomenit în direcția lui Lewenheusen și-l nimeri peste gură, deși lovitura fusese anunțată cu mult, mult înainte. Atunci lui Lewenheusen îi sări muștarul și, ieșit din minți, se repezi la cel care trebuia snopit și începu să-i care pumni cu nemiluita, ba din dreapta, ba din stânga. Cel care trebuia snopit se prăbuși instinctiv sub lovituri, drept care pumnii îi nimeriră mai mult umerii sau părțile laterale ale corpului, fără să-i provoace de fapt nici o rană. După ce Lewenheusen obosi, trecu la acțiune amicul.

Cel care trebuia snopit stătea aplecat înainte și te îngrozeai văzând cât de expus era la lovituri din toate direcțiile. Amicul lui Lewenheusen înaintă și-i trase un genunchi în față celui care trebuia snopit; acesta dădu să se îndrepte din șale și atunci încasă un pumn în burtă. Cel care trebuia snopit se prăbuși în genunchi gemând, dar nu vru să iasă din careu. Văzând asta, Lewenheusen se apropie și începu să-i tragă șuturi. Cel care trebuia snopit căzu aproape lat, dar Lewenheusen nu se opri din șuturi, mitraliindu-l în același timp cu insultele de rigoare — că e laș, că e un șobolan, că trebuie să învețe să-și țină botul și celelalte ocări obișnuite.

Totul arăta ca o coridă deplorabilă, unde taurul e doborât de niște picadori și toreadori ofiliți, burtoși și mahmuri — ceva foarte departe de ceea ce trebuie să fi fost pe vremuri spectacolul de vis care inaugura *feria* la Sevilla.

Până la urmă, cel care trebuia snopit ieși în patru labe din careu. După câte putea Erik să vadă de unde se afla, băiatul nu sângera prea tare și probabil că nici nu avea nevoie să fie cusut. Plângea, cu siguranță mai mult de umilința pe care o îndurase decât de durere. Stătea lungit pe ciment plângând cu sughițuri, iar Lewenheusen, cuprins de un fel de frenezie a victoriei, se postă în fața publicului de la gimnaziu.

— Vedeți, așa se întâmplă cu ăia care au gura prea mare. Ei, acum a știți, le strigă Lewenheusen triumfător.

— Mai e vreunul care... spuse Lewenheusen după aceea, dar se vedea pe el că se pripise și că ar fi vrut să-și muște limba.

Era deja prea târziu. Erik nu pierdu nici o secundă.

— Da, eu! Slavă Domnului că te-ai hotărât odată, Lewenheusen! strigă Erik din ultimul rând al elevilor de la gimnaziu care, după câteva momente de tăcere, începură să râdă pe înfundate.

Lewenheusen înmărmurise.

— Ei, ce zici? strigă Erik.

Unii începuseră să râdă nestingherit, dar încetul cu încetul râsetele izolate se înmulțiră, dând naștere unui tumult general, și, până la urmă, hohotele de râs răsunară în tot sectorul claselor mici. Până și cel care tocmai fusese snopit în bătaie se ridicase în picioare și râdea și el printre suspine, alături de ceilalți.

Erik își cântărea posibilitățile de acțiune. Putea să-și croiască drum și să suie în careu. Atunci poate că Lewenheusen s-ar fi simțit obligat să rămână pe loc, ceea ce ar fi făcut ca și colegul lui să rămână pe loc. Dar colegul ar fi putut să-și pună coada pe spinare și s-o întindă de acolo, și atunci totul s-ar fi rezumat la un schimb violent de cuvinte. Rămânea însă riscul ca Erik să fie nevoit să-i burdușască pe amândoi. Perspectiva asta îi trezea o senzație extrem de neplăcută. Îi era imposibil, din mai multe motive, să repete grozăvenia de data trecută. Intuiția îi spunea că ar fi fost o greșeală.

Cealaltă posibilitate, și după Erik cea mai bună, era să-l facă pe Lewenheusen să bată în retragere în ochii tuturor.

— Hei! strigă Erik din nou, am impresia că tocmai a chițăit un șobolan, auzi ce spun, Lewenheusen, un ȘOBOLAN care pofteste să-l snopească pe unu' de la gimnaziu. Uite-mă! Nu-ți rămâne decât să mă convoci, și vin cât ai zice pește. Hai, grăbește-te, șobolan mic ce ești, Lewenheusen, că eu clocotesc de nerăbdare.

Cascade de râs îl inundau pe Lewenheusen. Până și elevii de liceu se dovediră destul de nemiloși, preferând partea comică a situației în loc să le pese de onoarea lui Lewenheusen, așa că se puseră și ei pe râs.

— Ei lasă, de tine o să avem grijă altă dată, bolborosi Lewenheusen fără prea multă convingere în glas.

Lewenheusen dispăru din careu în râsetele de dispreț ale celor prezenți, care-l făceau șobolan. Erik era foarte mulțumit. Era mult mai bine așa decât cu bătaie. Consiliul trebuia tratat cu dispreț, era cea mai bună soluție. Și dacă din ce în ce mai mulți își arătau pe față disprețul, atunci...

Atunci ce? De fapt, ce s-ar realiza?

Erik, părerea mea este să nu-ți mai pese de ei. În fond, pentru ce să-i pese cuiva de niște tâmpiți ca ei, mai ales cuiva în situația ta? E grozav că ai făcut ce-ai făcut cu Lewenheusen. Te-ai pus la adăpost, adică, atâta vreme cât vei rămâne în școala asta, n-or să te mai cheme absolut niciodată în careu. Ai scăpat și de usturici, și de restul de pedepse de la masă, și nici nu te mai pot amenința cu zile de arest. Într-un fel, le-ai rezolvat deja pe toate. Sigur că te-a costat și că acum plătești scump cu arestul, dar poate că și arestul e bun la ceva — ai timp de învățat, pentru că, altfel, ai ideea ta fixă cu sportul, care-ți mănâncă toate după-amiezele. Și pe urmă, arestul te scutește de a merge acasă, și scapi de întâlnirile cu taică-tău.

Dar încearcă să înțelegi că ajunge. Gata, e bine așa cum e acum. Dacă tu te încăpățânezi să-i provoci, trebuie și ei să ia

măsură, și atunci nu știu ce-o să se întâmple. Dar, orice s-ar întâmpla, nu merită. Ești deștept, și după bacalaureat o să se aleagă ceva de tine, ca și de mine. Așa că, în câțiva ani, când o să fim și noi bărbați în toată firea, crezi că o să ne mai gândim vreodată la consilierii ăștia? Poate doar așa, din când în când. Mă gândesc că, pe undeva, e folositor, ai o perspectivă mai clară asupra prostiei omenеști după ce ai avut de-a face atât de îndeaproape cu mitocani din ăștia. Și atunci noi n-o să putem fi niciodată ca ei, cel puțin nu noi doi. Probabil că Uliul și alții ca el așa o să fie și la liceu, și mai departe, ca adulți. Dar nu noi doi. Noi o să fim intelectuali și atunci, când consilierii nu vor mai fi consilieri, vreau să spun, când nu o să le mai fie permis să se bată, n-o să se mai poată ei pune cu noi, fiindcă singura luptă va fi lupta pe note pentru intrarea la facultate, sau, dacă vom da peste ei mai târziu în lupta pentru un post, va conta cine are cele mai multe cunoștințe, cele mai înalte studii, cele mai valoroase merite. E mult mai important să câștigi atunci decât acum. Sper că ești de acord, nu? Când o să fim adulți, vom fi scăpat de mult de afurisita asta de clădire și de careul din spatele cantinei. Și de fapt profesorii sunt de partea noastră, dacă stai să te gândești. Ce fel de elevi îți închipui tu că preferă profesorii? Pe unii ca Uliul sau ceilalți, pe jumătate cretini, sau pe unii ca tine și ca mine? Nu e chiar așa de grav că profesorii nu se amestecă în ce face Consiliul. Ei pun oricum preț pe viața intelectuală, asta contează cel mai mult, și atunci de ce să se amestece în toate brutalitățile lor, că tot nu pot schimba nimic, de vreme ce lucrurile sunt cum sunt aici, la Stjärnsberg. Sigur, nu toți profesorii sunt așa, dar majoritatea sunt oameni ca noi doi, sau cel puțin cum o să fim mai târziu (nu vreau să spun că noi o să ajungem doar niște profesori de liceu, că nu cred). Ceea ce vreau să spun e că, după ei, cunoștințele și activitatea intelectuală înseamnă cel mai mult în viață și de aceea, de exemplu, îți sar în ajutor când iese până și cea mai mică discuție despre ce cărți poți lua în arest. Pariez că în semestrul de primăvară profesorul de biologie o să ne dea voie și mie, și ție, dacă vrem, să ieșim nopțile și să ne plimbăm dincolo de cei

5 kilometri regulamentari. Am putea să urmărim păsările călătoare sau să facem altceva suplimentar ca să ne ridicăm nota la biologie. Doi iepuri dintr-un foc, nu-i așa?

Nu chiar. Ai și nu ai dreptate... dar ce se-aude? Uf, credeam că iar vin cu razia, dar probabil că era doar cineva care s-a dus la closet. De mult n-a mai fost razie. Ei, în multe privințe s-ar părea că ai dreptate. Bineînțeles, și eu cred că „viața intelectuală” este cea mai importantă. Altfel n-aș rămâne aici, dar eu trebuie să fac anii ăștia de gimnaziu aici, pentru că la Stockholm nu pot, după povestea aia, știi tu. Așa că stau aici tocmai pentru că cel mai important e să pot să-mi fac liceul și pe urmă facultatea, sigur că e important. Nici vorbă că noi doi o să reușim mai bine cu studiile decât Uliul și unii din Consiliu. Ei, și pe urmă? Peste zece ani, am terminat și tu, și eu câte o facultate și tipii ăștia nici măcar școala de ofițeri de rezervă. Dar asta o să fie peste zece ani, ce dracu'! Tu vorbești ca și cum o să ne putem răzbuna pe ei atunci, dar noi habar n-avem dacă o să-i mai întâlnim vreodată în meseriile noastre. În orice caz, acum e vorba de ăștia doi ani de aici și n-are rost să tot discutăm cum o să fie în viitor mai știi eu unde. Aici și acum se aplică usturici, aici sunt careul, razia și circul cu tribunalul, și părerea mea e că sistemul ăsta trebuie combătut aici și acum. După mine, e o porcărie că profesorilor nu le pasă de ce se petrece și că se fac tot timpul că nu văd, nu aud, că nu știu nimic, dar tot vorbesc despre chestiile astea când sunt între ei. Ca la cantină, doar știi, când unul din profesorii de la masa directorului e de serviciu și trebuie să supravegheze elevii și nici nu ridică privirea când băieților de la masa de-alături li se fac răni în cap care trebuie prinse în copci. După mine, nu e acceptabil să spui că te preocupă doar munca intelectuală și să te prefaci că pedepsele alea umilitoare nu există. În fond, asta se numește lașitate. Le e frică să nu-și periclitizeze cumva situația dacă ar critica sfântul spirit al școlii, dar, în loc să spună că le e frică, ne țin nouă mici discursuri despre celelalte lucruri care sunt mai importante în viață. N-am fost noi tot timpul de acord că

trebuie să luptăm împotriva a tot ce este diabolic? Dar cum? Asta-i întrebarea. Dacă am continua, vreau să zic dacă și alții, nu numai eu, și-ar bate joc de consilieri, dacă din ce în ce mai mulți le-ar râde în nas, ar însemna că am făcut un prim pas. Ia gândește-te, dacă am convinge din ce în ce mai mulți elevi să refuze usturicile, de exemplu, n-ar dura mult și ar fi obligați să le desființeze, pentru că nici nu poți să umpli arestul cu „obraznici“, că s-ar prăbuși atunci tot sistemul. La început ar fi de-ajuns ca șapte-opt elevi să refuze, te-ai gândit la asta? Sigur că violența poate fi combătută prin rezistența pasivă — ideea ta preferată, nu? Ca Mahatma Gandhi. Să știi că acum am terminat cartea.

Da, numai că tu nu prea ești un Mahatma Gandhi. El a luptat pentru o cauză bună, a vrut ca țara lui să fie independentă și de aceea l-au sprijinit toți oamenii din India. Tu spui că și lupta contra sistemului de aici, din școală, e o cauză bună, și într-un fel ai dreptate, adică nu, ai perfectă dreptate. Dar chiar dacă n-ai mai bătut pe nimeni din ziua când l-ai făcut knock-out pe Lelle în careu, adevărul e că tocmai victoria aia îți dă fie avânt și îți permite să-i iei peste picior pe consilieri și să-i faci uneori de râsul celorlalți. Totul se bazează pe propria ta violență; ai grijă că poate să iasă rău de tot dacă întinzi prea mult coarda. Hai să comparăm cu Algeria, că tot am discutat o groază despre asta când ai fost la noi acasă. Sigur că sunt și eu de părere că Algeria trebuie să fie independentă. Este țara lor, asta nu se poate ignora, și n-are a face dacă sunt comuniști sau mai știi eu ce. Nu se știe, poate sunt comuniști tocmai din cauză că Franța nu pleacă de-acolo. Numai că, în lupta lor pentru independență, folosesc violența și teroarea și omoară o mulțime de oameni nevinovați, femei și copii. Și care e atunci rezultatul? Rezultatul e că Franța răspunde cu și mai multă violență și lucrurile nu se pot sfârși decât într-un singur fel. N-o să se elibereze niciodată dacă încearcă să-i învingă pe francezi prin violență. Ar fi fost bine să învețe asta de la Gandhi. Pe urmă, mai e ceva, și anume că aici n-o să izbutești nicicând

să faci pe vreunul să se alize cu tine, sau cel puțin eu unul așa cred. Gândește-te și tu, suntem înconjurați doar de cretini care nu vor decât să ajungă și ei consilieri. Las-o baltă, Erik, nu te mai pune cu ei și nu încerca să schimbi lucrurile! Pentru tine, ce-a fost mai greu a trecut, nu?

Nu mai vreau să aud de cretini în sus și cretini în jos, pentru că nu-i așa. Doar unii sunt așa, ca Uliul și amicii lui debili care fac pe aristocrații în mica noastră Casă a Lorzilor din fundul clasei. Restul sunt ca noi toți, nici mai proști, nici mai deștepți. Nu asta e buba. Buba e că sunt de atâta timp în școala asta încât au ajuns să creadă cu adevărat că aici, la Stjärnsberg, devii un individ mai rezistent, care se descurcă mai ușor în viață, pentru că înveți să încasezi lovituri și să dai lovituri, să execuți ordine și să dai ordine și așa mai departe. Cei mai mulți cred în poveștile astea, sau vor să creadă doar ca să nu arate că sunt lași. Dacă ar reuși cineva să-i convingă că lașitatea poate fi învinsă și că e de-ajuns o mână de oameni ca să fie desființate pedepsele, să vezi tu că am reuși să punem lucrurile la punct. Și pe urmă, poți să spui ce vrei despre Gandhi și viitorul nostru „intelectual”. Ce dracu’, iar vin cu razia? Așa, domnule Gandhi, o să trebuiască să facem puțină rezistență pasivă și pe urmă să ștergem pasta de dinți de pe cearșafuri și cărți...

Două motive erau considerate valabile pentru neprezentarea la arest sau la corvezi. În primul rând, toți aveau dreptul, duminica dimineată, la plimbarea de trei kilometri până la biserică, pentru a asista la liturghia mare, ceea ce nu reducea însă pedeapsa. Doar primăvara, când vremea era deosebit de îmbietoare, se mai întâmpla ca evlavia să pătrundă un număr mai mare de elevi, în afara celor doi-trei pioși obișnuiți.

Celălalt motiv era să participi la exercițiile de apărare civilă. În cadrul apărării civile din regiunea Södermanland,

Stjärnsberg era o filială aparte, care din când în când era inspectată de un colonel.

Apărarea civilă își avea depozitul în două barăci din apropierea câmpului de tragere. Era acolo o colecție de căști de oțel din anii '30, cu stema țării — cele trei coroane — gravată în frunte, o colecție de uniforme cenușii de campanie, model 1940, puști Mauser, baionete, grenade, explozive, detonatoare, cizme de câmp, puști automate, mitraliere — cam uzate și ruginite —, precum și patru puști automate Thomson și o mare cantitate de muniții. Se putea spune că, pentru vremurile acelea, depozitul era neobișnuit de bine înzestrat, și asta se datora probabil multiplelor contacte pe care școala le avea cu forțele armate.

Elevii din clasele mici nu aveau o atitudine egală față de apărarea civilă. Poate că te simțeai într-adevăr mai bărbat dacă mânuiai o mitralieră cu gloanțe adevărate. Dar erai caraghios în uniforma aceea mult prea mare și, în afară de asta, exercițiile aveau loc în timpul liber. Pentru că participau prea puțini elevi de la gimnaziu, li se ofereau diverse privilegii care să-i atragă.

Un privilegiu era că li se permitea să fumeze chiar și celor fără adeverință de la tutore. Mai precis, aveai voie să fumezi atâta timp cât purtai uniforma, și toate instrumentele necesare fumatului erau apoi depuse și păstrate împreună cu echipamentul militar. Fumatul și faptul că erai scutit de arest sau corvezi cât timp participai la exercițiile militare explicau cum se ajunsese la formarea acelui infim contingent de 20 de inși de la gimnaziu.

Elevii de la gimnaziu erau importanți, deoarece trebuia să crească efectivul soldaților de rând. Cei dintr-o patra, liceenii din familiile aristocrate și membrii Consiliului trebuiau să capete, din motive evidente, posturi de comandă; cui ar fi comandat, dacă nu ar fi avut subalterni?

Iată cum de reușise Castorul, în urma unor negocieri cu directorul și Consiliul, să obțină aceste privilegii.

Castorul era profesor de matematică și predă, printre altele, și în clasa lui Erik și a lui Pierre. Porecla se datora

faptului că avea doi incisivi mari și foarte proeminenți. La catedră era timid și cam zăpăcit, dar, când își puneă pe el uniformă cu gradul de șef al întregului pluton, personalitatea lui suferea o metamorfoză care te ducea cu gândul la Dr. Jekyll și Mr. Hyde.

De îndată ce Castorul află că Erik și Pierre aveau amândoi muncă silnică în următoarele sâmbete-duminici, îi rugă să rămână după ora de matematică și-i convinse să participe la exercițiile de apărare civilă cel puțin de probă, atâta timp cât dura munca silnică, mai exact cât dura munca silnică a lui Pierre.

Propunerea nu li se păru prea atrăgătoare, dar le veni greu să spună repede și apăsător, așa că în sâmbăta imediat următoare se înființară la ora 9 dimineața în fața cartierului general, adică în fața celor două barăci vopsite în roșu.

Formațiunile armate se alinieră în front: în spate de tot, elevii de la gimnaziu, împărțiți în cinci trupe mici, cu câte un ofițer în fruntea fiecărei trupe și Castorul în fruntea tuturor. Castorul trecu la „introducerea orientativă” — aceasta era formula folosită în loc să li se spună direct ce aveau de făcut. Castorul era de nerecunoscut. Avea casca pe cap, banduliera la uniformă și, când trebuia să vorbească, țipa, arăta demonstrativ cu mâna, îi numea pe elevi „flăcăi”, înjura și folosea diverse denumiri ale organului genital feminin când voia să sublinieze câte ceva din ce spunea sau explica. Și „ofițerii” din Consiliu și din ultima clasă îl imitau.

— Zi-i lu' pizda aia leneșă să bage viteză și să-și ridice curu' din căruță!

— Ce-i cu mitraliera aia de nu i se ridică?

— Ce dracu' e cu voi de vă mișcați ca niște stoguri ciuntite?

Și așa mai departe.

Mărșăluiau de-a lungul și de-a latul terenului școlii, sub ploaia de comentarii ironice ale elevilor care treceau

pe-acolo și pe care Castorul îi amenința din când în când „că le va nota numele”, dar erau doar vorbe în vânt. Erik și Pierre erau încolonați în ultimul rând și mai primeau și ei câte o observație când nu respectau cadența sau când nu-și puteau stăpâni crizele de râs.

— Fiți dracului serioși, că nu e nimic de râs! urla Castorul, dar numai faptul că „dracu” ieșea din gura Castorului îl făcea pe Pierre să se înece de râs.

Exercițiile de tir erau de preferat din toate punctele de vedere. Nu foloseau țințele cu cercuri ale școlii, ci aveau un set special de ținte de câmp, din carton, reprezentând fie siluete de mărime naturală, fie busturi, fie doar capete. După fiecare exercițiu se comanda pauză de fumat și atunci elevii de la gimnaziu se lungeau pe iarbă și fumau alături de consilieri pentru că acum erau bărbați în uniformă.

De fiecare dată antrenamentul cuprindea o parte teoretică prezentată de Castor, care le vorbea despre cum ar trebui dus războiul în cazul în care ar fi fost atacați de ruși. Rușii care ar veni peste ei prin Norrland și Skåne, adică și din nord, și din sud, le-ar fi bineînțeles superiori numeric. Însă, datorită faptului că din punct de vedere calitativ suedezii... și așa mai departe. Suna ca în timpul rugăciunii de dimineață la școala din Stockholm.

Exista obiceiul ca la sfârșitul zilei de instrucție să ne jucăm de-a războiul. Ne împărțeam în două tabere: dușmanii, adică rușii, și suedezii. Elevii de la gimnaziu erau mai toți în tabăra dușmanilor, iar liceenii erau suedezii, sub comanda Castorului. Aveam două exerciții standard. Unul era așa: suedezii, retrași într-o fortificație sus, pe un deal, trebuiau să fie asediați de dușmani care, deși mult mai numeroși, erau împușcați înainte de a reuși să-i ia cu asalt pe suedezi.

Celălalt scenariu era următorul: dușmanii, adică elevii de la gimnaziu, erau în bivuac, iar Castorul și oamenii lui, extrem de abili și inventivi, îi luau prin surprindere și îi

atacau, marcând încă o victorie strălucită a suedezilor. Și asta cu atât mai mult cu cât Castorul hotăra când și cine era mort sau luat prizonier. Într-un fel, se jucau de-a albi și indienii, dar trișând.

Ceea ce i-a determinat pe Erik și Pierre să se retragă din forțele armate a fost exercițiul cu baioneta. Toate celelalte activități erau în cel mai rău caz suportabile, ca de exemplu exercițiile de instrucție sau întreținerea armelor, iar unele erau chiar interesante, ca tirul, lansarea grenadelor sau declanșarea explozibililor. Dar cu baionetele se depășea limita.

Era într-o duminică după-amiază și soldații stăteau aliniați pe terenul de fotbal. Trei saci de fân fixați în câte un cadru de lemn reprezentau dușmanii. Soldații erau înarmați cu puști Mauser pe care erau montate baionete și stăteau în trei coloane, fiecare coloană în fața dușmanului său. Din cerul întunecat, de culoarea grafitului, cădea o ploaie mărunță și persistentă.

Fiecare trebuia, când îi venea rândul, să se repeadă asupra dușmanului cu casca pe cap și baioneta înainte, să tragă un urlet, să-i străpungă burta și să-i răsucescă bine de tot baioneta în rană. Urletul era foarte important. Cine nu urla cu toată forța trebuia să se așeze din nou la coadă și să repete figura. La fel și cel care nu răsucea ca lumea baioneta după ce-l înjunghiasse pe dușman.

Castorul arăta și mai ieșit din minți ca de obicei, pentru că-și mânjise fața cu negru și își pusese pe cap o căciulă de lână, tot neagră, pe care și-o trăsese pe frunte până la albul ochilor. Credea că semăna cu căciula pe care văzuse că o purta Kirk Douglas în filmul de sâmbătă — sâmbătă seara se dădeau aproape exclusiv filme de război —, în care eroii erau un detașament de diversiune englez care, în ciuda condițiilor extrem de dificile, efectuaseră cele mai incredibile acțiuni în spatele frontului german.

Așadar, Castorul era în post și urla.

— Următorii! Jos baionetele! ATAC!

Erik și Pierre erau ultimii din coloană și se tot foiau, pentru că li se părea totul foarte neplăcut. Lui Pierre îi atârna casca peste ochelarii care, din cauza ploii, i se și aburiseră.

— Să fiu eu al dracului dacă pot să joc teatrul ăsta. E de-o tâmpenie nemaipomenită, zise Pierre.

— Nici eu, spuse Erik. Crezi că trebuie să urlăm în halul ăsta? Că doar nu cu urlete o să-i nimicim pe ruși, nu?

— Păi sigur că nu, dar i se pare Castorului că e mai interesant așa. Poate că doar *de răs* ar muri rușii. Oricum, dacă ne-ar vedea ei acum...

Dar exercițiul fu executat cu cea mai mare seriozitate. Nimeni nu schiță nici măcar un zâmbet. Când le venea rândul, copiii alergau cu arma în mână, trăgeau un urlet și străpungeau sacii de fân cu baionetele pe care apoi le răsuceau cu furie și la dreapta, și la stânga. După aceea, Castorul îl răsplătea pe fiecare cu laude, dar destul de moderate.

— Bine. Dar puțin mai... cu mai mult spirit de luptă!

Coadă se micșora în mod implacabil și ploaia se întetă. Lui Erik îi veni rândul exact înaintea lui Pierre.

Băiatul dinaintea lui Erik se repezi cu capul plecat și cu baioneta înainte, scoțând un strigăt prelung.

— UUUUUAAAAA! urlă bietul de el, dar baioneta nu-i nimeri în sacul cu fân, ci în cadrul de lemn, așa că toată instalația fu dată peste cap.

— UUUUUAAAAA! mai urlă el o dată, ridicându-și arma ca pe o bară de fier, străpunse cu baioneta sacul cu fân care acum zăcea pe jos și o răsuci de câteva ori în nisip.

— Ei hai, că-i bine. Cel puțin ca exemplu a ceea ce-am putea numi spirit de luptă, comentă Castorul, deși nu foarte convins, în timp ce elevul cu pricina se așeză ultimul la coadă bombănind, dar destul de mulțumit.

Erik apucă strâns patul puștii și fixă sacul cu fân care atârna la o depărtare de cinci metri, sus, deasupra terenului de pietriș. Ce idioțenie! Pierre avea perfectă dreptate.

Dac-ai avea în față un rus în carne și oase, dacă toată chestia ar fi de-adevăratelea, dacă ar fi un război pe viață și pe moarte, atunci ai striga, ca să-ți depășești propria frică, de aceea ai striga, nu ca să-i „băgi în sperieți pe dușmani”, cum își închipuia Castorul. Și la urma urmelor, cine nu l-ar băga în sperieți pe Castor? Întrebarea era dacă nici unul din băieții de la coadă nu avusese măcar un moment de șovăială înainte să pornească la fugă prostește și să străpungă cu oțelul sacul de fân, urlând ca nebunul. Oare făceau cu toții ce li se spunea pentru că știau că unui ofițer trebuie să i te supui indiferent de ordinul pe care ți-l dă, sau pentru că aveau o imaginație atât de înfierbântată încât, într-adevăr, vedeau altceva în fața ochilor decât niște saci uzi learcă din pricina ploii, ajunși într-o stare lamentabilă?

— Hai, aici n-aveți voie să stați pe gânduri ca niște pizde bătrâne! urlă Castorul. Următorul, ÎNAINTE MARȘ!

Și pe deasupra să te faci și pizdă bătrână.

Pe Erik îl pufni dintr-o dată râsul. Toți cei din spate rămaseră nedumeriți.

— Hai, pornește! îi strigă iar Castorul, dar cu oarecare nesiguranță în glas.

— Da, da, imediat, spuse Erik și făcu vreo două salturi spre sacul cu fân.

Când ajunse la un metru de el, se opri să-l privească.

— UURAAA! strigă Erik, împlântându-și baioneta în partea de jos a sacului, despicându-l de jos în sus și răspândindu-i tot conținutul prin aer.

— Și acum, răsuțește-o! îi ordonă Castorul.

— Da' de ce, dom' profesor? Uitați, trebuie să recunoașteți că e cel mai mort sac de până acum.

— Treci la coadă! îi porunci Castorul, și Erik se conformă.

Era acum rândul lui Pierre, care aștepta acolo în față, șovăitor.

— La atac! răcni Castorul.

— Execută ordinul! strigă din spate unul dintre consilieri, care făcea pe ofițerul.

Dar Pierre nu schița nici o mișcare. Stătea acolo și nu-și ridica arma ca să pornească la atac. Erik îl vedea doar din spate, dar înțelegea după poziția corpului că Pierre își pusese în cap să nu se supună.

— Hai, dă-i bătaie, ca să terminăm odată, că ne-apucă noaptea, insistă ceva mai blând Castorul, înțelegând că trebuie să-și schimbe puțin tactica.

— Nu, spuse Pierre clar și răspicat. Este sub demnitatea mea. E o prostie prea mare și de aceea refuz.

Se vedea cum albul ochilor creștea pe fața mânjită cu negru a Castorului, iar dinții îi străluceau galbeni în gura larg deschisă de uimire. Își veni repede în fire și declară că în armată trebuie să execuți ordinele, așa că, să-i dea drumul, un atac cât de mic, și să nu mai răsucescă baioneta dacă i se părea prea realist.

— Nu, am spus deja ce aveam de spus, replică Pierre. Nu fac absolut nimic și acum plec de-aici.

Pierre își aruncă pușca pe umăr și plecă din rând cât se poate de calm. Nimeni nu spunea nici păs. Cu ochii fixați pe spinarea lui Pierre, îl priveau cum se îndepărta de terenul de instrucție.

— Îți ordon să vii imediat înapoi! izbucni Castorul.

Pierre nici măcar nu întoarse capul. Își continuă liniștit drumul spre depozitul de arme.

În seara aceea stătura mult de vorbă, după stingere, încercând să înțeleagă prin ce trecuseră. După cele petrecute, Pierre fu exclus de la apărarea civilă și se înțelegea că Erik nu avea nici un chef să meargă acolo fără Pierre, pentru că în arest își petrecea în orice caz mai plăcut timpul decât jucându-se de-a războiul cu Castorul. Și totuși rămânea întrebarea: cum de tocmai exercițiul ăla fusese ultima picătură? Nu pentru că ar fi fost chiar atât de groaznic. Sigur că, într-un fel, e groaznic să-ți imaginezi că străpungi cu baioneta burta unui om viu și că mai și urli ca

ieșit din minți. Dar ar fi altceva dacă ar fi adevărat. Nu încape îndoială că în caz de război fiecare ar pune umărul să-și apere țara. Dar ce făceau ei era altceva. În primul rând, era ireal cu țicnitul de Castor postat în centrul micului teren de fotbal și cu căciula lui caraghioasă, fața mânjită cu negru și ochii care i se roteau ca unui negru din filmele mute de altădată. Dar partea gravă era totuși coada, șirul ăsta de elevi din fața ta și faptul că nici unul nu-și dădea seama cât de comic, cât de straniu sau cât de penibil era ceea ce li se ordona să facă; scotea fiecare urlatul obligatoriu, pornea la atac și își înfigea baioneta în „inamic”. Exact asta era partea dezgustătoare, faptul că Stjärnsberg voia să se evidențieze prin ceva special. La o școală obișnuită, nimeni n-ar fi reușit să-i încoloneze pe elevii de la gimnaziu și să-i facă să urle în felul ăsta. Membrii Consiliului urlaseră, bineînțeles, cel mai tare. Sau poate doar își imaginau ei asta? Nu, și Erik, și Pierre erau cât se poate de siguri că tocmai consilierii urlaseră mai abilitir decât toți ceilalți, și lucrul ăsta fusese hotărâtor pentru amândoi.

— Când stăteam acolo și nu știam încă ce să fac, povestea Pierre, mă uitam la Castor și la nenorocitul ăla de sac — nu vedeam eu prea bine cu ochelarii prin ploaie, dar mă rog —, și mi-a trecut prin cap ideea că toți consilierii își imaginau că sacii care atârnavă acolo eram noi, ăștia de la gimnaziu, băieți ca mine și ca tine, și că de-aia urlau cu atâta înflăcărare.

— Ei hai, că-i prea de tot. Le place pur și simplu violența, se simt bine cu o armă în mână. De fapt, orice-ai zice, arma îți dă o senzație specială. Dar dacă ar avea de sfredelit o ființă omenească, n-ar fi ei la fel de curajoși.

— În orice caz, așa mă gândeam eu în momentul ăla. Și pe urmă, toate vulgaritățile alea...

— Toate ce?

— Ei... când strigă pizdă și așa mai departe.

— Da, te întrebi cum de poate un profesor de matematică să vorbească în felul ăsta.

— Te-ai... Nu, nimic.

— Ba nu, hai spune!

— Ei, mă-ntrebam și eu așa... dacă te-ai culcat cu vreo fată.

Erik reuși să-și stăpânească rapid răspunsul pe care-l dădea de obicei când i se puneau astfel de întrebări. Dar cu Pierre era altceva, era prietenul lui și pe el nu putea să-l mintă.

— Nu, sau oricum niciodată de-adevăratelea. Și tu?

— O dată, când eram foarte îndrăgostit. Dar a trebuit să mă întorc aici și... în orice caz, mi se pare că... cum să spun, doar la ea mă gândeam când Castorul striga vorbele alea... și simțeam ca și cum... nu, nu știu cum să-ți explic.

Pierre rămase tăcut câteva clipe în întuneric și apoi spuse:

— Dar cred că înțelegi cam ce vreau să spun, nu?

— Da, zise Erik, vorbele alea... vulgaritățile, erau și ele greu de suportat. Dar acum am terminat. Ne-au lăsat la vatră!

Erik înota în fiecare seară, dar în ciuda antrenamentului stagna. Era la o vârstă când ar fi fost normal să-și îmbunătățească timpul cu cel puțin o zecime de secundă în fiecare lună, dar de când venise la Stjärnsberg nu progresase deloc. Tehnica nu-i mai era la fel de bună ca înaintea, pentru că nu avea un antrenor care să-l urmărească de pe marginea bazinei și să-i corecteze mișcarea brațelor deasupra capului, poziția capului în apă, unghiul palmelor când băteau apa, tehnica la întoarcere și poziția bustului. Într-o zi, îi telefonă fostului antrenor de la clubul din Stockholm, Puricele, ca să-i ceară ceva sfaturi. Puricele se oferă imediat să-l ajute cu tehnica dacă putea să vină la Stockholm într-un week-end. Olimpiada de la Roma ieșea acum cu totul din discuție, dar dacă se ținea serios

de antrenamentul de bază avea să reușească destul de repede, chiar și după un an și jumătate, să-și corijeze tehnica și să și-o perfecționeze. În două privințe putea face progrese chiar dacă se antrena singur. Puricele tocmai fusese în SUA și învățase unele lucruri noi. Americanii începuseră să mizeze enorm pe *body-building*. Există înainte părerea că *body-building*-ul îl distruge pe înotător pentru că îi crește în mod inutil greutatea, iar mișcările îi devin rigide și nesigure pentru că mușchii nu-i cresc cum trebuie, adică prin mișcări proprii înotului. Or, se dovedise că era greșit. Existau acum programe speciale de *body-building* pentru înotători și Puricele îi promise să-i trimită câteva schițe. O altă metodă, care venea tot din SUA, era de a înota cu un cordon de cauciuc, la intervale. Puneai cap la cap câteva camere de bicicletă până făceai un cordon elastic de vreo patru-cinci metri. După aceea îți fixai una din extremități în jurul gleznelor, cealaltă extremitate de bloc-start, și înotai până când nu mai puteai avansa dând din brațe. Trebuia să rămâi în poziția aceea zece secunde. Exercițiul trebuia repetat de cincisprezece ori la fiecare ședință de antrenament. Și apoi, două-trei ore de *body-building* pe săptămână. Nu trebuia să se descurajeze dacă la început se simțea țeapăn și obosit în bazin după *body-building* și dacă timpul era mai prost ca înainte. Era normal. După două luni avea să constate o ameliorare și atunci urmau să mai vorbească la telefon. Ce părere avea? Americanii erau formidabili și se antrenau ca nebunii cu metodele astea.

Totul se petrecu exact cum prevăzuse Puricele. Primele trei-patru săptămâni se simțise tot mai țeapăn și mai obosit în apă, iar timpul era remarcabil de prost. Pe urmă, încet, dar extrem de sigur, situația se schimbase. Ce curios! Înainte se spunea că înotătorii nu trebuie nici să se atingă de haltere.

Când intra în bazin după *body-building*, apa îi părea catifelată, lipsită de orice rezistență, ca și cum ar fi alunecat

prin ea doar în virtutea inerției — cel puțin primul kilometru. Acel prim kilometru era o plăcere suficient de mare ca să rămână mai departe în apă și să-și hăituiască corpul înainte și înapoi, de-a lungul celor 25 de metri ai bazinului. Pe măsură ce se instala oboseala, își auzea expirația în bășicile de apă; apa îi părea o muzică de pian îndepărtată, probabil de Chopin, care-l acompania când făcea cele trei mișcări de bras cu ochii spre linia de faianță neagră, în timp ce bășicile de aer i se urcau în vârtejuri mici pe față și spre urechi. Urma inspirația și o privire scurtă, rapidă, spre capătul bazinului. Mai zărea poate câte o siluetă trecătoare sau pe cineva care stătea și se uita la el pe furiș (pentru că uneori se uitau la el pe furiș, crezând că nu vedea nimic când înota), pe urmă iar un șuvoi de bășici în ritmul celorlalte trei mișcări de bras, pe urmă inspirația pe partea opusă (și asta era o noutate, să inspire alternativ, când pe dreapta, când pe stânga), apoi iar muzica, o ocheadă la secundarul neobosit al cronometrului ca să vadă dacă pierde viteză, o tumbă iute în apa învolburată la viraj, împingerea, trei mișcări de bras înainte de respirație și tot așa, încă o dată și încă o dată.

Și de fapt, ce rost avea totul? Pentru așa-numita viață adevărată, viața intelectuală, cum îi spunea Pierre, și care-l aștepta cândva în viitor, nu avea nici o importanță că inima îi bătea doar de 38 de ori pe minut în stare de repaus, că viteza de oxigenare îi creștea, că valoarea funcțiilor vitale era de 5,5 sau că antrenamentul nesfârșit cu haltele, sus, jos și iar sus pe ceafă îi dezvoltase omoplații într-o asemenea măsură încât nu-l mai cuprindeau hainele; nu însemna de fapt nimic altceva decât o eliberare, posibilitatea de a se izola, de a nu se gândi la nimic altceva, de a uita, cel puțin pe moment, de a-și descărca furia aceea surdă și crescândă, cuibărită undeva în torace, și care trebuia stăpânită, înfrânată, ca nu cumva să răbufnească și să intre în conflict iremediabil cu paragraful referitor la inviolabilitatea Consiliului. Sau poate că nu era deloc

așa, sau cel puțin nu numai așa. Cu fiecare lungime de bazin, cu fiecare serie de trei mișcări ritmice de bras între inspirații, cu fiecare efort de a ridica halterele alea puturoase de sudoare, cu mânere striate și jengoase, simțea că se pregătea pentru ceva, că era o pregătire asupra căreia trebuia neapărat să insiste în vederea acelui viitor neclar, unde-l aștepta poate nu careul, dar ceva asemănător.

Da, la asta era bun înotul, ca să gândească de fapt cu voce tare, să-și vorbească în vârtejul bășicilor de aer când expira, să-și imagineze cum îl ajungea din urmă pe unul ca Lewenheusen și apoi cum îl zărea că rămâne din ce în ce mai în urmă, să-și închipuie că trecea pe lângă Kaxis, unde hoarda privilegiaților își fuma prețioasele pipe englezești, și că trântea niște comentarii care ori stârneau râsul, ori îi cufunda pe toți în tăcere. Era bun pentru toate aceste gânduri care-i pregăteau defensiva, sau poate ofensiva, în orice caz, îl pregăteau pentru situații inevitabile, situații din ghearele cărora nu era chip să scapi, și de fapt nici nu voia să scape; pentru tot ce se petrecea în mintea lui între inspirații și expirații, înotul era nemaipomenit.

Pierre refuzase pentru prima oară în viața lui o usturică. Știa că-l va costa o sâmbătă-duminică, dar tot refuzase. Cu aceeași surprinzătoare fermitate ca atunci când plecase de la exercițiul cu baioneta și-l lăsase mască pe Castor. Până și Arne, măscăriciul clasei, care de obicei făcea numere de comedie când primea câte un ordin supărător sau câte o usturică, refuzase o dată când lucrurile merse-seră atât de departe, încât ar fi trebuit să i se facă o rană din aceea care trebuia prinsă în copci.

Deci acum erau trei inși care refuzaseră să fie bătuți la cantină. Dacă s-ar mai fi găsit vreo trei-patru, ar fi fost suficient pentru ca sistemul să înceapă să se clatine; și asta cu toate că era cât se poate de legal să refuzi. Era dreptul fiecăruia să refuze usturicile. Bineînțeles, aveai de suportat consecințele, adică munca silnică, dar refuzul în sine nu era considerat o infracțiune prea gravă. Și dacă

reușeau să-i facă pe mai mulți să refuze și să desființeze astfel usturicile, puteau să treacă la următorul atac, și anume să se termine cu corvezile la care îi puneau cei dintr-a patra de liceu, adică să alerge după cumpărături, să le facă patul sau să le lustruiască pantofii. Primul pas era să-și bată joc de ei și să-i imite, pentru că apoi toată lumea ar fi râs de ei din când în când. Al doilea pas era să le îngrădească dreptul de a lovi și să atragă cât mai mulți din elevii de la gimnaziu de partea lor.

Viraj, viraj pe jumătate ratat, trei mișcări de bras, respirație. Începuse ultimul kilometru și, cum se instala oboseala, gândurile îi vuiau în cap.

Dar dacă avea dreptate Pierre, mereu la fel de înțelept, care-ți venea cu argumentele lui greu de priceput despre Gandhi și rezistența intelectuală — ce cuvinte! Dar dacă avea el dreptate că nu merită, că cel mai bine e să te situezi pe o poziție de mijloc, un fel de poziție de echilibru, și să nu mergi mai departe cu rezistența! La ce bun să te pui cu idioțenia asta de sistem pe care oricum îl vei părăsi peste un an și jumătate, după care îți mai rămân încă vreo 60 de ani de viață adevărată fără Stjärnsberg, fără Bătrânul, unde totul se va petrece ca în mediul universitar din comediile englezești care uneori înlocuiau sâmbătă seara filmele de război și unde comici în haine elegante traversau tacticos curtea universității sub bolțile acoperite cu iederă și emiteau comentarii spirituale despre prostia și brutalitatea omenească? Atunci n-ar fi mai bine să dai naibii totul și să-ți transferi energia și să te concentrezi asupra chestiunilor de fizică și geometrie?

Viraj perfect, trei mișcări de bras și respirație. Nu mai era mult.

Dar comicii eleganți cu tocă neagră, dreptunghiulară se plimbau cu pași mari prin curțile universității despărțite prin bolți acoperite cu iederă; ei nu erau la Stjärnsberg, nu trebuiau să pătimească un an și jumătate la închisoarea Stjärnsberg, ci erau liberi, trăiau parcă într-o lume a

lor, o lume a dreptății și umorului, așa că nu te puteai compara cu ei. Cu siguranță că ar fi opus și ei rezistență, pentru simplul motiv că trebuie să opui rezistență.

E cât se poate de simplu: trebuie să te opui.

Lui Pierre îi trebuiau o sumedenie de cuvinte, uneori cuvinte neobișnuite, ca să susțină contrariul. Și chiar dacă nu era ușor să-l combați, tot n-avea el dreptate când îți servea tot felul de argumente cum că Algeria nu s-ar putea elibera pe cale violentă. Dar ce, erau să câștige lupta cu umor și ironii? Pierre, care știa franceza, citise introducerea lui Jean-Paul Sartre la cartea aceea despre torturile la care se pretaseră francezii și alte grozăvii. Jean-Paul Sartre era un intelectual, se pare că era chiar un mare intelectual, dar vedea lucrurile cu totul altfel decât Pierre. Și totuși Pierre îi citise din Sartre ca să dovedească ceva... despre...

Ultimii cinci metri și palma pe faianță.

Rămase câteva clipe cu un braț atârnat pe cordonul de nailon prevăzut cu plute care despărțeau culoarul lui de restul bazinului. Oboseala îl copleșea în valuri și toate sursele de lumină ale sălii păreau încercuite de mici curcubeie. Ochii îi erau probabil mai roșii ca de obicei din cauza clorului și vedea totul ca prin ceață, iar inima îi bătea atât de tare, că-i simțea pulsul până în stinghii.

Unde rămăsese? La un scriitor francez? Nu, la faptul că „trebuie”. Pur și simplu trebuie să te opui în numele dreptății. Și careul ar trebui desființat. Și s-ar putea desființa dacă... dacă...

Acum era prea obosit. Nu mai era în stare să gândească.

Se aruncă pe spate cu capul în apă, ca de obicei, ca să-și dea tot părul înapoi, după care se sprijini cu mâinile de marginea bazinului și se săltă afară. În drum spre saună, își simți picioarele amorțite și greoaie. Era de vină antrenamentul de *body-building*, noua metodă din SUA.

Se așează în saună și își jucă mușchii pulelor dintr-o parte în alta ca să scape de senzația aceea de greutate și

rigiditate. Încetul cu încetul, i se limpezi și mintea, și îi reveniră gândurile, la fel ca bășicile de aer care-și fac loc și urcă la suprafață.

Pierre începuse să se opună. Până și Arne-măscăriciul începuse să se opună. Ar fi trebuit ca următorul băiat căruia i se făcea o rană deschisă să fie luat deoparte și convins să se alăture celorlalți doi. Nu mai rămânea decât să se ivească ocazia și persoana potrivită.

Ocazia se ivi aproape imediat.

Cel mai rău șef de masă era unul Otto Silverhielm, din penultima clasă de la real. Nu era membru în Consiliu. Era el de viță nobilă, dar nu și consilier. Aproape că nu era masă la care să nu dea cuiva o usturică și se vedea cât de colo că-i făcea plăcere. Se agăța de toate fleacurile sub pretextul că fuseseră încălcate bunele maniere și îl chema pe inculpat să-i administreze pedeapsa. Îi plăcea să-și bată joc de victimă, își lua avânt ca pentru o lovitură zdravănă și își înfrâna gestul la numai câțiva centimetri de craniul celui care trebuia ars, în râsetele disprețuitoare ale celorlalți din jurul mesei, care îl vedeau pe vinovat îndoindu-și spinarea, ca și cum deja ar fi primit lovitura dureroasă promisă. Silverhielm era în stare să repete figura asta de două-trei ori înainte să lovească de-adevăratelea. Cel mai îngrozitor era când Silverhielm considera că abaterea era atât de grosolană, încât trebuia folosit dopul de la carafa de oțet. Urmarea era, așadar, rana deschisă.

Erik fusese de nenumărate ori martorul unor astfel de situații, pentru că masa lui era alături de cea unde ședea Silverhielm.

De data asta, vinovatul era un băiat vânjos din ultima clasă de gimnaziu și unul dintre cei mai buni jucători de fotbal de la clasele mici, atât de bun, încât putea oricând să fie numit cel puțin rezervă în echipa școlii. Silverhielm îi aplecă puțin capul și îi căută prin păr punctul unde avea băiatul vârtejul. Era punctul ideal pentru rana deschisă, locul unde sora medicală putea să pună cel mai ușor copca

(probabil că sora își exprimase într-un fel dorința ca loviturile cu rană deschisă să se aplice exact acolo).

Dar Silverhielm nimeri greșit prima oară. Poate din cauză că făcuse prea mult haz și nu fusese atent. Poate din cauză că — și asta era de bună seamă explicația lui Silverhielm — cel care trebuia să încaseze lovitura nu stătuse locului. Gaura nu era suficient de mare, explică Silverhielm spectatorilor. Așa că, jos cu capul și încă o lovitură.

Cel care trebuia bătut mai-mai că era gata să se opună. Cel puțin lui Erik i se păru că interceptase o ușoară mișcare ce putea fi interpretată în felul ăsta. Dar băiatul își aplecă din nou capul și lovitura fu atât de inutil de puternică, încât pedepsitul se prăbuși gemând în genunchi. De plâns nu plânse, dar se vedea furia pe fața lui când își reluă locul la masă și când, pipăindu-și locul răni, își văzu mâna mânjită de sânge. Băiatul acela ar fi putut fi convins.

Îl chema Johan și avea un nume de familie obișnuit, care se termina cu „son”. Taică-său era un fel de om politic care aproape că făcea parte din guvern, motiv pentru care Johan era adesea luat peste picior, deoarece tatăl era bineînțeles socialist, iar el, fiul, nu declarase niciodată public că n-ar fi și el socialist.

Erik îl însoți pe Johan la cabinetul medical și, fără nici un fel de ocolișuri, puse punctul pe i. Erau deja trei care se hotărâseră să facă opoziție. Dacă Johan voia să li se alăture, ar fi patru. Cu timpul, numărul lor ar crește și bătălia împotriva usturicilor ar putea fi câștigată.

Johan S. acceptă fără să șovăie. Se arată chiar entuziasmat și propuse ca ideea să fie propagată deschis la orele de masă. Dar dacă voiau ca acțiunea să dea rezultat, era necesar să fie implicat și Sindicatul. Dacă Sindicatul era de partea lor, meciul era câștigat.

Erik se arată sceptic. Avea impresia că membrii Sindicatului erau de partea Consiliului oricând și în toate. De

altfel, oare nu Consiliul desemna componența Sindicatului? Păi atunci, să fim serioși, de partea cui putea să fie Sindicatul? Erik nu cunoștea personal decât un singur membru al Sindicatului, și anume pe Uliul, cu care era coleg de clasă, și, într-adevăr, pe Uliul nu te prea puteai baza. El și-ar plesni de câteva ori cravașa de carâmbul cizmei și ar spune că graba strică treaba, ori că e nevoie de discernământ și chestii din astea. Poate ar mai zice că legile sunt făcute ca să fie urmate. Probabil că și ceilalți din Sindicat erau exact ca el. Cum să nu fie, când toți erau consilieri în devenire? Și pentru că nu erau decât niște viitori consilieri, Consiliul îi scutea pe toți de usturici și în plus nu le făceau aproape niciodată servicii celor dintr-a patra de liceu. N-ar fi mai bine să-i dea naibii și să încerce să câștige ei singuri cât mai mulți elevi de partea lor? Acum, fiind deja patru care opuneau rezistență, însemna că foarte curând numărul ar putea crește. Dacă fiecare din cei patru ar reuși să mai convingă pe câte unul, ar fi opt și ar fi suficient ca să slăbească balamalele sistemului. Să zicem că cei opt primesc cinci sâmbete-duminici de arest pentru că refuză usturicile. Ar însemna 40 de sâmbete-duminici. Nu i-ar fi ușor Consiliului să se descurce. Dar dacă ar mai avea încă opt? Atunci chestiunea ar fi rezolvată, nu?

Totuși, Johan S. susținea că trebuia luată legătura cu Sindicatul.

— O să vorbim amândoi cu ei, spunea el. Dacă vorbim și tu, și eu, și le explicăm ce-avem de gând să facem, nu se poate să nu fie de acord, că doar asta e treaba lor, să ne apere nouă interesele.

Sindicatul trebuia să se întrunească după două zile. Erik se duse la ședința respectivă împreună cu Johan, care avea un plasture pe rana cusută din vârful capului. Cel mai mult vorbi Johan.

Deci, sistemul usturicilor era nedemocratic. Societatea nu permitea nicăieri unui șef să-și lovească subalternii

în cap. În afara zidurilor liceului Stjärnsberg, un asemenea lucru era considerat ilegal și se puneă întrebarea dacă nu trebuia să fie ilegal și la Stjärnsberg. Că doar nu se putea ca legile liceului să cântărească mai greu în balanță decât legile statului suedez. Erau, nici mai mult nici mai puțin, niște acte de violență.

Dacă Sindicatul ar interveni, s-ar termina imediat cu usturicile. Nu aveau de ce să stea pe gânduri; era doar vorba de o mică modificare — o modificare a regulamentului sau a ceea ce se numea „tradiția” școlii. Și, la drept vorbind, nu puține din „tradițiile” acelea aparțineau unor vremuri întunecate, așa că oricum mai trebuiau aerisite. Dacă Sindicatul își lua în serios rolul de reprezentant al claselor mici, nu-i rămânea decât să ridice problema în fața Consiliului. Putea cel puțin să ridice chestiunea sub formă de propunere, ca să vadă care ar fi reacția Consiliului și cât de departe s-ar putea merge într-o etapă următoare. S-ar putea ca cel puțin să se ajungă la un fel de compromis.

Băieții de la Sindicat erau ca pe ace. Se vedea cât de colo că nu erau dispuși să spună nici că sunt pentru, nici că sunt contra. Arătau toți mai mult sau mai puțin ca Uliul. Trei din ei purtau haina de la uniformă de parcă ar fi fost deja la o ședință a Consiliului, în calitate de consilieri. De altfel, reuniunea se ținea tot în sala șase, dar scaunele nu erau așezate ca la ședințele Consiliului. Membrii Sindicatului se instalau într-un colț din fundul clasei și nu făceau decât să adune puțin băncile ca să arate mai a ședință.

Care va să zică, nu era o treabă chiar atât de ușoară cum ai fi crezut când îl auzai pe câte un socialist vorbind. Pentru că astea erau de fapt idei tipic socialiste, nu?

În orice caz, menirea Sindicatului era să apere interesele celor de la gimnaziu în fața Consiliului. Numai că nu se putea spune că cineva din Consiliu încălcăse legea. Și dacă Johan S. avusese o ținută atât de necuviincioasă

la masă, ce era așa de senzațional că încasase o usturică? Oricare altul ar fi primit o usturică într-o astfel de situație, deci era la fel pentru toată lumea. Era cât se poate de democratic. Și pe urmă, asta era regulamentul, iar Sindicatul n-avea cum să-l schimbe. Era și vorba de tradiții, tradiții vechi și prețioase, pe care nu puteai să le dai la o parte bătând din palme. În plus, toți erau egali și prin faptul că, mai devreme sau mai târziu, aveau să ajungă elevi într-a patra de liceu.

Mai era ceva. Ar fi necolegial ca unii să refuze usturicile. Adică unii să refuze și restul colegilor să le primească? Asta ar dăuna educației camaraderești, ar duce la discriminare, la crearea unei mici elite, ceea ce ar fi nedemocratic.

— O castă scutită de usturici, spuse Uliul, luând și el pentru prima oară cuvântul. Nu faceți decât să încercați să vă eschivați de la educația camaraderească și să creați o castă privilegiată fără usturici. Sunteți un grup foarte mic care vă ocupați cu chestii din astea.

— Lua-v-ar dracu' de reacționari! izbucni Johan S.

— Vedeți, asta e, exact ce-am zis eu, fasoane socialiste. N-o să acceptăm niciodată așa ceva. Puteți să vă ștergeți la fund cu propunerea voastră.

Și cu asta cazul se consideră încheiat.

Johan S. simți chiar a doua zi biciul răzbunării și nu încăpea nici o îndoială că Sindicatul avusese un cuvânt de spus în această privință.

Otto Silverhielm și colegul lui de clasă, Gustaf Dahlén, care avea un tic nervos la ochi, îl convocară pe Johan în careu.

Îl tăbăciră îndelung și îndârjit. Dar când Johan, plin de sânge, era gata să iasă de-a bușilea din careu, îl opriră și-i cerură să promită că în viitor n-avea să mai refuze niciodată vreo usturică. Și în tot acest timp secția elevilor de liceu scandau „porc socialist”, „porc socialist”, „porc socialist”, în loc de „șobolan laș”, ca de obicei.

Erik se afla în ultimul rând al celor de la gimnaziu, cu mâinile împreunate la spate și lacrimi în ochi, când Johan capitulă, trăgându-și sângele pe nas, și promise ca în viitor să nu mai protesteze împotriva usturicilor.

Lua-i-ar dracu' să-i ia!

Înainte de campania electorală circulară niște zvonuri curioase, cum că prefectul și vicele vor fi scoși din funcție și înlocuiți cu Otto Silverhielm și colegul lui, Gustaf Dahlén, dar nimic din vorbele astea nu ajunsese până la clasele mici. Abia când apărură pe afișierul de lângă cantină lista directorului cu numele celor eligibili se dovedi că zvonurile fuseseră întemeiate.

Directorul nominaliza mereu un număr dublu de eligibili față de numărul celor care erau până la urmă aleși. Eligibili se întruneau în aulă în vederea dezbaterilor și purtau dezbateri în contradictoriu timp de o jumătate de zi — asta era campania electorală propriu-zisă —, și seara, înainte de cină, elevii își introduceau votul într-un plic închis și îi dădeau drumul într-o urnă ferecată cu un lacăt. După aceea, urna era transportată în biroul directorului și a doua zi se arăta rezultatul pe afișier.

Silverhielm și Dahlén circulară prin școală făcând propagandă și spunând că, în ultimul timp, Consiliul cam scăpase frâiele din mână, că disciplina în școală trebuia restabilită, că bunele tradiții și educația camaraderească trebuiau apărute.

Tot asta a fost și tema discuțiilor pe care le purtaseră în timpul campaniei din aulă.

Cel care vorbi primul de la tribună fu un elev dintr-a patra de liceu, despre care toată lumea știa că e prieten cu Silverhielm, pentru că erau amândoi la același club de iaht. Prietenul își exprimă nemulțumirea în legătură cu situația disciplinei. Spuse că era în școală de opt ani

și că niciodată nu se pomenise atâta aroganță și atâta dezordine printre cei de la gimnaziu. Trebuia neapărat să se ia niște măsuri. Era absolută nevoie de forțe proaspete în Consiliu, pentru ca acesta să fie la înălțimea sarcinii de a readuce școala pe calea cea bună.

Prefectul Bernhard nu făcuse o muncă proastă și nu i se putea reproșa nimic. Având însă în vedere că la primăvară își lua bacalaureatul și avea, așadar, din ce în ce mai mult de studiat, nu era just să i se ceară ca în același timp să-și sacrifice o parte atât de mare din timp — căci era într-adevăr nevoie de mult timp — pentru restabilirea disciplinei. Și, după cum știa fiecare, Bernhard avea dificultăți la câteva materii la care trebuia să se pună la punct până la primăvară.

În schimb, celălalt candidat la postul de prefect, Otto Silverhielm, avea note bune și foarte bune și era în penultima clasă. Otto putea să-și asume sarcina grea de a pune Consiliul pe picioare în următorul an școlar, fără să-și pericliteze studiile.

Trei vorbitori exprimară, unul după altul, cam aceeași idee. Fiecare avu grijă să-i aducă laude lui Bernhard pentru numeroasele merite în îndelungata și excelenta sa muncă de șef al Consiliului, dar în același timp își exprimau îngrijorarea în legătură cu apropiatul său examen de maturitate. Trecură apoi la calitățile lui Otto Silverhielm. Era nevoie de un tip dur, care să nu se teamă de nimic. Bernhard era poate prea îngăduitor și prea amabil pentru măsurile care se impuneau.

Îi veni apoi bineînțeles rândul lui Otto Silverhielm să vorbească din amvon. Își dresе glasul și foșni o hârtie pe care își notase ce urma să spună.

Începu și el cu laude la adresa meritelor lui Bernhard ca prefect. Datorită activității sale îndelungate în Consiliu, Bernhard avea multă experiență organizatorică și în timpul ședințelor dovedea că este un președinte competent și eficient. Trebuia să le fie clar tuturor că asemenea calități atârnau greu în balanță.

Pe de altă parte, desigur, era nevoie de forțe noi și eforturi susținute. Silverhielm putea să confirme ceea ce subliniasse unul din vorbitorii precedenți, și anume că niciodată, de când era el în școală, nu se pomenise atâta insubordonare printre clasele mici. Nu voia să dea nume în acest sens, dar se constatare că exista un grup mic dar zgomotos de elevi din clasele de la gimnaziu care duceau sistematic o activitate de sabotaj. Grupul respectiv mersese până într-acolo încât se adresase chiar și Sindicatului cu intenția de a-l face să instige tot gimnaziul la un fel de grevă. Unii din grup erau socialiști.

Era cât se poate de clar că această activitate subterană de sabotaj trebuia înăbușită cu foarte multă asprime. Tradițiile școlii trebuiau apărate împotriva tuturor agitatorilor și activiștilor clandestini. Altminteri, dacă lucrurile continuau să evolueze în această direcție, nu peste mult timp toată școala avea să fie doar un haos și întregul sistem al educației camaraderești avea să se afle în pericol. Și în cel mai rău caz, se puteau trezi că profesorii se amestecă, așa cum se întâmpla în alte școli, în treburile elevilor și încep cu avertismente și alte fleacuri de genul ăsta. Așadar, era nevoie urgentă de o mână de fier care să restabilească ordinea o dată pentru totdeauna.

Cât despre propria lui candidatură, considera că era de datoria lui să candideze, de vreme ce i se acordase încrederea de a fi propus. Iar dacă ar fi ales, și-ar pune toată energia în slujba sarcinii de a face ordine în școală și de a reprima mișcarea grevistă. Își dădea cuvântul de onoare. În cazul în care școala l-ar prefera pe Bernhard, ar fi, bineînțeles, o chestiune de conștiință a fiecăruia din participanții la vot. Otto Silverhielm voia să pună totuși o condiție. Ca să-și poată asuma munca atât de anevoioasă de a repune școala pe calea cea dreaptă, avea nevoie de un viceprefect care să-i împărtășească vederile în legătură cu situația critică în care se aflau. Și acela trebuia să fie Gustaf Dahmén. Chiar dacă școala îl va prefera pe Bernhard în

postul de prefect, Consiliul avea oricum nevoie de o forță proaspătă și aceasta nu putea fi alta decât Gustaf Dahlén.

— Începe să sune a declarație de război, îi șopti Pierre lui Erik.

Îi venea acum rândul lui Bernhard să vorbească. Părea stresat.

Bernhard începu prin a mulțumi pentru amabilele aprecieri pe care le auzise. Să fii la conducerea Consiliului era o treabă grea, presupunea mai întâi de toate experiență. Cât despre mersul studiilor, pentru că, în ciuda tuturor cuvintelor de laudă, era limpede că despre studii era vorba, eliberarea din post n-avea să-l influențeze nici în bine, nici în rău. Cu privire la Otto Silverhielm, socotea că Otto era total lipsit de experiență. Era foarte neobișnuit ca cineva să fie ales în postul de prefect fără să fi avut la activ cel puțin un an ca simplu membru, pentru a se familiariza cu felul în care funcționează Consiliul. Această lipsă de experiență era argumentul cel mai serios împotriva lui Otto.

Mai erau însă și alte argumente. Otto exagerase, descriesese situația în culori prea sumbre. Nu exista nici o mișcare grevistă clandestină a claselor mici. A vorbi în astfel de termeni era ridicol. Elevii de la gimnaziu erau în general loiali școlii și respectau directivele date de Consiliu sau de elevii din ultima clasă. Existau poate câteva cazuri de copii care iscau probleme — nu era nevoie să se dea nume, deoarece asta era o chestiune de principiu, nu de persoane —, dar câteva elemente din acestea nu-l îndreptățeau să afirme că tot sistemul educației camaraderesti era amenințat.

Imediat după aceea Bernhard se adresă direct claselor mici.

Otto Silverhielm era, după cum știa toată lumea, elevul dintr-a treia de liceu care avea cea mai mare preferință pentru bătaile din careu. Lucrul acesta luase proporții exagerate. Nu pentru că bătaia nu ar fi uneori indicată; o usturică la momentul potrivit se putea dovedi chiar

destul de utilă. Bernhard nu era însă de acord cu faptul că lui Otto îi făcea în mod evident puțin cam prea multă plăcere. Elevii de la gimnaziu ar trebui să cugete asupra consecințelor pe care le-ar putea avea alegerea unui astfel de băiat în postul de prefect. Pedepsele trebuiau stabilite în mod judicios și la momentul potrivit. Acordarea pedepselor nu trebuia să devină un gen de sport. Prin urmare, elevii de la gimnaziu ar trebui ca, înainte să voteze, să se gândească dacă vor ca situația să fie așa cum a fost în ultimul an școlar sau dacă vor și mai multă bătaie. Pentru că despre asta, nu despre altceva, vorbise tot timpul Otto. N-aveau decât să aleagă.

Vreo șapte-opt băieți din clasa lui Otto și a lui Gustaf Dahlén vorbiră și ei despre faptul că se impunea restabilirea ordinii, că trebuia să se țină seama de studiile lui Bernhard și că Gustaf Dahlén ar fi cu siguranță sprijinul perfect de care Otto ar avea nevoie dacă ar fi ales direct în postul de prefect. Deoarece era cât se poate de limpede că se impuneau niște forțe proaspete pentru a pune din nou școala pe picioare. Bernhard luase prea ușor ideile socialiste care se manifestau din ce în ce mai pregnant în școală. Te puteai întreba dacă nu cumva Bernhard însuși era socialist. (La asta Bernhard răspunse cu indignare, dar otrava fusese scuipată; nu iese fum fără foc.)

Și așa continuă toată campania electorală.

Erik și Pierre nu aveau nici o îndoială despre cum trebuia votat.

Gimnaziul avea mai multe voturi decât liceul și, în consecință, părerea lui Erik era că Otto și Gustaf Dahlén aveau să piardă. Era logic de presupus că elevii de la gimnaziu urmau să voteze ca Erik și Pierre, din pur instinct de conservare.

Pierre era însă pesimist.

Și Pierre avu dreptate. A doua zi, când apărură rezultatele pe afișier, se constată că noua conducere Otto-Gustaf câștigase cu o majoritate zdrobitoare. În plus, apăruseră o dată cu ei cinci noi membri în Consiliu.

— Ei, atunci a început războiul și noaptea asta va fi Noaptea Monastică. Ai grijă că-ți pregătesc ceva de-o să îți minte. Trebuie să dovedească imediat de ce sunt capabili și că nu vorbesc în vânt.

Noaptea Monastică era prima noapte după rezultatul definitiv al alegerilor. Nimeni nu știa de ce se numea Noaptea Monastică, așa i se spusese dintotdeauna. În orice caz, era noaptea în care cei „noi-și-obraznici” aveau să pătimească diverse chinuri, mai mari sau mai mici, în funcție de gradul de obraznicie de care dăduseră dovadă în semestrul de toamnă. Se proceda în diverse feluri, dar începea mereu la fel: membrii Consiliului dădeau buzna în camera celui vizat și îl trăgeau jos din pat. Despre felul în care se putea continua circulau o serie de povești. Odată, un elev deosebit de obraznic fusese legat de picioare și suit pe catargul de steag al școlii, la zece metri deasupra pământului. Atârname acolo plângând și țipând ca un porc înjunghiat timp de aproape o oră, până ce un coleg de cameră sau de clasă îndrăznise să iasă în curte și să-l dea jos. Pe un altul, tot extrem de obraznic, îl târâseră la dușuri și-i răseseră cu forța jumătate din craniu, iar un alt obraznic fusese mânjit cu miniu pe toate părțile păroase ale corpului (trebuise să-și radă părul în acele locuri și-i ieșiseră și un fel de bube pe lângă sulă). Dintre tratamentele mai blânde, cel mai obișnuit era scosul la dușuri, unde victima era obligată să stea în diferite poziții sub un jet de apă rece ca gheața. Existau zeci de metode prin care cei noi-și-aroganți erau chinuiți.

În Noaptea Monastică, profesorii se retrăgeau în locuințele lor, își puneau vată în urechi, un disc cu Wagner la patefon sau găseau altceva de făcut, numai să nu audă și să nu vadă absolut nimic.

Acum, întrebarea era ce năpastă formidabilă i se pregătea lui Erik. La cină circulară fără încetare tot felul de ipoteze, care mai de care mai fanteziste. De data asta trebuia, cum ar veni, să se bată recordul. Dar ce putea fi mai groaznic decât chestia cu catargul sau cea cu miniul?

Careva auzise că îl vor lega gol pușcă de coșul de pe acoperișul clădirii principale a școlii. Altul știa sigur că îi vor trece o sârmă de oțel în jurul dinților din față ca să tragă de ei și să îi scoată. Un altul știa, la fel de sigur, că îi vor prinde un testicul cu spărgătorul de nuci. Imaginația le era nestăvilită acolo, în sala de mese.

Erik fusese mutat de la masa lui obișnuită. Stătea acum în fund, la masa de lângă perete, la doi metri de locul unde ședeau directorul și profesorul de serviciu. La masa unde fusese plasat acum era șef Otto. Otto își pusese haina de uniformă și în jurul emblemei Orion îi sclipea șnurul auriu de prefect.

Otto încercase să-l cheme pentru o usturică imediat după rugăciunea de la începutul cinei („n-ai stat liniștit în timpul rugăciunii”), dar bineînțeles că Erik refuzase.

— Vezi că vine Noaptea Monastică. Hai, vino-ncoace ca un băiat ascultător și apleacă-ți capul, i se adresează Otto pe un ton disprețuitor.

Erik se uită în tavan, ca și cum ar fi auzit un glas venind de acolo.

— Ce curios, zise, mi s-a părut că am auzit un nechezat. Se poate să fi nechezat un cal de argint?*

După aceea își văzu mai departe de mâncare, în timp ce restul elevilor își țineau respirația, încercând să-și înăbușe chicotele.

Erik se gândea ca mai întâi din Cască de Argint să-i spună Cal de Argint, apoi Căluț de Argint și, până la urmă, Kusen, mereu și mereu până avea să prindă porecla.

Cu Gustaf Dahlén era mai ușor. Era numele celui care inventase farul AGA** și, pentru că Gustaf Dahlén de la noi avea un tic nervos și clipea întruna, porecla trebuia

---

* Joc de cuvinte: *Silverhielm* = „cască de argint”; *Silverhästen* = „cal de argint”; *Silverkusen* = „căluțul de argint”; *Kusen* = „căluț”. (N.t.)

** Concern industrial suedez de renume internațional fondat în 1904, numit AGA din 1909. Printre produse: faruri, aparate de sudat. (N.t.)

să fie Clipifarul*. Porecla era excelentă, ar fi prins imediat, și mai era și jignitoare deoarece se referea la un defect.

Erik așa le va spune: Căluțul și Clipifarul.

— Vino imediat aici, strigă Silverhielm.

Erik păru să n-audă și parcă nici nu băga de seamă că toată activitatea de la masă încetase. Mânca mai departe, cu un calm forțat, și după câteva clipe își repetă replica:

— Ce curios, parcă iar am auzit nechezatul ăla.

Atunci Silverhielm sări de pe scaun cu asemenea viteză, încât scaunul se prăbuși în spatele lui și-și croi drum printre mese spre locul unde stătea Erik. Erik se ridică imediat în picioare și se puse pe jumătate în gardă. A fost suficient pentru ca Silverhielm să se oprească și să șovăie.

— Ia te uită, Calul de Argint și-a cam pierdut frânele, spuse Erik cu un zâmbet batjocoritor pe buze. Îl privea drept în ochi pe Silverhielm și se făcea că nu-l vede cum ridicase mâna dreaptă calculând o lovitură.

Un moment de ezitare. Chiar avea Silverhielm de gând să dea lovitura pe care o anunțase atât de vizibil? Poate era mai bine să se aștepte la cu totul altceva. **ȘI ORICE S-AR ÎNTÂMPLA, NU TREBUIE SĂ ÎNTORCI LOVITURA.**

Silverhielm îl lovi așa cum dăduse de înțeles, dar Erik îi pară ușor lovitura cu antebrațul stâng. În același timp, făcu un pas înainte și se afla acum la numai câțiva centimetri de fața uluită a lui Silverhielm, care fusese sigur că lovitura îi va reuși.

— Degeaba, Cal de Argint, că n-o să-ți meargă nicio-dată, îi spuse Erik cu dispreț și făcu din nou pasul înapoi, ca să fie în siguranță în caz că Silverhielm i-ar fi tras un genunchi sub centură sau un croșeu de stânga, dar în același timp își coborî garda, ca să-l ispitească pe Silverhielm să mai încerce o dată. Silverhielm stătu o clipă pe gânduri, prefăcându-se că se pregătește de lovitură, dar se vedea în ochii lui că nu avea de gând să-și urmeze planul, așa

---

* *Blinkfyren* = „farul clipitor”; de aici, Clipifarul. (N.t)

că Erik rămase nemișcat. Trucul era mult prea simplu: să te pregătești de lovitură doar ca să-l prinzi pe adversar într-o poziție greșită.

— Dispari de-aici, șuieră Silverhielm și făcu un gest atât de larg spre ușă, că toată cantina trebuie să-l fi văzut.

Erik se hotărî să riște.

Făcu agale stânga-mprejur, cu un zâmbet batjocoritor pe buze, își trase scaunul, se așeză, își luă furculița și cuțitul și începu să taie tacticos din bucata de friptură (nu trebuia să aibă furculița în gură în cazul în care Silverhielm i-ar fi ars una din spate). În timp ce tăia carnea, spuse ceva băiatului care stătea în fața lui, doar ca să-și ridice ochii din farfurie și să arate cât de imperturbabil este (dacă Silverhielm se pregătea să-l lovească din spate, Erik ar fi înțeles asta imediat după expresia ochilor celui din față).

Dar Silverhielm nu-l lovi — așadar, câștigase pariul! —, dar făcu prostia să strige în spatele lui Erik tot felul de amenințări în legătură cu Noaptea Monastică.

Erik înțelese că pericolul imediat trecuse și că putea să-și pună în gură și să mestece bucăți de carne pe care și-o tăiasă. Silverhielm se întoarse furibund și bombănind la locul lui. Prima bătălie fusese câștigată.

— Ce s-a mai pornit Calul de Argint la trap printre mese, spuse Erik, și se vedea cum elevii de la gimnaziu care sedeau de partea cealaltă a mesei zâmbeau pe sub mustață.

Peste câteva zile, ar fi timpul să treacă de la Calul de Argint la Căluț de Argint și, după ce va ajunge și la Căluț, ar putea pur și simplu să-i zică uneori și Căluț Mucos. Cu procedee de felul ăsta, nu era exclus ca Silverhielm s-o ia mai ușor cu promisiunile pe care le făcuse cu o zi înainte la campania electorală, și anume de a instaura un regim nou în școală. Sigur nu era, dar merita o încercare. Pentru moment, nu asta era problema cea mare. Problema cea mare era Noaptea Monastică.

Silverhielm se simțea cu siguranță obligat să-i coacă o caznă nemaipomenită. Îi era în joc onoarea, făcuse o groază de promisiuni în campania electorală.

Când valul de elevi părăsi cantina, începuse deja să se lase seara. Bătea vântul și ploua torențial. Probabil că urma să fie așa toată noaptea.

Pe scară, în drum spre ieșire, câțiva elevi de liceu îl depășiră înghesuindu-se pe lângă el și vorbind tocmai atunci, ca din întâmplare, despre apropiatele evenimente ale nopții.

— Și elevului ăluia superobraznic dintr-a opta, știți ce-o să-i facă?

— O să facă din el... cal de bătaie. Oricum, ceva extraordinar.

— Exact, am auzit că au strâns balegă într-o găleată și... ei, înțelegeți voi ce au de gând... nu?

Când Erik intră în cameră, Pierre stătea lungit în pat cu *Odiseea* în mână și căuta să pară cufundat în lectură.

Erik controlă mai întâi broasca ușii. Mânerul era oval de ambele părți. Pe partea dinăuntru, mânerul era atât de aproape de stâlpul ușii, încât l-ar fi putut bloca doar înfișând volumul de psalmi între mânerul metalic și stâlp. Dar șuruburile care fixau broasca se aflau pe partea exterioară și ușa nu se putea încuia cu cheia, ceea ce nu era bine deloc.

— Nu merge, spuse Pierre fără să-și ridice ochii din carte. Pot să demontez broasca din exterior, cu o șurubelniță, și atunci psalmii nu ajută la nimic, nici măcar Biblia.

Observația era cât se poate de corectă.

— Crezi că aș putea să bat ușa în cuie? întrebă Erik.

— Nu, pentru că atunci o sparg și te mai și pun să plătești o ușă nouă. Au încercat asta și alții înaintea ta.

Pierre își ascundea fața în spatele cărții și încă se mai prefăcea că citește. Erik se așeză pe patul lui.

— Hai, lasă acum cartea, Pierre, trebuie să vorbim, să vedem ce e de făcut. În primul rând, pe la ce oră începe Noaptea Monastică, când vin și câți sunt?

Pierre puse încet-încet cartea pe cuvertura patului. Ochii îi străluceau într-un mod foarte neobișnuit, parcă ar fi plâns, sau cam așa ceva.

— Începe după stingerea de la nouă și jumătate. Pot să vină la orice oră, între nouă și jumătate și patru dimineața. Vine tot Consiliul în păr, doispe inși, n-ai scăpare.

— Da, nu-i a bună. Tu ce crezi c-or să facă?

— Nici nu vreau să mă gândesc la asta.

— Bine, dar ce crezi?

— Au circulat o sumedenie de povești toată ziua. Ți-e frică?

— Da.

— Dacă până și tu recunoști că ți-e frică... la asta nu mă așteptam.

— Pierre, nu se poate să nu-ți fie frică înainte de-o bătaie. Mai mult sau mai puțin, dar aproape întotdeauna.

— Dar ai trecut vreodată prin așa ceva? Vreau să zic, o bătaie pe care știi că trebuie s-o pierzi?

— Da, cu Bătrânul, știi tu, dar era altceva. Însă ca acum, nu, acum e cu totul altă poveste. Trebuie să găsim o soluție. Avem exact două ore la dispoziție. Alții ce fac?

— Se culcă normal, ca în fiecare seară, și pe urmă, ce vrei să facă? Așteaptă. Unii chiar apucă să adoarmă până vin. Și eu am adormit când eram nou aici.

— Cum adică, și pe tine te-au...?

— Mhm.

— Ție ce ți-au făcut?

— Nu mare lucru. M-au scos doar la dușuri; nu li s-a părut că fusesem chiar așa de obraznic.

— Dar dacă deja te-au înhățat o dată și nu mai ești nici nou, pe tine n-or să te atingă acum, nu?

— Știi eu? Mai e și vorba de țicneala aia cu mișcarea noastră de răzvrătire, sau, cum spunea Silverhielm, „activitatea socialistă clandestină”. Doar l-ai auzit și tu. Dar chiar dacă mă aleg și eu cu vreo „porție”, n-o să fie... pentru că de fapt acum ținta lor ești tu.

— Mm. Crezi că sala de tâmplărie e deschisă la ora asta? Au toți profesorii cheie?

— De ce întrebi? Vrei să-ți aduci un topor, sau ce-ai de gând?

— Nu, am nevoie de câteva lucruri mărunte. Mă întorc imediat.

Erik sună la ușa lui Tosse Berg.

— Bună seara, am nevoie de ajutor.

Tosse Berg îi dădu repede drumul în casă și, cu aproape aceeași mișcare, închise ușa în urma lui Erik. După aceea trecu la subterfugii. Profesorii nu aveau dreptul să se amestece în problemele astea; era într-adevăr un abuz execrabil, nesportiv și laș, dar asta era situația și un simplu profesor de gimnastică nu putea să facă mare lucru. Erik îi explică atunci că nu despre asta era vorba, ci de un foarte mic serviciu. N-ar putea să-i împrumute cheile de la sala de tâmplărie?

Tosse Berg rămase puțin pe gânduri. Numai cu o condiție, și anume să-i spună cinstit ce anume voia să ia de acolo. Sigur că da, puțină sârmă și un clește plat. Nimic altceva.

Pe cuvânt de onoare că nimic altceva? Da, pe cuvânt de onoare că nimic altceva. Și fără supărare, dar la ce foloseau lucrurile alea?

— Ei, Tosse, nu înțelegi? Doar nu crezi că am de gând să mă dau bătut chiar așa de ușor.

— Nu, nu cred. Dar la ce-ți folosesc cheiile de la tâmplărie?

— Nu mă mai descoase, ca să nu se poată spune că ai avut vreun amestec. În orice caz, nu am de gând să mă dau prea tare la vreun consilier, pentru că nu vreau să mă exmatriculeze, și pe urmă mai avem de lucru cu echipa școlii, nu?

— Ești un *fighter*, Erik. *The whole world loves a fighter...** sau poate lumea întreagă cu excepția liceului Stjärnsberg. Noroc!

Tosse Berg îi strânse tare mâna și-i dădu cheile. După zece minute, era înapoi în cameră cu sârma și cleștele. Pe

---

* Luptător... Toată lumea iubește un luptător (lb. engl.). (N.t.)

Pierre îl găsi în aceeași poziție, lungit pe pat și cu *Odiseea* sub ochi.

Erik se duse la fereastră și începu să învârtă sârma în jurul zăvoarelor. Trase apoi cu cleștele de capetele sârmei, pentru ca legătura să fie strânsă bine de tot, și reteză capetele de sârmă care erau în plus.

— La ce-ajută treaba asta? întrebă mirat Pierre.

— Noi suntem aproape la parter, și nu se poate intra în cameră decât în două feluri. Dacă spargi două ochiuri de geam, bagi mâna pe acolo, ridici zăvorul, deschizi fereastră și ai intrat chiar dacă ușa e blocată. Așa că, de-acum încolo, nu le mai rămâne decât ușa.

— Degeaba încerci tu să te aperi împotriva lor. N-ai voie să dai într-un consilier și toți care vin sunt consilieri.

— Ok, tu știi asta. Dar nu *ei*, așa că le e și lor puțin frică, tot așa cum ne e și nouă. Hai cu mine la duș și pe urmă am să aranjez altfel mobilele aici în cameră.

— Și cum ai să te aperi fără să te aperi?

— Ei, asta e! Dar ne mai rămâne vreo oră și ceva până începe noaptea și în primul rând avem altă problemă de rezolvat.

Problema era Pierre. N-ar fi fost mai bine ca Pierre să nu fie în cameră când veneau ei? Pentru că, dacă Pierre e în cameră și dacă dau toți buzna peste ei, nu mai e nimic de făcut și n-or să se mulțumească să se distreze doar cu Erik. Dar dacă Pierre nu e în cameră, n-or să se gândească să-l caute *pe el*. Jakobsson, care stătea la patru uși mai încolo, avea pojar sau cam așa ceva, oricum, era la infirmerie. Deci acolo era un pat liber și colegul de cameră n-ar protesta dacă i s-ar explica situația. Pierre ar putea să doarmă în patul lui Jakobsson.

Pierre se așeză în capul oaselor pe pat, puse un semn în carte și cartea pe masa de scris.

— Nu, nu se poate, spuse Pierre în cele din urmă. Adică, nu facem deloc așa.

Se mai gândi puțin și continuă:

— Ești prietenul meu cel mai bun, și nici prin minte nu-mi trece să plec de aici și să mă culc în altă parte.

Erik nu prea știa ce să zică. Pierre vorbise pe un ton foarte hotărât.

— Foarte bine, spuse Erik, și să știi că orice s-ar întâmpla vei rămâne și tu cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată. Ia te uită, băiatul e curajos, nu glumă! Știi, mi-aduc aminte când ai plecat atunci de la exercițiul cu baioneta, de-a rămas Castorul mască.

— Ei, ce mare lucru, zise Pierre, e doar o chestiune de principiu. Trebuie să ai principii. Și acum, hai la duș, ca să terminăm cel puțin cu asta.

La întoarcere, Erik trase în dreptul ușii scrinul lor comun. Intra perfect în spațiul îngust dintre perete și garderobă. Scrinul era înalt și acoperea mai mult de jumătate de ușă. Asta era bine. Pe urmă, Erik trase iar înapoi scrinul, ca să scotocească prin garderobă, unde Pierre își aruncase crosa de bandy*.

Erik cântări crosa în palmă, o apucă apoi zdravăn cu amândouă mâinile și mimă câteva pase în direcția ușii. Era mulțumit. Bineînțeles că trebuia să fie atent să lovească de sus și pe diagonală, ca să nu nimerească în garderobă sau în perete, dar avea destul loc.

Lambriul de pe peretele din fața ușii garderobei avea o adâncitură destul de pronunțată, ca o ramă adâncă de oglindă. Puseră acolo două calapoade de lemn și controlară rezultatul după ce împinseră scrinul la loc în fața ușii. Calapoadele țineau atât de fix scrinul, încât era imposibil să-l miști și să-l răstorni în interiorul camerei. Lucră tot timpul cu jaluzelele trase în caz că stătea cineva afară în ploaie să le urmărească pregătirile.

Mai îndesară niște haine, înghesuindu-le în jurul calapoadelor, așa că până la urmă scrinul era de neclintit și lambriul nu putea fi stricat dacă scrinul era atacat (toate

---

* O varietate de hockey pe gheață de origine britanică, introdusă în Suedia în 1895. (N.t.)

pagubele din Noaptea Monastică trebuiau plătite de victime — asta era tradiția).

Erik trase mai în față fotoliul, propti crosa lângă el și aruncă o pernă pe fotoliu. Pregătirile erau terminate. Când se făcea nouă și jumătate și începea Noaptea Monastică. Erik se dădu un pas înapoi să privească aranjamentele.

— Așa, zise după aceea, acum nu le mai rămâne decât o deschidere de aproximativ un sfert de metru. Mi-aduce aminte de lupta aia cu grecii antici, când dușmanii trebuiau să se strecoare printr-o trecătoare, dar trecătoarea era atât de îngustă încât era apărată de numai câțiva oameni.

— Sigur, numai că pe ei nu-i aștepta exmatricularea dacă îi răneau pe dușmani.

— Bine, dar dușmanii noștri nu știu dacă eu am de gând să mă las exmatriculat sau ba.

Pierre nu mai răspunse. Își deschise cartea la locul unde pusese semnul și citi cu voce tare:

„Trupul / le-mbucătăși și-și pregăti ospățul. / Și prinse să-i înghiortăie ca leul / Crescut pe munți. Mânca de-a valma carnea / Și mațele și măduva din oase...”*

— Știi de unde e? întrebă Pierre.

— Păi văd ce carte citești. Am citit-o și eu la arest săptămâna trecută. Ești la uriașul Polifem. Dar Ulise și tovarășii lui au încins un par de lemn, i-au străpuns ciclopului ochiul și l-au orbit.

— Suntem și noi ferecați aici ca într-o grotă.

— Vrei să spui că la deschizătura îngustă a grotei stă de veghe Polifem?

— Cam așa ceva. Polifem e simbolul răului.

— Adică prost și periculos? „Nimeni” nu mi-a scos mie ochiul! Iar ceilalți ciclopi i-au venit în ajutor când era deja prea târziu.

— Ei, în noaptea asta or să vină toți deodată. Ca o haită de hiene în întuneric, lașe, dar cu dinți care pot să facă țândări și femurul unui cal.

---

* Vezi Homer, *Odiseea*, trad. de G. Murnu, ESPLA, București, 1956, pp. 193-194. (N.t.)

— E timpul să stingem lumina. Ne-așteaptă acum nouă ore de Noapte Monastică.

— Am putea să lăsăm lumina aprinsă, ce importanță mai are? Supraveghetorul n-o să pornească în inspecție tocmai în noaptea asta.

— Nu, trebuie să stingem lumina, ar putea fi în avantajul nostru.

Erik se duse să întoarcă butonul comutatorului. După aceea se așeză în fotoliul din fața scrinului cu crosa pe genunchi.

Mult timp nu mai scoaseră nici o vorbă. Zgomotele din celelalte camere se topeau încetul cu încetul și până la urmă nu mai auziră decât ploaia și vântul de afară.

Noaptea se făcuse neagră și timpul înainta ca melcul.

— De ce îți e cel mai frică? întrebă Pierre prin întuneric.

— De exmatriculare. Mi-ar face praf tot viitorul.

— Știu, dar nu la asta mă refeream. Din tot ce ți-ar putea face, ce te înfricoșează cel mai tare?

— Lucrul cel mai groaznic nu e durerea. Fața, mi-e frică de exemplu că vin cu o bâtă și-mi dau cu ea peste față până-mi sar toți dinții și-mi fac nasul ciulama. Ar fi și logic să le treacă lucrul ăsta prin cap când au văzut ce i-am făcut lui Lelle atunci în careu. Așa ceva nu doare, dar arăți oribil după aia.

— Pe cuvântul tău că nu doare? Nu-mi vine să cred.

— De ce să nu crezi? Când ești în toiul unei astfel de bătăi, te simți atât de-al dracului de furios, că nici nu mai simți durerea. Uite, de exemplu *auzi* cum lovitura îți nimește fața, dar durerea n-o simți decât mult mai târziu. Când crezi că vin?

— Cred că la douăsprezece fix.

— De ce?

— Pentru că acum stau și discută ce anume să facă. Vor să lase să treacă timpul și să te ia prin surprindere. De fapt, ar trebui să aștepte până pe la două și jumătate. Dar sunt și ei atât de ambalați și de nerăbdători, că ora douăsprezece

li se pare destul de potrivită. Pe urmă, ora douăsprezece noaptea e o oră magică — e și asta o chestie.

— Da, probabil că așa o să fie. Stau și mă întreb despre ce vorbesc.

Mai tocară timpul, imaginându-și cum discutau ceilalți. Era normal ca Silverhielm să se simtă neliniștit, deoarece miza lui era mare de tot. Și probabil că cel mai mult vorbea el, că acum el era șeful. Recapitula la nesfârșit planul, vedea cu ochii minții triumful, vorbea despre cum se va zvârcoli Erik în chinurile pe care i le pregăteau sau cât de mult îl vor umili cu excrementele alea (depindea un pic de ce anume își puseseră în gând să facă). Era de asemenea logic să-l ia în primire mai întâi pe Erik, ca să nu audă zgomote din alte părți înainte de-a năvăli la el. După aceea le mai veneau și alte idei și probabil că le cântăreau și le votau dacă erau bune sau nu. Ce părere ar putea să aibă despre zvonul cu testiculul și spărgătorul de nuci? Ar fi ceva atât de neobișnuit, încât ar stârni senzație și la spital, pentru că era exclus să țină explicațiile obișnuite pe care le auzeau de la răniții din Stjärnsberg („a alunecat pe scări”, „a căzut de pe acoperiș”, „a intrat în șanț cu bicicleta”).

Oare ce spunea legea despre asta? Adică legea statului suedez, nu legea de la Stjärnsberg. Johan S. pomenise cu-vântul „illegal” atunci când călcase în străchini la Sindicat.

Dar nu puteai să crezi chestia cu spărgătorul de nuci. Era de-ajuns să te gândești că cineva trebuia totuși s-o pună în aplicare, și trebuia să fie oribil, pur și simplu scârbos, să apuci cu spărgătorul de nuci testiculul unui băiat care se zbate să scape, dar nu poate, pentru că-i legat, și pe urmă să mai și strângi tare testiculul până simți că l-ai zdrobit. Erik era sigur că nici unul din ei n-avea nervii să facă așa ceva.

Pierre nu era deloc la fel de sigur. După el, nu numai unul, chiar mai mulți ar fi în stare. Pe de altă parte, aveau timp să discute, să planifice și atunci ar trebui să se gândească puțin cum ar arăta lucrurile la spitalul din Flen.

Era mai bine să lovească dinții, nasul, buzele și ochii, pentru că se putea spune că era vorba de unul din accidente obișnuite. Numai că mai erau și tâmpiți pe deasupra, și nu puteai fi sigur că îi va duce mintea să renunțe la actele de tortură pură. Erau ca Polifem.

Dialogul se stinse. Urmă iar tăcerea aceea cumplită, pătrunsă doar de ploaia și vântul de afară. Nu se auzea nimic altceva.

Erik pipăia banda de piele care învelea mânerul crosei. Situația era de fapt cu totul absurdă. Aștepta în întuneric și avea în mână o crosă cu care putea să-și facă praf tot viitorul peste o jumătate oră sau peste două ore sau peste patru ore și trei sferturi. Dar la urma urmelor, ce se înțelegea prin „viitorul” lui? Se înțelegea să intre la liceu și să-și ia bacalaureatul. Nimic mai mult. Fără bacalaureat, nu puteai să devii ceea ce probabil doreai să devii, dar ce, mureai? Nu mureai, viața mergea mai departe.

Dacă o să fie mai puternici decât el, sigur c-or să-l facă zob, dar din asta nu rămâne decât o vagă amintire în viitorul îndepărtat și nu merita bacalaureatul lui câțiva dinți falși și un nas strâmb?

Dar batjocura, umilința? Fața mânjită cu excremente și râsetele mulțimii? Din astea ce rămânea în viitorul îndepărtat și cât cântăreau ele în balanță față de bacalaureat?

Simțea că îi era imposibil să se decidă. Pesemne că rațiunea îi spunea să se lase înfrânt. Dar sentimentele îi spuneau că nu se poate. Și totuși, în realitate nu se va pune deloc problema unei alegeri, pentru că, dacă reușeau să intre în cameră, era încolțit.

Ploaia bătea în geam și era încă liniște.

Oare făcuse bine să ferece geamurile? În depozitul apărării civile erau torțe fumigene. Ce-ar fi să arunce în cameră așa ceva? După numai cinci-zece secunde camera lor, așa mică cum era, ar deveni de nesuportat.

— Pierre, ce faci, dormi?

— Ai înnebunit? Crezi că pot să adorm într-o noapte ca asta?

— Ei da, sigur. Mă gândeam că ce-ar fi să vină cu o torță din aia fumigenă din depozit și să ne afume.

— Nu, n-au așa ceva. Ei nu se-așteaptă c-o să le fie greu să intre în cameră.

— Bine, dar ar putea să meargă în depozit să-și aducă una.

— Eh, să-l scoale pe Castor în mijlocul nopții și să-i ceară respectuos permisiunea să intre în localurile forțelor armate pentru că trebuie să se înarmeze în vederea unor operațiuni nespecificate pentru Noaptea Monastică. Ce părere ai?

— Îi apucă pe amândoi pentru prima dată râsul.

— Da, așa e. Probabil că la asta nu s-au gândit și o spargere la depozitul de arme nu le-ar conveni. Dar dacă — zic *dacă* — vin cu o faclă, atunci trebuie să fii pe fază, s-o ridici repede, să spargi un geam și s-o arunci al naibii de repede. Că, dacă nu, ne fac scrumbii afumate.

— Nu, ne fac fumători „autorizați”.

Și iar îi pufni râsul.

Pe urmă, aceeași tăcere, ploaia bătând în geam și vântul.

Timpul trecea încet ca melcul. Era chinuitor.

— Cel mai bine e să stăm așa, de vorbă, dar în șoaptă, ca să creadă că suntem pe jumătate adormiți când or să vină. Despre ce să vorbim? În orice caz, nu despre ce-o să fie când or să vină și... ei, știi tu.

— Să vorbim despre Polifem, de exemplu. Deci, după mine Polifem este simbolul Răului. Tu ce crezi?

Erik nu era de acord, adică doar la început, pentru că voia să stârnească discuția. În primul rând, când Homer povestea despre Polifem nici prin cap nu-i trecea să facă din el un „simbol”. Acum, când știm că nu există nici uriași, nici ciclopi, poate că vedem altfel lucrurile. Homer trebuie să fi fost convins că toate personajele din mitologia greacă existau cu adevărat. Nu-i așa? Dacă toată lumea credea că Zeus și Afrodita și Poseidon existau, era la fel de plauzibil ca și ciclopul să existe. Prin urmare, Polifem

nu era un simbol, era la fel de real pentru Homer ca și Silverhielm pentru cei care-l așteaptă acum în întuneric.

Dar de ce era Polifem întruchiparea Răului?

Dar dacă stai să te gândești, era el chiar atât de crud? I-a mâncat pe tovarășii lui Ulise pentru că erau buni la gust, nu din cruzime. Pentru Polifem, să fii „om” însemna să fii uriaș, să ai un singur ochi și să păzești niște oi uriașe — trebuie să fi fost uriașe, pentru ca Ulise și oamenii lui să aibă loc sub ele, nu? —, așa că omuleții care veniseră să-i mănânce oile erau pentru el niște animale de pradă, ca niște lupi, doar că erau buni la gust. Ce, laponii omoară lupii din cruzime?

Era Polifem doar periculos și prost?

Cu Silverhielm lucrurile stau cu totul altfel. Silverhielm e om și în principiu ar trebui să-i considere pe ceilalți oameni drept egalii lui, adică nu ca pe niște animale dăunătoare. Că doar Silverhielm nu e prost, e doar crud. Intelligent și crud.

Lăcașul răutății nu poate fi altul decât creierul. Rechinul nu e crud pentru că nu are un creier care să-l împingă la tot soiul de cruzimi. Polifem era amenințarea aceea necunoscută, elementul periculos al imaginației omenești. Cruzimea lui Silverhielm era conștientă, inteligentă. Dar de ce era așa?

Sau poate nici el nu era crud în adevăratul sens al cuvântului. Pierre îi vorbi despre torturile Inchiziției — dar preoții care torturau erau cruzi? Sigur că într-un fel erau, pentru că torturau. Pe de altă parte, poate erau convinși că ceea ce făceau era pe placul lui Dumnezeu. Dacă erau cu adevărat convinși că, în calitatea lor de slujitori ai lui Dumnezeu, aveau datoria să curețe lumea de Răul ereziei? Nu puteau spune atunci că scopul scuză mijloacele?

Lucrurile se complicau rău de tot. Silverhielm și mafia lui socoteau că era de datoria lor să salveze școala de pe marginea prăpastiei și atunci scopul pe care-l aveau le

scuza mijloacele, iar ei nu erau decât niște preoți curați la suflet. Așa era?

Nu, nu se putea. Hai să ne concentrăm și s-o luăm de la început.

Deci — când Silverhielm dădea în cei mici, se vedea clar că-i făcea plăcere. Nimeni altul nu distribuia mai multe usturici cu rană deschisă ca el și nici un alt elev dintr-a treia de liceu nu chemase în careu mai mulți băieți de la gimnaziu decât el. Îi făcea pur și simplu plăcere. Pentru că există oameni cărora le face plăcere să-i chinuie pe alții. Ca de exemplu un anume tată.

Și pe urmă, dacă te gândeai mai bine, Silverhielm mințea. În timpul campaniei electorale vorbise despre o mișcare socialistă a claselor mici, deși toată lumea știa că nici vorbă să existe o asemenea „mișcare”. Mințise ca să ajungă la putere și venise cu motive mincinoase ca să explice pentru ce era nevoie de și mai multă bătaie. Așa că nu putea fi el comparat cu preoții Inchiziției.

Dar era limpede că povestea cu socialiștii avusese efect. Îi făcuse greutate până și lui Bernhard în timpul campaniei, când puseseră paie pe foc pretinzând că Bernhard era chipurile „indulgent cu socialiștii”. Silverhielm mai întâi inventase imaginea aia cu pericolul socialist care trebuia combătut. Pe urmă, dădu de înțeles că el, personal, ar fi îngerul păzitor, ca un fel de Sfânt Gheorghe (iar tradițiile școlii etc. erau Fecioara Maria), în vreme ce ei, pretinșii socialiști, erau balaurul.

Pentru tot teatrul ăsta era nevoie de inteligență, de un plan, de dibăcie tactică și colaborare, o întreagă strategie. Polifem nu copsese nici un plan, doar se trezise bântuit de hoți la oi.

În consecință, Silverhielm era un om crud, el era Răutatea încarnată.

Întrebarea era: *de ce?* Puteai fi așa din naștere? Sau fusese bătut prea mult în copilărie? Explicația nu putea fi că petrecuse atâția ani la Stjärnsberg încât îl contaminase

atmosfera din școală. Bernhard avea și el aceeași vechime în școală, dar vedea altfel violența, nu era la fel de crud ca Silverhielm.

Imposibil de găsit o explicație, nu ajungeau nicăieri cu discuția asta. Un singur lucru era limpede. Trebuie întotdeauna să te opui celor de teapa lui Silverhielm, trebuie să ripostezi cum poți mai bine. Oamenii ca Silverhielm nu trebuie lăsați să învingă. Trebuie opriți cu forța dacă se poate și, dacă nu se poate — adică mai tot timpul —, cu disprețul și batjocura.

Ei bine, ușor de spus, numai că în momentul de față situația nu era prea luminoasă. Probabil că de data asta victoria avea să fie de partea lui Silverhielm și mâine avea să se umfle în pene și să spună tuturor cum arăta Erik când venise salvarea să-l ducă la spitalul din Flen. Păcat că urma să se termine așa, și totuși mișcarea de rezistență trebuia să continue, oricât de mici erau speranțele. Un lucru era sigur și anume faptul că Silverhielm și alții ca el trebuiau să fie doborâți, nu numai aici și acum, ci și mai târziu, în lumea adulților. Era limpede ca apa.

Rămânea întrebarea ce mijloace trebuiau folosite. Problema asta îi purta din nou la Gandhi și la Algeria. Nu ajunseră la nici o concluzie definitivă. Tăcură.

Ploaia încă se mai auzea bătând în ferestre. Vântul se mai potolise, dar tot nu răzbăteau alte sunete. Prin întuneric, limbile fosforescente ale ceasului le spuneau că e douăsprezece fără cinci.

— După tine, mai e puțin și își fac apariția, zise Erik. Pierre avu dreptate.

Mai întâi, crezură că-și imaginează șoapte și pași făcuți pe furiș. Dar pe urmă se aprinse lumina pe coridor — o rază firavă intră în cameră prin partea de sus a ușii. Și apoi sușoteli mai deslușite la ușă.

— Dă-te la o parte, Pierre, șopti Erik. Nu vreau să fii chiar așa aproape în spatele meu.

Stătea acum în picioare, în întuneric, și ținea strâns crosa pe care o ridicase deasupra capului. Inima îi bătea

atât de tare, încât tot corpul îi pulsa, de la coșul pieptului până la stînghie. Adrenalina, gândi Erik, duce de la inimă în tot corpul, și simți cum sudoarea palmelor îl făcea să-i slăbească puțin controlul asupra mânerului lăcuit al crosei.

Șaptele de afară erau din ce în ce mai clare. Distinse ceva de genul „numără pân-la trei”.

Se auzi cum unul din ei spuse „unu” și parcă se văzu cum clanța se mișcă vreun milimetru în întuneric.

„Doi”... fiți gata!

„Trei!”

Smuciră ușa și Erik, deși orbit de lumina de afară, apucă să vadă cum Silverhielm intră drept în scriu.

Erik ochi cât putu de bine și lovi la zece centimetri deasupra capului lui Silverhielm cu atîta forță, încât zburară așchii de lemn din stîlpul ușii.

Silverhielm scoase un strigăt, dar nu putu să scape imediat din strînsoare, pentru că ceilalți, din spatele lui, dăduseră năvală peste el. Erik trase încă o dată cu crosa, ușa se închise repede și camera rămase din nou scufundată în întuneric.

— Țasta a fost primul rond, spuse Erik, și-acum o să vedem ce le mai trece prin cap.

De partea cealaltă a ușii vorbeau cu toții de-a valma, indignați, dar nu se auzea nimic clar, doar cuvinte dispare, „crosa de bandy”... „complet trăsniț”... „extrem de periculos”... „toți deodată”.

Pe urmă se făcu tăcere.

— Ascultă, Erik, m-auzi? țipă Silverhielm.

— Da, aud un Cal de Argint care nechează, răspunse Erik.

— Lasă dracului crosa! E ultimul avertisment!

(*Ei, fir-ați voi să fiți, spuse Erik în șoaptă. I-am dus!*)

— Poștește înăuntru și ia crosa, dacă ai curajul! strigă Erik.

Iar se puseră să discute.

— Ascultă, mă, tot n-ai scăpare; mai bine dă-te bătut, că altfel tot de tine o să fie mai rău! îl amenință o voce necunoscută de afară.

Se auzeau acum și cuvinte de comandă, ceea ce însemna că ceilalți de pe coridor se treziseră, ieșiseră din odăi și căutau să vadă cum mergea Noaptea Monastică. Acum li se ordona să se întoarcă urgent în camere.

— Perfect, șopti Erik. Dacă ar fi fost siguri pe ei, nu i-ar fi deranjat să aibă martori și i-ar fi lăsat și pe ceilalți să privească.

Iar se lăsă tăcerea. Se cocea atacul următor. Erik își ridică crosa. Chiar s-ar putea să îndrăznească vreunul să-și bage capul în cameră? Oare va încerca unul din ei să-și facă vânt și să plonjeze în cameră pe deasupra scrinului (el asta ar încerca să facă dacă ar fi în locul lor; pentru că, dacă reușea unul să aterizeze înăuntru, restul era floare la ureche)? Erik își schimbă poziția mâinilor pe crosă; o apucă strâns cu toată lățimea palmelor, ca s-o poată ridica în viteză și să-l blocheze pe consilierul care s-ar repezi înăuntru (dar cum ar putea să nu-l și lovească?). Nu, probabil că altceva plănuiseră ei. Unul să deschidă cu o smucitură ușa și altul să azvârle un scaun înăuntru, deasupra scrinului. Dacă scaunul îi nimerește fața celui care e în spatele scrinului și îl trânteste pe spate, secundele care urmează sunt de-ajuns pentru ca scrinul să fie dat la o parte și ei să năvălească în cameră.

Erik se trase puțin la o parte, ca să poată evita scaunul, și-și apucă din nou cu nădejde crosa, ca să trăsnească stâlpul ușii.

Din nou șușoteli. Nu mai era mult.

Cineva smuci ușa și în cadrul ei apăru unul dintre consilieri ținând în mână o căldare pe care o balansa lent, ca într-un film rulat cu încetinitorul. Era o găleată galbenă și când Erik văzu cum e ridicată se dădu urgent la o parte, pentru că intuiția îi spunea despre ce era vorba.

Conținutul de fecale și urină din găleată se răspândi acum în toată camera. Putoarea le explodă în nări în exact

aceeași clipă când se auzi plescăiala pe podea. Intrușii închiseră apoi ușa, iute ca fulgerul, și de afară se auziră hohote de râs.

— Te-au nimerit? șopti Erik.

— Nu, sunt aici, în spatele tău, la stânga. Cel mai mult s-a murdărit pe jos și pe masa de scris. Și un pic pe patul meu. Ce porci, dom'ne!

— Da, ce porci! Și ce crezi că fac acum?

— Poate că așteaptă să ieșim. Dar e clar că nu și-au pus în cap să ne facă scrumbii afumate.

Râseră, aproape ca istericii, pentru a treia oară în Noaptea Monastică.

De afară, de pe coridor, venea un zgomot de mobile mutate din loc. Împingeau ceva în fața ușii.

— Pesemne că e canapeaua din camera de zi, șopti Pierre, vor să blocheze ușa ca să rămânem aici în rahatul ăsta. Ce facem?

— Nimic. Doar să ne închipuim că suntem într-un closet de la țară. Auzi cum bâzâie bondarii? Și ceva mai încolo mugește o vacă, nu?

— Da, da, le-aud perfect. Ești în vizită la noi, la țară, suntem în vacanța mare, la 350 de kilometri de Stjärnsberg. Acolo unde avem noi casa de la țară, chiar că e un closet din ăsta în curte, și când se umple trebuie să îngropăm tot ce se adună acolo.

— Mhm, știu. Faci o groapă, pe urmă îți pui mânuși, cari butoiul la groapă și pleosc, pleosc îl golești acolo.

— Și pe urmă dai cu lopata și acoperi tot rahatul.

— Dar mai întâi ar trebui să facem pauză și tragem o țigară.

— N-ar fi rău, numai că tutunul nostru e în pungile de plastic din pădure.

— Ba nu. Uite, îți întind eu o țigară aprinsă în întuneric. Apuc-o!

Bâjbăiră ei ce bâjbăiră, până-și întâlniră mâinile și Erik îi dădu așa-zisa țigară.

— Hai, mă, du-te ncolo cu John Silver-ul tău, zise Pierre, eu prefer Marlboro.

— Îmi pare rău, dar altceva n-am.

Și o ținură tot așa până ce, după toate aparențele, Consiliul plecă de-acolo. Putea, bineînțeles, să fie doar o fentă. Însă era sigur că le blocaseră ușa. Erik se aplecă spre ușă ca să simtă cu mâna și, într-adevăr, așa era.

Probabil că „noaptea” se terminase, iar sofaua avea să rămână acolo până dimineată.

Deci ușa nu mai trebuia păzită.

— Ce zici, aprindem lumina? întrebă Pierre.

— Ai înnebunit? Nu uita că ești într-un closet de la țară, nu într-o cameră făcută closet.

— Poate ar trebui să deschidem un geam?

— Pacostea e că le-am ferecat cu sârmă.

— Păi sigur, genială idee ai mai avut cu sârma aia.

— Asta e, și acum ei știu că trebuie să deschidem fereastră. Ia să vedem, trage storurile!

Pierre orbecăi înspre masa de scris călcând cu atenție pe mizeria de pe jos, se aplecă spre geam și ridică storurile. Priviră cu ochi mari întunericul și ploaia de afară, dar nu era nimic de văzut. Putoarea începea să fie amețitoare.

Să stea Consiliul acolo-n ploaie și să-i aștepte pe ei să deschidă geamul? Și să vadă că unul din ei își dă drumul pe geam ca să ocolească clădirea și să suie pe la intrarea principală ca să dea la o parte canapeaua din fața ușii? Sau așteptau la intrarea principală? Nu era exclus.

Pierre se cățăra băjbâind pe masă, ca să dea de clește. Trăgea câte o înjurătură când nimerea cu mâna în altceva. Meșteri câteva minute, desfăcu sârma din jurul zăvorului și, până la urmă, reuși să deschidă o fereastră și să se aplece ca să cerceteze dacă erau consilieri ascunși pe undeva.

Valuri de aer rece și proaspăt cuprindeau camera. Pierre analiză situația:

— Dacă aprindem lumina și ei sunt pe-acolo, pe undeva, o să ne vadă, dar noi nu-i vedem pe ei și în orice caz trebuie să ne apucăm să facem curat.

— Păi bine, dar pentru asta trebuie să dăm la o parte canapeaua. Să mai așteptăm puțin?

Întoarseră problema pe toate părțile. Deci avuseseră dreptate ăia care vorbeau că se adunaseră excremente. Stai și te-ntrebi unde le depozitaseră în timp ce le tot adunau. Dar nu puteau crede că se mulțumeau doar să azvârle cu rahat, așa, la întâmplare, în camera lui Erik și a lui Pierre. Probabil că plănuiseră ca după aceea să-l vâneze pe Erik, să-l ducă afară, să-l lege și să folosească excrementele în mod mai sistematic. Numai că acum li se terminaseră rezervele și considerau pesemne că Noaptea Monastică fusese rezolvată.

Dar, pe de altă parte, puteau foarte bine să se fi postat la intrarea principală și să aștepte să pună laba pe cel care încerca să se furișeze înăuntru ca să mute canapeaua; pentru că lor le trecuse cu siguranță cheful să mai dea buzna în cameră. Așa trebuia să fie. Ori plecase fiecare în camera lui să se culce, ori așteptau la intrare. Sau poate se duseseră să-i pedepsească pe alții.

Oricum, ceva trebuia făcut. Nu puteau să stea înțepe-niți toată noaptea în camera asta, pardon, în closetul ăsta de la țară.

— Uite cum facem, spuse Erik. Eu sar pe fereastră și ocolesc casa pe partea cealaltă, prin spatele brazielor. Mă uit să văd dacă drumul e liber, intru și dau canapeaua la o parte. Dacă ajung la canapea, te anunț că sunt acolo. Și tu să fii pregătit să închizi geamul, că poate ne atacă din nou. În întuneric mă descurc eu, asta-i sigur.

— Sigur?

— Da, sigur. Nu e interzis s-o iei la fugă când îi vezi pe consilieri. Nu pot să spună că fug de percheziție; am dreptul să fug.

— Îți dau o sâmbătă-duminică pentru încălcarea ordinii. Dar poate merită.

— Sigur că merită. Așadar, operațiunea Răzbunarea Fecalelor a început.

Erik își puse pantofii de gimnastică. Când se cățără pe masa de scris ca să ajungă la fereastră, băgă mâna într-o grămadă de fecale.

De cum ateriză pe pământ, afară, sprintă puțin într-o parte ca să se ferească de un eventual atac. Dar nu părea să fie cineva pe-acolo. Aerul curat era ca apa rece când mori de sete.

Apoi, pe furiș, dădu ocol clădirii pe lângă perdeaua de brazi. Tăcerea părea la fel de deplină.

Nici un suflet de om în preajma intrării. Așteptau oare în hol? De fapt, era locul de așteptare cel mai bun, cel mai comod.

Ca să fie cât mai sigur, ocoli de câteva ori și celelalte două cămine din apropiere. Lumina era stinsă peste tot, doar fereastra lui Silverhielm din Ursa Mică era luminată. Erik se cățără într-unul din ulmii din apropiere. Da, se-deau acolo și discutau. Etajul doi. A treia ușă pe dreapta.

Foarte bine. Drumul părea liber.

Cu toate acestea, deschise brusc poarta la Casiopeea ca să-i scoată la iveală pe cei care eventual ar fi stat la pândă.

Nici un sunet. Nici o mișcare.

Lăsă ușa să se închidă încet-încet în urma lui. Mai rămănea dulapul din dreapta, unde se țineau obiectele pentru făcut curat. Deschise iar larg de tot ușa de la intrare, ca să se repeadă până la dulap, să-l deschidă cu o smucitură și, la nevoie, s-o ia la goană cât timp ușa de la intrare rămănea deschisă.

Nu era nimeni nici acolo.

Aprinse atunci lumina pe coridor. Nici un suflet. Tăcere de mormânt.

Puteau foarte bine să aștepte într-una din încăperi ceva mai departe, pe coridor. Dacă ar trece pe lângă camera unde, să zicem, s-ar ascunde ei, le-ar cădea instantaneu în plasă. La capătul coridorului nu era decât ușa încuiată a locuinței Castorului, supraveghetorul clădirii.

Trecu pe la toate camerele, deschizând și închizând fiecare ușă, și peste tot erau numai elevi de la gimnaziu care dormeau.

Noaptea Monastică luase, așadar, sfârșit.

Ciocăni la ușă înainte să dea canapeaua la o parte și explică de ce întârziase.

Când aprinseră lumina în cameră văzură că mizeria era mai mare decât își putuseră ei imagina. Toată podeaua era năclăită. La asta contribuiseră în parte și ei, băjbâind de colo colo prin întuneric. Patul lui Pierre era learcă. La fel toată masa de scris. Erau pete până și sus, pe rafturile cu cărți.

— Acum asta e, spuse Pierre. În dulapul de pe coridor avem tot ce ne trebuie — găleți, cârpe, detergent, raclete cu muchie de cauciuc, absolut tot. Oricum, ce porci!

— Mai rău ca porcii. Știi, porcii sunt ca Polifem. La atâta-i duce pe ei capul. Dar Silverhielm... las' că-i pregătesc eu ceva în noaptea asta, de nici cu gândul nu gândește.

Cu racletele adunară destule fecale amestecate cu urină ca să umple găleata galbenă de plastic ceva mai mult de jumătate.

Două ore după aceea făcură curat în cameră, cu ferestrele larg deschise și ușa la fel. Cărară sacul de rufe murdare, umplut până la refuz, în dulapul de pe coridor. Trecuse de trei când terminară treaba. Sus, la Silverhielm, lumina se stinsese încă de pe la unu jumătate.

La sfârșit, puseră iar scrinul în fața ușii și legară zăvoarele ferestrelor cu sârmă de oțel.

— Acuma plec și mă-ntorc cam peste zece minute, spuse Erik. Primul pe care-l auzi alergând aici, pe coridor, eu sunt.

După cinci minute, dăduse deja două ocoluri largi în jurul Ursei Mici.

Ușa de la intrare era deschisă.

Urcă scara treaptă cu treaptă, tiptil, tiptil, până ajunse la etajul doi. Se opri în capul coridorului și ciuli urechile.

Se auzea clar sforăitul cuiva într-una din camerele mai depărtate. În rest nici un sunet. Deci, a treia cameră pe partea dreaptă.

Întoarse încet clanța ușii lui Silverhielm și o închise apoi în urma lui. Rămase nemișcat o jumătate de minut, ascultând respirația regulată a celor doi care dormeau în cameră.

În mână ținea găleata galbenă de plastic.

Trebuia să nimerească pe cine trebuie. Trebuia să-l nimerească pe Silverhielm, dar care din ei era Silverhielm?

Atinse comutatorul cu mâna și se gândi puțin. Cel mai groaznic era, totuși, să nimerească greșit. Avea două lucruri de înregistrat cât se poate de rapid.

Aprinse lumina și o stinse imediat. Stătu să asculte. Aceeași respirație regulată.

Silverhielm era cel din stânga. Și mai dormea și pe spate.

Contactul veiozelor și al lămpii de pe masa de scris se afla chiar sub masă.

Așeză ușurel găleata pe jos. Duhoarea începea să se răspândească în cameră și putea să-i trezească. Se aplecă sub masă și bâjbâi până ce, în fine, nimeri priza. Dar în același timp lovi cu piciorul scaunul de la masa de scris și se auzi un ușor hârșăit. Celălalt băiat se răsuci neliniștit în pat. Nu putea zăbovi, însă nici nu trebuia să-și piardă controlul pentru că altminteri se ducea totul de răpă.

Scoase ștecărele din priză și ieși încet de sub masă. Pe urmă ridică scaunele și le adună în mijlocul camerei. Ridică apoi găleata și, cu mâna liberă, pipăi ușor și cu atenție perna lui Silverhielm. Acum nu putea să mai dea greș.

Ridică găleata, o goli repede exact deasupra capului lui Silverhielm, ieși apoi pe ușă și o închise, străduindu-se să nu facă zgomot.

În timp ce fugea ca fulgerul pe coridor, auzi țipetele isterice pe care le scotea Silverhielm și hărmălaia de mobile date peste cap.

După încă cincizeci de secunde, era înapoi în întunericul camerei lui, în preajma fotoliului și a crosei de bandy, în dosul scrinului-baricadă.

Din nou tăcerea și ploaia. Trecu atâta timp până să deschidă Pierre gura, încât Erik crezu că adormise. Erik își luă pulsul cu degetul lipit de gât. Cincizeci de bătăi, adică aproape de pulsul stării de repaus. Însemna că era cât se poate de calm, sau că cel puțin trupul luase hotărârea să fie calm, indiferent ce-i mai născocea mintea despre felul în care se va răzbuna Consiliul.

— Ai golit găleata în camera lui? întrebă Pierre.

— Nu, m-am dus lângă el și i-am golit găleata direct pe față.

— Nu ești în toate mințile.

— Ba bineînțeles că sunt. Nici că se putea ceva mai nimerit pentru Silverhielm și promisiunile lui nemaipomenite legate de Noaptea Monastică.

— Au să te snopească în bătăi.

— Silverhielm o să fie, oricum, de râsul lumii.

Îndesară o Biblie între clanță și stâlpul ușii. Dacă venea careva în timpul nopții să forțeze clanța și să scoată de-a-colo Biblia, ar fi avut timp să se trezească.

Pe Erik îl fură somnul imediat și dormi fără vise, până sună deșteptătorul. Atunci sări din pat ca ars și se repezi direct la crosa de bandy.

Era deja ziua de după Noaptea Monastică. Scoase din dulap o cămașă roșie ca să nu se vadă prea bine sângele dacă avea să se întâmple ceea ce probabil era musai să se întâmple.

Dar Silverhielm, adică șeful mesei, nu-și făcu apariția la micul dejun. Nu era de mirare că ceilalți se uitau pe furiș la Erik — erau în primul rând surprinși că nu se vedea pe el nici o urmă a Noptii Monastice, în legătură cu care se făcuseră atâtea pronosticuri.

Dar zvonurile începuseră să se răspândească. La ieșirea din cantină, doi băieți din anul întâi de liceu se apropiară de Erik să-l întrebe dacă era adevărat că-l împroșcase pe

Silverhielm cu o găleată de rahat. Erik răspunse că nu era el să facă așa ceva tocmai șefului Consiliului. Deși trebuie să fi fost același rahat pe care Silverhielm încercase să-l toarne pe fața lui, dar nu reușise.

Și le făcu semn cu ochiul celor din anul întâi, după care se topi în mulțimea care ieșea pe poarta cantinei.

Era, așadar, limpede că până la ora prânzului întâmplarea, cu înflorituri care mai de care trase de păr, avea să fie cunoscută de toată școala. Asta însemna că-l vor înhăța ca să-l căsăpească fie după prânz, fie după cină. Era de așteptat că vor alege o oră la care să poată veni cât mai mulți spectatori. Dar ce anume își puseseră în gând să facă era mai greu de ghicit.

Orele de clasă trecură foarte încet toată dimineața. Li se aduse a doua teză de matematică a semestrului și nota bună pe care o căpătase dovedea că reușise să facă saltul la nota de trecere încă din primul semestru. De altfel, n-avea să rămână corijent la nici un obiect, deoarece timpul petrecut la arest îi fusese arhisuficient ca să se pună la punct și la fizică, și la chimie.

Dar acum îi era aproape imposibil să se gândească la altceva decât la ceea ce trebuia să se întâmple în cursul zilei. Cel mai important era să nu-și piardă avantajul față de Silverhielm în materie de dispreț. Puțină bătaie sau, de fapt, chiar multă bătaie, nu putea să-i anuleze acest avantaj. Întrebarea era dacă Silverhielm își dădea și el seama de lucrul ăsta și dacă era în stare să găsească ceva care să-l umilească și mai tare pe Erik. Exista, la urma urmelor, acel ceva? Ochi pentru ochi sau dinte pentru dinte nu-i era suficient lui Silverhielm, pentru că Silverhielm era prefect și avea să se rădă în spatele lui cum nu se mai răsese nicio dată de un alt prefect al școlii. Și pe urmă, trebuiau să existe niște limite pentru ca bătaia să se încadreze în educația camaraderească.

Silverhielm nu apărui nici la masa de prânz. Școala clo-cotea de povești amănunțite despre răzbunarea lui Erik. Erik nega totul cu vorba și confirma totul prin mimica feței.

Așadar, după masa de seară. Ar fi putut să aștepte până se lăsa noaptea, dar nu, cine-ar crede c-ar mai risca să fie împunși cu crosa de bandy? Dar stai, dacă le vine ideea cu torțele fumigene din depozitul apărării civile?

Cel mai bine ar fi să-i provoace la alegerea unei soluționări imediat după cină. Orice altă idee era mai proastă, mai ales că nu era deloc greu să-l faci pe Silverhielm să-și piardă autocontrolul la cantină. Bineînțeles, dacă venea.

Și Silverhielm veni. Se afla deja la locul lui și cantina era pe jumătate plină când apără Erik. Se făcu tăcere când se apropie de masă, urmând să treacă pe lângă Silverhielm în drum spre scaunul lui din fund, lângă perete. Se opri în spatele lui Silverhielm până când tăcerea se lăsă cu totul pe o suprafață de câțiva metri pătrați în jurul lui.

Trase apoi zgomotos și demonstrativ aerul pe nas și spuse:

— Ce curios! Parcă miroase a căcat pe-aici, nu vi se pare? Nu te-ai spălat ca lumea, Silverhielm?

Cei din jur pufniră într-un râs pe jumătate sugrumat.

Silverhielm sări în picioare și, cu glasul chinuit de un amestec de isterie și plâns, îi strigă lui Erik să se așeze la locul lui și să-și țină gura, pentru că o să-l ia ei în primire mai repede decât își închipuia.

— Hai, hai, mai încet, replică Erik, am spus doar c-ar fi trebuit să te speli ceva mai bine, că doar suntem la masă.

Își continuă drumul inspirând zgomotos și acompaniat de noi rafale de râs.

Se întreba până unde putea să întindă coarda cât timp erau la masă. Poate că își scufunda singur corăbiile, pentru că, dacă nu se întâmpla nimic acum, la masa asta, trebuia să continue pe aceeași linie la masa următoare și așa mai departe, până când unul din ei se dădea bătut. El nu avea de gând să capituleze primul și atunci Silverhielm nu avea nici o șansă să câștige, indiferent câtă bătaie organizată ar fi reușit să mobilizeze. Deci va continua ofensiva.

După rugăciune se aplecă înainte și îi strigă lui Silverhielm că mirosul se simțea până la celălalt capăt al mesei. Pe urmă, îi ură poftă bună.

Silverhielm nu răspunse. După câteva clipe, Erik îl atacă iar.

— Dar ți-a intrat în gură căcat de-al vostru din ultima clasă și de-al Consiliului, nu? Și doar e mai bun la gust decât al nostru, de la gimnaziu?

Silverhielm nu răspunse.

— Și, dacă ne gândim mai bine, o parte era chiar al tău. Dacă ești om norocos, poate că tocmai ăla ți-a picat în gură.

Era surprinzător că Silverhielm putea să se stăpânească. Nu prea era semn bun. Probabil că avea un plan atât de bine pus la punct, că pentru nimic în lume nu s-ar fi abătut de la el.

La sfârșitul fiecărei mese, ieșeau mai întâi elevii dintr-a patra, șefii de mese și membrii Consiliului; după ei, ceilalți elevi de la liceu și de la gimnaziu, în ordinea meselor, mesele fiind numerotate. La o adică, puteau să-l aștepte la ieșire. Deci n-avea rost să se grăbească și să iasă înainte de-ai veni rândul. Mai devreme sau mai târziu, tot l-ar înhăța ei. Asta unu la mână; doi la mână, nu avea decât de pierdut dacă le arăta că se teme de ei. Singura lui șansă de a câștiga runda a doua era să nu se arate intimidat. Cel mai bine ar fi să-l poată provoca pe Silverhielm acum, înăuntru, pentru că în felul ăsta ar anula efectul unei bătăi de după masă.

— Văd că nu prea ai poftă de mâncare Skitenhielm*, deși mâncarea n-are nici un cusur, spuse Erik calm cu un accent exagerat asupra noii găselnițe „Skitenhielm”.

De-acum înainte, doar așa aveau să-i spună, și până la urmă avea să prindă și numele ăsta.

---

* Pronunțat „Șitenhielm”. În suedeză *skit* (șit) — în text cu articolul definit „en” — înseamnă „căcat”, „murdărie”; cf. engl. *shit*. Așadar, numele, în întregime, înseamnă „Cască de căcat”. (N.t.)

Silverhielm își lăasă cuțitul și furculița din mână, bătut cu pumnul în masă, dar nu-și ridică ochii din farfurie. Perfect, reușise să-l întărească.

— Ce-ar fi să avem ca desert cremă de ciocolată, continuă Erik, cremă de ciocolată cu sos galben de vanilie? Îmi dai mie porția ta, Skitenhielm, ce zici?

Asta fusese, în fine, ultima picătură. Silverhielm se ridică în picioare.

Erik se ridică și el, făcând doi pași înapoi; era cu spatele la perete și Silverhielm se apropia.

Erik își duse mâinile la spate și cu dreapta își apucă zdravăn încheietura mâinii stângi. Avea trei lucruri asupra cărora trebuia să se concentreze:

Să nu cadă; să nu se lase doborât, orice s-ar întâmpla.

Să nu-l lovească, orice s-ar întâmpla.

Să nu plângă, să nu arate că-l doare și să-i arate mereu același dispreț, orice s-ar întâmpla.

Silverhielm se opri exact în fața lui. Se vedea că era ieșit din minți și tremura din toate încheieturile.

Rumoarea din cantină încetase. Erik se uita cu coada ochiului la mesele cele mai îndepărtate — se suiseră toți pe scaune să vadă mai bine ce se întâmpla. Cu coada celuilalt ochi vedea că directorul și profesorul de serviciu continuau să mănânce și că converseze ca și cum nici nu băgaseră de seamă ce se întâmpla la vreo trei metri de ei.

Erik încercă să-i întâlnească privirea lui Silverhielm și, în același timp, se concentră asupra imaginii Bătrânului ținând în mână cravașa sau limba de pantofi. Simțea cum mâna dreaptă i se încheșta din ce în ce mai puternic în jurul încheieturii celeilalte mâini, cum i se încordau din ce în ce mai tare mușchii pulpelor și ai stomacului. Își întoarse scurt șoldul, ca să parze o eventuală lovitură sub centură. Dacă îi țintește fața, trebuie să se aplece, dacă nu, trebuie să rămână nemișcat, orice s-ar întâmpla. Și în timp ce se gândea, Erik își auzea parcă gândurile ca un ecou îndepărtat, ca și cum gândurile erau deja gândite de o persoană aflată în afara lui.

Silverhielm respira adânc, dar șovăia, cu toate că nu mai era cale de întoarcere. N-avea ce face, trebuia să lovească. Erik, sau persoana cealaltă de lângă el care era martora spectacolului, observa că lui Silverhielm îi venea să plângă. Acum Erik știa că îi era extrem de simplu să declanșeze totul, ca atunci când apeși pe un buton. Ochii lui Silverhielm rătăceau ba într-o parte, ba într-alta, dar când, în fine, îi captă privirea, Erik îi zâmbi cât putu el de batjocoritor și apăsă pe buton:

— Duhnești, mă, Skitenhielm...

Râsetele sugrumate ale celor din jur, râsete nervoase și râsete ce păreau prefăcute, puneau laolaltă paie peste foc.

Silverhielm trase atunci prima lovitură. Erik auzi cum lovitura îi pocnește partea stângă a feței și mai auzi cum Silverhielm scoase și el, lovind, un sunet, ca un amestec de disperare și geamăt de tennisman în timpul serviciului.

— Până și mâinile îți put, Skitenhjielm, spuse Erik.

Atunci Silverhielm începu să-i care pumni lui Erik, de parcă își ieșise din minți. Dădea ba cu dreapta, ba cu stânga, swinguri direct în față și, de fiecare dată când lovea, scotea un amestec de geamăt din cauza efortului și de scâncet disperat; și cu cât se înmulțeau loviturile, cu atât era mai înfricoșat.

Erik asculta loviturile și simțea cum i se învârte capul într-o parte și în alta. Silverhielm purta un inel cu sigiliu pe care era gravată emblema familiei lui și aproape de fiecare dată când îl izbea cu pumnul drept inelul îi făcea o rană. Probabil că după un timp Erik spuse ceva și n-apucă să închidă gură la timp, deoarece swingul din dreapta îi nimeri cu atâta forță maxilarul, încât îi scoase din rădăcină un canin care îi rămase în gură. Următorul swing îi trăsni nasul. Erik auzi trosnitura și se concentrează să nu-și aplece capul înainte. Trebuia să rămână drept și să nu dea atenție sângelui care curgea, dar faptul că rămăsese nemișcat îl împinse pe Silverhielm și mai departe pe spirala fricii și agresiunii, iar asta îi dădu elan, îl alimentă cu

forțe noi pentru încă o serie de swinguri. Inelul cu sigiliu îi făcu lui Erik alte răni, nimerindu-l uneori în același loc și despicându-i colțul gurii.

Erik, sau persoana aceea care se afla în afara lui, percepea foarte vag urlete, țipete de bucurie, pe director și pe celălalt profesor care continua să-și ducă nestingheriți, când și când, furculița la gură, mâinile lui Silverhielm care erau acum pline de sânge și sângele care ajungea până la cei din jur și pe cele două mese din apropiere. Dar pe Silverhielm nu-l mai vedea clar. Să nu cazi, își zicea, să nu cumva să cazi, ține-te pe picioare! Sângele îi șiroia cald pe față și de pe bărbie în jos, pe cămașa roșie. Și dintr-o dată se termină, și-l zări pe Silverhielm gâfâind și cu brațele bălângănindu-i-se.

— Puți a căcat, șuieră Erik cu gura plină de sânge.

Silverhielm scoase un strigăt de disperare și, cu forțe reînnoite, începu iar cu swingurile. Erik simțea pe undeva cum mâna dreaptă se desprindea de încheietura mâinii stângi și cum cantina începea să se învâртеască cu el.

Dar deodată se auzi o voce străină și Silverhielm se opri.

Era directorul, care stătuse acolo și se făcuse că plouă, dar când se trezi cu sânge în farfurie nu mai rezistă. Se ridică în picioare și le ordonă scurt celor doi să-l urmeze afară din cantină.

Erik văzu ca prin ceață cum Silverhielm o luă în fața lui printre mese și i se părea că imaginea avea o înclinație de 45 de grade. Trebuia să încerce să se țină după el. Trebuia să se forțeze să se țină pe picioare și să meargă. N-avea voie să cadă, era musai să meargă, chiar dacă simțea că picioarele îi erau înșurubate în dușumea.

Fără să știe cum, se porni după Silverhielm între cele două mese. Când ajunsese în dreptul farfuriei lui Silverhielm, se opri și scuipă în ea dintele și o gură de sânge, după care își continuă drumul în spatele lui Silverhielm și al directorului.

De îndată ce ieșiră din cantină, directorul trase ușile glisante și spuse ceva care lui Erik îi scăpă cu totul. Silverhielm

ii răspunse, dar nici acum Erik nu auzi. După aceea, directorul îi spuse pesemne lui Erik să dispară din cantină — curios, pentru că erau deja afară — și să se spele. Și pe urmă directorul închise din nou ușile și Erik rămase singur.

Încet, ca într-un vis, i se muiară picioarele și se prăbuși în genunchi, privind fix cu un ochi (nu mai vedea decât cu un ochi) băltoaca de sânge care creștea pe desenul dreptunghiular al parchetului.

După cinci minute, sau poate să fi fost doar o jumătate de minut, reuși să ajungă jos, la toaletele de sub cantină, și să dea drumul robinetului de apă rece. Chiuveta se făcu roșie și Erik se feri să se privească în oglinda de deasupra. Luă câteva șervete de hârtie, le împături, le umezi în apă rece și le apăsă pe față, dând capul puțin pe spate.

Traversă apoi curtea, acum goală, și o luă spre clădirea unde era sala de înot și cabinetul medical. Pe ușă era un bilet pe care scria „Intră!” și „Vin imediat”. Intră și se lungi pe targa de plastic acoperită cu hârtie creponată. Pe măsură ce simțea din ce în ce mai pregnant durerea, redevenea din ce în ce mai conștient, ca și cum persoana aceea care se aflate în afara lui își relua treptat locul în propriul lui corp.

Skitenhielm, își spunea Erik în gând, de-acum înainte așa o să te cheme, Skitenhielm. Și apoi nu se mai gândi la nimic.

După câteva clipe, își dădu seama că deasupra feței lui era aplecată fața sorei medicale. Îi badijona rănila cu comprese pe care le ținea cu o pensetă lungă.

— Îl rog pe domn să mă scuze, zise ea, dar domnul a sosit mai devreme decât mă așteptam. Eu credeam că se va întâmpla după cină.

— Cam așa a' fi teubit șă hie, bolborosi Erik.

— O să vină imediat mașina, spuse sora, pentru că ce văd eu aici mă depășește. Prietenul tău ți-a adus o cămașă curată. Hai să te-ajut să ți-o pui, ca să arăți ceva mai prezentabil la spitalul din Flen.

Pe urmă se pomeni în întuneric pe bancheta din spate a taxiului. Capul îi duduia, în gură avea gust de sânge, iar mintea i se lumina treptat. Nu putea să respire pe nas și, când trăgea aerul pe gură, simțea o durere ascuțită în locul unde i se rupsesse dintele. Dar pesemne că-l furase somnul, pentru că i se păru că nu trecuseră decât câteva minute până să ajungă la Flen.

Rămase lungit în lumina puternică de la urgențe, pe o targă de plastic verde acoperită cu hârtie creponată, exact ca aceea din cabinetul sorei medicale de la școală.

Doctorul avea ochelari înguști, barbă albă și, fără să se știe de ce, îi amintea lui Erik de George Bernard Shaw.

— Ai căzut pe scările alea de la Stjärnsberg, nu? spuse George Bernard Shaw ridicând în lumină seringă cu anestezie și dând drumul unui scurt jet de lichid în aer. Stai așa și nu te mișca! Și s-o rugăm pe soră să pregătească încă o seringă. Așa, tânărul meu domn, acum îți voi da prima doză. Aveți scări cam periculoase la Stjärnsberg, nu-i așa?

Erik nu-i răspunse. Doctorul îi făcu prima injecție undeva, pe obraz, sub ochiul stâng.

— E mu't de cușut? întrebă Erik.

— Hm, am văzut și cazuri mai grave, spuse doctorul în timp ce-și pregătea următoarea injecție. Dar o să-mi ia câteva ore, de asta sunt sigur.

— Câte copii o să fie și unde?

— Aici, pe obraz, trebuie să pun vreo șapte-opt copci în două locuri. Rănile nu prea arată bine, sunt cam neregulate pe margini. În limbaj polițienesc se numesc contuzii, adică răni produse de lovituri violente cu un obiect tare. Adică scara.

— Și gu'a?

— Aici, în colțul gurii, nu-i nevoie decât de o copcă, eventual două, dar pe urmă o să trebuiască să te însăilez puțin și pe dinăuntru.

— Și oghiu'? Șe-i cu oghiu' așa, că nu văd 'imic cu el.

— Ochiul în sine nu e vătămat și asta-i principalul. Numai că, după atâtea lovituri, are nevoie de câteva zile

ca să-și revină și să poată privi din nou drept înainte. Ți-au dat cu piciorul în față?

Erik nu era sigur ce să spună și zise doar:

— Nu.

— Mă mir, continuă George Bernard Shaw și se aplecă să-i vadă mai bine fața. Arată a lovături de picior și marginile astea neregulate ale rănilor ar putea fi făcute de tocul pantofului. Ia zi?

Doctorul îi făcea acum a treia injecție și Erik se gândea ce răspuns ar putea să-i dea. Oare toți care ajungeau la spital după un „tratament” în careul de la Stjärnsberg mințeau și nu spuneau din ce motiv arătau cum arătau?

— Așa, zise doctorul, acum așteptăm puțin să-și facă injecția efectul. Ai vomitat în drum spre spital? Acum ți-e greață? Soră, vrei te rog să fii amabilă și să ne-aduci o ploscă?

— Nu, răspunse Erik, de hapt mă simt hoarte bine.

Doctorul își privi instrumentele în lumină și puse primul fir de ață în clește.

— Vai, vai, vai, ce scări, domnule, oftă doctorul. Dar, sigur, pot spune că am văzut cazuri și mai grave. La începutul semestrului a fost aici unul Lennart, parcă. A venit cu trei dinți lipsă și cu nasul spart în cinci bucăți. Nasul tău a plesnit doar într-un singur loc. Ți se vindecă în două săptămâni, numai că o să rămână cam turtit.

Doctorul prinse prima copcă, o rugă pe soră să taie ața și îi mulțumi.

Bănuiesc că băiatul cu nasul spart în cinci bucăți și cu trei dinți lipsă a căzut pe aceeași scară ca și tine. Poate că erai și tu acolo și ai văzut cum s-a întâmplat.

Doctorul prinse a doua copcă.

Va să zică despre Lelle vorbea doctorul. Oare să fi înțeles legătura? Își dădea seama că scara lui Lelle era el, Erik? Pesemne că nu.

— Și acum să tăiem aici, zise doctorul și iar îi mulțumi sorei medicale.

— De fapt și de drept, continuă doctorul după câteva clipe de tăcere și câteva copci, noi avem obligația să raportăm poliției toate cazurile de maltratare a copiilor. În fața legii ești încă un copil, domnul meu. Și dacă poliția ar afuma cuibul ăsta nazist de unde vii tu, poate că ne-am putea ocupa de lucruri mai folositoare decât să peticim copii maltratați care sosesc aici din cinci în cinci minute. Ce zici, nu-i așa?

— Problema e că tebe șă mai ștau doi ani până intru la un lișeu la Ștockom.

— Aha, va să zică o să susții povestea cu căzutul pe scări?

— Io n-am ziș nimic de vo șcală și niși pin gând nu-mi treșe șă zic așa șeva. Io trebe șă rămân acolo cam tei șemește și cu așta bașta.

— Doamne ferește, oftă doctorul, cel puțin dacă v-ați ocupa cu scrima germană, ca să am de însăilat răni drepte, egale, și nu zdrențe din astea. Tăiați aici, vă rog! Mulțumesc. Știi cum e scrima germană ?

— Nu știu.

— Extraordinar. Credeam că acolo, la Stjärnsberg, știți tot despre asta. Ei, înseamnă că doi naziști fac scrimă cu sabia la o distanță care nu le permite decât să-și nimerească obraji. Câștigător e cel care termină cu cele mai multe răni și va avea cele mai frumoase cicatrice. Simpatice, nu?

— Șe tâmpenie. De șe vo' să aibă șicatrișe?

— Li se pare că sunt dovezi de bărbăție și se simt fuduli. Acum ai fi și tu unul din ăștia dacă ați practica genul ăsta de scrimă. E ca un fel de societate secretă și cei cu asemenea cicatrice se bucură mereu de cel mai înalt respect. Sau, mai bine zis, respect din partea unora și un fel de suspiciune din partea altora. Pe viață, cât timp au cicatricele. Probabil ca și cicatricele tale.

— Mhm, tot așa o șă fie și cu șicatrișele mele.

Doctorul se uită lung la Erik, pe deasupra ochelarilor lui înguști, și abia apoi își continuă treaba.

— Ei, nu chia' așa, continuă Erik cam nesigur, da' aproape, e gheu de explicat.

Doctorul care arăta ca George Bernard Shaw își văzu de cusut și nu mai spuse nimic. După aceea îi spălă cu atenție nările de sângele închegat și îi îndoi nasul ușurel cu mâna la stânga și la dreapta.

— Te doare aici? întrebă doctorul.

— Pușin.

— Aha. După cum ți-am zis, o să rămâi un timp cu nasul cam turtit și puțin sensibil, dar osul e întreg.

Făcu un pas înapoi să-și privească opera.

— Da, eu zic că arată destul de bine. Ce părere are sora?

Sora era de aceeași părere și întrebă dacă să dea cu spray.

— Încă nu, mai avem de lucru în interior. Așadar, tânărul meu domn, începem acum partea mai problematică și mă tem că de acum încolo conversația o să fie cam unilaterală. Dar înainte să-ncepem, ia spune, la ce te gândeai când ai zis că și cicatricele tale „tot așa” or să funcționeze, că eu am de la natură o fire incurabil de curioasă.

— Nu ched că po să explic, începu Erik, da'n primu rând nimeri nu dă în unu cu șapte copși pe oraz.

— Nu crezi? De ce nu crezi?

— Așa e.

— Nici la Stjärnsberg?

— Niși.

— Aha, și în al doilea rând?

— Nu pot să explic — are legătu'ă cu scala aia hantomă. Dacă ne vedem pește tei șemește, aș putea să explic. Da' la toși băieșii le e fică de bătaie și șicatrișele le aduc aminte de așa. Nu mege să explic mai bine hără să vobeșc de șea șe nu veau să vobeșc. Șe fașem cu 'intele?

Doctorul își potrive ochelarii pe vârful nasului și își înfipse albastrul deschis și limpede al ochilor în singurul ochi al lui Erik.

— Ești un caz aparte, zise în cele din urmă doctorul. Dintele nu intră în specialitatea mea. Trebuie s-o rogi pe

sora de la Stjärnsberg să-ți ia oră la dentist. Eu o să te cos acum pe dinăuntru și o să fie cam complicat. Pune-te pe o parte și deschide gura cât poți de mare.

Sora medicală îi puse o bucată de pânză albă pe față, cu o gaură în dreptul gurii pe care i-o ținu deschisă cu câteva comprese și cu un dispozitiv de plastic în timp ce doctorul își făcea treaba. Când fu gata, Eric avea trei copci pe partea interioară a obrazului stâng.

După aceea îi dădu un strat subțire de spray cicatrizant pe rănilor exterioare, iar sora îi puse câteva comprese pe care le fixă cu bandă adezivă. Când în cele din urmă încercă să se ridice, Erik își simți corpul cam înțepenit și îl luă cu greață. Doctorul îi ordonă câteva zile de repaus din cauza comotiei cerebrale. În mod normal, ar fi trebuit să fie reținut la spital peste noapte, dar aparținea unui alt district și pe urmă Stjärnsberg avea infirmerie.

— Vă mulțumesc, spuse Erik și dădu mâna cu doctorul.

— *Das war aber nichts**, răspunse doctorul pe un ton greu de tălmăcit.

În taxiul care-l ducea înapoi la Stjärnsberg, Erik reflectă puțin la ce-i spusese doctorul despre lege și poliție. Dar n-ar servi la nimic, nu l-ar ajuta în nici un fel în următoarele trei semestre. Legea nu era valabilă la Stjärnsberg; Stjärnsberg era ca un oraș în stare de asediu, unde legea era dictată de comandamentul forțelor de ocupație. Dar cum de vorbise doctorul despre scrima aceea practică de studenții nemți și de ce-și luase la revedere pe nemțește? Pesemne că, în mintea lui, Stjärnsberg era ca un cuib de naziști, și nu prea avea dreptate. Nu era absolut nimeni la Stjärnsberg care să afirme că ar simpatiza cu naziștii. Cu toate astea, ar trebui ca de acum încolo Consiliul să poarte numele de Comandament. Și Silverhielm, comandantul suprem Skitenhielm. Iar Gustaf Dahlén să fie vice-comandantul Clipifarul. Ca în filmul de sămbăta trecută,

---

* Pentru nimic (lb. germ.). (N.t.)

despre piloții englezi, prizonieri în Stalag 13; nemții nu reușiseră să se apere de glumele piloților englezi. Și, oricum, prizonierii de război nu puteau fi executați.

Nu aprinse lampa când ajunsese în cameră. Pierre dormea. Să se așeze iar în fotoliu cu crosa pe genunchi? Nu, ajungea Biblia proptită între clanță și stâlpul ușii. În felul ăsta, s-ar trezi de îndată ce-ar încerca cineva să intre în cameră.

Reușise să-și deschidă suficient de mult gura ca să introducă periuța de dinți. Pe urmă, adormi în treizeci de secunde după ce-și puse capul pe pernă.

A doua zi făcu în așa fel încât să ajungă ceva mai târziu la micul dejun, ca să fie sigur că Silverhielm se afla deja la locul lui când avea să-i treacă prin spate. Chiar așa a și fost. Silverhielm era la masă și nu-l văzu când intră, deși ar fi trebuit să observe că cei așezați în fața lui își ridicaseră ochii și, fără să scoată o vorbă, priveau într-un fel mai aparte.

Când ajunsese exact în spatele lui Silverhielm, Erik se opri, trase de câteva ori aerul pe nări și spuse mai tare decât ar fi fost necesar:

— Ce curios, s-a scăpat careva? Sau e prietenul nostru, comandantul Skitenhielm, care tot nu s-a spălat ca lumea?

În clipa în care Silverhielm tocmai dădea să sară de la masă, Erik îl opri apăsându-l cu mâna, și apoi porni spre locul lui, demonstrativ de încet, dar cu urechile ciulite, ca să audă dacă Silverhielm se ridicase să-l urmeze. Nu, Silverhielm rămăsese pe loc.

Nimeni nu zise nici păs în partea lui de masă, dar îi priveau fața pe sub sprâncene. Erik își desfăcuse cu atenție compresele, așa că acum rănilor și copcile se vedeau foarte bine. În felul ăsta, rănilor se aeriseau și se vindeau mai repede. Dar nu era ăsta singurul motiv; nu era motivul cel mai important.

Încerca să pară cât se poate de degajat, deși mânca doar cu jumătate de gură și mesteca încet, ca nu cumva să-și muște umflătura cu copcile din interiorul gurii.

În ziua următoare, ochiul i se dezumflase atât de mult, încât începuse să vadă clar. Avea o vânătaie verde-albastră care i se întindea de la ambii ochi spre umflătura nasului și rănilor cusute, mergând până în jos, spre maxilare.

La cină făcu vreo două comentarii așa, mai pe ascuns, despre mirosul de rahat și alte lucruri asemănătoare, numai ca să-i arate lui Silverhielm că de acum înainte asta era melodia pe care o va auzi. Silverhielm se uita ori în farfurie, ori în tavan și se făcea că nu aude ce auzeau toți ceilalți de la masă. Silverhielm era încolțit. Nici nu putea să se repeadă la Erik și să-l ia la bătaie — e imposibil să lovești o față care arată în halul ăsta —, nici nu-i putea ordona să se prezinte pentru o usturică, și nici nu-i putea cere să părăsească imediat cantina, pentru că unicul rezultat ar fi fost ca Erik să nu se supună. Silverhielm îi căzuse, așadar, în plasă. Și atâta timp cât mai avea copcile pe obraz era în siguranță sau oarecum în siguranță.

Dar era miercuri, deci ziua când se întrunea Consiliul după masa de seară. Spre surprinderea lui, Erik își auzi numele printre cei convocați. De la un timp, Consiliul nu-l mai chema când refuza ordine — ce importanță mai avea o sâmbătă-duminică în plus sau în minus? Și nici nu se făcuse vinovat de fumat clandestin. Erau chiar atât de reduși încât să ridice problema găleții cu excremente pe care i-o turnase lui Silverhielm pe față? Cel mai rezonabil ar fi fost s-o lase moartă. Chiar voiau să-l pedepsească pentru chestia cu găleata? Nu se putea. Dacă-și juca bine cărțile, era imposibil.

După masă, Erik analiză împreună cu Pierre premisele. Aveau la dispoziție cam un sfert de oră, când trebuiau să se prezinte cei convocați (Pierre nu era chemat).

Deci. Pusese ră găleata în sala de dușuri și după aia se culcaseră. Habar n-aveau de nimic, doar de diverse zvonuri care circulau. Mai complicat de-atât nu era. Trebuia doar să nege și să spună că habar n-avea de nimic.

Ei bine, tocmai despre găleata cu rahat voiau să discute.

Erik trase din nou demonstrativ aerul pe nas când intră în sala șase și abia se abținu să nu râdă când văzu mimica celor din Consiliu.

— Cred că înțelegi de ce te afli aici? începu Silverhielm.

— Nu, domnule comandant, de fapt nu înțeleg deloc.

— Dar ce, ești și prost pe deasupra?

— Nu, nu sunt. Apropo, cred c-ar trebui să aerisiți puțin sala.

Replica asta fu ca o lovitură de bici. Silverhielm înghiți în sec de câteva ori, concentrându-se asupra celor pe care urma să le spună mai departe.

— Cum de nu? Trebuie să înțelegi că e vorba de încălcarea prevederilor din paragraful 13, și pedeapsa pentru cel care se abate de la prevederile paragrafului 13 este ex-matricularea. Probabil că știi asta, nu? În orice caz, e de datoria ta să cunoști lucrurile astea.

— Sigur, dar eu nu te-am lovit. Cred că-ți dai seama că, dacă m-aș fi apărât atunci la cantină, n-ai mai fi fost tu azi aici. Numai că eu am stat tot timpul cu mâinile la spate și tu ai tot dat și ai tot dat și ai crezut c-o să mă lași lat.

— Hai, n-o mai face pe prostul, că nu de asta vorbim. Știi tu foarte bine despre ce e vorba.

— Aha, că „într-un alt fel” aș fi maltratat pe cineva, adică pe domnul comandant în persoană, turnându-i în cap pișatul și căcatul elevilor dintr-a patra de liceu și al consilierilor în timp ce dormea? Despre asta e vorba?

— Da, și ar fi bine să recunoști de la început, pentru că știm că ai fost tu.

Asta era cea mai veche metodă de fraudă într-un interogatoriu, pentru că singurii care cunoșteau adevărul erau el și Pierre. De fapt, numai un singur om pe lume știa exact cum se petrecuse totul, și acela era el. Doar el știa cât de tare îi bătuse inima în întuneric, ascultându-le respirația, cum aprinsese lumina ca să-i recunoască, cum scosese din priză ștecărele lămpilor de pe noptieră și cum se apropiase de patul lui Silverhielm și pipăise perna înainte de a goli găleata ca să nimerească exact deasupra feței. Dacă se

gânea mai bine, nici măcar amprentele de pe găleată nu dovedeau nimic. Iar Pierre nu l-ar fi trădat niciodată.

— A, despre asta era vorba, spuse Erik după o pauză prelungită. Îmi pare rău, dar nu am fost eu. Nici nu vă puteți închipui ce plăcere mi-ar fi făcut să-i dau eu domnului comandant Skitenhielm exact lucrul de care avea nevoie. Din păcate însă, a avut altcineva ideea asta extraordinară, înaintea mea.

— Nu putea să fie altul decât tine, zise viceprefectul Dahlén.

Erik îl fixă pe Dahlén cu privirea destul timp pentru ca Dahlén să înceapă să clipească.

— Și dacă îmi e permis să întreb, cum de poate vicecomandantul Clipifarul să tragă concluzia asta?

— Încetează cu neobrazările astea! răcnă Silverhielm.

— *Jawohl herr Kommandant*, răspunse Erik.

— O să dai de dracu', nu-ți dai seama? șuieră unul din noii consilieri.

Erik îi făcu semn cu mâna că ar fi bine să tacă din gură și apoi se întoarse către Silverhielm.

— Aveți obligația să dovediți că am fost eu. Așa că să vedem care-s dovezile! Un lucru e sigur, și anume că tu, în persoană, ai aruncat o găleată cu pișat și căcat în camera mea și a lui Pierre Tanguy. Și toată lumea aici prezentă a fost martoră. Cât privește cele ce-au urmat, am auzit o serie de povești amuzante, cum că cineva a aruncat același căcat în capul lui Silverhielm; pardon, Skitenhielm.

— Dacă nu recunoști, o să fie mai rău, îl amenință Silverhielm cu dinții strânși.

— Chiar dac-am zice că eu am fost ăla care te-a profanat, cred că vă dați seama cât de puțin probabil ar fi să recunosc. N-am de gând să fiu exmatriculat. Și cu asta cred c-am terminat. Pot să plec?

Eric făcu un gest ca și cum se pregătea să plece. Bineînțeles că începură cu toții să-i urle să stea pe loc și să aibă o ținută ca lumea și că nu-i era permis să plece decât atunci când îi spuneau ei.

— Foarte bine, dar atunci veniți cu dovezile!

— O să te facem noi să recunoști, spuse amenințător Gustaf Dahlén.

Erik îi căută din nou privirea, dar de data asta nu izbuti să i-o capteze.

— N-o să puteți niciodată să mă faceți să recunosc, răspunse Erik.

— Ba, de recunoscut, tot ai recunoscut, spuse Silverhielm, pentru că ce înseamnă când spui că n-ai de gând să recunoști? Înseamnă că, în mod indirect, recunoști, nu? Îl rog pe secretar să noteze în procesul-verbal că Erik a declarat că nu are intenția să recunoască, deoarece nu vrea să fie exmatriculat.

— Nu, n-am spus asta. Am spus doar că niciodată n-o să mă puteți face să recunosc. Asta și nimic mai mult.

— Ai grijă, că nu știi de ce suntem în stare dacă vrem, îl amenință unul din cei noi.

Erik se strădui să-i servească noului consilier un zâmbet cât mai larg posibil înainte să răspundă (simțea cum îl țineau copcile din colțul gurii).

— O mărturisire sub tortură nu are valoare, și asta de la mijlocul secolului al XIX-lea. Până și un mic mocofan de consilier ar trebui să știe asta. Și nici cu metode din astea, care or fi ele, cu care încerci să mă ameninți, n-o să vă meargă.

— Atunci putem să-l luăm de câteva ori în primire pe colegul de cameră, răspunse Silverhielm.

Erik ar fi vrut să le pună în vedere ce s-ar întâmpla dacă s-ar atinge de Pierre, dar își dădu repede seama că n-ar face decât să le dea ideea de a-l chinui pe Pierre.

— Sigur că da, zise Erik și își lărgi zâmbetul atât de tare, încât rana din colțul gurii îi sângeră puțin. N-aveți decât! Încercarea moarte n-are și, cine știe, poate că a fost Pierre Tanguy. Eu habar n-am, pentru că în noaptea aia am dormit ca un nou-născut. Vreau să zic, după ce am curățat excrementele domnilor.

— Recunoaște că tu ai fost! strigă Silverhielm. E pur și simplu ridicol, toată școala știe că tu ai fost, termină cu tot cercul ăsta!

— Toată școala are amabilitatea să *creadă* că eu am fost cel care i-a turnat domnului comandant treabă mare în cap. Dar de *știut*, nu *știu*. Dacă înțeleg eu bine, singurul care știe e ăla care a comis actul. Și după câte am priceput eu, nimeni nu l-a văzut.

— Și cum de știi? spuse Gustaf Dahlén încercând să facă pe șmecherul. Cum poți să știi că nu l-a văzut nimeni?

— Pentru că, dacă l-ar fi văzut cineva, am fi avut martori și n-ar mai fi trebuit să ne ciondănim atâta.

— Vrei să spui că, dacă ar fi fost martori, n-ai fi avut scăpare.

— Ei bine, iar începeți? Vreau să spun că nici nu m-aș fi aflat aici, pentru că ați fi pus mâna pe vinovat. Deci, n-ar mai fi trebuit să ne ciondănim atâta.

— Să nu-ți închipui c-o să scapi, spuse un altul din noii consilieri.

— Ba bineînțeles că-mi închipui. Vreau să văd că mergeți la director să-i spuneți „*credem* că Erik i-a turnat comandantului treabă mare în cap”. Și eu, ce credeți că i-aș spune directorului dacă m-ar chema la interogatoriu? Și pe urmă, credeți voi că directorul exmatriculează pe cineva fără motive regulamentare, fără să riște un scandal? Nici vorbă. Nu mă puneți voi la perete pentru treaba asta.

— Oricum, nu scapi, spuse același consilier care-l amenințase înainte. Ești de-o impertinență! Așteaptă și-ai să vezi tu!

— Da, da, știm noi cum vă țineți voi promisiunile. Am văzut cu toții ce bine v-a ieșit „Noaptea Monastică”, nu? Și-ascultă, ce-ar fi să ne întâlnim cândva în afara școlii ăsteia, când emblema ta aurită de pe uniformă o să valoreze doar cât o poleială de bomboană? Ar fi simpatic, nu? Pentru tine, adică, dacă ne întâlnim vreodată la Stockholm pe întuneric.

— Ce faci, ameninți Consiliul? răcni Silverhielm cu o voce pe care nu și-o mai putea controla.

Erik zâmbi și stătu în cumpănă. Ca să câștige timp, trase aer pe nas ca și cum mirosea urât în jur și după aceea răspunse că nu putea ști dacă amenința sau dacă nu amenința Consiliul. Nici un fir de păr nu-i va urni vreunui consilier câtă vreme era elevul școlii și câtă vreme se aflau cu toții pe o rază de 5 kilometri de la Stjärnsberg. Dar dacă s-ar întâlni undeva, în Suedia, unde legile de la Stjärnsberg n-ar mai fi valabile, atunci ar fi cu totul altceva. Și de bună seamă că se gândea în primul rând la Silverhielm.

— Nu-ți dai seama, continuă Erik, adresându-i-se direct lui Silverhielm, că dacă ți-aș fi turnat eu rahatul în cap m-aș simți atât de mulțumit încât nu mi-aș mai pierde timpul cu vreo răzbunare? Te bați ca un fătălău, nu ești nici măcar în stare să dobori pe unul care nu se apără. Și cu ce te-ai ales? Ai crăpat un dinte, dar cât efort, câtă trudă pentru asta, domnule! Ia gândește-te cum ar fi să ne întâlnim noi doi altundeva. Am impresia că n-ar fi vorba doar de un dinte.

Erik își întinse din nou buzele într-un fel de rânjet, căutând să-l privească pe Silverhielm drept în ochi. Tăcerea era totală. Doi din consilieri ședeau mai aproape de el și îi vedea cum făceau diverse desene în caietele de notițe pe care le aveau în față.

— Acum pot să plec? întrebă Erik.

— Pentru obrăznicile pe care le debitezi în fața Consiliului ești pedepsit cu patru sâmbete-duminici. Hai, întinde-o, și să-ți bagi mințile-n cap de-acum înainte.

— Da, da, da, spuse Erik cu un oftat teatral înainte de-a ieși pe ușă.

Când ajunsese în întunericul de afară, tocmai cădeau primii fulgi de zăpadă. Semestrul de toamnă se apropia de sfârșit. Un sfert, își spuse, deja un sfert din drumul spre libertate.

Chiar a meritat, Erik? Stai de aproape două săptămâni cu copcile alea pe față și abia acum începi să fii de recunoscut. Până nu demult, arătai de speriat. Nu s-au mai atins de tine de-atunci, dar poate pentru că, așa cum ziceai și tu, așteaptă să ți se vindece rănilile. Deși eu nu cred că niște ticăloși ca ăștia ar avea astfel de rețineri. Ți-au dat atâtea sămbete-duminici, că ți-ar ajunge pentru șase sau șapte ani de liceu, și chiar dacă mai ai de stat un an și jumătate n-o să ai nici o sămbătă-duminică liberă până pleci de aici la Stockholm. Sigur că ți-a prins bine pentru că te-ai pus la punct cu matematica și cu altele, dar în rest? Dacă continui așa încă trei semestre, câți dinți de aur o să ai? Și nu vezi că nu e nimeni de partea noastră? Toți vor ca lucrurile să rămână așa cum sunt. Nici nu-ți vine să crezi — pentru că nici nu e de crezut —, dar până și cei de la gimnaziu vor la fel. Noaptea Monastică a fost un eșec pentru Consiliu, dar să știi că nici pentru ceilalți n-a fost altceva decât o decepție. Și se înțelege că, într-un fel, a fost o decepție, în ciuda faptului că povestea cu Silverhielm a bătut recordul. A fost o chestie de pomină și e clar că Silverhielm o să aibă de tras tîncheaua asta cîtă vreme o să mai stea aici. Dar îți spun eu, majoritatea băieților de la gimnaziu ar fi dorit de fapt ca până la urmă să fii tu ăla pus la perete pentru ce i-ai făcut lui Silverhielm. S-ar fi distrat la fel de tare, dar mai normal, dacă rolurile ar fi fost schimbate. Și pe urmă, a doua zi, la cantină, când Silverhielm ți-a distrus fața, să nu-ți închipui că măcar unul a fost de partea ta. Erau doar curioși să vadă cît rezști. OK, recunosc, spectacolul a avut efect și sunt cu toții de acord că n-au văzut niciodată un altul mai dărz ca tine. Și nu i-ar trece nici unuia prin cap să căute ceartă cu tine, vreau să zic, nici unuia din cei care nu sunt consilieri. Dar, în spatele tău, să știi că uneori se strîmbă sau își duc degetul la tâmplă, pentru că după ei nu prea ești în toate mințile. Și dacă n-ai fi al doilea din clasă după mine, chiar că ar spune cu voce tare că nu ești în toate mințile. Și atunci ar avea o explicație și un motiv să nu le mai pese de opoziția ta. Acum nu mai e mult până la vacanța de Crăciun, dar după vacanță, când începem semestrul de primăvară, nu te

poți aștepta decât la un singur lucru din partea Consiliului — cottonogeală și iar cottonogeală.

Bineînțeles că or să se dea iar la mine, înțeleg și eu asta. Dar, spre deosebire de tine, eu nu cred că o să mă mai duc de prea multe ori la croitoria spitalului. Tu nu înțelegi asta și de fapt sunt multe lucruri pe care nu le înțelegi când e vorba de violență. Așa e cum zic eu. Știi de ce m-au lăsat în pace deși am trâmbițat chestiile alea despre Silverhielm, că mirosea a căcat și așa mai departe? Nu numai din cauză că mai am copcile pe față. Asta e doar motivul de suprafață. Celălalt e frica, pentru că violența îl sperie și pe cel care lovește. Nu se poate să nu simți într-un fel frica asta când te iei la bătaie. E lege. Și nu cred că poți trece vreodată printr-o spaimă mai mare ca atunci când îi dai cuiva un pumn în față, și dai, și dai, și respectivul rămâne drept în fața ta și nu cade. Nu l-ai văzut pe Silverhielm? Spre sfârșit, era pur și simplu disperat. De ce? Din cauza spaimii — spaima că eu încă mă mai țineam pe picioare. Tocmai de aia am și putut să rezist, pentru că știam cum se petrec lucrurile. Chestia asta le-a rămas întipărită în minte. Fiecare se gândește: cum m-aș fi descurcat eu dacă aș fi fost în locul lui Silverhielm? Și se mai întreabă cât de departe își permite să meargă ca să nu ajungă în situația lui Silverhielm. Pentru că de omorât nu pot să mă omoare. Există limite. Ca și cu armele din depozitul apărării civile. Am putea să ne ducem amândoi acolo, să luăm două mitraliere și niște grenade și să le facem de căpetenie tuturor din Consiliu într-o singură noapte. Sigur c-am putea, practic, e posibil, dar tot atât de sigur e că n-o să facem așa ceva. Pricepi? Există întotdeauna o limită când rațiunea învinge sentimentele.

Dar stai, încă n-am spus ce voiam să spun. E de vină felul tău de a discuta, pentru că mă faci să mă pierd în amănunte de suprafață. Înainte, eram cu totul de acord cu privire la ce este important. În noaptea aia, Noaptea Monastică, când stăteam în întuneric așteptând atacul și vorbeam de cruzimea lui Polifem, atunci eram amândoi de acord că răul trebuie combătut.

Tot timpul. Nu merge să spui că lasă, altă dată, altundeva, când noi suntem aici, la Stjärnsberg. Nu știu dacă înțelegi, dar pot să-ți spun că mi se părea și mie că eram ceva de speriat când vedeam în oglindă cum arătam în primele zile de după bătaia lui Silverhielm la cantină. Dar, și acum fii atent la ce-ți spun, pentru că ăsta-i lucrul cel mai important: dacă n-aș fi avut atitudinea pe care am avut-o și dacă aș fi plecat de acolo fără nici o zgârietură pe față, mi-ar fi fost și mai greu să mă privesc în oglindă. Eu nu vreau să fiu ca ei. Pentru nimic în lume. Nici tu nu vrei. Să nu-mi spui că vrei, că nu-i adevărat. Și puțin îmi pasă dacă idiozii ăia de la Sindicat și ceilalți idioși de la gimnaziu sunt de partea Consiliului. Ei nu știu ce fac, pentru că de fapt ar trebui să țină cu noi și să terminăm odată cu toate porcăriile. Dar sunt niște lași și, în plus de asta, aspiră cu toții să devină consilieri peste câțiva ani, așa, ca un fel de răsplată. Sunt pur și simplu niște marionete. Colaboraționiști. Dacă au putut exista colaboraționiști printre oameni în toată firea într-o țară întreagă ocupată de naziști, ar fi de mirare să nu existe colaboraționiști printre elevii de la gimnaziu aici, la Stjärnsberg. Apropo, Sindicatul m-a convocat mâine și nu-i greu de ghicit ce vor să-mi spună. Colaboraționiștii naibii!

Sindicatul voia să discute cu el rațional. Camaraderește, ca între elevi de la gimnaziu, ca și el; voiau să privească chestiunea în mod logic. Îi spuseră că discutaseră cazul lui atât între ei, cât și cu membrii Consiliului. Oricum, lucrurile nu puteau continua așa. Dacă Erik considera că Stjärnsberg nu i se potrivește, n-avea decât să părăsească școala și atunci n-ar mai fi nici o problemă, nici pentru el personal și nici pentru spiritul camaraderesc.

Aha, nu putea să plece?

Da, dar ceea ce se petrecea în școală era în detrimentul spiritului camaraderesc. Marea majoritate a elevilor școlii erau pentru educația camaraderească și nu se poate

ca Erik să nu fi remarcat lucrul ăsta, nu? Așa că felul în care se comporta el era de-a dreptul dăunător. Câțiva din elevii mai mici decât el începuseră să folosească porecele lui Erik când vorbeau despre prefect și viceprefect. Cum adică, el nu știa? În orice caz, așa era. Și nu era bine. Pentru că s-ar putea răspândi și ar însemna paie peste foc și numărul pedepselor ar crește și asta numai pentru că Erik îi zăpăcise, pe ăia micii adică. Era dovada unei totale lipse de solidaritate din partea lui Erik, un comportament de supraom sau cam așa ceva, și un astfel de comportament trebuia combătut. Nimeni altul n-ar sta minute în șir să îndure loviturile alea fără să clipească, nimeni altul nu putea să-i ducă de nas pe consilieri așa cum se distra el să facă din când în când. Nu era democratic și bineînțeles că Sindicatul trebuia să combată astfel de fasoane. Erau deja vreo trei-patru care începuseră cu găselnița aia de a refuza usturicile și de a prefera arestul. Cum avea să se termine totul? Se putea ajunge la o scindare a elevilor de la gimnaziu dacă Sindicatul nu reușea să-i mențină uniți. Linia democratică era ca sistemul cu usturicile și cu ordonanțele să fie același pentru toți.

Cu toate acestea, Sindicatul propunea un compromis. Discutaseră și cu Consiliul, Consiliul era de acord, dar se înțelege că nu putea să bată toba. Compromisul trebuia să rămână o chestiune internă și putea fi privit ca un fel de perioadă de probă în timpul negocierilor.

În cazul în care la începutul semestrului de primăvară Erik s-ar potoli și ar renunța total la atitudinea sa arogantă de până atunci, Consiliul l-ar lăsa în plata Domnului. Dacă nu i-ar mai spune prefectului Skitenhielm etc. etc. și ar sta frumos în banca lui, ar fi și el lăsat în pace. Ar fi cel mai bine pentru toată lumea. S-ar putea cel puțin face o încercare vreme de un semestru. Și dacă încercarea s-ar dovedi satisfăcătoare, s-ar negocia și asupra aresturilor nesfârșite pe care Erik reușise să le acumuleze. Era totuși o ineptie ca cineva să primească mai multe aresturi decât îi permitea

timpul pe care-l avea de petrecut în școală. După un semestru fără turbulențe, poate că s-ar găsi posibilitatea de a anula celelalte aresturi.

Ar avea cu toții de câștigat. El personal ar fi lăsat în pace și ar fi scutit de bătăile pe care, în caz contrar, Consiliul ar trebui să i le servească, iar Consiliul, la rândul lui, ar putea să se dedice altor lucruri mai importante decât să trebuiască să-și bată capul cu ce pedepse să-i aplice lui Erik. Atmosfera ar fi de asemenea mai liniștită printre elevii de la gimnaziu. Compromisul ar fi cu adevărat în favoarea tuturor. Dacă refuză compromisul, înseamnă că se situează pe poziția unui conflict deschis și tot el ar avea cel mai mult de pierdut.

Ar putea cel puțin să cugete asupra chestiunii în timpul vacanței de Crăciun.

— Propunerea asta cam miroase a putred, spuse Pierre. Ei îți propun, în fond, un fel de echilibru de teroare între tine și Consiliu, dar nu vor să se știe că ai căzut de acord.

— Cam așa am înțeles și eu treaba.

— Dacă-i lași în pace, te lasă și ei în pace. Dar atunci înseamnă c-ai câștigat. Să știi că la așa ceva nu mă așteptam.

— Nici eu, adică nu mă așteptam să meargă atât de ușor. Dar ceva tot nu e în regulă. Vor să încheie un armistițiu cu mine, dar ei tot cum îi taie capul să se poarte cu ceilalți elevi de la gimnaziu. Se pare că au luat în serios povestea aia cu influența mea dăunătoare de „socialist”, sau cum s-au exprimat.

— Și ce-ai de gând să faci?

— Habar n-am. O să mă gândesc în vacanță. Acasă, în liniștea Crăciunului, lângă prefectul meu personal; știi tu, Bătrânul, care o să aibă ocazia să mă mai îmblânzească până începem semestrul de primăvară.

Da, venea vacanța de Crăciun și Pierre mai avea ceva să-i spună lui Erik, dar voise să aștepte până ce toate celelalte lucruri erau puse la punct. Acum, de Crăciun, tatăl

lui venea din Elveția și urmau să petreacă toată vacanța în casa lor de la munte din Sälen*. Tatăl lui Pierre trebuia să vină să-i ia cu mașina și să-i ducă direct la Sälen. Așadar, Erik era invitat acolo, ceea ce însemna că scăpa de mers acasă, cel puțin în perioada Crăciunului.

Peste o săptămână, avea loc serbarea de sfârșit de semestru. După psalmi urma ceremonia înmânării câtorva burse și premii sportive. Când Erik primi cupa Lewenheusen, care-l recompensa pe cel mai bun înotător al școlii, se auziră huiduieli răzlețe.

Erik își puse certificatul cu notele într-un plic adresat părinților, dădu drumul plicului în cutia de scrisori și, puțin după aceea, sosi tatăl lui Pierre, care-i luă cu mașina.

Strigătul cucuvelei se auzea la un kilometru depărtare în noaptea de iarnă.

Era spre sfârșitul lui februarie. Timp de două ore, Erik și Pierre merseseră tiptil-tiptil în spatele Cocorului, până când se apropiaseră suficient de mult ca să-l poată localiza pe mascul. Familia își făcuse cuib în gaura unui plop tremurător, într-o pădurice la vreo doi-trei kilometri de școală.

Profesorul de biologie se numea Tranströmer** și, fiind profesor de științe naturale, își purta porecla cu o desăvârșită indiferență. Chiar și în clasă aveau voie să-i spună Cocorul.

Erik și Pierre, care își puseseră în minte ca la finele semestrului de primăvară să capete nota maximă la biologie, primiseră o temă suplimentară, și anume să observe cât mai multe specii de păsări pe o rază de cinci kilometri

---

* Localitate turistică din nordul Suediei, la aproximativ 25 de kilometri de granița cu Norvegia. (N.t.)

** Numele s-ar traduce aproximativ prin „râul cu cocori”. (N.t.)

de la școală. Și, deoarece cucuvelele fac deja pui în februarie, își începuseră observațiile cu ele. Acum nu se știe dacă puteau spune că era chiar munca lor personală, fiindcă profesorul îi însoțise vreo două-trei nopți la rând, pe urmele cucuvelei.

Era lună plină, cinci-șase grade minus și zăpada înghețată. Se apropiaseră atât de mult, încât puteau vedea cucuveaua în lumina lunii. Era de necrezut că-i lăsase să se apropie, pentru că nu se poate să nu le fi auzit pașii trosnind pe pojghița de gheață.

— Lucrul ăsta se poate eventual explica prin extazul împerecherii, șopti Cocorul. E un instinct atât de puternic, încât poate inhiba vigilența animalului în caz de primejdie. Cocosul de munte, spre exemplu, poate fi atât de excitat în perioada împerecherii, încât atacă vite mari și chiar și oameni. Am putea spune că instinctul sexual anulează instinctul de apărare.

După aceea se întoarseră în pas grăbit prin frigul nopții de iarnă și sărbătoriră primele observații cu cacao fierbinte la Cocorul acasă. Nu era ușor de priceput ce căuta Cocorul la Stjärnsberg. Își dăduse doctoratul și era expert în domeniul unor modificări în moleculele de acizi grași, modificări care ar putea avea legătură cu apariția vieții.

După Pierre, Cocorul venise la școala lor în urma unor conflicte la nivel universitar. De fapt, Cocorul ar fi trebuit să fie doctor docent la Lund, dar fusese pus un altul în locul lui și postul de lector la Stjärnsberg era foarte bine plătit și deci un surogat acceptabil, mai ales dacă te interesa și studiul naturii. Stjärnsberg avea o poziție nemaipomenit de frumoasă, cu lacuri și păduri de jur-împrejur. Și dacă una din pasiunile vieții era împerecherea cucuvelelor...

Dar Erik simțea că mai era ceva la mijloc. Cocorul era cel mai cumsecade profesor din școală. Nu-și ieșea niciodată din fire. Odată, vorbindu-le despre Darwin, le ținuse o mică prelegere antimilitaristă și le spusese că oamenii

nu sunt ca animalele și că — n-o spusese pe șleau, dar pricepuseră ei — oamenii ar trebui să refuze serviciul militar. Se înțelegea că asta era și părerea lui. Și atunci, dacă asta era părerea lui și dacă avea simțuri atât de ascuțite încât era capabil să localizeze o cucuvea la distanță de câțiva kilometri, cum de putea să rămână la Stjärnsberg, alături de toți ceilalți profesori, și să se facă, exact ca ei, că nu vede și nu aude ce se întâmplă? Ca de exemplu violența practică la cantină. Îi venea și lui din când în când rândul, ca și celorlalți profesori de la masa directorului, să supravegheze cantina. O dată și o dată ar trebui să-i ceară o explicație Cocorului.

Trecuseră aproape două luni din semestrul de primăvară.

Consiliul îl lăsa pe Erik în pace și elevii dintr-a patra de liceu nu-l rugau nici unul să le facă vreun serviciu, nici măcar să le cumpere țigări de la chioșc. Iar el îi trata pe consilieri ca și cum n-ar fi existat, privea prin ei și nu le adresa niciodată nici un cuvânt.

Așadar, echilibrul terorii — cum îi spusese Pierre — funcționase fără cea mai mică abatere timp de două luni.

Erik și Pierre încetaseră chiar să se contrazică în privința motivelor. Renunțaseră oare consilierii la conflict și îi acordaseră în mod tacit lui Erik o poliță de asigurare ca să nu mai fie puși în situații din care nu știau cum să iasă?

Pierre așa credea.

Sau foloseau timpul ca să pună la cale ceva cu adevărat eficient și așteptau să se ivească momentul potrivit ca să dea lovitura?

Erik așa credea.

În orice caz, fusese liniște tot timpul de la începutul semestrului și ce rost avea să tot analizeze care ar fi putut fi cauzele? Timpul avea să le arate cine avusese dreptate.

Erik își intensificase antrenamentul la înot, adică mergea la bazin și înainte de micul dejun. Tot era el mediocru la sporturile de iarnă, așa că de ce să nu se antreneze mai

mult la înot și *body-building*? Dar i se părea că tehnica la bazin era din ce în ce mai proastă. Faptul că își îmbunătățea timpul n-avea nimic de-a face cu tehnica, se explica pur și simplu prin faptul că, antrenându-și în paralel mușchii, avea mai multă forță în apă și avansa mult mai rapid, până la un minut și jumătate peste recordul dinainte. Lecțiile și le făcea ca de obicei sâmbăta și duminica, la arest.

În luna martie, când începuse să picure gheața de pe acoperișuri, se termină cu echilibrul terorii.

Trecuseră deja câteva săptămâni de când Pierre își petrecuse ultima sâmbătă-duminică la arest pentru refuzul usturicilor și de atunci nu mai dăduse ocazia să fie somat de șeful mesei, care era și membru în Consiliu.

Dar iată că într-o zi iar îl chemă, deși motivul era cu totul fantezist. Pierre refuzase usturica și urma să primească o sâmbătă-duminică.

A doua zi, Arne, din clasa lor, și un alt băiat — amândoi refuzaseră înainte usturicile — fură somați, ca și Pierre, fără un motiv plauzibil, și refuzară din nou. Nu se putea să nu se ascundă ceva în spatele acestor manevre.

Când Pierre se întoarse de la ședința Consiliului unde fusese chemat împreună cu ceilalți doi răzvrătiți, reieși că într-adevăr exista un plan în dosul acestor înscenări. Toți trei primiseră trei sâmbete-duminici deodată. Și, în plus, fuseseră amenințați că vor fi invitați în careu dacă mai îndrăznesc să refuze usturicile. Silverhielm le adusese aminte de socialistul ăla de Johan S., sau cum îl chema, care trebuise să părăsească școala în semestrul precedent.

Mesajul era transparent. Planul era ca orice tendință de insubordonare a elevilor de la gimnaziu să fie înăbușită. Aleseră, așadar, câțiva elevi din clasele mici și-i pedepsiră pe toți aproape la fel de sever pentru că se exprimaseră necuviincios la adresa membrilor Consiliului — deci pe motiv de obraznicie. (Probabil că elevii respectivi, vorbind despre Silverhielm și Dahlén, se folosiseră de porecele acelea inventate de Erik.)

Stăteau acum în locul unde se ascundeau de obicei ca să fumeze și întorceau chestiunea pe toate părțile. Dacă în fond Consiliul spusese A, trebuia să spună foarte curând și B. Asta însemna că, în zilele imediat următoare, Pierre și ceilalți aveau să primească usturici indiferent dacă se purtau bine sau rău la masă. Și atunci Pierre avea de ales între usturică și arest sau muncă silnică plus bătaie zdravănă în careu.

— A devenit aproape insuportabil, zise Pierre. Îți dai seama ce frică îmi e? Îmi e pur și simplu frică de bătaie.

— Oricui îi e frică. Nimic neobișnuit, îi spuse Erik.

— Mai mult sau mai puțin, da. Dar aici e vorba de mult mai mult și mult mai puțin. E o diferență de ani-lumină între tine și noi ceilalți. Eu nu fac față, sunt sigur că nu fac față.

— Ba faci, bineînțeles că faci față. Dacă motivele sunt suficient de puternice, oricine face față. Cu creierul trebuie să faci față, nu cu simțurile. Nu bătaia în sine doare, ceea ce doare e faptul că te obligă să le ascuți ordinele, să te târăști în fața lor.

— Numai tu poți să vorbești așa!

— Deloc, e absolut la fel pentru toți. Trebuie să fie la fel pentru toți. Cel puțin pentru tipii ca mine și ca tine. Cel mai groaznic e să fii obligat să ascuți de ordinele unor idioți și pe urmă să-i mai auzi și pe colaboraționiștii ăia că-ți râd în nas. După bătaie, te simți ca după o ședință serioasă de antrenament și o porție bună de saună. Câtă vreme ești în toiul efortului e ca iadul pe pământ, dar după aia ești mulțumit.

— Dar cum pot eu să fac față bătăii din careu?

— Probabil ca toți ceilalți, nu? Te alegi cu o vânătăie la ochi, o să-ți curgă puțin sânge din nas și cu asta, basta.

— Dar dacă-mi fac cum i-au făcut lui Johan S., dacă îmi sucesc brațul pe spate, de exemplu, și mi-l apasă acolo din ce în ce mai tare până când mă fac să promit că n-am să mai refuz nici o usturică? Atunci ce fac?

Nu era ușor să răspunzi la așa ceva. Lui Pierre nu puteai să-i spui: „Lasă-i să-ți sucească brațul până ți-l rup.” Având în vedere că lui Pierre îi era frică și nici nu-i ura destul de mult — îi disprețuia numai, așa, din dosul ochelarilor —, n-avea cum să se apere împotriva durerii; dimpotrivă, frica l-ar face să simtă și mai puternic durerea. În schimb, ura poate domoli durerea până la limită, până dispare pur și simplu ca într-o ceață albă și nu mai simți nimic. Pierre era în căutarea unei *soluții intelectuale*, dar o astfel de soluție era cam greu de găsit. Rezistența intelectuală dă rezultate în perspectivă, dar la locul execuției nu prea e de folos.

Și totuși... poate că este.

— Pierre, ia gândește-te de câte ori am citit despre unii care merg la eșafod și cântă imnul țării, sau strigă „trăiască regele”, sau cântă Internaționala în fața plutonului de execuție, cum au făcut gărzile roșii în Finlanda, știi tu.

— Da, dar nu e același lucru. Dacă știi c-or să te-mpuște, nu e de mirare că ultimul lucru pe care-l faci e să te mobilizezi, să te ții tare. Dacă naziștii ăștia mi-ar face de petrecarie, aș fi și eu în stare să cânt imnul țării sau mai știu eu ce. Numai că acum nu asta o să-mi facă. Or să-mi rupă brațul, de exemplu, ca să mă facă să le promit ce dracu' vor ei.

— Ce valoare are o promisiune din asta?

— Ei și ce dacă nu are? Știi ce se întâmplă? Refuz următoarea usturică. Și poți să fii sigur c-or să mă pună destul de repede la o nouă încercare și iar ajung în careu.

— Și? Te opui din nou.

— E inuman. Doar nu vrei să... nu rezist eu la așa ceva. Niciodată, în vecii vecilor.

— Poate că nu. Dar ascultă, cred că am o idee. Sunt sigur că în careu te iau în primire Silverhielm și Clipifarul; unul din ei sau amândoi. Și faci așa: înainte să înceapă bătaia, le spui tare și răspicat că sunt niște netrebnci afurișiți, niște lași și niște mizerabili care se dau la unul mai

mic și mai slab decât ei și că n-are nici o importanță dacă te fac să promiți ceva. Că ei tot netrebnici sunt. Pricepi ideea, nu? Mai putem să lucrăm la ea, s-o îmbunătățim.

— Ce vorbești? Ca să înghit și mai multă snopeală decât și-au pus în minte? Și pe urmă să refuz alte usturici și iar să mă cheme în careu? La ce bun toate astea? OK, poate duce la o oarecare îmbunătățire. Înțeleg eu cum te gândești, dar de câte ori îți închipui că rezist în careu?

Ei sigur, poate că ar fi greu să meargă până la capăt. Nu mai aveau decât câteva zile la dispoziție. Ar putea oare să-l învețe pe Pierre cum să se apere, să-i arate câteva lovituri sau șuturi cu care să-și doboare adversarii?

Nu, cu Pierre nu mergea așa. Și nu pentru că nu avea suficientă forță — nu e chiar atât de important cât de puternic e șutul sub centură, important e să nimerească exact unde trebuie —, ci pentru că Pierre nu era în stare să lovească. Violența își are lăcașul în creier, nu în mușchi. Nici măcar un antrenament îndelungat nu l-ar putea învăța pe Pierre un lucru atât de simplu — să cotonogească doi snobi de la Stjärnsberg care n-au știut niciodată să se bată cu adevărat.

— Ei, o să vedem noi cum o să meargă, dar părerea mea e ca atunci când urci prima oară în careu să-i privești cu tot disprețul de care ești în stare. Tu n-ai nimic de pierdut, pe când ei, da. Și să-i tragi o palmă lui Silverhielm. Uite-așa, o palmă, nu o lovitură care să lase urme, o lovitură care să-l umilească, care să-l facă și mai ridicol decât dacă l-ai doborî. Am să-ți arăt eu cum se trage o palmă din asta care nu dă greș. Stai cu amândouă mâinile jos, în fața stomacului, uite-așa. Și pe urmă lovești cu dreapta în sus, oblic, în așa fel încât să-i arzi obrazul drept cu dosul palmei. Ai priceput? Așa! E greu să parezi loviturile care vin din stânga, chiar dacă ești foarte versat, și Silverhielm garantat nu e. Dacă lovești așa cum ți-am spus, nimerești precis, asta-i sigur. Mai ales că lovitura vine de jos în sus și nu e deloc pregătit s-o pareze. Și apoi, o lovitură cu dosul palmei e mai umilitoare decât o lovitură obișnuită.

— Ei bine, și pe urmă?

— Pe urmă... vai Pierre, dacă aș putea să intru în pielea ta în acele zece minute! Dacă aș putea într-un fel să schimb locul cu tine, să mă deghizez, să-mi pun ochelarii tăi! Ar fi grozav.

— Sigur c-ar fi grozav, numai că, vezi, nu merge.

— Da, și nici nu pot să te-nvăț să te bați.

Nu dură decât două zile până când Silverhielm și Gustav Dahlén îl scoaseră pe Pierre în careu.

Erik se instală sus de tot, pe povârnișul rezervat celor de la gimnaziu. Își simțea palmele umede și fruntea brobo-nită de o sudoare rece.

Ritualul începu ca întotdeauna. Maestrul de ceremonii îl atinse pe Pierre cu bagheta de argint și îi conferi titlul de șobolan, după care recită regulile. În primele rânduri ale elevilor de la gimnaziu se auzeau deja unii care intonau cântecul șobolanului.

— Țineți-vă gura! strigă Erik cu vocea lui în schimbare, țineți-vă gura, că, dacă nu, aveți de-a face cu mine în careu!

Cântecul amuți. Ritualul luă sfârșit în careu și acum trebuiau să înceapă bușiturile.

— Scoate-ți ochelarii! comandă Silverhielm.

— De ce aș asculta de un mizerabil ca tine? răspunse Pierre cât se poate de calm.

Până și Erik putea să constate că vocea lui Pierre nu era deloc schimbată.

— Scoate-i, îți zic!

Pierre făcu un pas scurt înainte și își ridică ușurel mâi-nile înspre burtă. Va să zică avea de gând să-i ardă palma. Extraordinar! Îl privi pe Silverhielm drept în ochi și trase aer pe nas de câteva ori.

— Încă miroși a rahat. Unul ca tine nu poate scăpa de putoarea asta, oricât s-ar spăla, spuse Pierre, și în secunda în care termină propoziția îi și trase palma.

Nimeri perfect. Luat prin surprindere, Silverhielm făcu un pas înapoi și se vedea pe el cum îi creștea furia, în timp

ce chelnerițele aplaudau de la ferestre și elevii de la gimnaziu traseră un chiuit de bucurie.

În clipa în care Silverhielm dădu să sară asupra lui, Pierre îl opri ridicând mâna.

— Stop! Așteaptă să-mi scot ochelarii!

Silverhielm stătea acum nemișcat ca un prost, în poziție de gardă, în timp ce Pierre, cât se poate de tacticos, își scoase ochelarii ca să-i pună în buzunarul de la piept al hainei.

— Acum sunt gata, domnule comandant Skitenhielm, așa că dați-i drumul, dacă poștiți, spuse Pierre, și primul pumn îl nimeri drept peste gură, exact când scotea ultima silabă a propoziției.

După aproximativ un minut, Pierre sângera și din nas și din gură. După câte își dădea Erik seama, loviturile nu fuseseră nici prea reușite, nici destul de puternice ca să-l rănească prea grav. Foarte curând după aceea, Pierre, care nu făcea altceva decât niște încercări anemice de a se apăra, începu să plângă și căzu la pământ. Băltoaca de sânge de sub față nu creștea alarmant de repede.

Începură, bineînțeles, să-i tragă șuturi în fund și să peroreze despre cum trebuie pedepsiți socialiștiiăștia care credeau că-și pot permite aroganța de a refuza usturicile. Primele șuturi nu fuseseră prea puternice și Pierre stătuse suficient de mult timp în careu ca să iasă de acolo în patru labe cu onoarea intactă.

— Să auzim acum! răcni Gustaf Dahln. O să mai refuzi usturici în viitor și o să încetezi cu obrăznicile?

Pierre dădu să spună ceva, dar fu întrerupt de Silverhielm, care-i trase un șut în coaste. Se auziră proteste din rândurile elevilor de liceu care strigară: „Lasă-l să promită!”

Silverhielm făcu o pauză cu șuturile.

— Hai, șobolan mic ce ești! Promite c-o să fii ascultător! îi strigă Silverhielm lui Pierre, care zăcea ghemuit la picioarele lui.

— OK, pot să-ți promit acum ce dracu' vrei, pot să promit că-ți aduc luna de pe cer dacă vrei. Dar n-am de gând să mă țin de promisiune, lua-te-ar dracu' de porc laș! Împutitule!

Următorul șut îi tăie respirația. De data asta, șutul lui Silverhielm fusese pe bune. Ridicase piciorul deasupra lui Pierre și îl lovise în coaste de sus în jos, cu tocul pantofului. Îi reușise perfect — până și lui Silverhielm. Oare cine l-o fi învățat?

— Ce ziceai că sunt? întrebă Silverhielm și Pierre nu răspunse.

— Porc! strigă Erik de-acolo sus unde se afla. Un porc împutit, asta ești Skitenhielm!

— Așa, va să zică, spuse Silverhielm pregătindu-se să-i mai tragă un toc lui Pierre. Ia mai spune tu o dată!

— Skitenhielm! strigă Erik.

Silverhielm trase cu toată forța în Pierre. Un șut din asta, dacă nimerea rău, putea să-i zdrobească câteva coaste.

— Ei, mai spui odată? întrebă Silverhielm și ridică din nou piciorul.

Erik nu răspunse. Era destul de clar. Fiecare răspuns însemna câte un toc în coastele lui Pierre. Spectatorii așteptau în tăcere urmarea.

— Skitenhielm, împutitul dracului de comandant, spuse Pierre gemând.

Următoarele șuturi le auzea ca atunci când dai drumul unui sac greu și moale pe o podea de ciment. Pierre nu mai era în stare să iasă de-a bușilea din careu. Merseseră prea departe. Îl prinseră de picioare și-l târără în afara careului. Trase de pe platforma de ciment, brațele lipsite de vlagă și capul aterizară pe pietriș cu un zgomot înăbușit. Le mai adresară elevilor de gimnaziu niște amenințări de ordin general, după care pleară. Finlandezele începură să-și închidă ferestrele. Una dintre ele strigă, după un moment de șovăială:

— Să te ia naiba, Skitenhielm!

Și închise apoi fereastra cu zgomot.

Erik se apropie să-l ajute pe Pierre să se ridice. Abia i se mai auzeau gemetele. Spectatorii se răspândeau discutând ca după un meci de fotbal.

Câteva ore mai târziu Pierre era în stare să facă glume pe socoteala întregii întâmplări. Erik îl spălase de sânge și constatasese că Pierre nu avea nevoie de copci. Nasul era întreg, iar buzele crăpate doar ici și colo. Amândoi ochii aveau să-i fie bineînțeleș învinețiți, iar pe spate o să aibă, de asemenea, niște vânătăi urâte de tot după toate șuturile pe care le încasase.

— Ce pereche grozavă suntem! E clar că, într-un fel, am câștigat, dar știi, încă o victorie din asta și... am cam băgat-o pe mânecă. Eu sunt Pirus, nu Sancho Panza, cum credeam la început. Sigur că pe tine te văd în rolul cavalerului tristei figuri, dar eu mă credeam amărâțul ăla gras, călare pe măgar, și uite că nu sunt.

— Hai, termină! Eu îmi imaginez că sunt Spartacus, gladiatorul răzvrătit și tu vii și-mi spui că sunt un idiot care se bate cu morile de vânt? Orice-am zice, comandanții noștri sunt totuși ceva mai deștepți decât niște mori de vânt.

— OK, să zicem că ești Spartacus, dar eu altceva decât Sancho Panza nu sunt. Și pe urmă, doar știi și tu cum a sfârșit Spartacus.

— Da, până la urmă a cucerit-o pe Janet Leigh; cel puțin, acel Spartacus la care mă gândesc eu, adică Kirk Douglas.

— Și Tony Curtis ?

— Nu mai știi. În orice caz, era alta, nu Janet Leigh.

— Erik, dacă lăsăm acum gluma la o parte...

Pierre șovăi, dar Erik bănuia ce voia să spună.

— ...nu prea cred că mai rezist la încă un careu. Nu știu ce să zic. E adevărat că după ce se termină ai o senzație aproape plăcută. Numai că... dar tu oricum nu pricepi. Și-apoi Spartacus a fost răstignit, nu? Romanii au câștigat.

— În orice caz, trebuie să spun că ai fost nemaipomenit de curajos. Și ce bine ți-a nimerit lovitura! Ce-ai făcut, te-ai antrenat pe ascuns?

— Ei, am tras și eu, doar așa.

— Grozav, domn'e. Înseamnă că ai talent. Aproape că nu mi-am dat seama c-ai să-l pocnești.

— Dar ai văzut, nu?

— Da, am văzut cum ai făcut pasul ăla înainte, așa, ușurel, și cum ți-ai ridicat mâinile încet-încet, exact până unde trebuia. A fost perfect.

— Interesant, pentru că eu nu mi-aduc deloc aminte ce și cum am făcut; abia țin minte că i-am tras palma. Cred că n-am mai lovit pe absolut nimeni de când eram copil. Cred că acum a fost prima oară.

— Repet, ai talent.

— Bine, dar ne-ndepărtăm de la subiect și văd eu că tu cam asta vrei. Nu mai rezist încă o dată. Rândul viitor aleg usturica. Decepție?

Erik nu știa ce să răspundă. Sigur că, pe de o parte, îl dezamăgea. Dar, pe de altă parte, ce pretenții poți să ai de la un băiat care nu s-a bătut niciodată în viața lui și care habar n-avea cum să se apere.

— Nu știu ce să zic și nici măcar nu știu exact ce părere am. Hai să nu mai vorbim despre asta azi. Cum-ne-cum, ai fost nemaipomenit de curajos. Tocmai pentru că nu știi să te bați — de-aia ai fost nemaipomenit de curajos. Hai și tu cu mine să înotăm puțin, ca să nu fii prea înțepenit mâine.

— Da, dar seara e numai pentru cei din echipă și pentru Consiliu.

— Exact. Ia și citește o carte și eu mă duc la bazin. Salut.

Zilele următoare au fost regizate conform așteptărilor. Cei care înainte refuzaseră usturicile au fost somați în repetate rânduri, ca să vadă lumea că nu se mai opuneau pedepselor și că se prezentau frumos și ascultători cu capul plecat ca să și le încaseze. Nu erau usturici prea

serioase, dar nu durerea fizică era acum scopul procedurii. Important era să se restabilească ordinea.

Erik își reluă campania de batjocorire a prefectilor. Desigur că aproape nimeni nu mai cuteza să chicotească la masă sau în curtea școlii când prefectii erau luați peste picior.

Consiliul încercă să introducă un sistem de turnătorie. Elevul pedepsit cu muncă silnică sau arest își putea salva o sâmbătă dacă denunța vreun băiat de la gimnaziu care folosea porecle la adresa prefectilor. Sistemul funcționa destul de prost, dar Consiliul nu renunță la el. În schimb, lăsa să se înțeleagă că turnătorii vor primi, ca răsplată, pedepse mai blânde și vor fi întotdeauna scutiți de corvezi. Atunci lucrurile merseară mai bine.

Erik îi spuse lui Pierre că turnătorii ar trebui snopiți în bătaie, dar Pierre se opuse cu fermitate, pentru că n-ar fi fost altceva decât logică de bandiți. Mai bine era să deseneze cu vopsea roșie câte un T pe ușile turnătorilor. Zis și făcut, în noaptea următoare merseară tiptil, tiptil, prin clădirea elevilor de la gimnaziu și desenați litera T pe cinci uși.

— O să radă ei vopseaua, dar nu-i nimic, pentru că o să se vadă urme de răzături și toată lumea o să știe despre ce e vorba.

— Exact, spuse Erik, și T pentru turnător e foarte limpede. Nimeni n-ar fi înțeles dacă scriam C, de la colaboraționiști. Știi, am fost un tâmpit să cad de acord cu ei atunci, cu echilibrul ăla al terorii.

— Ba n-ai căzut deloc de acord. Ei te-au lăsat în pace și tu i-ai lăsat în pace. Asta a fost totul. Merge cât merge, și cât timp a mers a fost bine și frumos. Vreau să spun că nu i se poate reproșa nimănui dacă încearcă să folosească soluții, să zicem, pașnice.

— Care „soluții pașnice”? Ce expresie! N-au urmărit decât să câștige timp ca să lovească pe urmă și mai tare.

— Da, și întrebarea e ce-au de gând cu tine acum.

Exact. Ce-aveau de gând?

Școala începuse din nou să vibreze de zvonuri ca înaintea Noptii Monastice din anul precedent. Se înțelegea că membrii Consiliului își puseseră în minte să-l dreseze pe Erik, dar nimeni n-avea nici cea mai vagă idee ce planuri aveau. Ceva trebuia oricum să se întâmple.

În sâmbăta aceea se lăsase iar gerul și spre după-amiază se formaseră furțuri de gheață care atârnavă de la streășina clădirii principale. Erik era cufundat în volumul șapte al cărții *O mie și una de nopți* când se deschise ușa arestului. În cadrul ușii, doi consilieri din ultima clasă. Aveau cu ei un băiat dintr-a cincea care primise o sâmbătă-duminică pentru obrăznicie. Îi explicară cum că băiatul avea puțin guturai și că i se schimbase pedeapsa în arest, așa că Erik trebuia să facă muncă silnică în locul celui răcit.

Erik își spuse că n-avea cum să refuze.

Consilierii îl însoțiră până la micul teren de pietriș din fața anexei, o clădire cu săli de clasă de care se foloseau în caz de nevoie. Se aflau pe jos patru drugi lungi de oțel, din aceia care se foloseau pe vremuri la sfărâmarea granitului. Erau destul de înguști, cam ca o rangă, și lungi de vreo jumătate de metru. Lângă țaruși, un baros.

Consilierii trasară pe pământ patru patrule cu laturile aproape egale. Cei patru drugi trebuiau înfiți cât se poate de zdravăn prin crusta de pământ înghețat, ca să fie de neclintit. Era clar? Când termina, putea să pună barosul în depozitul de unelte și să se ducă în cameră. După aceea consilierii plecară.

Eric căzu puțin pe gânduri, analizând drugii și barosul. Drugii aveau să marcheze colțurile unui pătrat cu latura de aproximativ doi metri. Era de neînțeles. La fel de fără sens ca și săpatul gropilor în pădure. Dar îi spusese că putea să plece după ce era gata și nu putea să-i ia mai mult de o jumătate de oră. Asta însemna prima sâmbătă după-amiază liberă de când era la Stjärnsberg. Cântări în mână barosul. La ce-or să le folosească drugii ăștia? Și

de ce voiau să-i dea liber? Ce-și imaginau c-o să facă dacă e liber? C-o să meargă într-un loc anume? Îi întinseseră vreo cursă în drum spre chioșc sau ce aveau de gând?

Termină în mai puțin de o jumătate de oră. Drugii stăteau absolut țepeni. Puse barosul în depozit și se duse apoi în cameră. Pierre era acolo ca de obicei, întins pe pat, și citea.

Și lui Pierre i se păru că nu mirosea a bine, că toată povestea asta prevestea ceva sinistru, dar nici el nu putea să ghicească planul consilierilor.

— Trebuie să avem răbdare, că altceva nu-i de făcut, spuse Erik; își deschise iar volumul șapte din *O mie și una de nopți* și-l întrebă pe Pierre cum de aventurile marinărului Sindbad semănau atât de mult cu cele ale lui Ulise. Care-l plagiase pe care?

Pierre era convins că *O mie și una de nopți* era mai recentă decât epopeile lui Homer și-i înșiră o serie de argumente.

Era chiar foarte interesant, pentru că episodul cu Polifem apărea aproape identic în *Odiseea* și în *O mie și una de nopți*.

La masa de seară, nimic ieșit din comun. De aceea, Erik fu extrem de surprins când la ieșirea din cantină văzu că toți membrii Consiliului așteptau afară. Aha, își zise Erik, mai devreme sau mai târziu ceva tot trebuia să se întâmple. O să mă coste vreun dinte de aur sau doi, dar tot nu-i las eu să câștige.

Consilierii se repeziră asupra lui din toate părțile, îl apucară de brațe și, urlând de bucurie, îl duseră până la locul de lângă anexă unde erau înfiți drugii. Acolo îl puseră jos, îl apăsară cu toată forța pe pământ — orice împotrivire ar fi fost în zadar —, îi legară încheieturile mâinilor și picioarelor cu bucăți de frânghie pe care apoi le prinseră în jurul drugilor și traseră de frânghii cu atâta nădejde, încât până la urmă Erik zăcea întins pe pământ ca o cruce. După cum era de așteptat, toată școala se

adunase în jurul lui. Ici și colo se auzea câte o grosolănie la adresa lui Erik.

Era aproape întuneric. La orizont, în spatele clădirii principale, o dungă lată, roșie. Cerul era albastru-închis și se vedeau deja stelele. Erik numără stelele Ursei Mari și se gândi că așa trebuie să se simtă cei aflați în pragul morții. Dacă i-ar fi venit în minte vreun cântec, s-ar fi pus pe cântat. Asta urmăriseră: să fixeze chiar el drugii de care plănuiseră să-l lege. Și de-aia îi dăduseră liber, ca să nu refuze corvoada. Silverhielm era undeva, în spatele capului lui Erik, și se auzea foarte bine că râdea.

— Ei, obrăznicuțule, vād că ți-ai făcut treaba ca lumea, așa că n-ai să scapi de-aici oricât de disperat ai fi.

Sigur că da, era glasul lui Silverhielm. Cel mai bine era să nu răspundă nimic; trebuia mai întâi să vadă ce voiau să-i mai facă. Aveau chiar de gând să-i facă figura cu spărgătorul de nuci? În cazul ăsta, ar fi trebuit să-i scoată mai întâi pantalonii și pe urmă să-l ținuiască așa, în formă de cruce.

Până la urmă, Silverhielm făcu vreo doi pași, în așa fel încât Erik să-l poată vedea în întregime, și scoase încet — bineînțeles, demonstrativ de încet — un cuțit pe care apoi îl ținu în jos exact deasupra ochilor lui Erik.

— Nu-i așa că te cam apucă frica, ticălosule? spuse Silverhielm.

Nu era nimic de făcut. Indiferent ce-ar spune el, ei își vor vedea de planurile lor.

— Cui i-ar putea fi teamă de un tip lamentabil ca tine? șuieră Erik printre dinți. Și puți a rahat, mă, Stinkenhielm*, Skitenhielm.

Alt răspuns nu-i puteai da lui Silverhielm. Nu puteai să te dai bătut în fața unuia ca el. Erik era singurul care încă nu se dăduse bătut și trebuia să mai fie careva printre toți spectatorii ăia — sau poate chiar mai mulți — care nădăjduiau c-o să reziste.

---

* *Stinka* (vb.) înseamnă „a mirosi urât”, „a puți”. (N.t.)

— Retrage ce-ai spus, îi comandă Silverhielm și coborî cuțitul spre nasul lui Erik până ce tăişul îi atinse nările.

Erik nu răspunse.

— Retrage ce-ai spus, repetă Silverhielm, apăsându-i mai tare cuțitul pe nas.

Erik simțea cum îi curge sânge într-una din nări.

— Ei, ce mai aștepți? Vorbește, până nu-ți retez nasu' ăsta de jidan.

— Ești o jigodie și ai să puți cât ai să trăiești, spuse Erik. Simțea cum lama cuțitului îi intra în cartilagiu.

Dintr-o dată, Silverhielm dădu la o parte cuțitul și se ridică în picioare fără să-i taie lui Erik nici o bucățică din nas.

— Porcul trebuie opărit! răcni Silverhielm.

Spectatorii intrară în stare de agitație când apărură câțiva consilieri cărând găleți cu apă clocotită. În spatele lor se auzeau țipete și văicăreli. Erik își ridică puțin capul și văzu cum veneau spre el patru din colegii lui de clasă, fiecare tras de câte un consilier.

Consilierii îi țineau strâns de ceafă cu o mână și cu cealaltă le îndoiseră un braț sus, pe spate.

— Hai, dați-i drumul, opăriți porcul! ordonă Silverhielm.

Primul la rând era Uliul. Își trase cu greu găleata câțiva pași și-i dădu apoi drumul cu o bufnitură, așa că împrășcă puțină apă lângă capul lui Erik. Apa era aburindă.

— Nu ești în toate mințile dacă-i ascuți pe dobitocii ăștia, spuse Erik ridicându-și puțin capul ca să întâlnească privirea Uliului acolo sus, pe fundalul cerului de seară.

— *Sorry old chap**, ordinul e ordin, răspunse Uliul gemând puțin din cauza efortului pe care-l făcea ridicând găleata deasupra capului lui Erik.

Și o deșertă. Erik văzu cu încetinitorul parcă — cel puțin așa arăta imaginea pe care avea să și-o amintească mai târziu — cum apa aburindă se revărsă peste marginea găleții, venindu-i peste față și piept.

---

* Dezolat, bătrâne (lb. engl.). (N.t.)

În secunda următoare, scoase șocat un urlet de durere și trase ca un disperat de sforile cu care era legat de drugii ăia înțepeniți.

Creierul parcă-i explodase, era ca și cum un terminal informatic ar fi fost lovit de trăsnet. Se instalează apoi un calm care-l lăsa să zărească prin aburi, foarte neclar, cum următorul băiat își căra înspre el apa. Era rândul lui Arne, băncosul de Arne, care parcă — nu parcă, ci sigur — plângea.

Și urlă încă o dată când îl lovi din plin al doilea val de durere.

Următoarele două găleți erau cu apă rece și, când cel care venea la rând — nu mai era în stare să-l identifice — i-o turnă, i se păru că tot fierbinte era, până când creierul răătăcit apucă să ajungă din urmă evenimentele. Ultima găleată o simți rece ca gheața de la început, cel puțin așa i se întipări în memorie. Sus, pe cer, Ursa Mare se tot învârtea în ceață. Timp de câteva minute nu-și auzi decât propria respirație, greoaie.

Silverhielm se postă apoi în spatele lui și-i spuse vorbe pe care Erik nu le deslușea; pe urmă se apropiară unii de el, era sigur, deși nu-i văzu și-l scuipară. Cel puțin așa suna. Pe urmă se lăsă tăcerea.

Plecaseră. Plecaseră cu toții și tăcerea era absolută. Corpul începu să-i tremure, dar, pe măsură ce frigul îi pătrundea măduarele, își recăpătă cunoștința. Vedea clar stelele sus pe cer și când își mișcă puțin capul se auzi ca un fel de clinchet de pahare din cauza apei care-i înghețase în păr. Hainele se întăreau și ele. Închise ochii.

Zgâlțâiturile îl țineau însă treaz.

Era imposibil să măsoare trecerea timpului. Poate zăcuse acolo o oră sau poate numai cinci minute, când auzi niște pași apropiindu-se din spate.

Era sora medicală. Când se așeză lângă el în genunchi, văzu cum îi licăreau ochelarii. Dar avea și ceva în mână, parcă era un bisturiu. Mai întâi nu zise nimic. Îi puse mâna pe piept, apoi și-o mută la carotidă și pe urmă îl atinse cu bisturiul.

Din câteva mișcări rapide, tăie sforile care-l țineau legat de drugii înțepeniți în pământ. Erik își împreună încet-încet mâinile și, aproape fără să-și dea seama, își frecă încheieturile amorțite. Pe urmă îi tăie sforile din jurul gleznelor.

— Așa, acum încearcă să te ridici, îi spuse sora trăgându-l de brațe.

Gheața trosni când își smulse hainele lipite de pământul înghețat. Se ridică în picioare clătinându-se.

— Hai să mergem, zise sora.

Îi ridică un braț așa greu cum era, îl puse pe umerii ei firavi și îl ajută să facă primii pași nesiguri spre Casiopeea. Nu era picior de om.

Pe la jumătatea drumului, Erik spuse geamând că poate să meargă singur și se eliberă aproape cu forța de sprijinul infirmierei. Când ajunseră — corpul i se zgâlțâia în așa hal, încât abia își putea controla cuvintele —, o întrebă pe soră dacă era bine să facă un duș fierbinte și pe urmă să se culce.

Probabil că-i răspunsese afirmativ și îl lăsase acolo pentru că, imediat după aceea, se trezi mergând pe două cărări pe coridor spre camera lui. Se întâlni cu doi colegi de clasă care rămaseră împietriți, dar nu spuseră nimic.

În cameră, lumina era stinsă și trebui să bâjbâie puțin până să găsească comutatorul. Când aprinse lumina, văzu că Pierre era lungit în pat, cu plapuma trasă până la bărbie, dar absolut treaz.

— M-au legat, zise Pierre, de-aia n-am putut să vin să te dezleg.

Erik se apropie de patul lui Pierre împleticindu-se și, cu o mișcare stângace, dădu la o parte plapuma. Îl legaseră de jur împrejur, făcuseră din el o sarma.

Dar mâinile îi erau prea țepene ca să desfacă nodurile și nici nu vedea ca lumea. Din când în când i se încetșau ochii.

— Trebuie să mai stai legat un pic, bolborosi Erik și se duse să facă duș.

Intră sub duș cu haine cu tot și dădu drumul la apă.

Corpul îl durea rău și îi zvâcnea din cauza apei calde. Rămase mult timp sprijinit de peretele de faianță, masându-și încheieturile mâinilor. Ridică apoi temperatura apei și-și scoase cu mișcări nesigure hainele, una după alta. Nu știa să spună cât timp stătuse sub duș înainte de a se întoarce în cameră unde își puse un halat și începu să-i taie lui Pierre legăturile.

Îl ustura corpul pe ici, pe colo, dar mintea i se limpeze.

— Au dat ordin să nu vină nimeni să mă dezlege, explică Pierre. Cel care ar fi îndrăznit să mă dezlege, ar fi primit cinci sâmbete-duminici.

— Altfel ai fi venit să mă dezlegi?

— Sigur că da.

— Nu-s întregi la minte! Nimeni n-ar risca pentru asta cinci sâmbete-duminici! Și dacă încerca cineva să mă dezlege acolo, afară, tot cinci sâmbete-duminici ar fi primit?

— Da. Mai întâi i-au alungat pe toți și pe urmă m-au înhățat pe mine.

— Și cât timp își puseseră în minte să mă lase să zac acolo? Nu pricepeau deloc ce făceau?

Cine putea ști. Nu era ușor de găsit un răspuns. Erik își puse două pijamale, se înfodolă bine cu plapuma și căldura începu să-i învâluie trupul.

Îl dureau încheieturile mâinilor și ale picioarelor, părți ale pieptului, fața.

Nu-și dădeau seama ce făceau? Își închipuiau că nimeni nu putea fi învinuit dacă unii îl legaseră, alții turnaseră apa și cu toții stătuseră să se uite fără să-i taie frânghiile?

— Credeam c-o să mor, mormăi Erik, așa credeam, dar nu-i adevărat că-ți vezi toată viața ca într-un film. Eu n-am văzut decât stelele.

Tocmai când să adoarmă, veni sora să-i dea câteva pilule albe și un pahar cu apă. Îi spuse să doarmă.

Febra îl cuprinse o dată cu somnul. Avansa plutind în stare de imponderabilitate spre depozitul de armament.

Ridică bărosul ca să spargă lacătul și i se păru ușor ca fulgul. Reteză lacătul dintr-o lovitură, de parcă era o bucată de lemn putred. Carabinele erau aliniate frumos și luceau răspândind o lumină galben-verzuie. O vrabie zbura disperată izbindu-se ba de un ochi, ba de altul al ferestrei, fără să poată ieși afară. Culasele mitralierelor erau năclăite de un strat gros de unsoare brun-gălbuie, pe care-i veni ușor să-o șteargă cu hainele lui ude; era cald ca într-o zi de vară acolo, în depozit, dar afară se auzeau aripile becașinelor ale căror pene zbârnâiau pe la fereastra de care se tot izbea vrabia. Încărcătoarele mitralierelor atârnavau greu din cauza cartușelor, dar el le lua în mână și le simțea ușoare ca niște fructe.

Trase rafale scurte de pe acoperișul școlii asupra consilierilor care cădeau la pământ de la primul până la ultimul, ca niște bețe de chibrituri. Când se întruni apoi Consiliul ca să-l judece și să-l pedepsească potrivit paragrafului 13, trase din nou în ei și în pereții clasei, spulberând zidăria, în acordurile din ce în ce mai puternice ale unei muzici de Chopin.

Înotă în mare. Apa era caldă ca într-o cadă și valurile îi plesneau fața între inspirații și dădea din ce în ce mai repede din brațe, fără să înainteze nici un pic; din contră, niște frânghii de cauciuc îl trăgeau înapoi, mereu înapoi.

Îl trezi setea. Gura îi era îngrozitor de uscată. Pierre plecase și în cameră era lumină. Întinse mâna după deșteptător și văzu că mai erau opt minute până se se închidă ușile cantinei pentru micul dejun.

Fu cuprins de frisoane când își clăti fața și bău apă de la robinet. În pat, cearșafurile erau răsucite ca niște frânghii. Jumătate din față îi ardea ca focul.

Își aruncă hainele pe el și se grăbi împreună cu alți întârziați să traverseze curtea în drum spre cantină. Aerul rece îi ardea fața și pulsul îi era anormal de ridicat.

Ajuns înăuntru, merse cu pas grăbit spre spatele lui Silverhielm, al cărui scaun era în fundul sălii la masa

numărul 2, așa încât acesta să nu apuce să observe că cei așezați în fața lui amuțiseră. Îl apucă zdravăn pe Silverhielm de păr, se aplecă spre el și îi șopti câteva cuvinte. Apoi, după ce-l zgâlțâi bine, îi dădu drumul și se duse la locul lui, se așază și întinse mâna după cana cu cacao. La celălalt capăt al mesei tăcerea era mormântală.

— Bună dimineața, spuse Erik printre dinți.

Nici unul nu răspunse. Ședeau cu nasul în căni, amestecau cu lingurița în cacaua cu lapte sau își făceau sandvișuri. Nici unul nu voia să dea ochii cu el.

Se aplecă spre dreapta după unt, ca să-l zărească o clipă pe Silverhielm. Da, nu încăpea îndoială că-l tulburase. Ședea acolo, pe scaunul lui, și parcă era împietrit.

În preajma lui Erik, nimeni nu scoase o vorbă tot timpul micului dejun. Așteptă ca Silverhielm să se ridice și să plece. Pe urmă, se duse direct în cameră, își aranjă așternutul și se băgă iar în pat, pentru ca somnul să-i scadă febra.

Se trezi când sora îi badijona fața cu o cârpă udă. Era trecut de unsprezece dimineața. Fără să spună un cuvânt, sora îi întinse termometrul. În timp ce Erik stătea cu termometrul în fund, ea își aranjă cocul cenușiu, tot fără să zică nimic.

— Vă sunt recunoscător că m-ați dezlegat, îi spuse Erik întinzându-i termometrul.

Sora privi mai întâi termometrul și apoi spuse:

— 38 cu 5, dar ar fi putut să fie și mai rău. Ai tușit azi-noapte?

— Nu, n-am simțit c-aș fi tușit. În orice caz, azi-dimineață n-am tușit. Spuneam că sunt recunoscător că m-ați dezlegat.

— În calitatea mea de soră medicală nu pot să accept chiar orice. Se pare că ești rezistent ca un armăsar dar, oricum, dacă ai mai fi rămas puțin acolo, n-ai fi scăpat de pneumonie și de... (șovăi)... complicații. Am să vin să te mai văd și după-amiază, dar cred că o să te faci bine dacă ai grijă să nu te dai jos din pat azi și mâine.

Iar era cu mâinile pe la coc și îl privea gânditoare, dar de spus nu mai spuse nimic. Se întoarse însă din ușă și zise:

— De acum înainte trebuie să faci ce-ți spun.

Apoi ieși și închise ușa fără să aștepte ca Erik să-i răspundă.

Se cufundă aproape imediat într-un somn fără vise, până seara târziu.

— Acolo! strigă Cocorul triumfător și le arată cu degetul prima becațină care tocmai ateriza pe pajiște bătând din aripi.

Pajiștile erau inundate și începuseră să se vadă știucile, pentru că era timpul de boiște. Seara dinainte văzuseră fluierari-gulerati. Apusul era ca de jărat și se simțea un iz de îngrășămintă care venea de pe câmpurile de dincolo de Stjärnsberg.

Primăvara era timpurie și deja observaseră primele ciocârlii, o săptămână mai devreme decât de obicei. Nu mai era mult și aveau să vină păsările răpitoare. De îndată ce se spărgea gheața, se puteau aștepta să vadă primii vulturi-pescari.

Cizmele lipăiau și aveau de mers vreo câțiva kilometri până să ajungă din nou la școală. Pierdeau cina, dar nu conta, deoarece Cocorul era cu ei, și le putea permite elevilor cu note mari să se afle în natură, în anumite locuri și la anumite ore determinate de cerințele observațiilor pe care le făceau.

Când se apropiară de câmpurile din apropierea școlii, începuse să se întunece. Auziră în depărtare un țipăt prelung și tânguitor.

— Înseamnă că a sosit și nagățul, constată Cocorul.

Și le povesti despre un soi de păsări din America Latină care încă mai aveau gheare în vârful aripilor, așa cum avuseseră primele șopârle zburătoare și descendenții lor.

În privința Consiliului, se putea spune că era statu-quo.

Trecuse o lună de când Erik fusese oprit în fața anexei, și nici Erik, nici Pierre nu mai intraseră în conflict cu consilierii, în afara hărțuielilor socotite obișnuite sau de rutină: câteva razii sau câteva percheziții corporale, care nu dăduseră nici un rezultat.

Ideea cu opăritul nu reprezentase o victorie pentru Consiliu. Se zvonea chiar că pentru prima oară în istoria școlii directorul îl chemase la el în birou pe prefect și-i trăsesese un perdaf fără martori. Desigur, erau doar zvonuri, și nici directorul, nici vreunul dintre profesori nu lăsaseră să se înțeleagă că ar fi auzit de întâmplarea cu apa opărită. Dar ar fi putut să fie și adevărat, pentru că, mult timp după aceea Silverhielm renunță la inițiativele lui și Consiliul se ocupă numai cu urmărirea regulată a unui număr, considerat suficient, de fumători neautorizați de la care să-și procure țigări pe gratis (era foarte neobișnuit ca fumătorilor prinși în flagrant delict să le treacă prin cap să-și distrugă țigările în loc să le dea consilierilor).

Uliul, Arne și ceilalți doi din clasă care participaseră la opărirea lui Erik erau ținuți la distanță. Erik și Pierre refuzau consecvent să le adreseze vreun cuvânt sau se făceau că nu aud când spuneau și ei câte ceva. Mai mulți băieți din clasă făceau la fel. Incidentul cu apa opărită depășise limita educației camaraderești și era învăluit de un fel de rușine colectivă.

— Acum le e frică; se tem că ar putea să li se întâmple și lor cândva același lucru.

După Pierre, mai exista totuși în școală o urmă de *fair play*. Dacă l-ar fi lăsat pironit acolo toată noaptea, dacă sora n-ar fi reacționat ca o persoană cu scaun la cap, Erik ar fi putut să moară și atunci cine știe ce s-ar fi întâmplat. Ar fi fost imposibil să se mușamalizeze un asemenea lucru, așa cum făcuseră cu zece ani în urmă, când un băiat dintr-a șasea fusese străpuns de o baionetă prin inimă și plămân în timpul unui exercițiu din ăla de apărare civilă. Îl

duseseră la spital, dar nu se mai întorsese niciodată de acolo și nici ziarele nu scriseseră nici un rând despre asta.

— Nu-mi spui și mie ce i-ai șoptit lui Silverhielm atunci, a doua zi? întrebă Pierre. Ai cuvântul meu de onoare că nu spun la nimeni.

Erik auzise de vreo sută de ori întrebarea asta. Până și unii de la liceu veniseră la el, îl bătuseră pe umăr, îi serviseră unele amabilități, ca până la urmă să-i pună aceeași întrebare. Fiindcă Silverhielm rămăsese cu o expresie stranie pe față nu mai puțin de o jumătate de zi după aceea.

— Nu, îi răspunse Erik, mi-am promis mie însumi să nu spun nimănui. Într-un fel, mi-e și un pic rușine. Dar probabil că înțelegi tu că l-am amenințat cu ceva absolut înspăimântător, ceva ce nu i-aș face niciodată. Numai că el n-are cum să fie sigur de asta. Ei, în orice caz, nu vreau să spun nimănui; aș vrea să pot chiar eu uita.

— Oricum, n-ar fi îndrăznit să repete povestea cu opăritul.

— Poate că nu, dar eu n-aveam de unde să știu.

— Și acum crezi că au terminat cu mizeriile?

— Nu, nu cred, dar dacă e adevărat că directorul l-a pus la punct pe Silverhielm, o să stea cu botul pe labe o vreme numai de dragul directorului. Dar găsesc ei altceva după aia. Nu se lasă ei cu una, cu două.

Dură însă cam mult. Perioada de „statu-quo” se prelungește până cu două zile înainte de sărbătoarea Walpurgiei*.

Erik și Pierre traversau curtea școlii. Fuseseră să fumeze la ascunzișul lor după antrenamentul de înot al lui Erik și gura le mirosea frumos după ce se clătiseră cu Vademecum pe care-l neutralizaseră mestecând ace de brad. Discutau despre tezele din ultima vreme.

---

* Sărbătoare de origine germană, datând din secolul al XIV-lea, care are loc pe 30 aprilie, în ajunul zilei de 1 mai, când în Suedia este ziua Sf. Valborg. Cu acest prilej, se aprind focurile care simbolizează sfârșitul iernii și începutul primăverii. (N.t.)

Mai era un sfert de oră până să sune stingerea, adică ora la care elevii de la gimnaziu trebuiau să se afle fiecare în camera lui.

Se auzi cum cineva de la etajul doi al clădirii liceului deschise cu zgomot puternic fereastra. Era camera lui Gustaf Dahlén, singurul elev care-și avea dormitorul acolo, exact lângă locuința profesorului de istorie.

— Ați fumat! Ia veniți voi sus pentru inspecție și percheziție! le strigă Gustaf Dahlén de la fereastră.

Nu puteai să nu te supui unui ordin din asta. Ridicără din umeri și intrară în clădire. Clipifarul nu putu să găsească nici măcar un fir de tutun asupra lor și de mirosit, nu miroseau nici a tutun, nici a Vademecum. Era vorba doar de un frecuș de rutină.

Clipifarul nu era singur în cameră. Mai era și Silverhielm, care ședea tolănit într-un fotoliu mare de piele. Clipifarul avea pe el un fel de halat de casă, din mătase, și un fular alb în jurul gâtului. Arăta ca un gangster din ăia cum se văd în filme, cu toate că el cu siguranță voia s-o facă pe tipul de nobil englez, gen Leslie Howard. Dar remarcabil era altceva.

Era remarcabil că amândoi, și Clipifarul, și Silverhielm trăgeau fiecare dintr-o țigară de foi. Chiar și un membru din Consiliu trebuia exmatriculat de urgență dacă fuma în interior.

— Așa, va să zică, spuse Silverhielm ridicându-se și dând de câteva ori ocolul celor doi acuzați care stăteau smirna în mijlocul camerei.

Silverhielm trase în mod demonstrativ din țigară și încercă să sufle un cerc de fum înspre tavan.

— Deci ăștia sunt fumătorii clandestini care urmează să fie percheziționați, mai spuse Silverhielm.

— Voi sunteți fumători clandestini, spuse Pierre, chiar și consilierii sunt exmatriculați pentru așa ceva.

— Sigur că da, dar ia încercați voi să dovediți lucrul ăsta, spuse Silverhielm în batjocură. Doi insolenți notorii

de la gimnaziu îi acuză pe prefect și pe viceprefect fără dovezi. Ei, în cazul ăsta cred că trebuie să încasați o pedeapsă pentru insolență și calomnie.

Și mai suflă un cerc de fum. De data asta reuși.

— Dezbrăcați-vă, le ordonă Gustaf Dahln.

— Hai să plecăm, zise Erik și se întoarse ca să se îndrepte spre ușă, dar Silverhielm îi surprinse mișcarea și-i tăie drumul.

Acum era imposibil să ieși de acolo fără să încalci prevederile paragrafului 13, și poate chiar asta puseseră la cale.

— Dacă v-ați propus să mă prindeți în plasă cu paragraful 13, spuse Erik, să știți că n-o să fie vorba doar de „sau alt act de violență“, ci o să vă snopesc în așa hal, încât nici mamele voastre n-or să vă mai recunoască. N-ar fi prea mare riscul?

— Nu cred, răspunse Gustaf Dahln privind-l pe Pierre și dând afirmativ din cap, cel puțin nu de data asta.

Nu era chiar foarte limpede la ce se referea amenințarea. Esențialul era să nu poată fi vorba de exmatriculare. Erik începu să se dezbrace cu calm și, după câteva clipe, îl urmă și Pierre. Rămaseră amândoi doar în chiloți.

— Dați jos și chiloții, că cine știe dacă n-ați uitat ceva de fumat pe-acolo.

Șovăiră și se uitară rapid unul la altul. Erik dădu din cap și amândoi își scoaseră chiloții.

— Perfect, spuse Silverhielm și iar le dădu un ocol. Acum îmbrăcați-vă!

Și se îmbrăcară.

După ce se îmbrăcară, Clipifarul își aminti, chipurile, că uitase să-i percheziționeze, așa că-i puse iar să se dezbrace. Se dezbrăcară în tăcere.

De data asta, Clipifarul se învârti în jurul lor, agale, cu pași mari, dând ușor cu vârful papucului în mormanul de haine. Deodată se aplecă înainte și-l apucă tare pe Pierre de colacul de grăsime din jurul taliei. Pierre gemu de durere, dar nu spuse nimic.

Plănuiseră, aşadar, să nu se lase până nu se isca o bătaie, şi lucrul ăsta era atât de limpede, încât Erik şi Pierre se făceau că plouă şi nu scoteau nici o vorbă. Erik clocotea.

Atunci, ca din întâmplare, ţigara Clipifarului mai-mai să-i atingă lui Pierre un sfârc. Pierre tresări, făcu o jumătate de pas înapoi, dar tot nimic nu spuse.

Clipifarul se îndreptă spre scrumiera de pe masa de marmură şi-şi scutură scrumul ţigării. După aceea se întoarse încet-încet la Pierre, ţinând în mod demonstrativ jarul ţigării drept în faţă. Se opri la numai câţiva centimetri de Pierre. Silverhielm aştepta lângă uşă.

Clipifarul îşi duse ţigara la gură şi trase din ea prelung. Apoi îi suflă tot fumul lui Pierre în faţă, apropiindu-se din ce în ce mai mult de sfârcul lui cu vârful roşu al ţigării.

— Cred că e momentul să sting ţigara.

Erik îi fixa Clipifarului un punct pe ceafă, sub ureche, unde trebuia plasată lovitura. Nu era altă ieşire.

— Nu mai e mult şi-o să miroasă a porc fript, spuse Clipifarul în bătaie de joc şi înaintă încă un centimetru cu ţigara spre sfârcul lui Pierre.

Nici acum Pierre nu zise nimic, cu toate că jarul era atât de aproape, încât pesemne că-i simţea fierbinţeala.

— Ce mai aştepţi? spuse Erik, punându-şi arătătorul pe piept, hai, vino şi stinge-ţi ţigara aici dacă ai curajul, fricosule!

Clipifarul sovăia.

— Hai, vino-ncoa! continuă Erik. Stinge-ţi ţigara şi să vedem dacă doare chiar aşa cum îţi închipui tu. Îţi dau voie, să ştii, pe cuvânt că-ţi dau voie, fricosule, al dracului de laş clipitor ce eşti. Hai să vedem cât de laş eşti, să vedem dacă eşti în stare.

Clipifarul făcu un pas spre Erik.

— Deci cu permisiunea ta şi cu martori de faţă? întrebă Clipifarul.

Pe toţi dracii din iad, Clipifarul nu mai avea scăpare.

Ura îi pulsa în valuri prin tot corpul ca nişte amortizoare de şoc, era ca şi cum trupul îi înţepenea treptat,

transformându-se într-un bloc de ciment. Încăperea își pierdea forma și dispărea din câmpul lui vizual; nu mai vedea decât fața Clipifarului și, de jur-împrejur, doar spațiu negru. Erik își auzi propria voce ca venind de foarte departe.

— Ești laș, Clipifarule, ești atât de laș, că nu cred să îndrăznești chiar dacă-ți spun că am să stau nemișcat și nici n-am să te ating după aia. Stinge-ți țigara și hai să vedem ce se întâmplă.

Clipifarul clipi. Când apropie țigara de pieptul lui Erik, mâna îi tremură atât de tare, încât se auzi sfârâitul câtorva fire de păr. Erik îi captă privirea Clipifarului și îi servi un rânjel cu buzele întinse și dinții strânși.

— Ei, n-ai curajul, canalie?

Clipifarul șovăia și începuse să-i transpire fruntea, dar nu trebuia lăsat să scape, nu acum. Ar fi fost de-ajuns să facă un pas înapoi și ar fi scăpat din încurcătură, dar nu trebuia lăsat să scape.

Undeva, în întunericul total din afara ființei lui, Erik auzi că Silverhielm spunea ceva. Atunci Clipifarul scoase un scâncet și înfipse jarul țigării în pieptul lui Erik. În același timp, fața îi fu traversată de convulsii nervoase.

Erik rămase crispat cu zâmbetul pe buze. Mirosea a carne friptă, dar nu simțea decât duduital ascuțit al pulsului în urechi. Clipifarul mai scoase un scâncet, care aproape dădea în plâns, când își învârti mukul țigării înainte și înapoi în rană, ca să-l stingă de tot.

Tabloul începea să-și recapete conturul. Sfera câmpului vizual se lărgea din ce în ce, mai întâi în jurul figurii convulsionate a Clipifarului; cuprinse apoi masa de marmură, fereastră cu apusul soarelui și, în cele din urmă, pe Silverhielm, care stătea în picioare lângă fotoliul de piele, cu ochii holbați și înghițând în gol ca peștele pe uscat.

Camera era cufundată într-o tăcere deplină.

Erik se aplecă să-și ia hainele ca să se îmbrace, dar nu-l slăbea din ochi pe Clipifar și avea grijă să nu-și demoleze rânjelul.

Clipifarul se prăbuși în fotoliu cu mâinile tremurânde. Pierre se îmbracă și el.

Erik ridică mukul țigării de pe covor, ținându-l între degetul mare și arătător. Pe urmă, făcu doi pași în direcția Clipifarului, întinse brațul, dădu drumul mukului în scrumieră, făcu stânga-mprejur și se îndreptă spre ușă.

Când coborî pe scară, cu Pierre în spatele lui, se opri și-și încheștă mâna pe balustradă. O durere ca de sulitșă îi sfredelise pe neașteptate corpul. Scoase un geamăt și se lăstă în genunchi. Rămase așa câteva clipe, până putu să se ridice din nou și să coboare scara.

Rana era de mărimea unei monede de o coroană, plină de scrum și tutun. Intră sub duș cu o perie de unghii, inspiră adânc, închise ochii și curăță repede cu peria scrumul, resturile de piele și lichidul răni. Curgea acum foarte mult sânge curat. Sângele se amesteca mereu cu apa dușului și dispărea în spirală prin găurile puțin prea mici ale discului de zinc al canalului de scurgere.

Pierre avea în trusa de toaletă un dezinfectant și comprese cu pomadă. În timpul nopții, Erik își simți pulsul în rană și numără bătăile: treizeci și opt de bătăi — deci stare de repaus.

Pistele de alergări și terenul mic de fotbal se uscaseră suficient încă de pe la mijlocul lui aprilie, așa că orele de gimnastică puteau să se țină în aer liber. Antrenamentul nebunesc căruia i se dedicase Erik toată toamna și toată iarna dădu rezultat. Prima oară când Tosse Berg îi cronometră suta de metri, Erik termină cursa cu două zecimi de secundă sub recordul personal și nici măcar nu se încălzise ca lumea. Poate contribuisse și faptul că, între timp, crescuse vizibil în înălțime. Pantofii cu țințe începeau să-l cam strângă.

— Să știi c-o să meargă bine la meciul cu Lundshov, spuse Tosse Berg. Trebuie să iei ultima distanță la ștafetă.

Toate internatele din țară participau la o competiție sportivă care începea la finele semestrului de primăvară și se încheia toamna. Fiecărei școli îi venea rândul să se deplaseze cu autobuzul la școala concurentă și acum era rândul școlii Lundshov să vină cu autobuzul la Stjärnsberg.

Competiția aceasta era foarte prestigioasă, mai ales pentru Stjärnsberg. Nu numai din cauză că, de-a lungul anilor, Stjärnsberg câștigase de cele mai multe ori, dar și pentru că exista ideea preconcepută că elevii de la Stjärnsberg erau întotdeauna mai puternici, mai rapizi și mai buni decât toți ceilalți. Și când Stjärnsberg câștiga, se confirma ideea. Iar dacă Stjärnsberg nu câștiga, se dădea mereu vina pe câte un motiv special. Dacă elevul cutare n-ar fi avut o întindere de mușchi la distanța a doua a ștafetei, dacă un altul n-ar fi mușcat linia de pornire la a treia săritură în lungime, dacă X n-ar fi dărâmat bara cu chilotul la a treia încercare de a sări 1,78 m înălțime, dacă n-ar fi fost acești *dacă*, sigur că Stjärnsberg ar fi câștigat. Dar deși nu încăpea îndoială că Stjärnsberg era școala particulară care dispunea de cele mai bune condiții de antrenament, rezultatele meciurilor erau de cele mai multe ori surprinzător de strânse. Și pentru că punctajul se calcula ca la competițiile internaționale, cu număr dublu de puncte pentru ștafetă, ștafeta de 4 ori 100 era cea care deseori hotărâ rezultatul final al competiției.

Așa a fost și de data asta. După-masă târziu, când întrecerile la toate celelalte ramuri se încheiaseră și nu mai rămăsese decât ștafeta, Stjärnsberg nu avea decât un avans de trei puncte față de Lundshov. Ștafeta era decisivă, și Erik urma să alerge ultima distanță. Era teribil de palpitant, ca un eveniment din *Cartea recordurilor*.

Atleții își făceau încălzirea și tribunele erau pline. Toată lumea se aștepta ca întrecerea la ștafetă să fie foarte strânsă. Erik câștigase destul de ușor la proba individuală de 100 de metri din acea dimineață, dar elevii de la Lundshov ieșiseră pe locurile doi, trei și șase. Ultimul schimb la ștafetă

urma să fie cel care obținuse cel mai bun rezultat la suta de metri individual, pentru fiecare din cele două școli, așa că se putea termina oricum.

Erik se pregăti minuțios. Își puse pantofii noi cu ținte, niște pantofi Puma din piele de cangur, care costaseră mult prea mult (sigur că avocatul Ekengren va pretinde o remiză în contul acestei cumpărături când va primi factura de la școală). Era și suficient de încălzit, așa că totul trebuia să meargă ca pe roate.

Începuseră să se pregătească pentru start și strigătele de încurajare ale suporterilor celor două echipe răsunau de la tribuna principală pe toată porțiunea ultimului schimb, până la linia de sosire, adică exact pe distanța pe care trebuia să o parcurgă Erik.

Deși foarte concentrat, Erik auzea cum suporterii de la Stjärnsberg îi strigau numele:

ERIK! ERIK! ERIK! VREM-SĂ-L-VEDEM-PE-AL-NOSTRU ERIK!

Fir-ar să fie! Nu se poate să nu câștige. Nu se poate!

Se dădu startul și primii băieți alergară aproape la fel de repede. Spectatorii o țineau într-un urlet. La al doilea schimb, cei de la Lundshov se cam împleticiră și rămaseră cu câțiva metri în urmă. Când să se preia ștafeta la al treilea schimb și când toți credeau că victoria e la doi pași, Stjärnsberg schimbă și mai alandala — era tocmai nenorocitul de Silverhielm, care acum pierdu el câțiva metri, în urletele publicului. Diferența se menținu pe toată lungimea ultimei curbe și spectatorii aclamau deja: Erik, Erik, Erik.

Ultimul schimb al adversarilor ieșise pe locul doi la cursa individuală de 100 de metri, dar Erik nu observase cu cât fusese acela în urma lui. O să poată să câștige doi metri?

Mai erau doar câteva secunde până să i se dea în mână ștafeta și să-și alerge distanța în linie dreaptă spre linia de sosire. De ce să câștige el pentru școala asta infernală? N-are a face, trebuie!

Când primi ștafeta — preluarea merse destul de bine, dar la fel de bine merse și pentru ceilalți —, diferența era de doi metri. S-ar putea să meargă. Trebuia să meargă!

La jumătatea distanței, adică exact în dreptul tribunei principale, diferența se făcuse de numai un metru și continua să se micșoreze — încet-încet, ca într-un coșmar. Auzea respirația celui alt; gema și scâncea și accelera și insista și ajunseseră umăr la umăr pe ultimii metri, acei ultimi zece metri interminabili, marcați metru de metru cu câte o linie albă trasată cu creta pe zgura roșie.

Luă în piept cordonul de bumbac alb care, din cauza vitezei, rămase lipit de el fâlfâind până când Erik reuși să încetinească. Făcu un salt și zbură spre Tosse Berg, care-l aștepta cu brațele deschise.

— Bravo, mă! Ai făcut-o și p-asta, fir-ai tu să fi! Ai câștigat!

Alergă cu pași mărunți înapoi, până la mijlocul tribunei principale. Mai avea în mână ștafeta. Îi scandau numele și legănau cu mișcări largi, în dreapta și în stânga, drapelul școlii cu emblema constelației Orion. Erik le răspunse, făcându-le semne cu ștafeta sus, deasupra capului, și ridicându-și energic pumnul stâng în semn de victorie. În aceeași clipă, își dădu seama că-i curgeau lacrimi pe obraz. Atunci aruncă ștafeta sus de tot, spre spectatorii din tribună, și se întoarse tot în pas alergător spre gazonul din mijlocul terenului unde, discret, își șterse ochii cu dosul palmelor.

Tosse Berg îl ajunse din urmă, îl luă pe după umeri și-l duse înapoi în fața tribunei.

— E nemaipomenit, spuse Tosse Berg, absolut nemaipomenit, pentru că ți-am cronometrat distanța și cât crezi că a fost?

— Habar n-am. Probabil că acceptabil.

— Unșpe secunde fix! Cu start fulgerător, dar oricum.

— Ce chestie! Dar nu mai scot eu niciodată unșpe secunde.

— Ba să vezi tu c-ai să scoți, doar să vrei, și la campionatul național din toamnă o să-i mături pe toți din anul tău.

Tosse Berg îl ținea tot timpul pe Erik părintește pe după umeri. Făcu un gest larg cu mâna spre spectatorii de la Stjärnsberg, care nu conteneau să strige de bucurie, să fluture steagurile și să-l aclame în cor pe Erik.

— Uite, acum se poate vedea ce forță pozitivă are sportul, spuse profesorul și antrenorul lui Erik. Ce mai contează săcăielile Consiliului față de așa ceva!

Urmă o cină elegantă pentru sportivii oaspeți. Toți purtau haina cu emblema școlii, cantina era ticsită și absolut nimeni nu primi usturici.

Exact înainte de desert, directorul bătu cu cuțitul în pahar. Când se așternu tăcerea — cu contribuția sâsâitului servil al consilierilor —, directorul ținu o scurtă cuvântare, înșirând toate banalitățile de rigoare despre atmosfera frățească a acestei nobile competiții, despre importanța bunelor tradiții și despre frumoasele rezultate ale echipei oaspete.

Lui Erik îi bubuia inima în piept. Mai era puțin, doar puțin de tot, până la înmânarea cupei pentru cel mai bun rezultat individual. Un elev de la Lundshov ieșise primul și la aruncarea discului, și la aruncarea greutății, dar Erik câștigase trei titluri, dacă se punea la socoteală și ștafeta. Tiradele directorului erau din ce în ce mai lungi, de parcă îi venea greu să ajungă la subiect. Ridică, în fine, cupa mică de argint pe care erau gravate numele celor care o primiseră în anii precedenți.

— ...și decizia membrilor juriului compus din mine personal plus șefii catedrelor de educație fizică de la cele două școli este unanimă. (Pauză retorică.) După rezultate frumoase la 100 și 200 de metri... (aici directorul fu întrerupt de țipete de bucurie; cei care stăteau aproape de Erik îl băteau tare pe spate)... Erik a terminat această zi cu o excelentă demonstrație de viteză pe ultima sută de

metri a ștafetei. Îl invit pe Erik să vină aici, în față, ca să-i înmănez premiul atât de bine meritat.

Lui Erik îi dădură din nou lacrimile când se apropie de director și, primind cupa, mulțumi cu o înclinare a capului; el, care nu plânseese nici măcar o singură dată de când venise la Stjärnsberg! Aplauzele și scandările de încurajare ale școlii mai-mai să spargă tavanul. Erik ridică triumfător cupa deasupra capului și căută privirea lui Silverhielm, care ședea la patru metri mai încolo, în capul mesei numărul 2. Dar Silverhielm se uita în altă parte.

Lumina era încă aprinsă în camera lor, deși stingerea fusese prelungită cu o oră. Erik stătea lungit pe pat cu mâinile sub cap și ochii în tavan. Dacă își întorcea o idee capul într-o parte, putea să-și vadă cupa în bibliotecă. Ultimele coji ale răni de pe piept îi dădeau mâncărimi; rana pe care i-o făcuse Clipifarul cu țigara de foi era aproape vindecată.

— Îți dai seama ce înseamnă asta? întrebă Pierre

— Nu știu ce vrei să spui, dar eu mă simt aproape fericit. Poate ție ți se pare că-i de râs că mă simt fericit doar pentru că am alergat cu un băț în mână.

— Nu-i deloc de râs. Cel puțin, nu în ceea ce te privește pe tine acum și aici, la Stjärnsberg. Nu-ți dai seama că de-acum înainte nici n-o să se mai atingă de tine? Să fi văzut ce agitație era acolo sus, în tribună! O să trebuiască să renunțe la ideile cu opăritul după ziua de azi.

— Uite că la asta nici nu m-am gândit.

— Da, așa o să fie. Și săptămâna viitoare cei dintr-a patra de liceu o să-și dea bacalaureatul și scăpăm de ei.

— Dar o să fie într-a patra ăia care sunt acum într-a treia, așa că-ncepe totul de la capăt.

— Da, dar abia semestrul care vine. Acum o să avem o primăvară frumoasă. Auzi cum ciripesc păsările? Or fi fluierarii?

— Poate. Da, trebuie să fie fluierarii.

— Ce-o să faci la vară?

— Cred c-o să lucrez în port la Stockholm. Cunoscut un tip care zice că vara poți să faci o mie de coroane pe săptămână. Numai că trebuie să ai șaispe ani, dar am aproape șaispe.

— Eu merg în Elveția, să-l văd pe tata, și pe urmă la un curs de vară în Anglia.

— Ce-ți trebuie ție curs de engleză, cu notele pe care le ai?

— Ei, tata zice că e folositor, că faci progrese. Asta e în august, două săptămâni înainte să începem școala.

— Și cât costă, știi?

— Habar n-am. Vreau mie, două, cred.

— Atunci vin și eu, vreau să zic dacă e în august. Dacă merge treaba cu portul, pot să strâng chiar mai mulți bani decât atât până în august. Și o să pot să-ți plătesc și ție ce-ți datorez pentru lecțiile alea de matematică, știi tu, când m-ai ajutat. Ekengren n-a fost de acord să plătească pentru lecții particulare, pentru că nu mi le dădea un profesor.

— Eh, nu te mai gândești la asta. Doar suntem prieteni, nu?

— Tocmai pentru că suntem prieteni. Mă gândesc de mult la asta și vreau neapărat să-ți plătesc.

— Ce contează banii?

— Nu contează pentru tine, că ești bogat, dar eu nu sunt.

— Cum necum, avem o primăvară frumoasă. Ascultă, iar se aud fluierarii.

Soarele ardea în portul liber din Stockholm.

Puteai ridica în două feluri sacii de cafea ca să-i pui pe placa transportorului. Ori apucaai sacul de colțuri, ori îți înfingeai patru degete în colțurile sacului, ca să faci o mică toartă și să-l salți. Mănuși de protecție nu puteai să-ți pui când ridikai sacii de cafea pe placă, pentru că nu mai puteai

să-i apuci ca lumea. Dar dacă nu aveai experiență, dacă pielea îți era subțire ca a unui băiat de școală și dacă apucaai sacii de colțuri, te alegeai cu bășici pe toată palma și de-a lungul arătătorului. Dacă treceai la metoda cealaltă, de a vâri patru degete în colțuri, simțeai după un timp cum îți amortesc vârfurile degetelor și cum ți se zdrențuiește pielea unghiilor.

Lăzile cu portocale sau cu mere trebuiau mai întâi luate în brațe ca să le pui pe placă. Erik avea brațele un pic prea scurte pentru lăzile cu portocale — colțurile de sus îi tăiau partea superioară a brațului, iar cele de jos îi intrau în încheietura mâinii.

Cu timpul, mâinile i se tăbăciră și, cu toate că nu era decât un școlar, muncitorii se purtau bine cu el. Râdeau un pic de felul în care îl pronunța pe „i”, dar îl băteau pe spate din când în când, semn că făcea treabă bună.

Vinerea se așezau cu toții la rând în fața „biroului de retribuție” și fiecare primea un plic maro capsat în care se aflau bancnotele. Când Erik aștepta la coadă, printre muncitori, își ținea țigara fie între degetul mare și arătător, ca majoritatea muncitorilor, fie în colțul gurii. Stătea puțin adus de spate și se simțea ca Marlon Brando în filmul *On the Waterfront*.

Lucrul începea dimineața la 6. 30. Traversa cu bicicleta, fluierând, cartierul Vasastan, pustiu la ora aceea, o lua apoi pe Odengatan și, în continuare, pe Valhallavägen. Doar de câteva ori îl prinse ploaia.

Bătrânul era plecat din Stockholm.

Nici nu-și putea imagina o coincidență mai fericită. Din tot ce era bun pe lume, să se întâmple tocmai asta — să fie plecat Bătrânul din Stockholm! Găsise un post ca suplinitor de șef de restaurant într-o stațiune turistică și îl luase și pe băiatul cel mic cu el.

Serile mergea la cinema sau stătea acasă și o asculta pe mama lui cântând la pian. Tot Chopin cânta de cele mai multe ori.

Uneori se ducea la piscină și acolo se întâlnea cu Puricele.

Așa cum era și de așteptat, Puricele râse cu poftă de ciudățeniile tehnice la care recursese Erik când se antrenase singur în bazinul acela scurt de la Stjärnsberg. Dar pentru că nu asimilase cu totul noile obiceiuri, Puricelui îi veni destul de ușor să-i corecteze încetul cu încetul toate greșelile. Și pentru că Erik își dezvoltase atât de mult și forța, și rezistența, progresele erau evidente. Unii din foștii lui colegi de antrenament i-o luaseră înainte, dar nu cu mult.

— Ei, s-a zis cu Roma, spuse Puricele, dar nu-i nimic. Dacă ai fi reușit să pleci la Roma la anul, tot n-ai fi făcut mai mult decât să înveți câte ceva, pentru că un sprinter nu ajunge la performanțe de top la vârsta de 16 ani. Dar pe urmă trebuie să tragi tare, băiete, că peste cinci ani te-ai-teaptă Tokio.

Tokio peste cinci ani. Asta însemna 1964, dar lui i se părea că 1964 era la fel de îndepărtat ca anii din romanele viitorului, putea la fel de bine să fie 1984. Pentru el, era totuna. Când o să fie olimpiada la Tokio, o să aibă 21 de ani, o să fie bărbat în toată firea, cu bacalaureatul luat și student la facultate. Cinci ani de-aici încolo era o eternitate.

— Nu poți să vii la Stockholm din când în când ca să mai cizelăm tehnica? îl întrebă Puricele. Adică-i păcat să lași să treacă încă un an în felul ăsta, pentru că o să ai prea mult de recuperat. Asta vreau să spun.

— Nu, nu prea pot, pentru că am muncă silnică și arest în fiecare sâmbătă și duminică.

Puricele îl privi lung și dădu din cap.

— Credeam că e o școală, dar se pare că e o casă de nebuni, zise Puricele.

A fost o vară perfectă.

Primele două luni trecură repede. Făcea pe Marlon Brando în fiecare zi și toate zilele erau la fel. Plecă în Anglia cu o zi înainte de întoarcerea Bătrânului de la Ronneby-brunn. Era ca și cum zeii cerului țineau cu el.

În Anglia era obiceiul să pui lapte în ceai și berea brună era mai deschisă la culoare decât cea suedeză, și mai puțin gazoasă.

Semestrul de toamnă începu cu două triumfuri, unul după altul. Mai întâi, a fost Ziua Școlară, cu întrecerile la atletism. Erik se antrenează pentru patru probe: 400 de metri, săritura în lungime și cursele de sprint de 100 și 200 de metri și le câștigă pe toate. La săritura în lungime, alergă cu viteză mare de la start până în prag și sări peste 6 metri, adică suficient pentru victorie. Datorită antrenamentului de *body-building* din anul precedent, și poate chiar și datorită muncii din port, masa musculară îi crescuse atât de mult, încât avu o viteză constantă aproape toată cursa de 400 de metri.

Apoi, când echipa de fotbal a școlii jucă primul meci cu Sigtuna, băgă două goluri — primul și ultimul gol într-un meci pe care Stjärnsberg îl câștigă cu 3-2. Tribuna jubila, ceea ce înseamnă încă un vaccin împotriva Consiliului.

Cel puțin asta a fost prima impresie, dar roata se întoarce în octombrie, când Sindicatul îl chemă la o ședință.

Uliul era pe post de președinte și ciocănea cu creionul pe bancă, exact cum făcea orice președinte de Consiliu la începutul fiecărui nou punct de pe ordinea de zi.

Uliul luă cuvântul:

— Ne-am gândit că trebuie să discutăm cu tine o chestiune serioasă privind comportamentul tău insolent.

Erik le explică celorlalți că, dacă au ceva de discutat cu el, trebuiau să găsească un alt reprezentant, pentru că el cu Uliul nu stătea de vorbă. Nu poți să stai de vorbă cu unul care zice *sorry old chap* în timp ce toarnă apă clocotită pe cineva care zace țintuit la pământ.

Deci?

Sindicatul luase hotărârea să coopteze un președinte interimar pentru punctul de bază al ordinii de zi. În principiu, nu era corect să se dea curs unor presiuni de acest gen, dar Sindicatul dorea să-și dovedească bunăvoința, pentru ca să se poată porni discuția.

Îți stătea mintea-n loc — Sindicatul începuse să se exprime la fel ca și Consiliul.

Deci?

Deci era vorba de insolența lui Erik. Tot anul școlar precedent fusese în mare măsură marcat de conflictul iscat datorită faptului că Erik sabotase în mod consecvent principiile de bază ale școlii, adică principiile referitoare la educația camaraderească. Dar acum, când Erik era cu un an mai mare (și, își spunea Erik, avea cel puțin cinci kilograme de mușchi mai mult), trebuia să se ajungă la soluționarea pașnică a situației. Apăruse acum o problemă care, dintr-un anumit punct de vedere, era și mai gravă, și anume problema legată de aportul lui Erik la renumele școlii. Era vorba de rezultatele lui sportive, care, de bună seamă, erau un lucru pozitiv, dar care în același timp avuseseră un efect oarecum nefericit asupra unui număr mare de elevi mai tineri, poate mai necopți și mai fără discernământ, de la gimnaziu — și, ca să fim cinstiți, chiar și din alte clase —, care înțeleseseră greșit poziția lui Erik în școală. Acești elevi nu erau în stare să facă diferența între sport și... poate nu chiar politică, dar hai să zicem între sport și bunele maniere sau stil. Era o problemă gravă, care trebuia neapărat rezolvată într-un fel sau altul. Sindicatul dusese tratative neoficiale cu Consiliul și ambele părți ajunseseră la aceleași concluzii.

Adică?

Erik trebuia pur și simplu să înceteze definitiv cu insolența. Era inadmisibil să se continue în felul acesta. Ori ceda și începea să se supună ordinelor, ca toți ceilalți, ori dacă nu, Consiliul se vedea obligat să recurgă la metoda constrângerilor. Și în fond de ce nu s-ar supune? Legea

era aceeași pentru toată lumea și Erik era singurul care voia să se plaseze în afara legii. Se înțelegea de la sine că nu era democratic ca un individ să-și creeze privilegiul numai pentru că avea mușchii mai tari decât ceilalți. Sindicatul trebuia să combată cu tărie astfel de atitudini. Și, la urma urmelor, era mai greu pentru alții să suporte o usturică decât pentru Erik, care suporta până și jarul de țigară pe piele... Sigur că Sindicatul n-avea de ce să analizeze chestiunea cu țigara, dar toată lumea știa cum se petrecuseră lucrurile, și tocmai de aceea o usturică nu era decât un fleac pentru care n-avea de ce să facă atâta gălăgie. Iar dacă Erik avea motive personale și nu suporta ca Silverhielm să fie șef tocmai la masa lui — poate că îi era greu să înghită usturici tocmai de la Silverhielm, după toate câte se întâmplaseră —, firește că Sindicatul putea să propună ca Erik să fie mutat la o altă masă. Dacă se muta, scăpa și de locul acela din fund, unde trebuia mereu să întindă platourile goale slujnicilor. Cât despre usturici, nu putea fi vorba de prea multe, dacă s-ar cădea la o înțelegere. Chiar dimpotrivă, s-ar putea zice. Și n-ar putea face și el câte un serviciu celor care erau acum într-a patra de liceu? Ce, i-ar cădea cerul în cap pentru atâta lucru? Elevii dintr-a patra erau cam îngrijorați că Erik n-avea de gând să renunțe la insubordonare. Și, dacă stai să te gândești, nici atitudinea asta nu era democratică; era meschin față de cei dintr-a patra, pentru că mulți se aflau acolo, la Stjärnsberg, de ani și ani de zile și primiseră usturici, slugăriseră, făcuseră paturi ca toți ceilalți, iar acum, când în sfârșit ajunseseră și ei într-a patra, de ce să li se facă atâtea probleme complet inutile? Era pur și simplu nedrept.

Și atunci?

Ei, și-atunci? Să spună și el, atunci n-ar putea să...

Nu. Nu și cu asta basta. Mai aveau ceva de spus?

Da, în cazul ăsta le părea rău, dar mai aveau ceva de spus. Sindicatul trebuia să-și asume răspunderea acestei

situații, ceea ce implica o serie de măsuri. Dacă Erik refuza să negocieze pentru a se ajunge la o înțelegere, ei erau nevoiți să ia măsuri. În consecință, Sindicatul considera că Erik fusese prevenit și era regretabil că trebuia să se treacă la măsuri, deoarece în mod indirect, toată școala avea de suferit. Dar din două rele trebuia ales cel mai mic rău.

Adică?

Din păcate, Sindicatul se vedea obligat să-l suspende pe timp nedeterminat de la activitățile sportive de fotbal, atletism și înot ale echipelor școlii.

Cum dracu' putea o minusculă organizație ridicolă de cinci băieței de la gimnaziu, despre care toată lumea știa că sunt lacheii Consiliului, să-și permită modificări din astea în echipele sportive ale școlii?

Dar dacă Sindicatul reprezenta clasele mici și dacă Sindicatul cădea de acord cu membrii aleși ai Consiliului, putea foarte bine să ia unele hotărâri, pentru că era o cale perfect democratică. Bineînțeles că nu Consiliul avea menirea să decidă componența echipelor sportive ale școlii, dar cei mai mulți din echipa de fotbal erau din clasa a patra de liceu și dintre aceștia trei erau și membri în Consiliu. Situația era aceeași la atletism. Așadar, o propunere făcută de comun acord, adică pe bază democratică, de către Sindicat și Consiliu s-ar bucura de înțelegerea tuturor, nu-i așa? Poate că Erik mai dorea puțin timp de gândire...

Nu.

Ei, în cazul acesta Sindicatul regreta, dar se vedea obligat să aplice măsurile și poate că la jumătatea semestrului putea deschide din nou chestiunea.

Nu. Niciodată.

Și cu asta cazul se considera încheiat. Președintele interimar ciocăni cu creionul în bancă, Uliul își relua locul și ciocăni la rândul lui cu creionul în bancă, pentru a trece la următorul punct de pe ordinea de zi.

Erik alergase, așadar, ultima sută de metri și băgase ultimul gol pentru echipa de fotbal a școlii.

— Nu, așa ceva nu merge, spuse Pierre. În primul rând, pe Tosse Berg o să-l apuce nebunia când o să afle și pe urmă jumătate din băieții de la gimnaziu o să-i huiduiască când o să afle că te scot din competiții.

— Ba să vezi tu cum o să meargă, răspunse Erik oftând. Ia gândește-te bine, că e de la sine înțeles. Ce poate să facă un profesor când și Consiliul, și Sindicatul, plus ceilalți din echipa de fotbal o să spună că, ne pare rău, dar e o decizie democratică și e vorba de educația camaraderească, nu e treaba profesorilor.

— Dar își taie singuri craca de sub picioare și ar trebui să nu uite cum ți-a crescut popularitatea în semestrul trecut, după proba de ștafetă contra celor de la Lundshov.

— Exact. Acolo-i buba. Ai să vezi tu cum or să-ntoarcă totul împotriva mea.

— Cum adică?

— Păi, e limpede. Din cauză că sunt atât de afurisit și refuz să fiu lovit în cap sau să-i fac patul lui Silverhielm, refuz în mod indirect să fiu în echipa școlii. Adică prefer să ies din echipă decât să mă supun ca toți ceilalți, nu?

— E pervers, dar perfect logic. Ce porci, domnule!

— Asta e. Nu numai că-mi permit privilegiul nedemocratic, dar mai și refuz să câștig la suta de metri pentru onoarea școlii. Asta înseamnă în total 20 de puncte la fiecare competiție sportivă școlară — adică trădare curată, după logica lor perversă.

— Dar, într-un fel, era cam de așteptat. Nu pot să te lase să fii eroul sportiv al școlii. Trebuia să fii dat la o parte și uite că au găsit o metodă inteligentă. Neobișnuit de inteligentă, dacă te gândești că vine de la Răul în persoană.

— Răul nu e prost, Pierre, n-ai învățat asta?

Interdicția a fost pusă în aplicare.

Pantofii Puma roșii, cu ținte, atârnavau în fundul dulapului. Erik înota dimineața înainte de micul dejun și seara

după cină, dar nu simțea nici o bucurie — progresele erau din ce în ce mai lente —, doar o furie aprigă, surdă, care la haltere îl împingea să tot pună discuri pe bară, ajungând la 50 de kilograme. Stătea lungit pe banchetă și, cu brațele întinse, făcea un semicerc cu bara, începând din spate, apoi deasupra corpului, până jos, spre abdomen. Și înapoi. De opt ori.

De opt ori de la ceafă și apoi sus, cu brațele întinse. Pe urmă, cu priză inversă, pornind de la pulpe și până sus, spre piept. De opt ori deasupra umerilor cu genunchii întinși și picioarele drepte. De opt ori cu priză directă, de la pulpe în sus, spre piept, și, până la urmă, când mușchii aveau nevoie de ultimul flux de combustibil pentru a șaptea și a opta oară, totul începea să-i pâlpâie în fața ochilor, și pâlpâia, și pâlpâia, și iar pâlpâia, și Erik închi-dea ochii și acolo, în spatele pleoapelor, îi apăreau ura și figura Bătrânului și a lui Silverhielm, sala de judecată a Consiliului și mutra Clipifarului. Și așa se repeta totul, o dată, și încă o dată, în absolută tăcere. Era extrem de concentrat, închis în spatele pleoapelor, unde urmărirea defilarea imaginilor albastre. Nu le adresa nici o vorbă elevilor de la liceu care se antrenau și ei după cină și care se uitau la el pe furiș, crezând că Erik nu-i observă; era ca un fel de pregătire, ca și cum, până la urmă, trebuia să vină în mod inevitabil ziua când se vor bate din nou niște drugi de oțel în pământ cu barosul în fața anexei, unde va încălca din nou paragraful 13. Încă o dată și încă o dată. Seară de seară.

Și pe urmă, primul kilometru de bazin, în ritmul lent al unei muzici care se auzea undeva, în murmurul și clipocitul apei din jurul capului și în aerul expirației. Din ce în ce mai des semăna cu bucata cea mai grea a mamei, piesa pe care numai un pianist de profesie o putea cânta, *Fantaisie-Improptu* opus 66 în do diez minor.

Se instalase din nou un statu-quo. Consilierii nu se mai legau de el, nu-i mai dădeau ordine, nu vorbeau cu el.

Nici nu se mai oboseau să-l trezească în primele ore pe care le petrecea dormind sâmbăta dimineața la arest.

Pe de altă parte, campania Consiliului și a Sindicatului cu privire la atitudinea lui nesolidară față de echipele sportive ale școlii dăduse roade. La fotbal avuseseră noroc după meciul câștigat cu 3-2, pentru că reușiseră să câștige încă un meci, dar la atletism îi bătuseră anemicii de la Sigtuna — pentru prima dată în șapte ani. Stjärnsberg pierduse cu 11 puncte, așa că nu era greu de calculat ce s-ar fi întâmplat dacă Erik ar fi câștigat cele două probe de sprint și dacă ar fi participat și la proba de ștafetă, pe care acum o rataseră cu mai puțin de un metru. Acesta a fost minunatul rezultat al logicii lor satanice, propagată în primul rând de Sindicat, care trâmbițase neconținut cum că Erik era un trădător — trădase școala și educația camaraderească.

Se apropia campania electorală. Pierre crezuse că direcția, cu puterea sa enigmatică, luase hotărârea ca nu Silverhielm, ci un altul să câștige alegerile democratice pentru postul de prefect. Dar când fu afișată lista candidaților pe panoul de la intrarea în cantină, constată că era exact pe dos.

Silverhielm era, bineînțeles, unul din cei doi candidați, deoarece deținea deja postul. Ca rival fusese desemnat de către direcție un tont molatic din anul trei de liceu, care avea el note mari, dar ca prefect ar fi fost de râsul lumii. Dintr-un motiv oarecare, direcția dorea ca Silverhielm să rămână pe postul de prefect, dar nu se înțelegea de ce.

Se știa dinainte care va fi rezultatul alegerilor. Erik și Pierre aflaseră din auzite că aula nu era nici pe jumătate plină când avusese loc acea neconvingătoare campanie electorală. În seara aceea, Eric și Pierre se ocupaseră și ei, ca majoritatea celor de la gimnaziu, de cu totul altceva.

N-or să se lase. Simt eu că, într-un fel sau altul, o să reînceapă totul. Știu ce zici tu, că noi de fapt deja am câștigat și

că oricine înțelege, dacă are un dram de inteligență, cum stă treaba cu excluderea mea din echipele școlii. Dar nu e numai vorba de ce ai în cap, e și vorba de ce simți. Ție poate ți se pare că e de râs, dar singurul meu moment de fericire în școala asta a fost semestrul trecut, la proba de ștafetă, când am simțit pe piept cordonul de la linia de sosire; un timp, am crezut că asta va schimba mersul lucrurilor și că prostia lor nu putea fi mai puternică decât realizările mele sportive. Și să știi că de fapt nu sunt proști deloc; facem amândoi greșeala că-i credem proști. Eu, cel puțin, fac inconștient greșeala asta, deși îmi dau foarte bine seama că nu e adevărat. Tu o ții una și bună că intelectul trebuie mereu să învingă brutalitatea, dar uneori nici nu mai știi ce e una și ce e alta. Uite, de exemplu, atunci când Clipifarul și-a stins țigara pe pieptul meu și n-am simțit nimic. N-am simțit pentru că în momentul ăla îl uram cu atâta înverșunare, încât ura avea asupra mea efectul unui anestezic și eram sigur că o să-l distrug dacă stau așa, nemișcat, și-l privesc fix în ochi, în timp ce el făcea ce făcea. Ia spune-mi tu mie, Pierre, asta ce-a fost, forța intelectului sau a brutalității? Nu există limitele despre care vorbești tu. Tu când judeci așa, parcă ai citi dintr-un manual de școală. Nervii mei nu sunt deosebiți de ai tăi; din punct de vedere biologic, suntem identici ca două zebre de aceeași vârstă. Dacă ura ta față de Clipifar ar fi fost atunci la fel de mare ca a mea, ai fi putut și tu să faci exact ca mine. Ce legătură are asta cu intelectul?

Un lucru e cert, Erik. Din ziua aia, Clipifarul nu s-a mai atins în nici un fel de tine, deci e limpede că s-a speriat. Nu știu dacă tu îl vedeai chiar atât de bine ca mine. Eu eram lângă voi amândoi și în viața mea n-am văzut un om mai speriat ca el și nici nu cred c-o să mai văd vreodată. Dar tot nu cred că ai dreptate. Tu spui că e vorba de ură, ca și cum ura ar fi o formă a răului, opusă intelectului. Dar ia gândește-te! Care-i diferența între mine și tine, dacă facem abstracție de mușchi? Diferența e că tu știi — cum necum, știi — că unul ca Clipifarul se prăbușește după o scenă din asta. Știi pentru că ai învățat

lecția, ai învățat de la bruta de taică-tău, și ai mai învățat ani și ani de-a rândul, când i-ai snopit și tu pe alții. Dar la un lucru nu te-ai gândit. De când ai venit aici, nu te-ai bătut decât o dată, atunci, în careu; nu ți se pare că e interesant? De atunci n-ai mai ridicat mâna asupra nimănui și uite că acum te afli totuși în situația că nimeni nu se mai atinge de tine. Așadar, ai reușit să învingi prostia, în orice caz, brutalitatea, fără să te bați. Fiindcă ți-ai folosit inteligența. Dacă spui că e vorba de ură, atunci trebuie s-o numim o ură inteligentă, deoarece n-ai recurs la violență. Ura e de mai multe feluri. Presupune că și Clipifarul te urăște pe tine la fel de mult cum îl urăști tu pe el. E o presupunere plauzibilă, nu? Să spunem că ura este necunoscuta X a unei ecuații și că X apare în ambele expresii ale ecuației. Diferența e că valoarea X -ului tău e superioară, pentru că tu știi că ai dreptate, în timp ce Clipifarul nu-i altceva decât un mizerabil comandant servil. Simplu. Deci e vorba de victoria intelectului asupra brutalității și a răului. Ceea ce era de demonstrat.

Da, ce să spun... vorbești de parcă vrei să mai înhați o notă mare la matematică. „Ceea ce era de demonstrat.” Înnebunesc când te-aud, pentru că n-ai dreptate decât pe jumătate, dar ai un talent la vorbit... Uite, chiar ce spui acum e greșit. Ura despre care tu zici „hai s-o numim X ” e în ambele expresii ale ecuației. OK, cu asta sunt de acord. Dar pe urmă spui că diferența e că eu știu că am dreptate, că eu sunt alb și el e negru. Dar spui asta pentru că ții cu mine. De ce n-ar fi și Clipifarul la fel de convins ca și mine că are dreptate? Nu crezi că lumea e plină de oameni care n-au nici o fărâmbă de dreptate, dar sunt superconvinși că au? Îți închipui că toți naziștii doar făceau pe naziștii? Printre milioanele de naziști trebuie să fi fost destui care erau convinși că aveau dreptate, după cum și noi doi suntem convinși că avem dreptate, iar Clipifarul nu are. Ergo: și el poate fi la fel de convins ca și noi. Ceea ce era de demonstrat. Și te rog să nu mă-ntrerupi, pentru că partea cea mai grea acum vine. Pentru ce sunt Silverhielm, Clipifarul și semenii lor așa cum

sunt? Să presupunem, în glumă, că sunt și ei la fel de inteligenți ca noi și, conform metodei tale, „hai să numim inteligența Y și atunci avem Y în ambele expresii ale ecuației”. De ce cred ei că trebuie să toarne apă clocotită pe băieții de la gimnaziu, că trebuie să mă suspende de la sport, că trebuie neapărat să-i scalpeze pe cei din clasele mici cu dopul carafei de oțet, și de ce, pe deasupra, ne mai spun și „socialiști”? Că doar e la mintea cocoșului că suntem la fel de puțin socialiști ca și ei. Dar să nu ne abatem de la subiect. Întrebarea e de ce consideră ei că este drept să-i scalpeze pe cei mici?

Nu exista un răspuns. Până și Pierre amuțise acolo, în vârful patului. Pe urmă, se apucară să cutreiere istoria cu gândul, ca să afle motivul. Constatară că naziști existaseră de fapt întotdeauna. Existaseră mereu naziști inteligenți, instruiți, cultivați, competenți.

Și cum fusese stârpit răul ăsta? Ar fi avut Gandhi mai mult efect decât Armata Roșie și generalul Patton?

Consiliul n-avea de gând să cedeze. Silverhielm și Clipifarul voiau să fie tari pe poziție, până aproape de bacalaureat, ca să poată spune că au câștigat. Mai devreme sau mai târziu, asta avea să ducă din nou la violență. Consiliul plănuia noi tentative, iar Erik își făcea socoteala că pentru el asta însemna, printre altele, niște dinți de aur în plus până la sfârșitul anului școlar.

Dar se înșela.

În Noaptea Monastică, Consiliul merse la atac împotriva elevilor noi de la gimnaziu, indiferent dacă se făcuseră sau nu vinovați de insolență. Noaptea aceea căpătă numele de „Noaptea cuțitelor lungi”, datorită poveștilor înspăimântătoare care circulară după aceea printre elevii de la gimnaziu.

Făcuseră totul. Loviseră, tăbăciseră, dăduseră cu miniu de plumb, răseseră, înălțaseră pe catargul de steag, legaseră și urinaseră. Totul.

Erik și Pierre stătuseră la pândă toată noaptea în spatele scrinului-baricadă, dar la ei nu venise nimeni.

Apoi, cam la o săptămână după Noaptea Monastică, urmă surpriza. Pierre era somat pentru câte o usturică la fiecare cină și fusese mutat la masa Clipifarului. Când trecea prin curtea școlii, fie că era singur, fie că era împreună cu Erik, consilierii se apropiau de el sub pretextul că vor să-l caute de tutun și-l ciupeau de colacii de grăsime sau, uneori, îi trăgeau chiar o palmă. Încetul cu încetul, violența contra lui Pierre se accentuă. Mereu contra lui Pierre. Niciodată contra lui Erik.

Până în noiembrie Pierre fusese deja cusut de trei ori în urma loviturilor. Atunci Pierre începu iar să refuze usturicile, lucru pentru care fusese convocat în careu, și asta însemnase începutul unui nou cerc vicios.

Uneori, se întâmpla să pună mai mulți deodată mâna pe el afară, în curtea școlii, să-i dea jos pantalonii și să-i scoată cu forța chiloții. Îi aruncau apoi pantalonii de la unul la altul și își băteau joc de goliciunea lui.

Îi dădeau șuturi în fund ori de câte ori găseau prilejul, îi smulgeau ochelarii și îi aruncau prin curte, îl pocneau în cap, îi dădeau ghionturi tari cu coatele în rinichi, dacă se nimerea să treacă pe lângă el pe scara ce ducea la sala de mese, îl ciupeau de nas, îi trăgeau cu genunchiul sub centură zi de zi, noapte de noapte. Uneori veneau cu razia trei sau patru nopți de-a rândul, și atunci îi răscoleau patul, întorceau totul cu susul în jos, mânjeau așternutul cu pastă de dinți sau cu altceva și erau extrem de atenți să nu atingă nici un lucrușor care-i aparținea lui Erik.

În noiembrie, Sindicatul îi oferi din nou lui Erik posibilitatea de a negocia. Era, bineînțeles, o încercare neoficială, care nu putea fi declarată public, dar chiar dacă s-ar fi aflat, ei tot ar fi spus că nu-i adevărat. În orice caz, membrii aleși ai Sindicatului aveau motive să creadă — în urma tratativelor neoficiale cu cel în cauză — că nu era exclus ca membrii Consiliului să renunțe la persecutarea lui Pierre. Însă Consiliul voia ceva în schimb. Nu-i trecea cumva prin cap lui Erik despre ce putea fi vorba?

Ba da, însă răspunsul era nu.

Nu era asta lipsă de solidaritate față de un prieten?

Ba da, era. Și era înfiorător. Totuși, răspunsul era nu.

Dar Erik nu mai era chiar atât de sigur. Ce importanță avea dacă Silverhielm îi trăgea câte una în cap din când în când? Se apropia sfârșitul semestrului. Peste puțin timp, cădea prima zăpadă. Venea pe urmă vacanța de Crăciun, apoi încă cinci luni, ultimul semestru. O capitulare provizorie de cinci luni.

Dar, pe de altă parte, cum puteai fi sigur că vor respecta contractul? Dacă el, Erik, le dezvăluia marea lui slăbiciune, ce i-ar împiedica să-l chinuiască pe Pierre și de-acum înainte? Nu era cât se poate de limpede că nu urmăreau decât ca Erik să încalce paragraful 13? Dacă ar ceda de data asta, le-ar da de înțeles că aleseseră cea mai bună metodă și, presupunând c-aveau să continue cu persecuțiile, nu se putea să nu se ia Erik de vreunul din consilieri, și atunci se ducea totul de răpă.

Dar nici nu puteai fi sigur că așa gândeau. Cine știe, poate se mulțumeau totuși să-l vadă pe Erik în sfârșit cu capul plecat pentru usturici. Poate că ar fi considerat că, în sfârșit, câștigaseră și că reușiseră să restabilească ordinea și legea. Pierre era într-un hal fără de hal și se vedea pe el că n-avea să mai reziste mult în felul ăsta.

— Pierre, îmi vine să înnebunesc, înțelegi? Când au venit cu propunerea aia de negocieri, le-am spus că nici vorbă, că să-și vadă de treabă. Dar de fapt nu mai suport, ce facem?

— Sunt exact de aceeași părere. Dacă cedezi, o să fie și mai ai dracului cu mine ca să te facă să-ți ieși din fire și să te exmatriculeze.

— Și atunci... dar nu putem fi chiar siguri.

— Bineînțeles că nu putem.

— Păi atunci ar trebui să cădem de acord cu ei, nu?

— Nu, mai bine să încercăm să câștigăm timp. Peste două săptămâni plec în Elveția, poate chiar și mai devreme. Nu-i nimic dacă lipsesc în ultima parte a semestrului,

că tot sunt primul din clasă. Pe urmă, am să rămân la tata în Elveția de sărbători, până la începutul semestrului viitor. N-o să fim la Geneva, ci la Zermatt, la schi.

— Vin și eu cu tine la Zermatt. Mai am vreo șase mii de coroane la bancă și pașaportul e aici, la școală. Dar eu aștept până intrăm în vacanță.

— Nu știu dacă poți să stai cu noi, adică, după mine sigur că poți, dar trebuie să-i scriu lui tata să-l întreb.

— Nu-i nimic, pentru că bani am și pot să stau la hotel. Îmi găsești tu o cameră când ajungeți acolo.

— Bine, și în orice caz câștigăm timp. Mai știi, poate se plictisesc și ei și înțeleg că, orice-ar face, cu tine nu merge.

— Mai rezisti zece zile?

— Da, rezist. Facem o cruce pe zid pentru fiecare zi care trece și așa o să vedem cu ochii noștri cum ne apropiem de sfârșit.

— Mhm. Și la primăvară?

— La primăvară, om vedea.

Urmară zece zile de nedescris pentru Pierre, până se văzu, în fine, în taxiul care-l ducea la gara Solhov. Pe zidul de deasupra patului lui se puteau distinge zece cruci însemnate discret cu un creion ascutit.

Zermatt se afla la poalele falnicului Matterhorn*, un munte înfricoșător. În Ajunul Crăciunului, merseră de-a lungul pistei înzăpezite, puțin mai sus de ultima stație a telefericului. Crestele munților sclipeau de jur-împrejur în bătaia razelor de soare și priveliștea era feerică. Pierre îi arătă lui Erik câteva din celelalte piscuri. Cel mai departe se zărea Weisshorn, dincolo erau Breithorn și Lyskam, și exact lângă ele Castor și Pollux. Dincolo de Monte Rosa era Italia. Dar nici unul dintre ele nu se compara cu Matterhorn.

---

* Denumirea germană a masivului Monte Cervino. (N.t.)

Își plimbară privirea până spre piscul cel mai înalt, cufundați mult timp în tăcere.

— Într-o bună zi am să urc până acolo sus, zise Erik.

— E sinucidere curată!

— Poate da, poate nu. Dar când ajung sus de tot, am să le strig ăloră din Consiliu: VENIȚI SĂ PUNEȚI MÂNA PE MINE DACĂ SUNTEȚI ÎN STARE!

Ecoul se rostogoli pe panta albă a muntelui. Jos, în vale, se găsea Zermatt și arăta ca o masă de Crăciun încărcată cu bunătăți, într-un local select din Stockholm.

— Mie mi-ar plăcea de fapt să devin scriitor, spuse Pierre, dar probabil că o să fac ceva legat de cifre și afaceri. Și tu?

— Avocat al apărării, răspunse Erik.

În prima săptămână de după vacanța de Crăciun îl lăsară în pace pe Pierre. Dar în a doua săptămână o luară de la capăt. Pierre primea usturici la fiecare cină. Dădeau în el de mai multe ori pe zi și veneau cu razia în fiecare seară și, la fel ca înainte, nu se atingeau de partea camerei care-i aparținea lui Erik. Într-o sâmbătă seara, când Erik se întoarse de la arest, îl găsi pe Pierre lungit pe pat, cu un ochi tumefiat. Perna era plină de sânge.

— Nu-i așa grav, spuse Pierre, mi-a curs puțin sânge din nas.

— Așa nu mai merge, Pierre, e de nesuportat.

— Dar nu te poți da bătut în fața unor astfel de porci.

— Poate că uneori trebuie, dacă sunt prea mulți. Romanii l-au învins pe Spartacus.

— Să mai așteptăm puțin, poate ne vine vreo idee. Ce zici?

— Ce idee să ne vină? Nu văd decât două ieșiri. Ori renunțăm noi, ori îi batem de nu se văd și ne exmatriculează și pe mine, și pe tine. Altă soluție nu e.

— Păi atunci n-o să te vezi tu niciodată avocat al apărării, vreau să zic, dacă te exmatriculează.

— Bine, dar ce fel de nenorocit de avocat mai e și ăla care n-a fost nici măcar în stare să-și apere cel mai bun prieten la ananghie?

— OK, dar vrei să ne mai gândim puțin?

— Bine, dar numai puțin.

Erik avu o duminică întreagă la dispoziție să se tot gândească. Mai erau cinci luni de zile până la vacanța mare și se întreba dacă cinci luni era mult sau puțin. Pentru Pierre, putea să fie oribil de mult. Pentru Erik, erau doar cinci luni și pe urmă gata, pentru totdeauna. Ce era mai greu de suportat? Citeva usturici din când în când, bătaia propriu-zisă, slugăritul ăla înjositor, lustruitul pantofilor, făcutul paturilor, sau să-i lași pe porci să câștige?

Desigur, cel mai rău era să pierzi în fața porcilor ăstora.

Ce armă ar fi putut folosi împotriva lor? Având în vedere că Erik termina definitiv cu Stjärnsberg după semestrul de primăvară, își putea permite să încalce paragraful 13 cum poftea în ultima săptămână de școală, sau cel puțin în ultimele zile. Putea deci să-i spună lui Silverhielm că ultimele zile ale semestrului aveau să fie cele mai groaznice din viața lui.

Nu, nu mergea deloc, fir-ar să fie. Chiar dacă făcea abstracție de faptul că o amenințare adresată cu atâta timp înainte era, în mod evident, o amenințare cu efect redus, Silverhielm și Clipifarul își luau bacalaureatul cu o lună înainte de vacanță, așa că în ultima săptămână de școală ei nici nu mai erau acolo.

Poate o răzbunare? Dacă s-ar furișa în camera lui Silverhielm noaptea și... prin întuneric, fără să-i vadă careva, să repete chestia aia cu găleata galbenă de plastic?

Probabil că a doua zi tot pe Pierre l-ar pune să plătească. Și dacă ar mai face-o încă o dată?

Ar continua să-l chinuiască pe Pierre cu aceeași furie. Erau doișpe inși în Consiliu, plus câțiva binevoitori dintr-a

patra de liceu, și nu se putea să-i iei pe toți la rând noaptea fără să te descopere, odată și-odată, și atunci mai bine să-i snopești ziua în amiaza mare.

Să se ducă la Sindicat și să le spună OK, mă predau, spuneți-le ăloră din Consiliu că, în clipa când se termină cu hărțuiala lui Pierre, încep și eu să ascult de toate ordinele...

Dar dacă pe urmă tot n-or să-l lase în pace pe Pierre?

Nu se poate, de ce să nu-l lase în pace? N-ar câștiga nimic în privința lui Erik, pentru că era simplu de înțeles ce-ar face atunci Erik cu ordinele lor.

Cel mai logic era să se bazeze pe faptul că înțelegerea va funcționa. În caz contrar, nu li se putea reproșa că nu făcuseră o încercare.

Zis și făcut. Toate celelalte soluții erau mult mai imorale.

Duminica aceea i se păru cea mai lungă din toate câte petrecuse la arest. Nu deschise nici o carte. Întorcea problema și pe față, și pe dos, și de fiecare dată ajungea la același rezultat. Trebuia să cedeze. Trebuie să existe situații când e just să cedezi, chiar și în fața unora ca băieții din Consiliu.

Se simți oarecum ușurat când auzi zdrăngănit de chei. Consilierul de gardă venise să-i deschie ușa. Erik se grăbi să ajungă în cameră și să-i spună lui Pierre că acum nimic nu-l mai putea face să revină asupra hotărârii pe care o luase.

— Pierre, începu Erik, deschizând cu forță ușa, m-am hotărât să...

Erik împietri în pragul ușii.

Camera era goală și rece. Biblioteca lui Pierre era aproape goală și de pe masa de scris dispăruse tot ce era al lui.

Erik smuci ușa dulapului de haine. Hainele lui Pierre nu mai erau acolo. Din tot ce-i aparținuse, nu mai era decât crosa de bandy.

Pe masa de scris, un plic alb. Pe plic era scris cu litere frumoase „Pentru Erik”.

Se așează pe marginea patului cu plicul în mână. Imposibil. Nu putea să fie adevărat. Scrisoarea îi ardea palma, trebuia s-o deschidă, trebuia să găsească o confirmare a ceea ce vedea cu ochii lui. Pierre dispăruse, nemernicii îl hăituiseră până-l făcură să plece.

Dragă Erik,

Când vei citi scrisoarea asta, eu voi fi probabil undeva deasupra Germaniei. Nu mai puteam să suport. Am să-mi continuu studiile la Collège Commercial de Genève, adică tot cu cifre și afaceri am să mă ocup.

Să nu crezi despre mine că sunt laș. Am îndurat cât am putut. Aș avea atât de multe de spus, dar acum nu apuc, pentru că, din clipă în clipă, trebuie să vină taxiul. Vreau totuși să-ți spun un singur lucru și anume că ești cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată. Poți să-mi scrii pe adresa lui tata din Geneva. Ce-ar fi ca Algeria să-și capete până la urmă independența?

*Prietenul tău devotat,
Pierre*

P.S. Nu mai am loc și pentru operele complete ale lui Strindberg. Stăpânește-le sănătos!

Rămase cu scrisoarea în mână și o citi de nenumărate ori. Pe urmă, încet-încet se întinse pe pat, își înfundă fața în pernă și nu-și mai putu opri hohotele de plâns. Rămase așa timp îndelungat.

Seara, târziu, ieși să se răcorească și să-și limpezească gândurile. Ora stingerii trecuse de mult, dar o pedeapsă în plus sau în minus nu avea nici cea mai mică importanță. Curtea școlii era pustie, cufundată în întuneric, și ningeă des. Dintr-un motiv oarecare se îndreptă spre Forum — un fel de piațetă pietruită de lângă locuința directorului, folosită pentru discursuri solemne și alte ocazii asemănătoare. Regele își scrisese cândva numele cu cretă

pe zidul de calcar. Mai târziu, tăiaseră adânc textul și-l auriseră. Acum se vedea numele cu litere de aur: Gustaf Adolf.

Atinse textul cu degetele și-și trecu arătătorul peste literele din Adolf. Sus, în apartamentul directorului, lumina era aprinsă. Erik își spuse cu voce tare:

„Pierre, îți promit c-am să te răzbun, am să le plătesc eu. Dar am să mă gândesc mai întâi bine de tot, ca și cum ai fi și tu aici, ca nu cumva să fac vreo prostie, prostia pe care aş avea chef s-o fac acum. Dar îți jur, Pierre, o să te răzbun. Îți jur.”

Când să se culce, îl podidiră iar lacrimile.

A doua zi după-amiază, la ora de biologie, Cocorul intră în clasă cu fața albă ca varul și gura făcută pungă.

— Ce sunteți mă, niște jigodii? Nu vă dați seama ce-ați făcut?

Toată clasa era cu nasul în bănci.

— De exemplu tu, Erik! Doar erați prieteni buni, de ce nu l-ai apărat?

Erik se făcu roșu la față și nu-și ridică privirea de la cercul pe care-l desena cu creionul negru.

— Cel puțin, răspunde! Pentru ce nu l-ai apărat?! Ești și tu la fel de laș ca ceilalți?

— Te exmatriculează dacă bați vreun membru din Consiliu, mormăi Erik.

Cocorul o ținu așa cam un sfert de oră. Pierre era unul dintre cei mai dotați elevi pe care-i avusese vreodată Stjärnsberg. Și din toți colegii lui de clasă nici măcar unul nu ridicase un deget ca să-l apere. De ce nu se duseseră la Sindicat, de exemplu — Cocorul nu pricepea deci nimic, nu știa deloc cum stau lucrurile —, de ce nu se uniseră câțiva ca să-i fie scut? Că doar avea niște oameni în fața ochilor, nu animale. În regnul animal, da, indivizii care sunt fizic mai slabi decât semenii lor sunt sortiți pieirii, dar de milioane de ani încoace oamenii trăiesc altfel. Ceea

ce îi deosebește pe oameni de animale nu e doar inteligența, ci și morala, capacitatea de a distinge binele de rău. Dar ei se purtaseră ca niște dobitoace, ca niște vulturi care așteaptă ca leul să-și omoare prada. Era rușinos, inadmisibil, nemaiauzit. Le lipsea cu totul imaginația? Ce-ar fi zis dacă ar fi fost ei într-o situație grea ca a lui Pierre și colegii de clasă n-ar fi ridicat un deget să-i ajute? Nu se mai putea așa, avea să vorbească personal cu directorul, pentru ca cel puțin să nu se mai accepte sistemul ăsta de penalizări.

Pe urmă, ora de biologie continuă ca de obicei, deși nu tocmai.

După oră, ieșiră cu toții din clasă într-o tăcere apăsătoare. Deodată, ceva mai încolo pe coridor, se auzi cum Uliul îl imita pe Cocor: „De ce nu mergeți la Sindicat?” Și-l pufni râsul.

Atunci băieții din clasă se împărțiră în două tabere. Erik făcu doi pași înainte, îl smuci pe Uliu și-l trânti de perete, în timp ce restul colegilor se adunau în spatele lui. Îi auzea, prin zvâcnetul nebun al inimii, cum îl îndemneau să-i dea mișelului ce merită. Uliul era mort de frică. Erik îl apucă și mai zdravăn de haine și-l izbi încet și fără prea mare forță de zid.

— Știi de ce n-am să te bat, nemernicule? N-ai cum să știi, așa, astupat la minte cum ești. Dacă ți-aș da bătaia pe care o meriți, te-aș omorî, dar la ce bun? Lua-te-ar dracu' să te ia de jigodie cu pene! Găină, asta ești, nu Uliu.

Colegii strigau și aplaudau. Strigau în cor, în ritmul bătăilor din palme. Găina! Găina!

Erik îi dădu drumul Găinii și făcu stânga-mprejur.

— Să vedem, spuse Erik, care din voi mai vrea să aibă de-a face cu Sindicatul de acum înainte? Cu ograda asta de găini?

— Propun să ne scriem numele pe o listă și să le cerem să demisioneze, spuse cineva.

Toată clasa semnă — cu excepția Găinii și a celor doi prieteni ai săi — și în următoarele recreații, precum și în

timpul pauzei de prânz, adunară semnături și de la celelalte clase de la gimnaziu. Până la sfârșitul zilei, semnaseră peste 90% din elevi. Într-o asemenea situație, regulamentul prevedea dizolvarea Sindicatului.

Consiliul trebuia să accepte. Era imposibil de răstălmăcit acest punct din regulament. Dacă se dovedea că Sindicatul nu se bucură de încrederea elevilor de la gimnaziu, membrii trebuiau eliberați din funcție. Merseseră mult prea departe cu Pierre; se constata că, în afară de câteva excepții izolate, toți elevii de la gimnaziu erau de părere că ceea ce se făcuse cu Pierre nu avea nici o legătură cu educația camaraderească. Dar fusese nevoie de o ultimă picătură pentru ca paharul revoltei să se reverse.

Era însă remarcabil că cel care adăugase această picătură fusese un profesor.

Se lăsase seara și zăpada cădea liniștit. Erik se întorcea de la locul unde mergea de obicei împreună cu Pierre să fumeze pe ascuns și dădu ocol școlii pe drumul mare. Ici și colo, întâlneau băieți autorizați să fumeze, precum și elevi din ultima clasă de liceu care făceau pe nebunii în fața chelnerițelor finlandeze ieșite și ele puțin seara la plimbare. Erik nu-și clătise gura cu Vademecum, pentru că și așa nu-l mai inspectaseră de-un car de vreme. Dar când se apropie de un grup care stătea și vorbea atât de tare, încât se înțelegea că trebuiau să fie pe acolo și câteva finlandeze, recunoscă după voce pe unul din consilieri. Ar fi fost poate mai bine să se întoarcă și să plece de-acolo.

Mergând în direcția grupului, îi veni așa, deodată, ideea să-și tragă căciula de lână peste față. Cu oarecare dificultate, se putea totuși distinge, prin ochiurile căciulii, a cui față era. Când ajunsese lângă grup, fu de bună seamă remarcat.

— Alo, ia oprește-te! Cine ești? întrebă consilierul, care era unul dintr-a patra de liceu.

Erik își continuă liniștit drumul și, când ajunsese în dreptul celorlalți, consilierul făcu vreo doi pași mari, ca să pună

mâna pe el, ceea ce era și de așteptat. Erik o șterse de sub nasul consilierului nedumerit și, când distanța i se păru sigură, își ridică de pe ochi căciula și merse mai departe ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Atunci consilierul începu iar să-l fugărească. Erik îl lăsă să se apropie destul de mult, dar apoi, fără nici un fel de efort, o zbughi, dispărând în întuneric.

Auzea diversele amenințări ale consilierului și cum îi ordona să se oprească pentru a fi inspectat de tutun. Erik o luă pe un drum mai ocolit, ca să-i deruteze pe cei care se aflau eventual pe urmele lui.

Când ajunse în camera lui pustie, Erik își scoase hainele, le azvârli pe masa de scris și se lungi în pat, pe spate. Îi încolți în cap o idee.

Dacă se gândea bine, jumătate din elevii de la gimnaziu erau îmbrăcați la fel. Mai toți aveau haină de iahting, adică un sacou mare de culoare albastră cu căptușeală groasă care, conform reclamei, avea rol de plută dacă se întâmpla să cazi peste bord. Moda asta fusese lansată în școală de fanaticii sportului cu vele din Göteborg, așa că acum aproape toți purtau un astfel de sacou.

Mai toți aveau blugi și ghete, un fel de galoși de pâslă cu fermoar. Erik se ridică din pat să-și ia căciula albastră. Da, o căciulă din asta de lână, tricotată, aveau și ceilalți.

Scoase o foarfecă din sertarul mesei de scris și tăie trei găuri în căciulă, pentru ochi și pentru gură. Pe urmă își puse sacoul, își trase căciula peste față și se duse să se vadă în oglindă. Haina era atât de grosolană, încât mai toți arătau cam la fel de voluminoși. Nu-ți puteai da seama dacă cel care o purta era gras sau slăbănog.

Nimeni nu te putea recunoaște după ochi în întuneric. Dacă nu dădeau peste căciula găurită, adio, n-aveau să afle niciodată...

Deci ar trebui să ascundă căciula undeva, afară, și să aibă grijă ce urme lasă pe zăpadă...

A doua zi, Erik își puse la punct planul. Își făcu rost de încă o căciulă, studie mânușile și alte amănunte care

puteau să-l dea de gol. De exemplu, ceasul de la mână. Trebuia să-și scoată ceasul când trecea la acțiune. Planul era aproape infailibil. În plus, îi promisese lui Pierre — și nu numai atât, jurase — să-l răzbune.

Sunt gata, Pierre, spuse Erik în șoaptă când ieși din cameră în seara aceea. Ok, cât timp ai fost tu aici nu m-am bătut cu nimeni. Am zis că trebuie să folosim doar metode intelectuale. Pierre, acum am terminat cu metodele intelectuale.

Se îndreptă spre partea drumului unde stăteau de obicei băieții dintr-a patra de liceu și-și trase căciula pe obraz.

Nu era nici un consilier și nici un elev din ultima clasă în primul grup pe lângă care trecu. Mirați, îi strigară ceva, dar nu răspunse. Era important să nu răspundă absolut niciodată.

În grupul următor erau doi din Consiliu, încă vreo trei de la liceu și trei finlandeze. Se opri când ajunse la cinci metri de grup. Fiind întuneric, trecu un timp până să-i descopere prezența. Unul din ei îl întreabă cine e. Erik nu răspunse.

— Vino aici să te inspectăm, ordonă unul din consilieri.

Erik nu răspunse, dar știa deja care din consilieri va fi victima: acela dintr-a patra de liceu, din stânga, pentru că se distrase cel mai mult dându-i jos pantalonii lui Pierre.

— N-auzi ce-ți spun? Vino încoa'! strigă consilierul, ca și cum i s-ar fi adresat unui câine.

Se gândi că, dacă se apropia consilierul cu pricina, rămânea pe loc. Dacă nu, o lua la fugă, ca să-i facă să alerge după el, pentru ca apoi să se întoarcă și... să-i prindă pe amândoi.

Dar deodată tocmai consilierul pe care-l ochise se apropie de el cu pași hotărâți și întinse mâna să-i smulgă căciula.

Erik îi arse o directă în stomac, ridică genunchiul drept ca să-l izbească și în față, dar consilierul se îndoi din cauza loviturii și, când căzu la pământ, Erik se repezi asupra lui, îi suci brațul drept înspre spate și apoi în sus. În felul

ăsta, avea suficient elan ca să-i trăsnească rădăcina nasului cu muchia palmei.

Pe urmă se ridică în picioare și făcu un pas înapoi. Consilierul se suci puțin gemând acolo jos, la picioarele lui Erik. Băltoaca de sânge creștea repede pe zăpadă.

Ceilalți, șocați, încremeniseră. Consilierul numărul doi urlă că, ce dracu', tipul nu era în toate mințile.

— Cine ești, mă, spune cine ești? Erik, nu?

Erik îi făcu semn consilierului să vină mai aproape. Dar consilierul, șovăitor, făcu un mic pas înapoi. Atunci înaintă Erik spre el. Nici unul din martorii prezenți nu schiță vreo mișcare care să poată da de înțeles că ar avea intenția să intervină.

— Ai înnebunit? Nu-ți dai seama c-ai să fii exmatriculat? zise consilierul începând să bată în retragere.

Erik grăbi pasul și atunci consilierul o luă la fugă. Erik începu să alerge după el, aruncă o privire rapidă peste umăr, văzu că nu mai era nimeni în urma lui și acceleră, îl ajunse pe consilier și-l trânti la pământ, punându-i o piedică.

Consilierul zăcea pe spate și își apăra fața cu mâinile.

— Erik, ți-ai pierdut mințile? Să nu dai! Dar termină odată... niciodată n-am să mai...

Erik își înfipse mâna stângă sus, între picioarele consilierului, iar pe cea dreaptă și-o ținea ridicată deasupra capului acestuia. Apoi îl strânse tare de testicule și, când consilierul își duse în mod reflex mâinile de la față la locul durerii, Erik îl pocni peste rădăcina nasului. Pentru mai multă siguranță, îl mai pocni o dată.

Pe urmă se ridică și se uită prin întuneric la ceilalți. Rămăseseră în același loc și unul din ei se aplecase asupra băiatului dintr-a patra de liceu care sângera și încerca să-l pună pe picioare.

Erik se uita la consilierul care zăcea în fața lui la pământ. Osul nasului, se gândea Erik, iar osul nasului. O vreme n-aveau să vină la școală și asta însemna că-i mai rămăseseră doar zece inși.

După aceea se întoarse spre celălalt grup. Cel mai bine și mai sigur era să dispară în direcția aceea. Când ajunse în dreptul lor, reușiseră să-l ridice pe rănit în picioare, dar nu putea sta decât aplecat înainte și se tot clătina în dreapta și-n stânga. Pe zăpada albă se răspândise cel puțin un decilitru de sânge.

Erik se opri la o distanță de doi metri. Se holbau la el ca vrăjiți și nimeni nu scotea o vorbă. Erik își văzu de drum și curând îl înghiți întunericul.

A doua zi, școala era ca un stup roind de zvonuri. Doi dintre membrii Consiliului fuseseră duși la spital în timpul nopții și, după câte auzise cineva de la soră, erau într-o stare atât de gravă, încât aveau să rămână acolo o săptămână sau două. Un tip cu un fel de mască neagră se aruncase pur și simplu asupra lor, îi bătuse măr și totul se petrecuse atât de repede, încât nici unul din cei care se aflau în apropiere nu apucase să intervină. Era un băiat înalt, cel puțin de un metru optzeci și cinci (se înșelau cu zece centimetri), care nu scosese o vorbă, doar îi bătuse.

Când sună de prima recreație, cei din clasa lui Erik începură cu speculațiile, care de care mai fanteziste. Poate era careva din afara școlii, vreun argat nebun sau cam așa ceva? Sau un criminal evadat? Pentru că în școală nu era nimeni care să poată...

Speculațiile încetară brusc.

— Nu cumva ai fost tu, Erik? întrebă Arne.

— Dacă aș fi fost eu și aș răspunde „da” la întrebarea asta, m-ar exmatricula.

Atunci se repezică la el și-l bătură pe spate. Ce chestie grozavă! Ce bine făcuse! Exact ce le trebuia, după tot ce îndurase Pierre. Trebuie să fi fost ca atunci, prima oară în careu, când era nou. Dar ce lovituri i-o fi tras și cum?

— De unde să știu eu, că n-am fost acolo ieri-seară, râse Erik. Nu pot decât să-mi imaginez cam cum s-au petrecut

lucrurile. Dacă-i adevărat că le-a rupt nasul, ori i-a lovit cineva cu un baston, ori cu muchia mâinii, uite-așa!

Și Erik făcu o demonstrație lovind atât de puternic în capacul unui pupitru, încât răsună toată clasa.

— Cam așa cred că a fost, spuse Erik.

La masa de prânz, Silverhielm îl privi lung. Erik își întinse buzele și își arată dinții, dar nu era nici pe departe vorba de un zâmbet. Silverhielm își schimbă imediat privirea.

Seara, după *body-building* și înot, se retrase în cameră în așteptarea raziei.

Razia, care se făcea numai la el în tot coridorul, veni cu cinci minute înainte de stingere. Dădură buzna cinci consilieri deodată, care-i răscoliră hainele din sertare și dulap. Îi controlară cu atenție mânușile, dar Erik avusese grijă să nu aibă nici cea mai mică urmă de sânge. Unul dintre ei îi scoase trimfător din buzunarul hainei o căciulă albastră tricotată, dar când o cercetă nerăbdător mai bine constată, spre marea lui decepție, că era întreagă (cealaltă era bine ascunsă undeva în pădure).

— Ei, ați găsit ceva interesant? Întrebă Erik în bătaie de joc din vârful patului. Nu cumva vânați vreo mască neagră?

— Hai, mai termină cu teatrul, că doar știm c-ai fost tu! strigă Silverhielm.

— Ia te uite ce vorbește micuțul de Skitenhielm! Iar începi? N-am mai pus noi o dată la punct lucrurile astea? Dacă îmi aduc bine aminte, cu o altă ocazie m-ai acuzat că „fără îndoială” ți-am turnat rahat și pișat în obraz. Nu-i așa?

— Nu putea să fie altul! Nu mai umbla cu fofârlica!

— De ce să nu se poată? S-ar putea să fie Pierre care vă dă târcoale pe-aici, prin tufișuri...

— O să te ia dracu', ai să vezi că nu scapi tu așa de ușor după povestea asta! țipă Silverhielm.

Silverhielm stătea în picioare în mijlocul camerei și lăsa impresia că era gata de încăierare. Atunci Erik se ridică

din pat și, făcând doi pași spre Silverhielm, se trezi față-n față cu el, la numai zece centimetri distanță.

— Poți tu să mă ameninți cât poțestești, ticălosule, dar dacă mai încerci să-mi faci zile fripte, adu-ți aminte de sfatul pe care ți-l dau eu acum: ai grijă ca nu cumva să mergi vreodată singur prin întuneric și nu uita să arunci câte o privire peste umăr dacă îți mai vine câte o idee năstrușnică seara. Și-acum, hai, ce mai aștepti! Lovește dacă vrei!

— Ești un... hai, recunoaște, se bâlbâi Silverhielm.

— Uf! Am mai trecut prin asta o dată, Skitenhielm. Bineînțeles că-l știu pe băiatul care se răzbună aici nopțile. Pot să-ți transmit salutări din partea lui, după cum și tu îi poți transmite salutări prin mine. Știi foarte bine ce vreau să spun. Fă-ți rost de dovezi, dacă vrei să mă exmatriculeze.

Silverhielm mai bolborosi niște amenințări, după care își luă trupa și plecă.

Acum trebuia să se gândească bine de tot. Singura dovadă ar fi să-l prindă cu căciula. Lucrul ăsta era destul de ușor de evitat. Dar în fond nici nu aveau nevoie de dovezi. Puteau iar să-l opărească sau cine știe ce altceva să facă, și atunci ce măsuri de precauție l-ar fi ajutat?

Ar putea foarte bine să vină toți zece, să-l pună la pământ și să-i toace fața cu o bâtă. De fapt, cel mai logic asta ar fi.

Și, desigur, tocmai despre asta vorbeau ei acum. Dacă cei mai mulți gândeau așa, ceilalți nu voiau să arate că le era frică, așa că probabil, la început, se discuta mai mult despre diverse metode de răzbunare. Dar dacă stăteau să cântărească lucrurile, tot mai bine ar fi fost să-l prindă pe Erik asupra faptului, pentru că în felul ăsta ar fi scăpat definitiv de el. Așa că, după ce întoarseră problema pe toate părțile, se opriră la soluția asta din urmă. Printre altele, și din cauză că nimeni nu putea crede că Erik s-ar mai fi lăsat opărit încă o dată. Zece membri ai Consiliului

și eventual câțiva elevi din ultima clasă de liceu aveau să formeze un detașament de linșaj care să patruleze în zilele următoare pe drumurile din apropierea școlii. Cei mai mulți apărură în primele seri — cei mai vigilenți și mai nerăbdători să dea lovitura. Dar după trei-patru seri situația se îmbunătăți. Era mijloc de ianuarie, intunericul se instala devreme și așa avea să fie până spre începutul lui martie.

Majoritatea dintre ei își dădeau bacalaureatul în primăvara aceea și pe măsură ce se apropia examenul erau din ce în ce mai puțin dispuși să riște vreun „accident” — o concluzie pe cât de rezonabilă, pe atât de importantă.

Trebuia să înceapă și el să facă plimbări seara. În loc de înot, o pornea la plimbări nocturne. Altfel, s-ar fi tras concluzia că necunoscutul mascat dădea lovituri exact în serile când Erik nu mergea la înot, și atunci s-ar fi putut ca direcția să considere lucrul ăsta drept o dovadă, alături de celelalte indicii. Soluția era, așadar, mersul la plimbare serile, cu sau fără căciula găurită.

Putea să le întârzie și într-un alt fel violența în grup și să-i facă să aleagă calea dovezilor. Ar putea să-i repete lui Silverhielm amenințarea aia grețoasă. Ar putea să se aplece încă o dată asupra lui la micul dejun și să-i șoptească cuvintele alea pe care ar fi preferat să le uite. Așa cum stăteau lucrurile acum, Silverhielm ar avea motive să ia amenințarea și mai în serios decât prima dată.

A doua zi dimineața, la micul dejun, când trecu pe lângă Silverhielm, Erik se aplecă spre urechea lui și-i șopti repede vorbele acelea dezgustătoare.

Seara ieși la plimbare.

Era cer senin, semilună și se vedeau stelele. De-a lungul drumului, băieții de liceu stăteau de vorbă în grupuri, cu sau fără fetele de la bucătărie. Totul părea destul de normal, dacă nu țineai seama de faptul că distanța dintre grupuri era egală sau că din loc în loc se vedeau pe zăpadă urme de pași care duceau în pădure. Așa de ușor credeau ei că merge?

Nu era nici un membru din Consiliu în primul grup, doar doi băieți din ultima clasă. Când Erik îi depăși, se uitară lung la el și unul din ei îi spuse o vorbă de ocară.

În grupul următor erau trei consilieri, care dădură să se ascundă în spatele celorlalți. Când Erik ajunse în dreptul grupului, consilierii fășniră spre el, îl traseră de brațe și-i căutară căciula găurită. Numai că în seara aceea căciula lui Erik era întreagă.

— Sunteți gata cu percheziția? întrebă Erik continuându-și drumul și aruncându-le o privire peste umăr.

Cei care se ascunseseră în pădure se iviră și ei ca să-i blocheze, vezi Doamne, fuga în sens invers. Își închipuiau că, dacă ar fugi, trebuia neapărat să fugă de-a lungul drumului?

Nu-i trebui cine știe ce forță ca să scape din mâinile lor.

— Acum, că n-am refuzat percheziția, cred că pot să plec, nu?

Șovăiră, uitându-se unii la alții.

— Pot s-o și iau la fugă, dacă am chef, și Erik făcu stângamprejur, cu urechile ciulite, pregătit să sprinteze dacă s-ar fi luat după el.

Era limpede că unul dintre ei îl urmărea. După pași s-ar fi zis că era singur. Nu i-ar fi fost greu să scape și s-o întindă de-acolo dacă era doar unul. Fără să încalce paragraful 13.

— Așteaptă, ia-o mai încet!

Erik se întoarse, surprins. Îl despărteau acum vreo 30 de metri de grup și fata era singură.

— Bună, sunt eu, Marja*.

Vorbea cu un pronunțat accent finlandez.

— Și ce dorești? întrebă Erik mirat, fără să scape din ochi grupul de consilieri care acum se înmulțise datorită celor care se pitiseră în pădure.

---

* „j” se citește „i” și accentul cade pe primul „a” — nume finlandez. (N.t.)

— N-ai de ce să fii așa de bănuitor, spuse fata cu vorba ei cântată, vreau doar să vorbesc cu tine. Tu ești Erik, nu?

— Da.

Fata se apropie de el cu cea mai mare naturalețe și-l luă, fără să șovăie, de braț.

— Hai să mergem așa, puțin, spuse ea.

Merseră până la următoarea ambuscadă și o depășiră. Grupul de acolo înțelesese prea bine situația și socoti că Erik fusese percheziționat suficient. Probabil că prezența fetei îi împiedica să se repeadă la Erik și să-l facă să se oprească pentru inspecție, așa că putură trece și nimeni nu interveni.

— Te-am văzut acum câteva seri, spuse Marja, și mi-a plăcut grozav să privesc!

Erik stătu puțin pe gânduri. Zăpada le scârțâia sub pași.

— Nu știu ce vrei să spui, spuse Erik pe un ton total indiferent.

— Când i-ai făcut măr pe nemernicii ăia.

Mai auzise comentarii de genul ăsta. Nu se putea înșela.

— Da, știu, odată când l-au bătut rău de tot pe un prieten de-al meu în careu, una din voi a strigat de la fereastră „Să te ia naiba, Skitenhielm”. Pesemne că erai tu.

— Da, eu eram.

Zăpada le scârțâia sub pași. Trecuseră și de ultimul grup al forțelor inamice.

— Erai aici și când consilierii ăia au mâncat bătaie? întrebă Erik.

— Da, am văzut tot. Ce grozav a fost!

— De ce crezi că am fost eu?

Fata merse puțin în tăcere, cu ochii plecați spre cizmele ei finlandeze de piele cu vârful ascuțit. Era o idee mai înaltă decât el și poate cu vreo doi-trei ani mai mare.

— Acasă am un frate care seamănă cu tine; nu vorbește mult, dar Doamne ce-i mai sare țandăra când vede vreo nedreptate. Mikko, așa-l cheamă.

Din nou tăcere.

— De unde ești? Din Helsingfors*?

— Nu, nu din Helsinki. Din Savolaks.

Savolaks. Suna frumos, dar nu-i spunea absolut nimic.

— Ai de gând să-i iei la rând pe toți? Întrebă fata cu siguranță în glas.

Sigur că ea îi strigase atunci lui Skitenhielm vorbele acelea și trântise fereastra. Era absurd să creadă că-i întindea vreo cursă și că avea vreo înțelegere cu Consiliul.

— Da, răspunse Erik. Cel mai mult mi-ar plăcea să-i iau pe toți la rând. Unul câte unul.

— Ești exact ca Mikko, spuse Marja după câteva clipe. Ultima dată când am fost acasă și i-am povestit despre prietenul tău, mi-a spus că tipi din ăștia ca membrii Consiliului vostru ar trebui să fie snopiți în bătaie de întreaga „companie”, exact cum a fost cu „albii” în războiul nostru civil, știi tu.**

Erik parcă înțelegea, parcă nu înțelegea. Războiul Finlandei cu rușii? Albii? Nu, nu era limpede, dar că Silverhielm ar trebui să încaseze o snopeală generală, asta da, era limpede și suna frumos.

— Trebuie să ne întoarcem. Peste 20 de minute or să sune, și noi, din clasele mici, trebuie să fim în cameră.

Fata îl mai ținea de braț. Nu vorbeau; se auzea doar zăpada care le scârțâia ritmic sub pași.

N-aveau cum să nu ajungă exact la cărarea ce ducea la cantină. Era o zonă strict interzisă și violarea ei se pedepsea cu severitate.

Erik îi vedea fața de aproape.

— Ieși și mâine seară? o întrebă privindu-i vârful ascuțit al cizmelor.

---

* Denumirea suedeză a orașului Helsinki. (N.t.)

** Finlanda a fost recunoscută ca stat independent în 1918, când a izbucnit războiul civil între „albi”, apărători ai noului guvern și „roșii”, care reprezentau falanga radicală a social-democrației și care plănuiau răsturnarea guvernului și crearea unei republici socialiste, membră a federației sovietice. (N.t.)

— Sigur, o să ies și mâine. La opt, pe lângă chioșcul de pe drumul mare.

Se întoarse și dispăru. Erik stătu pe loc să-i asculte pașii scârțâind în zăpadă, până nu se mai auzi nimic.

A doua seară îl sărută. Când ajunseră foarte departe de ceilalți, Erik se înclină puțin să-i miroasă obrajii — cel puțin așa-i spusese — și să inspire parfumul acela de lăcrămioare care avea să-l urmărească ani de-a rândul ca simbol al încântării și despre care avea să afle mai târziu că era o apă de colonie foarte ieftină, dar care mult timp după aceea îi rămase în adâncul memoriei ca un grăunte indestructibil de materie astrală. Acel parfum fu motivul sau pretextul să se aplece spre obrazul ei, și atunci ea își ridică încet mâinile, îi cuprinse obrajii cu palmele deschise, îl trase ușurel spre ea și-l sărută.

Dragostea puse stăpânire pe el în mod ireversibil și irezistibil, ca revărsarea unui fluviu când se dărâmă barajul care până atunci îi oprise cursul.

Mai întâi, Erik nu înțelese prea bine de ce fata venise după el în seara aceea. O văzuse uneori prin geamul rotund al ușilor de la bucătărie și, da, poate remarcase că se uita la el și sigur că și el îi aruncase câte o privire, totuși...

Marja îi vorbi despre cealaltă lume de la Stjärnsberg, despre zona cantinei unde se vorbea numai finlandeză, unde uneori fetele stăteau la palavre, până noaptea târziu, despre Stjärnsberg ca despre un loc rezervat *albilor*, adică unora care aveau să devină exploataitori, sau, mai pe scurt, dușmani de clasă. Îi mai spusese că, din diverse motive, ieșeau la plimbare serile și se lăsau curțate de băieții ăia bogați care aveau mai mulți bani de buzunar decât câștigau ele în două săptămâni. Erau și unele fete, ca de pildă una pe care o știa ea mai bine, că tot din Sovalaks venea, care ar fi dorit să se mărite cu unul din băieți pentru bani. Păi, nu-și dădea el seama de ce erau interzise vizitele în zona cantinei după căderea nopții? Dar alte fete, ca ea, n-ar fi cedat pentru nimic în lume unui dușman de clasă.

Era impresionant și în același timp înspăimântător s-o audă vorbind atât de clar și de simplu despre dușmani, cu totul altfel decât gândea el. Puteai să urăști pe cineva doar pentru că avea bani mulți? Poate că da, dacă erai din Savolaks și câștigai 125 de coroane pe săptămână, fără să fii măcar membru în vreun sindicat.

— Atunci sunt și eu... nu? o întrebă Erik regretând imediat că pusese întrebarea, dar în același timp neputându-și stăpâni curiozitatea.

— Nu, tu nu ești ca ei, răspunse ea scurt, am văzut eu încă de prima dată, acolo, în careu. Ce grozav a fost să văd ce-ai făcut! Și apoi, știi tu, săptămâna trecută.

— Cum de-ai știut că eram eu?

— Păi, Doamne Dumnezeule, cine altul putea să fie?

Îl ducea din ce în ce mai departe pe cărarea ei... ca o ființă fermecată, își spunea Erik euforic, ca o zână din povești; și vorba ei melodioasă, îndemnul ei cât se poate de limpede ca el să le plătească în fine consilierilor ce merita, ba chiar mai mult decât merita — putea o fată să fie așa? Misteriosul ei loc de baștină, acest Savolaks, unde era la fel de ușor să deosebești binele de rău ca negrul de alb; unde un consilier trebuia să fie bătut de întreaga companie, dar și de Mikko și de ceilalți frați ai Marjei.

Și parfumul ei de lăcrămioare în aerul nopții de iarnă, fața ei imaculată și trupul mlădios, mâinile care-l atingeau ca și cum tot ce era anevoios, tot ceea ce în mod obișnuit se povestea în cuvinte crude, ca la armată, nu era câtuși de puțin anevoios; toate acestea îl atrăgeau din ce în ce mai adânc în vârtoarea iubirii.

Marja lucra patru seri, era apoi liberă patru seri. Mereu la fel, indiferent dacă era sâmbătă sau duminică.

Când veni rândul celor patru seri lucrătoare, Erik se duse la ascunzișul din pădure unde-și ținea căciula. Era sub zăpadă și nu se zăreau urme de pași prin apropiere, deci nu-l urmărise nimeni. Merse prin pădure, pe lângă locul unde primăvara trecută văzuseră un sturz — ce de locuri

cunoșteau el și Pierre prin pădurile din jurul școlii! —, și până la urmă ieși la drumul mare, ca și cum nu venea nici dinspre școală, nici dinspre chioșc.

Se apropie prin întuneric de un prim grup unde se fuma și se stătea de vorbă. Pe ultima porțiune, încetini pasul ca să nu i se descopere căciula cu cele trei găuri. Dar nu, acolo nu era cine-i trebuia lui. Când trecu pe lângă ei, se lăsă tăcerea. După ce-i depăși o bucată bună, grăbi pasul, ca să nu apuce vreunul din ei s-o ia pe cărăriua de lângă drumul mare și să-i prevină pe cei care eventual stăteau la pândă. Zări chiar niște țigări aprinse în direcția aceea.

Dar parcă nu voia nimeni să vină după el. Se opri să asculte. Nu, nu era nici o mișcare acolo, în pădure. Trecuseră zece zile și tot numai zece consilieri erau. Ceilalți doi erau încă la spital.

Curând se apropie atât mult de următorul grup, că le putea auzi vocile. Mai făcu veo doi pași, apoi se opri să asculte. Și încă doi pași. Cerul era pe jumătate acoperit și luna ba intra complet în nori, ba te surprindea revărsându-și lumina. Se apropie și mai mult și ascultă. Norii acopereau luna, așa că sigur nu-l vedeau.

Nu mai încăpea nici o îndoială. Una din voci era a Clipifarului. Se afla într-un grup de vreo cinci-șase persoane. Auzea două voci de fete. Înseamnă că erau vreo trei sau patru băieți, inclusiv Clipifarul. Rămânea de văzut care anume. Nu trebuia să aștepte prea mult, pentru că cei care deja îl văzuseră ar fi putut să alerge după ajutor. Acum trebuia să meargă direct spre ei și pe urmă să decidă pe loc dacă voia să-i depășească fugind sau să se oprească.

Se opri la o distanță de cinci metri de ei. Era Clipifarul în persoană, împreună cu doi alții dintr-a treia de liceu, care sigur că nu aveau să intervină, și două finlandeze.

Așteptă până-l zăriră și tăcură. Ar fi trebuit să-l izoleze puțin pe Clipifar de restul grupului.

— Cine... ia vino-ncoace! ordonă Clipifarul cu o voce care deja trăda frica.

Erik făcu trei pași înainte, se opri bătându-și demonstrativ și sonor pumnii înmănușați unul de altul. Apoi făcu încet un pas înainte, și încă unul.

— Tu ești, Erik? Hai, răspunde, lua-te-ar dracu'! Termină cu chestiile astea, că...

Clipifarul făcu doi pași șovăitori înapoi și acum se putea spune că se izolase suficient de restul grupului. Erik păstră distanța înaintând ușor spre Clipifar care începu atunci să alerge.

Erik merse pe lângă ceilalți, dându-i astfel Clipifarului un avans de 15 metri, și abia după aceea băgă și el viteză. Îl ajunse repede din urmă, întinse un picior și-i puse picică. Clipifarul căzu și mai alunecă vreo câțiva metri pe stratul neted de gheață de pe drum. Erik era acum lângă el și i se așeză cu câte un genunchi pe partea de sus a brațelor, imobilizându-l. Apoi își ciuli urechile și privi cu mare atenție înapoi, dar nu părea să fie cineva prin apropiere.

Clipifarul scâncea și se sucea, încercând să scape din strânsoare.

— Nu nasul, chițăi el, te rog, hai să facem pace, dar nu nasul...

Erik privi iar înapoi. Dintr-un motiv oarecare, nici unul din ceilalți nu venea după el. Ce straniu, oare de ce nu veneau? Pentru că *dacă* s-ar fi aflat careva pe-aproape, nu se poate să nu fi remarcat... dar acum nu trebuia s-o mai lungească.

— Te rog, Erik, nu nasul și niciodată n-o să mai...

Erik îl apucă cu nădejde pe Clipifar de gât cu mâna stângă, ca să-i țină capul nemișcat în poziția de care avea nevoie, bine proptit de stratul de gheață al drumului.

Acum să vezi tu, Pierre! Țin-te bine, Pierre!

Își ridică dreapta și începu să-i care pumni cu nemișcarea, de trei, patru, cinci, șase ori, până fu el sigur că-i zburase aproape toți dinții din față.

După aceea se ridică să asculte. Tot nimic nu se auzea, doar hohotele de plâns ale Clipifarului. Și departe de tot un tipăt de bufniță, dar încolo nimic.

Îl privi pe Clipifar, care se întorsese cu fața în sânge și cu fundul în sus, de parcă s-ar fi aflat în mijlocul unei rugăciuni rituale. Se apropie de el, își ridică piciorul drept și îi trase, nu prea tare, un șut cu tocul în coaste. Așa îi făceau ei lui Pierre. Nu se putea să nu înțeleagă Clipifarul asta.

Pe urmă plecă de-acolo. Merse ce merse și, când consideră că n-o să mai dea peste grupuri de consilieri sau alți elevi, o luă la fugă. Tot alergând, ajunsese pe un drum pentru transportul de cherestea care era în formă de cerc larg, dar ducea și el la școală. Era un drum bine bătătorit de tractoarele țăranilor, pe care pașii nu lăsau urme care să dea de bănuț.

Se opri lângă o stivă de lemne, își băgă acolo căciula și, pentru mai mare siguranță, chiar și mănușile. S-ar fi putut să fie sânge pe mănuși. Își scoase cealaltă căciulă și-și continuă drumul.

După o jumătate de oră, se apropie de Casiopeea din direcția opusă. Bineînțeles că erau acolo și-l așteptau. Erik se făcu a nu-l vedea pe consilierul dintr-a doua de liceu care stătea pitit pe după unul din ulmii din fața intrării și se duse direct în cameră, unde urma să-l ia în primire „comitetul de recepție”. Zâmbi când văzu că în cameră lumina era aprinsă. Nici măcar nu le dăduse prin minte să-l aștepte în întuneric.

Erik deschise cu forță ușa și se arătă surprins când se repeziră cu toții la el. Îl căutară prin buzunare și-i cercețară în amănunt căciula fără găuri.

— S-a întâmplat ceva special? întrebă Erik mirat, cu un zâmbet pe care și-l antrenase în fața oglinzii în diminețile din urmă.

— O să-ți venim noi de hac, poți fi sigur de asta! șuieră Silverhielm și ridică mâna ca și cum ar fi vrut să-l lovească.

— Gândește-te bine ce faci, spuse Erik, gândește-te bine înainte să lovești, ca nu cumva să-ți pară rău după aia... că ai lovit un nevinovat, vreau să zic.

Încurcat, Silverhielm rămase cu mâna în aer destul timp pentru ca Erik să-și poată elibera cu o smucitură brațele. Pe urmă îi dădu un ocol lui Silverhielm, care rămăsese cu brațul pe jumătate ridicat, și se așeză pe pat cu picioarele trase sub el.

— Ați terminat? S-a terminat razia?

— O să încasezi mâine o bătaie soră cu moartea, mârâi unul din secunzii lui Silverhielm.

În clipa aceea se deschise ușa și consilierul care stătuse tot timpul de pază intră în cameră spunând că „nu, a venit din partea cealaltă”.

— Hai, că mor de curiozitate, spuneți-mi și mie ce s-a întâmplat! spuse Erik clipind de câteva ori imitându-l pe Clipifar.

— Știi tu ce s-a întâmplat, spuse Silverhielm. Gustaf Dahln. L-au dus la Flen și tu știi al naibii de bine de ce.

— Aha, Gustaf Dahln a căzut pe scară și și-a rupt nasul?

— Nu nasul, bestie!

— Nu? De obicei e nasul.

— Te luăm noi în primire mâine, nemernicule!

— Nu cred, începu Erik și făcu o pauză destul de lungă înainte să continue, nu cred c-o să mă luați.

— Nu crezi? Și de ce n-ai crede? întrebă unul din secunzi.

— În primul rând, pentru că, înainte de a trece la măsuri pripite trebuie să-l găsiți pe răufăcătorul ăla nocturn, și, în al doilea rând... acum ați rămas doar nouă și dacă v-ați pus în minte să mă prindeți în plasă cu paragraful 13, gândiți-vă că unul din voi trebuie să fie primul și poate n-o să fie prea prezentabil la examenul de maturitate. Dacă țineți neapărat să ne luăm serios la bătaie, sper că înțelegeți că a doua oară nu mă mai las eu legat ca să turnați apă fiartă pe mine. Unul din voi trebuie să fie primul.

Îl mai amenințară ei puțin, pentru că așa cerea situația, dar pe urmă plecară trântind ușa fără să-i mai întoarcă odaia cu susul în jos.

Aveau să țină seama de amenințările lui? Discutabil era puțin spus. Până și un copil ar fi priceput că nu putea să rănească prea grav pe nici unul dacă se năpusteau cu toții asupra lui. Pe de altă parte, ce puțin știau ei despre genul de violență de care se folosea Erik! Poate își închipuiau că a sparge nasul cuiva într-o încăierare generală e la fel ca atunci când i-l zdrobești unuia care stă nemișcat pe jos. Poate nu-și dădeau seama de diferență, poate nu reținuseră decât rezultatul celor trei incidente și se gândeau că i s-ar fi putut întâmpla fiecăruia din ei același lucru. Erau chiar atât de lași? Posibil, deși cam greu de crezut; dar nu era exclus, pentru că se învățaseră să-i bată doar pe ăia mici, care nu se puteau apăra. O să vadă el reacția la cina următoare. În caz că veneau, nu-i rămânea decât să se declare învins dacă nu voia să fie exmatriculat. Mai avea trei luni până să capete biletul de intrare în viitor. Nu era însă ușor să ia o hotărâre definitivă.

Dar nu veniră. Dintr-un motiv cu totul și cu totul de neînțeles nu-și făcură apariția după cina de a doua zi. Asta însemna că erau și mai încuiați decât te-ai fi putut aștepta. În orice caz, cel mai bine era să mai lase deoparte căciula găurită. Poate că cel mai inteligent lucru era să renunțe complet la ea.

Următoarele trei zile nu se întâmplă mai nimic. Cineva scrisese neîndemânatic, cu tuș roșu și litere rotunde, copilărești „Șo pe ei, Erik!” pe lambriul scării ce ducea la cantină. Bineînțeles, portarului i se ordonă să spele cuvintele acelea defăimătoare, dar tot rămase o pată roșiatică — deși foarte palidă, avea acum același rol ca urmele de pe ușile pe care Pierre și Erik scriseseră într-o noapte câte un T pentru „turnător”.

Într-o seară, în timp ce făcea *body-building* în sala de gimnastică, veniră pe neașteptate șapte consilieri. Cât timp

rămaseră în pragul ușii, la capătul celălalt al sălii, Erik își văzu de programul lui de antrenament, dar când începură să se îndrepte spre el, se ridică și apucă o bară de oțel fără discuri de greutate. Era în șort, sudoarea îi curgea pe corp, ținea bara într-o mână și aștepta sprijinit de perete. I se părea de neînțeles că aleseseră un asemenea loc unde avea la îndemână atâtea arme înfiorătoare. Înaintau fără să scoată o vorbă. Ce mai însemna și asta? Adoptaseră metoda războiului psihologic de intimidare? Chiar atât de puțin știau ei despre frica omenească încât să nu-și dea seama că acela pe care-l aveau în fața ochilor, adică Erik, cu arma lui înfiorătoare în mână, îl va înspăimânta și mai mult pe fiecare în parte, fără ca vreunul să dea de înțeles acest lucru celorlalți?

A doua zi, primii doi consilieri se întoarseră de la spitalul din Flen cu niște vânători care li se întindeau în jos pe obraz și până pe gât, iar nasul arăta ca un pachet înfășurat în bandaj fixat cu plasture. Unul din ei avea acum o proteză de argint care îi înlocuia osul nasului. Celuilalt i-l putuseră reface din bucățile de os sparte.

Nu era ușor de ghicit ce influență urma să aibă întoarcerea lor asupra atmosferei generale. De fapt, una din două: ori avea să se simtă un clocot de ură și un îndemn la răzbunare, ori și mai multă șovăială.

Noaptea, Erik dormea cu Biblia vârată între clanță și stâlpul ușii și cu crosa lui Pierre proptită de noptieră.

Dar de venit, nu veniră. În schimb, alergau după Erik pe afară, pe drum, îl tot căutau și, când îl găseau, nu avea niciodată la el căciula găurită. O lăsase acolo, în stiva de lemne pe drumul pădurarilor.

Făcea plimbări lungi cu Marja și o asculta vorbindu-i despre viața grea și stranie din Savolaks și despre faptul că cele 75 de coroane pe care le putea ea trimite celor de

acasă reprezentau diferența între sărăcia obișnuită și sărăcia lucie.

Când serile se făcură mai luminoase și roșul apusului zăbovi la orizont, Marja îl seduse cu tandrețe.

Erik îi spuse c-o iubește și nu putea să fie decât adevărat, din toate punctele de vedere.

Îi explică faptul că, atâta timp cât o avea pe ea, nu putea să mai riște încă o dată și să iasă cu căciula aceea cu trei găuri, chiar dacă în felul ăsta Silverhielm scăpa nebătut. Și atunci Marja îi spuse, cu logica ei implacabilă și cu vorba ei atât de plăcută și de melodioasă, că, orice ar fi fost, el tot îi era dator prietenului să se răzbune pe Silverhielm.

Sigur că avea dreptate, dar îi spuse încă o dată că o iubește și-i mai spuse, într-un fel și cu niște cuvinte care sunau ca și cum ar fi putut să mute munții din loc, că mai presus de orice tot iubirea este. Dar în mijlocul acestor declarații înfocate și pline de seriozitate ea îi râse în nas și-l făcu prostănac. Stânjenit, Erik își plecă privirea zâmbind și ochii i se opriră pe cizmele ei finlandeze din piele, cu vârful ascuțit. Da, spuse Erik imitându-i vorba, se prea poate să fi fost un prostănac.

Relația lor nu era un secret; nu avea nimic special sau neobișnuit. Interzise erau vizitele nocturne în zona cantinei, dar aveai voie să te plimbi la braț cu o fată. Mai făceau și alții asta; totdeauna fuseseră câte unii care făcuseră asta.

Într-o duminică după-amiază o dădură afară și o trimiseră acasă. Erik află când ieși de la arest. Era început de aprilie și serile erau acum prea luminoase pentru căciula cu trei găuri.

Circulau tot felul de zvonuri pline de răutate despre cum se petrecuseră lucrurile. Consiliul se dusesse pur și simplu la director ca să-i împărtășească bănuielile cu privire la ceea ce se putea numi o legătură. Deși nu aveau nici un fel de dovezi că s-ar fi întâmplat ceva între Erik și ajutoarea de la bucătărie, adică fata cu pricina, nu era mai indicat să prevină răul decât să-l lase să se producă?

Și ce putea fi mai ușor decât să concedieze o târfuliță de bucătăreasă?

Vestea, cu tot luxul de amănunte, îi parveni lui Erik la numai cinci minute după ce ieșise de la arest, cu teancul de cărți sub braț.

La început amuți, se duse în cameră și se așeză pe pat, privind în gol. Se ridică apoi în picioare și, cu lacrimile siroindu-i pe obraji, își descărcă toată furia pe masa de scris și pe scaun, pe care le făcu țandări. După aceea, porni spre sala de gimnastică, apucă halterele, adăugă greutate și, urlând de ură și efort, ridică halterele de nenumărate ori, până când îi amortiră brațele. Puse atunci la loc halterele și se prăbuși pe un cal de lemn mai scund, cu fața în mâini.

Se întoarse în cameră, adună resturile mobilelor distruse, pagubă care fără îndoială avea să se vadă pe factura lunii în curs. Avocatul Ekengren, care se ocupa de „fundația pentru progresul studiilor lui Erik”, urma să-i scrie, desigur, încă o scrisoare plină de fraze ridicole despre răspundere, viitor și înțelepciune. Și *judecată sănătoasă!* Din tot vocabularul adulților, astea erau cele mai insuportabile cuvinte — *judecată sănătoasă!*

În seara aceea, nu-și mai bătu capul să blocheze ușa cu Biblia. Se trânti pe pat cu fața în jos și brațele în jurul pernei. „Marja, niciodată n-am să iubesc pe altcineva decât pe tine”, șopti Erik, și forța de nestăpânit a simțămintelor lui de adolescent îi spunea că era cu totul și cu totul adevărat. Era cuprins de un fel de sfârșeală și curând îl fură somnul.

Dar nu se mulțumiră cu atât.

Marja îi scrisese. Scrisoarea ajunsese la o săptămână după ce o dăduseră afară, ducând-o cu taxiul la gara Solhov, cu suma de 472 de coroane în buzunar, retribuirea ei finală. Se vede că se așteptau să vină o scrisoare și că se înțeleseseră cu portarul să-i anunțe, pentru că exact în seara aceea veniră la el cu razia.

Era cât se poate de limpede ce căutau și, când găsiră scrisoarea, patru din ei se repeziră să-l țină pe loc — căci e floare la ureche, dacă sunt suficient de mulți —, în timp ce Silverhielm, trimfător, trecu rapid prin scrisoarea pe care Erik o știa deja pe de rost, până când găsi ce spera să găsească:

— Ia ascultați, că e mai ceva decât ne închipuiam... stați nițel... uitați ce scrie...

— „...și aproape că speram să rămân cu copil după tine...” Ce părere aveți? A dracului de târâtură, nici nu știe sudeza ca lumea! Vrea să zică „borțoașă”. Și mai departe: „că ultima oară când ne-am văzut nu mi-am pus pesarul...” Da' unde și-o fi pus ventuza? În cap în loc de...! „...te iubesc cu adevărat, dar nu cred c-o să ne mai vedem vreodată...” Ahaa, dezvățatule, să știi că acum a și s-a înfundat rău de tot! Te-ai culcat cu o târfă de slujnică. Exmatricularea! Poți să fii sigur că asta te-așteaptă, de îndată ce află și directorul.

Erik strânse din dinți și închise ochii. Indiferent ce-ar fi simțit că vrea să spună, ar fi regretat dintr-o mie de motive după aceea. Mânia îi înghețase măruntaiele, simțea o răceală albă pe dinăuntru. Aproape că nici nu băgă de seamă când ieșiră din cameră trâncănind.

Când se îndepărtară, își puse haina și se duse la depozitul de arme al apărării civile. Cântări în mână lacătul și restul vieții lui. Ce ușoare i se păreau! Ar putea să se descurce chiar și fără topor; la urma urmei, n-avea decât să spargă geamul din spate.

Rămase nemișcat cu lacătul în mână. Îi dădu apoi drumul, făcu stânga-mprejur și porni la o plimbare de patru ore. Ploua cu găleata.

A doua zi după-amiază, Silverhielm veni victorios să anunțe că Erik va fi chemat la director pentru interogatoriu.

Biroul directorului era foarte mare și lemnul de culoare închisă strălucea. Pe întreaga suprafață a biroului, o singură hârtie: scrisoarea Marjei.

Directorul stătea la birou cu vârfurile degetelor împreunate și, din spatele ochelarilor, îl sfredelea pe Erik cu privirea.

— Ei, cum explici asta? întrebă directorul ciocănind de câteva ori scrisoarea cu degetul mare.

— O iubesc, răspunse Erik cu ochii înfiți în ochelarii directorului.

Directorul schiță în colțul gurii lui de om bătrân ceva care aducea a zâmbet.

— Așa care va să zică, o iubești.

— Da, o iubesc.

— Și nu te-ai gândit deloc la ce s-ar fi putut întâmpla?

— Dacă s-ar fi întâmplat ceva, am fi fost implicați amândoi. O iubesc și mă iubește. Când termin și plec de-aici, mă duc direct în Finlanda, la Savolaks, de unde e ea.

— În cazul ăsta, spuse directorul — și acum chiar că zâmbea —, cel mai bine ar fi ca deocamdată să avem grijă să stai pe loc aici și să-ți vezi de treabă până te mai răcorești puțin. M-am uitat să-ți văd notele. Ai o medie bună, Erik și profesorii n-au decât cuvinte de laudă despre tine. I-am întrebat pe toți chiar azi. Există, după cum probabil știi, un premiu care se acordă la sfârșitul fiecărui an școlar celui mai bun elev de la gimnaziu și ar fi important pentru tine să-l primești, acum, când...

Directorul șovăi dintr-o dată în mijlocul frazei.

— Acum, când Pierre Tanguy nu mai e aici, completă Erik.

— Am putea spune așa, da. Neplăcută povestea cu Tanguy...

Erik se stăpâni. O POVESTE NEPLĂCUTĂ. Dar se stăpâni.

— Asta e. Pe urmă, l-am contactat pe avocatul Eken-gren și am luat următoarea hotărâre: la purtare ai să primești o notă pe care o s-o ții minte toată viața. Se numește „comportare reprobabilă” și în catalog se notează cu zero. Și încă ceva... ridică-te în picioare!

Erik se ridică în picioare și bătrânul se apropie de el cu brațul drept adus mult spre spate și palma deschisă, pregătit parcă să-i tragă o palmă. Erik se grăbi să-și împreuneze mâinile la spate și să-și țină strâns cu dreapta încheietura mâinii stângi. Directorul îi arse o palmă uimitor de zdravănă.

— Și acum, dispari din ochii mei, ticălosule! îi răcni directorul, drept care Erik își puse urgent coada pe spinare și se făcu nevăzut.

Îi vâjâia capul. Însemna că *nu-l exmatriculase*? Evident că nu. Libertatea era la o distanță de numai două luni.

Dar își aduse deodată aminte de ceva. Se întoarse la biroul directorului, bătu la ușa rămasă deschisă.

— Iar tu...? se miră directorul.

— Da, am uitat ceva. Scrisoarea. Adresa ei este în scrisoare.

— Uite, e ultima oară că-ți spun să dispari, începu directorul pe un ton reținut. Scrisoarea asta este confiscată și acum nu mai vreau să te văd în fața ochilor! Până nu te nenorocesc, băiatule!

Dar lucrurile nu rămaseră acolo.

A doua zi, după rugăciunea de dimineață, directorul se sui în amvon și-i urlă lui Erik să se ridice în picioare. Urmă, timp de zece minute, o predică de penitență care, pentru urechile lui Erik, avu mai mult efectul unei țiuiei roșii, cu excepția unei singure fraze care i se gravă pentru totdeauna în memorie: „NU SE CADE CA BĂIEȚII DE LA STJÄRNSBERG SĂ FRATERNIZEZE CU TINERETUL MUNCITORESC.”

Peste două zile, primi o scrisoare expres recomandată de la avocatul Ekengren. Dacă nu ar fi fost recomandată și expediată expres și dacă nu ar fi avut un sigiliu roșu pe spate, ar fi luat-o drept o scrisoare obișnuită, cu reproșurile

de rigoare pentru cheltuielile lunare prea ridicate. De data asta însă conținutul scrisorii fu o surpriză:

Erik,

În calitatea mea de tutore și reprezentant juridic, mă voi referi în cele ce urmează exclusiv la chestiuni privitoare la situația de fapt, care au o importanță strict formală. Cu alte cuvinte, nu am absolut nici un motiv să-mi expun punctele de vedere privind legăturile tale cu personalul de serviciu. Cum mi se pare că la Stjärnsberg nu e mereu sigur că poșta ajunge la destinatar, este cu atât mai nimerit ca părerile de ordin personal să fie rezervate pentru o altă ocazie.

Conform regulamentului școlii pe care eu, în calitatea mea de tutore, deși în anumite privințe fără prea mare entuziasm, l-am aprobat, relațiile sexuale cu personalul constituie o infracțiune de o asemenea gravitate, încât în mod normal consecința nu poate fi alta decât exmatricularea.

Regulamentul nu este totuși foarte explicit cu privire la acest punct.

Se spune că orice vizită nocturnă în zona locuită de personalul de la cantină este în mod obiectiv o infracțiune. Pe de o parte, nu ți se poate imputa această infracțiune, așa cum este ea descrisă în regulament. Pe de altă parte, este limpede că felul în care s-a exprimat tânăra doamnă în scrisoarea către tine exclude orice îndoială cu privire la natura faptei.

La începutul deliberărilor noastre, directorul L... a spus că se impunea fără discuție exmatricularea. A mai făcut unele observații cu privire la faptul că ai fi bănuț de brutalizarea unor membri din Consiliul elevilor. Dar capitolul dovezi era deocamdată la un stadiu care excludea repercusiunile. Țin totuși să-ți atrag atenția asupra acestor bănuț și te-aș sfătui ca în viitor să eviți îngreunarea situației în acest sens.

Revenind la relația sexuală pe care se afirmă că ai întreținut-o cu acea fată de la cantină, este extrem de important felul în care conducerea școlii a aflat despre ea, și anume pe o cale ce poate fi considerată nu numai insultătoare cu privire la integritatea persoanei tale, dar și ilegală (aici se poate invoca actul normativ al Poștei).

În calitate de reprezentant juridic, m-am văzut obligat să-mi permit a acționa ferm, fără întârziere și fără să discut cu tine în prealabil.

Am afirmat că, dacă se recurge la exmatriculare, nu-ți rămâne altceva de făcut decât să dai în judecată școala, cu asistența mea juridică. Rezultatul practic al unei astfel de urmăriri judiciare ar fi restituirea taxelor școlare, a unor sume încasate pentru întreținerea școlii etc. (o sumă neglijabilă), dar nu acela ar fi punctul vulnerabil pentru școală.

I-am spus directorului L..., în cuvinte care sper că au fost suficient de elocvente, că, dacă se va iniția sus-numitul proces, eu personal nu voi putea să nu împărtășesc contactelor mele din presă, în special de la *Expressen**, faptul cu totul remarcabil că un tânăr cade victimă unor reguli draconice când singura lui crimă a fost că a intrat într-o relație amoroasă cu o altă persoană tânără.

Directorul L... a ascultat cu vădită înțelegere aceste puncte de vedere.

Luând în considerare și faptul că nu mai ai decât foarte puțin timp până vei părăsi definitiv școala, am reușit să ajungem la o înțelegere cu al cărei conținut ești probabil deja la curent.

Așadar, nu vei fi exmatriculat. În schimb, nota la purtare va fi, hai să zicem, cam ieșită din comun.

Dar părerea mea este că la acest punct nu avem nimic de spus, de vreme ce am câștigat deja partea cea mai importantă a negocierii. Nu știu ce influență va avea la

---

* Cotidian de seară liberal, care apare din 1944. (N.t.)

toamnă nota aceasta dramatică la purtare asupra planurilor tale de a intra la un liceu din Stockholm. Oricum, este clar că celelalte note sunt atât de bune, încât vei acumula un punctaj superior celor mai severe cerințe de intrare. Vreau să cred că, dacă eu, ca avocat al tău, voi alătura o scrisoare explicativă în legătură cu nota la purtare, motivul acelui zero pentru conduită nu va avea decât eventual un efect comic. Directorul liceului *Norra Real*, liceul unde am fost eu elev, îmi este prieten apropiat.

Acestea fiind zise, sper că ți-am relatat destul de clar care sunt condițiile în care îți vei petrece restul de timp — scurt, dar important — la Stjärnsberg. Discuția mai personală în legătură cu cele de mai sus, pe care o aștept cu nerăbdare, o amânăm până când vom putea vorbi între patru ochi.

La sfârșitul semestrului, vor mai fi aproximativ 8 700 de coroane în fondul tău de studii pe care ți-l administrez. Când ne vom întâlni aici, la Stockholm, vom discuta și despre felul cel mai înțelept de a folosi această sumă. O scurtă ședere în străinătate n-ar fi poate o idee rea.

Cu urări de bine,

Henning S. Ekengren

Membru al Colegiului avocaților din Suedia

Erik citi scrisoarea de nenumărate ori. Va să zică așa stăteau lucrurile. Era ilegal să-i fure scrisoarea. Și totuși nu asta era lucrul cel mai important. Un proces ar fi însemnat un scandal enorm pentru școală. Asta era important. Deci nu legea, legea adevărată, era mai puternică decât legea de la Stjärnsberg. Era vorba de altceva.

Mai rămânea riscul de a fi exmatriculat în baza articolului 13. Dar cât de capabil era Consiliul să judece termenii articolului? Nu prea era de crezut că avuseseră loc dezbateri între direcția școlii și Consiliu „în acest sens”.

Nu mai erau decât zece zile până la bacalaureat și Erik avea impresia că Silverhielm avea să-i scape: „...unele

observații cu privire la faptul că ai fi bănuț de brutalizarea unor membri din Consiliul elevilor... te-ai sfătui ca în viitor să eviți îngreunarea situației în acest sens."

Dar Silverhielm era pesemne neliniștit în legătură cu notele și punctajul de care avea nevoie ca să intre la medicină și avea acum obiceiul să facă singur plimbări lungi. Erik îl văzuse apucând-o pe drumul tractoarelor, care ducea departe, până la mlaștina unde asistasă împreună cu Pierre la împerecherea gotcanilor primăvara trecută. Revenise abia după două ore și douăzeci de minute. De două ori, îl zărise pe Silverhielm dispărând în direcția aceea și de fiecare dată durase cam două ore și douăzeci de minute până se întorsese.

Mai întâi avea însă ceva mai important de făcut. Erik căută să le vorbească finlandezelor care se plimbau pe drumul către chioșc și le spuse că-i luaseră scrisoarea primită de la Marja și că nu-i mai avea adresa. A doua zi, la cantină, primi în mână o fișuică atunci când întinse platoul de oțel inoxidabil ca să i se mai aducă mâncare. Pe fișuică era adresa.

Începu să scrie scrisori interminabile pe care le ducea cu bicicleta la cutia poștală de la marginea drumului principal. Nu putea să aibă încredere în cutia poștală a școlii.

Pe urmă, la arest, rămase timp îndelungat studiind harta topografică a împrejurimilor școlii, pe care însemnase împreună cu Pierre locurile unde observaseră păsările.

Dacă Silverhielm mergea spre mlaștină... și se întorcea după două ore și douăzeci de minute... ori o lua pe drumul de la răsărit, de-a lungul hambarului părăsit al școlii... și ajungea aici... și atunci trebuia să continue...

De fapt, nu avea decât două posibilități. Rândul viitor când Silverhielm avea să-și facă plimbarea, trebuia să dea lovitura.

Și lovitura fu dată cu o săptămână înainte de bacalaureat.

Silverhielm porni pe drumul obișnuit, cu ochii în pământ, fără să privească împrejur.

Erik se duse în cameră, își puse treningul, pantofii de cros și, alergând cu pași mărunți, o luă în cu totul altă direcție decât Silverhielm, ca și cum făcea o rundă de antrenament.

Știa de acum la perfecție toate cărăruile, toate drumurile pentru transportul cherestelei. I-ar fi fost foarte ușor s-o ia pe o scurtătură și să vadă ce alegere face Silverhielm pentru ultima parte a plimbării.

Se opri pe o movilă în spatele unor brazi înalți unde toamna creșteau ciuperca de tipul *augusta*, și-l văzu pe Silverhielm apropiindu-se absolut singur.

Aici, pe undeva, trebuia să facă alegerea; pe urmă, drumul era clar dacă trebuia să se încadreze în două ore și douăzeci de minute. Silverhielm o luă spre răsărit, așa că, peste zece sau douăsprezece minute, trebuia să ajungă la stânca uriașă de la întorsătura drumului. Un loc foarte potrivit.

Erik o luă pe scurtătură prin pădure și ajunse acolo ceva mai înainte. Se instală în spatele stâncii, ca să-l vadă pe Silverhielm apropiindu-se. Se așeză și revizui încă o dată planul la care se gândise deja de o mie de ori. În mână avea o ramură groasă de copac.

Silverhielm ocoli stânca fără să privească în jur și abia după trei-patru metri se pomeni față în față cu Erik, care ieși din ascunziș.

— Ei, Otto, să știi că n-aș vrea să fiu în pielea ta.

Silverhielm se răsuci brusc, se uită fix la Erik, după care privi rapid împrejur.

— Nu, Otto, nu e nici suflare de om prin apropiere. Numai noi doi, tu și eu. Cel mai apropiat drum public e la trei kilometri de aici și școala e la patru kilometri.

Silverhielm stătea nemișcat și nu scotea o vorbă.

— Ai putea s-o iei la fugă, Otto. Alergi destul de repede, suficient de repede ca să fii în echipa de atletism a școlii. Mi-ar trebui aproape o sută de metri ca să te ajung din urmă dacă pornești acum. Dar după o sută de metri tot prea departe ai fi ca să te audă careva strigând.

Silverhielm înghiți în sec. Era semn bun.

— Ți-ai ieșit din minți... or să te exmatriculeze de urgență dacă...

— Deloc! Îți spun eu, Otto, n-am să fiu exmatriculat. N-or să te găsească așa repede. Pe drumurile astea, nu se prea circulă decât iarna, când țăranii transportă cheres-teaua. Și iarna e zăpadă. Ar putea să treacă ani de zile până să te găsească.

Erik se ridică încet-încet, la fel de încet ca atunci când, de nenumărate ori, își repetase planul în gând, luă în mână craca pe care și-o așezase la picioare și înaintă până ajunsese la mai puțin de un metru distanță de Silverhielm. Îi vedea foarte clar tremurăturile și transpirația rece.

Silverhielm se lăsă în genunchi, de parcă nu-l mai țineau picioarele. Depășea orice așteptări.

— Fac orice dacă nu...

Silverhielm trebui să înghită ca să poată continua. Gura i se uscăse de tot. Minunat.

— Îți dau cât vrei... spuse apoi Silverhielm... zece mii! Îți dau zece mii de coroane chiar mâine. Jur!

Erik pufni în râs și nici măcar nu trebui să se prefacă.

— Hai măi Otto, zece mii? Atâta crezi tu că valorezi? Doar puțințel mai scump decât un kil de fileu de vacă? Zece mii...

— Da, de atâta pot să fac rost, bani gheață, dar dacă vrei s-aștepți... în câteva zile pot să...

— Da, da, știm noi. Nici prin gând nu ți-ar trece să nu te ții de o asemenea promisiune, nu-i așa?

— Îți jur. Doar ți-am spus. Pe onoarea mea de nobil. Lui Erik îi veni din nou să râdă.

— Onoarea ta de nobil! Da' unde-ți era onoarea asta de nobil când l-ați chinuit pe Pierre Tanguy până n-a mai putut și a dat bir cu fugiții? Sau atunci când m-ai tot lovit peste față și nu mi-ai dat voie să mă apăr?

— Da, dar și tu ai făcut tot ce-ai putut ca să mă scoți din sărite. Nu înțelegi ce pacoste ai fost pentru mine? Nu-ți ajunge? N-o să ne mai vedem niciodată, dacă...

— Dacă ce? Dacă scapi cu viață? Asta vrei să zici? Ba nu, atunci e sigur că ne-am vedea urgent în biroul directorului. Apropo de inelul ăla în care-ți zace onoarea de nobil, să știi că m-a costat vreo zece-cinșpe copci. Ia dă-l încoa'!

Erik își mută craca în mâna stângă și întinse mâna dreaptă ca să ia inelul. Silverhielm îl răsuci cu disperare ca să-l scoată și i-l întinse lui Erik, tremurând vizibil. Erik îl luă și-l privi îndelung, cu prefăcută curiozitate.

— Coroana de deasupra emblemei, coroana aia de mărgeluțe, aia arată că ești baron?

— Da...

— Este exact unul din lucrurile necesare unei identificări rapide, indiferent după câți ani de zile. În rest, un cadavru gol, putrezit de-a binelea și mărunțit, pentru că vulpile și bursucii și-au luat fiecare partea. Dar rămâne inelul. Și mai rămân dinții. Ușor n-o să fie să ți-i scoată pe toți, numai că atunci tot n-o să mai simți nimic. Ce crezi c-or să zică la școală când o să vadă c-ai dispărut pur și simplu?

Silverhielm abia mai putea vorbi. I se apropia sfârșitul.

— Hai, Silverhielm, răspunde! Ce-or să creadă văzând că dispari așa, cu o săptămână înainte de bacalaureat? Că erai deprimat, că ai evadat, că nu mai făceai față tensiunii, că-ți era teamă c-o să iei note prea mici, cu toate că taică-tău a făcut cadou câte un televizor fiecărui bloc de dormitoare al școlii în memoria anului când fiu-său și-a luat bacalaureatul? Apucături de burghez, nu? Ei, ce-or să spună?

Silverhielm trebui să facă eforturi ca să poată răspunde.

— O să... în camera mea e totul neatins... o să mă caute cu câini... o să creadă că mi-am rupt piciorul, cam așa ceva. Și câinii or să mă găsească și pe tine or să te prindă și or să te închidă pe viață. Te-ai gândit la asta? Dacă merită...?

— Câinii îți pierd urma când ajung la drumul mare, din cauza traficului, doar știi și tu asta. Am să te duc de aici pe urmă... departe de tot. Deci chiar dacă ajung până

aici, de aici încolo s-a zis cu urmele. Și să zicem că te-ai găsi, nu crezi că până atunci ai apucat să-ți spăli mâinile de sânge și să-ți arunci hainele pe care le ai acum pe mine? Și atunci dispar dovezile, ai priceput? La fel ca atunci când alergam după voi cu căciula aia cu trei găuri, sau când ți-am turnat găleata cu căcat peste față. Să știi că mai întâi am stat și m-am uitat la tine îndelung și abia după aia ți-am turnat-o. Dormeai pe spate, cu gura deschisă. De-aia ți-a intrat atâta în gură. A fost bun, nu? Sunt sigur că dacă te gândești bine, mai știi și azi ce gust avea.

Silverhielm se prăbuși cu fața și mai aproape de pământ. Pe neașteptate, începu să-i curgă salivă din gură și se aplecă înainte. Dădea semne clare că-i venea să verse.

— Hai, Silverhielm, adu-ți aminte cum îți curgea rahatul în gură, rahatul amestecat bine cu tot pișatul vostru... cum îți aluneca și cum ți s-a pus în gât și te-a făcut să tușești... cum ai încercat să te clătești și cum te-ai spălat de nu știu câte ori pe dinți, și cum gustul de căcat nu-ți trecea...

În fine, Silverhielm vomită. Stătu în patru labe la picioarele lui Erik și vomită ca și cum toate măruntaiele i s-ar fi întors pe dos.

Rămase aplecat înainte, cu fața lângă ce vărsase, de parcă nu mai avea putere nici să-și miște fața. Erik îl apucă de ciuf și-i ridică puțin capul. Ochii lui Silverhielm aveau acum o expresie pe care Erik avea s-o poarte mult timp vie în memorie.

Misiunea fusese îndeplinită.

— Poftim, spuse Erik, și dădu drumul inelului cu sigiliu în vărsătura baronului.

Lângă inel, aruncă și craca pe care o avusese în mână, după care se întoarse și plecă de acolo.

După vreo sută de metri, Erik aruncă o ultimă privire înainte ca drumul s-o cotească iar el să-l piardă pe Silverhielm din vedere; era în exact aceeași poziție în care îl lăsase.

Ziua sfârșitului de an școlar a fost un scurt triumf.

Notele le primiră deja de dimineață, când diriginții își tinură tradiționala predică, un amestec de elogii și penalizări. După ce i se înmânară notele, Erik își luă pe rând la revedere de la toți profesorii. A fost un moment foarte emoționant pentru toți. Tosse Berg îl apucă de umeri și, cu lacrimi în ochi, îi spuse să se antreneze serios pentru Tokio.

— Tu ești un luptător, Erik, *the whole world loves a fighter*, ține minte lucrul ăsta acum, când pleci de aici și intri într-o altă lume, unde nu te mai pândesc consilierii.

Cam la fel îi vorbi și Cocorul. „Trebuie să ținem legătura, vreau să știu cum îți merge.”

— La revedere, Cocorule, și mulțumesc pentru note.

— Nu trebuie să-mi mulțumești, doar voi doi ați meritat cu adevărat, tu și cu știi tu...

— Pierre?

— Exact. Salută-l din partea mea dacă o să-l mai vezi vreodată.

Urmă un du-te vino de taxiuri între școală și gara Solhov, pentru transportul celor pe care nu veniseră să-i ia părinții. Curtea școlii strălucea și scânteia de limuzine, mai toate negre.

Înainte de ceremonia împărțirii premiilor la învățătură și sport din amfiteatru, Erik dădu o raită până la drumul cherestelei și la mormanul de lemne. Da, căciula cu trei găuri mai era acolo, mucegăită, ca și mânușile.

Nu se aștepta să primească vreun premiu. Dar când să se acorde premiul pentru cele mai bune note de la gimnaziu — un volum impresionant de Carl Fries, ilustrat cu gravuri și purtând sigiliul școlii pe pagina de gardă —, directorul spuse că, în ciuda rezervelor datorate notei la purtare, asupra căreia nu era nici locul, nici momentul să zăbovească, niște note strălucite rămâneau, oricum, strălucite. Așa că, în aplauzele generale, la fel de politicoase ca și pentru ceilalți premiați, Erik se sui pe estradă

și se înclină mulțumind când i se înmână premiul care altminteri i s-ar fi cuvenit lui Pierre.

De sus, de pe estradă, Erik privi amfiteatrul împodobit cu crengi de mesteacăn, elevii în uniformă care aveau să revină în acest iad după vacanță și pe părinții lor pompoși care nu știau, sau nu voiau să știe, sau pur și simplu aprobau ce se petrecea la Stjärnsberg.

Ar fi de o lașatitate de neiertat dacă n-ar face-o. Toată viața ar regreta.

Cu fața la public și spatele la director, scoase încetisor căciula cu cele trei găuri și o întinse pe dinăuntru cu mâna, ca să vadă bine toată lumea.

Aplauzele începură timid — erau câțiva din colegii lui de clasă. Erik rămase pe loc, se forță să rămână acolo împietrit cu căciula ridicată deasupra capului. Și atunci aplauzele se întetiră și-i cuprinseseră până la urmă pe toți cei de la gimnaziu, așa încât sala duduia și lui Erik i se păru că era ca și cum un violonist celebru tocmai își terminase concertul.

Atunci mulțumi cu o plecăciune, semn că spectacolul luase sfârșit, și fugi în jos, pe scară, și direct spre unul din taxiurile care așteptau în curte. Când porni mașina, își spuse să nu-și întoarcă privirea, să nu se uite nici măcar o dată înapoi. Stjärnsberg nu mai exista.

Se așează într-un compartiment gol. La gară își cumpără două țigări John Silver, în văzul a doi consilieri care se făcură că nu văd nimic. Dar se uită la el pe furiș, peste umăr, cu neliniște în privire, și se urcă în penultimul vagon, cu toate că probabil aveau și ei bilete la clasa întâi.

Zâmbi fără răutate, sau cel puțin așa dorea, să zâmbască fără nici o urmă de răutate, gândindu-se la cei doi care ședeau în penultimul vagon și timp de o oră aveau să tremure de frică pentru că așa, din senin, Erik ar fi putut să vină, să le deschidă cu forța ușa compartimentului și s-o trântască răsunător în spatele lui.

S-ar simți ca într-o capcană, fără nici o posibilitate de evadare, ca niște șobolani, și Erik se strădui din nou să nu zâmbească răutăcios. N-aveau cum să știe că totul se terminase, că se terminase o dată pentru totdeauna. Toate astea aparțineau unei alte lumi și acum Stjärnsberg nu mai exista.

Își întinse mâinile să și le privească și își desfăcu degetele. Le ținea nemișcate, fără să-i tremure. Cu doi ani în urmă, erau pline de cicatrice mici, albe, urme ale dinților altora. Acum mai toate cicatricile dispăruseră, sau trebuia să te uiți foarte atent ca să vezi semnele. Mâinile erau curate. Își pipăi cotul drept, unde avea o cicatrice serioasă de la dinții lui Lelle — așa-l chema? —, dar o asemenea cicatrice puteai s-o ai de la orice. De exemplu, dacă se întâmpla să cazi de pe bicicletă pe un drum cu pietriș. Dar acum se sfârșise. Se sfârșise, pentru totdeauna.

Își desprinsese de pe buzunarul uniformei emblema școlii, cu Orion. O luă în mână și-i dădu foc, ținând sub ea un chibrit aprins. Ardea încet, mocnit. Fărămiță între degetul mare și arătător ultimele resturi de cenușă deasupra scrumierei și-și aprinse apoi una din cele două țigări.

Undeva, acolo, în pădure, se afla ascunsă punga lor de plastic, a lui și a lui Pierre, cu o jumătate de pachet de John Silver, două bețe de ținut țigările, o cutie de chibrituri și o sticlută de Vademecum. Poate că vor trece sute și sute de ani și nu va găsi nimeni comoara asta. Dacă totuși o va găsi cineva peste câteva sute de ani, nu va putea ghici despre ce e vorba. Atunci nu va mai fi nici urmă de Stjärnsberg, absolut nici una.

Trenul se puse dintr-o dată în mișcare cu o smucitură. Șeful de gară, care dăduse semnalul de plecare, se întoarse în clădirea gării cu stegulețul împăturit.

Erik deschise geamul, se aplecă în afară și lăsă vântul verii să risipească mirosul de ars din scrumieră. Aruncă apoi țigara pe care o ținea în mână, o scoase și pe a doua din buzunar și o aruncă și pe ea. Acum nu mai avea de ce să fumeze.

Natura din Sörmland îi aluneca prin fața ochilor înlăcrimați de goana vântului: boschete de liliac, pomi fructiferi în floare (nu puteau fi meri; era timpul prunilor?), gospodării țărănești cu oameni care se zăreau în spatele câte unui tractor sau al unei șure, vite, traficul de mașini și, din când în când, lacuri și crânguri — întreaga lume liberă așa arăta.

Se așeză, închise ochii și-i văzu în spatele pleoapelor pe Pierre și Marja. Curând putea să se întâlnească cu ei, pentru că avea bani și acum putea să lucreze în port fără să-i mai fie teamă că n-are vârsta legală, și pe urmă putea să meargă la Geneva și la Savolaks. Mai întâi Savolaks și apoi Geneva.

Când trenul se apropie de Gara Centrală din Stockholm, era din nou la fereastră, cu capul întins, ca un câine, în bătaia vântului. Razele soarelui se reflectau strălucitor în apele lacului Mälär. Acum era liber, nu-l cunoștea nimeni și de aceea violența dispăruse. Se terminase, în fine se terminase și se simțea liber și fericit.

Când intră în apartament, constată că nu era nimeni acasă. Își târî geamantanele grele de cărți până în camera care fusese a lui și a fratelui mai mic. Se vedea că acum nu era decât a fratelui. Își despachetă o parte din cărți și apoi rămase câteva clipe ținând în mână o pereche de pantofi cu crampoane, uscați și prost întreținuți. Erau niște pantofi Puma, din piele adevărată de cangur. Îi rămăseseră mici, așa că n-avea de ce să-i pară rău.

Cercetă puțin dulapurile, ca să-și facă și el puțin loc. Într-unul din dulapuri, în fundul raftului pentru pălării, găsi un pachet cu numele lui. Fusese expediat cu ani în urmă de la școală, dar nu fusese niciodată deschis; era destul de mare și moale, și puteai bănuși că înăuntru era o țesătură oarecare. Dădu jos pachetul, îl puse pe masa de scris și încercă să ghicească: oare ce conținea?

N-avea nici cea mai mică idee. Dar când desfăcu pachetul izbucni în râs, un râs îndelungat, poate de plăcere.

Era un bluzon mic și caraghios de mătase, cu un balaur pe spate, obiectul care odinioară îi fusese probabil bunul cel mai drag.

Scoase bluzonul din pachet și, zâmbind, îl ridică să-l privească. Arăta aproape ca o hăinuță de copil. Când încercă așa, în glumă, să-și treacă brațul prin mânecă, materialul, delicat cum era, dădu să se destrame chiar când antebrațul încerca să-și facă loc în spațiul mai larg de lângă umăr.

Se duse în baie și se privi în oglindă. Rămase mult timp așa, privindu-se și încercând să ajungă la un fel de concluzie. Devenise adult. Avea 1,75m, 74 de kilograme, 16 ani și jumătate și destul de multe coșuri. Își aplecă fața mai aproape de oglindă și observă clar câte o cicatrice albă pe ici, pe colo. Imaginea lui Silverhielm vomitând trecu precum o briză rece și neplăcută între el și figura din oglindă.

Își puse certificatul cu note pe pianul mamei și se duse la poștă să expedieze cartea de premiant cu sigiliul școlii posesorului în drept, care se afla la Geneva. Întorcându-se acasă, îl izbi faptul că nu-l mai recunoștea nimeni pe stradă. Trase concluzia că așa simți când ești liber. Nu se vede nimic pe tine, nimeni din jurul tău nu știe de unde vii.

Când ajunse acasă auzi încă din josul scării că mama lui cânta la pian. Parcă era *Poloneza* în fa major.

Când intră în cameră, mama se ridică agale, zâmbind, îi întinse brațele și se îmbrățișară îndelung, fără să rostească un singur cuvânt. I se păru că se făcuse mult mai mică în cei doi ani care trecuseră și că parcă avea un trup de pasăre. Se desprinse ușurel din blânda ei îmbrățișare și își șterseră lacrimile unul altuia.

Cu toate acestea, la cină se simți ca un musafir. Vorbea mai mult de unul singur, sau s-ar putea spune că încerca să întrețină o conversație ca să evite tăcerea. Vorbea despre viitor, despre Pierre, despre formidabilul vârf de munte Matterhorns, care țintea cerul și pe care, după cum îi

spusese lui Pierre, avea să-l escaladeze într-o bună zi, despre cum va studia dreptul ca să se facă avocat al apărării, despre ce liceu să aleagă — *Norra Real* sau *Östra Real* —, și că putea să-l aleagă pe oricare, deoarece la Stockholm punctajul maxim necesar era de 20, iar el avea (datorită arestului, dar asta păstră pentru el) 27 de puncte.

— Dar nota la purtare e proastă de tot. N-am auzit niciodată de cineva care să fi căpătat zero la purtare, spuse Bătrânul. Trebuia neapărat s-o regulezi pe chelnerița aia?

Bătrânul își mesteca nestingherit mâncarea și își dădea silința să arate ca și cum făcuse în trecere o remarcă despre starea vremii. Erik prinse din zbor privirea mamei, care-l puneă în gardă.

— Chestia asta nu te privește pe tine și te rog să nu te mai bagi vreodată în viața mea particulară, răspunse Erik, după câteva secunde de gândire, în timp ce întindea mâna după solniță.

Atunci Bătrânul recurse la lovitura peste nas.

ATUNCI BĂTRÂNUL RECURSE LA LOVITURA PESTE NAS
ȘI NIMERI PERFECT.

— Deci, cum spuneam, repetă Erik, să nu cumva să te mai legi vreodată de fata asta. Și dacă vrei să știi, cât se poate de curând am să plec s-o văd.

— Nici vorbă!

— Ba da. Fără doar și poate.

— Ei, o să punem la punct lucrul ăsta după masă.

Pentru prima oară auzi clar „o să punem la punct”. Înainte auzea mereu „o să te pun eu la punct”, și de fapt asta și făcea.

Cina continuă într-o atmosferă sumbră, în tăcere. Erik privea firele de praf în raza de lumină a amurgului care intra pe fereastră. Suflă în firele de praf, formând un fel de vârtej microcosmic, și își feri ușor capul când Bătrânul se pregăti să-l plesnească încă o dată peste nas.

Bătrânul trebuie să fie nebun de-a binelea, își spuse Erik. Ar fi putut să fie un fel de Silverhielm, dacă ar fi

fost mai tânăr, pe post de prefect la locul ăla care acum nu mai exista. De ce nu? Iar Silverhielm ar putea să devină ca Bătrânul. Oamenilor ăstora nu le pierе sămânța niciodată. Chiar să nu poți scăpa niciodată de ei? N-avea nici o importanță că ardeai emblema cu Orion, sau că-ți spuneai că Stjärnsberg nu mai există, sau că pur și simplu uitai numele Stjärnsberg. Se gândi puțin la emblema pe care o arsesе în tren și cum fărâmițase cenușa în scrumiera din compartiment.

Masa se terminase, mama începuse să ducă vasele la bucătărie și, exact ca de obicei, îl rugă pe fratele mic s-o ajute. Și tot ca de obicei el și Bătrânul rămaseră tăcuți câteva minute la masă.

— Așaaa, spuse Bătrânul și se ridică în picioare, hai dincolo să rezolvăm repede problema.

Bătrânul porni spre ușa dormitorului și nici măcar nu se întoarse să vadă dacă Erik îl urma. Mergea spre ușa dormitorului, așa cum făcuse toată viața, ca și cum totul era clar, subînțeles, ca și cum era sigur că Erik venea după el, ca și cum Erik era Romulus sau Remus.

Erik îl urmă. Intră în dormitor și închise ușa. Prin fereastra deschisă se auzea o pitulice și, mai departe, dincolo de curte, o mierlă. Aerul era cald, aproape ca de vară.

Bătrânul se postă ca de obicei lângă pat. Avea în mână caraghioasa aia de limbă de pantofi din crom, cu mânerul înfășurat în piele.

Ce păcat, își zise Erik, ce păcat că nu luase cravașa, cravașa pentru câini, cravașa împletită din piele aspră maronie, îngustată spre capăt și cu inelul acela metalic în vârf, care despica atât de bine carnea. Ce păcat că nu-și alesese cravașa pentru ziua de azi.

— Hai, dă-ți jos pantalonii și apleacă-te înainte!

Fără să răspundă, Erik se duse până la ușă, o deschise și scoase cheia care era pe partea de din afară. O încuie apoi pe dinăuntru de două ori și puse cheia în buzunarul

stâng al pantalonilor. Îl privi pe bărbatul din fața lui, care încă era mai înalt decât el și avea încă o alonjă mai mare decât a lui. Dar nici alonja, nici limbuța aia de pantofi nu-i vor fi de folos peste un minut. Bărbatul nu dădea încă semne de frică, doar de nedumerire. Deci în primul rând, trebuia speriat de-a binelea.

Erik trase aer în piept.

— Vreau să ascuți bine ce-ți spun. Ești răul încarnat, și oamenii ca tine trebuie nimiciți. Peste o jumătate de oră ai să te afli la spitalul Sankt Göran. N-ai să vezi cu nici unul din ochi. Nasul are să-ți fie spart în mai multe locuri. O să ai un braț rupt și câțiva dinți săriți. Și știi ce-ai să le spui? N-ai să îndrăznești să le spui nimic din ce s-a întâmplat, ai să le spui că ai căzut pe scări. Și nimeni n-are să te creadă, dar tu așa ai să le spui.

Erik făcu o pauză, ca să dea timp cuvintelor să se imprime și să le vadă efectul. Voia să vadă cum cuvintele îl sperie pe Bătrân, cum frica i se răspândește precum otrava în sânge transformându-se într-un vârtej ca de lilieci captivi în cușca prea îngustă a craniului. Da, da, bărbatul ridica limba de pantofi pe jumătate, doar pe jumătate, după care gestul îi înțepenise. Groaza își făcuse efectul și curând, curând va fi complet incapabil să se apere.

Ce straniu, își spuse Erik, pasărea aia de-afară, pe care o aud clar de tot, singurul sunet pe care-l percep acum în afară de respirația Bătrânului — de ce nu-mi vine-n minte cum se numește? E o pasăre obișnuită, acum o jumătate de an aș fi putut spune imediat ce e, iar acum mi-a ieșit complet din cap. Dar cred că e momentul să-i mai pompez o porție de frică.

— Așa ai să spui, chiar dacă n-o să te creadă nimeni. Pentru că, dacă chemi poliția, le spun eu cu ce te-ai ocupat în toți acești ani. Și-acum poți încerca să mă lovești cu limba de pantofi. Oricum, ușa-i închisă și de aici nu scapi. După ce-am să-ți aranjez fața, am să-ți rup brațul drept. Am să ți-l rup de la cot și ai să urlî până o să-ți pierzi

cunoștința. Ai cuvântul meu. Chiar așa am să fac. Am să te fac să țipi și să urli până ai să leșini de durere.

Erik îl privi pe bărbatul din fața lui. Efectul era deplin. Bărbatul rămăsese împietrit în aceeași poziție, cu limba aia ridicolă de pantofi ridicată pe jumătate, și complet fără apărare. Respira greu pe nări; era incapabil să-și ia ochii de la chipul lui Erik.

De ce nu mi-aduc aminte cum se numește pasărea? Și oare cum se face că sunt atât de liniștit, cu toate că am așteptat toată viața momentul ăsta? Probabil că adrenalina mi s-a răspândit în tot corpul, dar inima nu-mi bubuie ca altădată, nu sunt atât de tulburat pe cât ar trebui să fiu. Ce curios că nu simt nici o urmă de tulburare, cu toate că, în mai puțin de zece secunde, sângele bărbatului va împrășca podeaua și pereții (va trebui să am grijă să nu alunec în petele de sânge), brațele i se vor bălăbăni și de văzut nu va mai vedea nimic. Sunt totuși cât se poate de liniștit. În orice caz, asta trebuie neapărat să fie ultima dată. Nu? Pe urmă, gata. După asta trebuie să se termine. Trebuie să nu se mai repete niciodată.

Și Erik făcu un prim pas domol în direcția bărbatului împietrit.

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului
literar ce se virează
Uniunii Scriitorilor din România,
Cont nr. RO92 RNCB 5010 0000 0171 0001,
B.C.R. Filiala sector 1, București

Redactor
MONA ANTOHI

Tehnoredactor
MANUELA MĂXINEANU

Corector
ELENA STUPARU

Apărut 2005
BUCUREȘTI-ROMÂNIA

Tiparul executat la IMPRIMERIA DE VEST, Oradea